

ÖLÜM VAR, AYRILIK VAR ÇORUM MANİLERİ

İbrahim GÖSTERİR

ÇORUM 2011

Bu kitabın bütün hakları Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince yazarına aittir. İzinsiz çoğaltılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. Ancak sanatsal amaçlı etkinliklerle tanıtım amaçlı kullanımlarda yazar, yapıt adı belirtilerek alıntı yapılabilir.

Birinci Basım
Ekim -2011

Kapak Tasarım&Dizgi
İrfan YİĞİT

Basım Yeri
Yeniyol Mah. Gazi Cad.
Turgut Özal İş Merkezi
No:92 ÇORUM
0364 225 08 10 / 1539

ISBN 978-605-89223-1-0

İsteme Adresi:
Yeniyol Mah. Gazi Cad.
Turgut Özal İş Merkezi
No:92 ÇORUM
0364 225 08 10 / 1539

ÇORUM BELEDİYESİ KÜLTÜR YAYINIDIR
PARA İLE SATILMAZ

TAKDİM

Kültürü oluşturan dinamiklere bakıldığında tarih, din, örf ve gelenekler, edebiyat, musiki, sanat gibi ana temalarla karşılaşmaktadır. Bunlar bireyin ve toplumun sahip olduğu kültürün temel yapı taşlarıdır. Şüphesiz bu alanların her birisi başlı başına araştırma gerektiren, engin bir birikimi bünyesinde barındıran çalışma sahalarıdır. Tüm bu birikimin ortak adı ve yekûnu ise kültürdür.

Kültür, özelde bireyin genelde ise toplumun en kıymetli birikimidir. Bireyi toplum içinde, toplumu da diğer toplumlar arasında güçlü kılan işte bu hazinedir.

Çorum bu alanlardaki birikimiyle Anadolu Kültürünün, genel anlamda ise dünya kültür birikiminin önemli bir havzası konumundadır. Bu kültür havzası artık daha tafsilatlı ve daha özenli bir şekilde incelenmekte, elde edilen bilgi, belge ve her türlü materyal titizlikle değerlendirilip kitaplaştırılarak kalıcı hale getirilmektedir.

Belediyemiz bünyesinde faaliyet gösteren Kent Arşivi Çorum'un bu anlamda önemli bir eksiğini kapatarak çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Bugüne kadar Kent Arşivimiz Çorum'un kültür hayatına kalıcı eserler bırakarak, Çorum'un yazılı hafızasının oluşmasına büyük bir katkı sağlamıştır. 2009 yılından bu yana daha da artan bir tempoyla, farklı alanlardaki eserlerimizi Çorum'a ve Çorum insanımıza kazandırdık. Bu hizmetimizle hem Çorum'un yazılı hafızasını oluşturmayı hedefliyor hem de araştırmacılarımıza destek olarak, onların araştırma ve değer üretme motivasyonlarını artırmayı amaçlıyoruz. Biz prensip olarak; bu şehrin insanına hizmet veren, Çorum'un her alanda gelişimine katkı sağlayan, Çorum'un folklorik yapısını daha etkin şekilde tanıtmaya mücadelesi veren tüm kişi ve kuruluşların yanında duruyoruz.

Çünkü biz Çorum'a hizmeti; bir sevda, bir aşk olarak telakki ediyoruz.

Çünkü biz Çorum'u ortak bir payda, gönülden gönüle açılan ortak bir kapı olarak görüyoruz.

Bu eser de böyle bir sevdanın ürünü olup edebiyat alanında doktora seviyesinde bir çalışmadır. Çorum Manileri konusunda bu zamana kadar hazırlanmış en kapsamlı ve en nitelikli eserdir. Bu eserin hazırlanmasında emeği geçen Sayın İbrahim GÖSTERİR Hocamızı tebrik ediyor, Çorum'un kültür ve sanat hayatına katkı sunan herkese sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Muzaffer KÜLCÜ
Belediye Başkanı

ÖLÜM VAR, AYRILIK VAR ÇORUM MANİLERİ

İbrahim GÖSTERİR

ÖZGEÇMİŞ

İbrahim GÖSTERİR,1965 yılında Çorum'da doğdu. İlköğrenimini Hürriyet İlkokulu'nda tamamladı. Eti Ortaokulu'nu, Çorum Lisesi'ni bitirdi. 1986 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü'nden mezun oldu. 1987 yılında Batman ilinin Sason ilçesine öğretmen olarak atandı. Aynı ilin Kozluk ilçesi ile Muş ilinin Bulanık ilçesinde öğretmenlik yaptı.

Halk şiiri geleneğine uygun olarak yazdığı şiirler çeşitli gazetelerde, dergilerde, seçkilerde yayınlandı.

Çorum yöresi ağızlarının söz varlığını derlediği Örnekli – Tanıklı Çorum Ağzı Sözlüğü adlı çalışması 2010 yılında Çorum Belediyesi tarafından kitaplaştırıldı.

Halen Çorum'da öğretmen olarak çalışmaktadır. Evli, bir çocuk babasıdır.

ÖNSÖZ

Yazarı bilinmeyen halk yazınının en yaygın şiir türü olan maniler üzerine derleme, araştırma inceleme, değerlendirme çalışmaları 19. yüzyılın sonlarında başlamıştır. Bu alanda ilk ciddi çalışma, Macar Türkolog İgnacsz Kunoş'un yaptığı derlemedir. Kunoş, Anadolu ile Balkanlar'da Türklerin yoğun olarak yaşadığı yörelerde dolaşarak derlediği 401 maniyi, Budapeşte'de çıkarılan "Osmanlı Türk Halk Edebiyatı" adlı dergide, 1889 yılında yayınlamıştır. İlk Türkoloji Enstitüsü'nün de Macaristan'da açıldığı göz önünde tutulursa Türk Halkbilimi ile ilgili ilk çalışmaların niçin önce Macaristan'da başladığı daha kolay anlaşılır.

İlk mani kitabı ise, 1923'te, İstanbul Darülfünûnu Edebiyat Medresesi Mezunlar Cemiyeti'nin bastırıldığı "Maniler" adlı kitaptır. Ancak kitap özgün bir çalışmanın ürünü değildir. Kunoş'un derlemesinden seçilerek alınmış manileri içermektedir.

Maniler üzerine ilk kapsamlı çalışmayı, Kilisli Muallim Rifat yapmıştır. Onun, 1928 yılında Türkiyat Enstitüsü'nce yayınlanan kitabında Arap abecesi ile yazılmış 1760 mani vardır. Sonraki yıllarda manileri konu alan çalışmalar çoğalmış, değişik yörelerde derlenen maniler kitap olarak yayınlanmış ya da bunlara dergilerde yer verilmiştir.

İlimizde ise, mani konusuna ciddi olarak eğilen ilk kişi Eşref Ertekin olmuştur. Ertekin, 1919 yılında başlayan, ölümüne değin 51 yıl süren kütüphanecilik görevi sırasında halk yazınının yazılı kaynakları ile iç içe olmuştur. Sağlığında Çorum'un canlı tarihi sayılan Ertekin'in yaptığı halkbilimi derlemeleri içinde manilerin önemli bir yeri vardır. Kitap, dergi, cönk gibi yazılı kaynaklardan ya da halk ağzından derlediği manileri Çorum Halkevi'nin 1938-1946 yılları arasında çıkardığı Çorumlu Dergisi'nde bölüm bölüm yayınlamıştır. Bu maniler derginin 1. - 44. sayıları arasında yer almaktadır. Sonra bunları 1971 yılında "Çorum'da Derlenen Maniler" adıyla Çorum Yeni Basımevi'nde bastırıp kitap olarak yayınlamıştır.

Ertekin'in 125 sayfalık kitabında toplam 1462 mani bulunmaktadır. Derlemeci, mani derleme işine küçük yaşlarda başladığını söylemektedir (Ertekin, 2006:5).

Kitapta bulunan manilerin konularına ya da türlerine göre sınıflaması yoktur. Maniler, ilk dizenin başlangıç harfine göre abecesel sıraya dizilerek sıralanmış, ancak buna da tam uyulmamıştır. Bir maninin küçük değişiklikler

içeren türevleri, içlerinde en güzeli seçilerek ayıklanmamış, yazım yanlışları ile hece sayısı açısından bozukluk bulunan dizeler düzeltilmemiştir. Çorumlu Dergisi'nde yayınlanan manilere sıra numarası verilmesine karşın, kitapta bu yola gidilmemiştir. Maniler üzerinde çalışma yapacaklara kolaylık sağlayacak bir yöntem de izlenmemiştir. Kitaptaki manilerin bir bölümü daha önce, Çorum Halk Eğitim Başkanlığı'nca 1969 yılında 5 sayı olarak çıkarılan İğdeli Gelin dergisinde de "Çorumlu Maniler" başlığı altında yayınlanmıştır. Ancak orada da yukarıda değindiğimiz eksiklikleri giderecek bir çalışma yapılmamıştır.

Bütün bu eksikliklerine karşın, Ertekin'in çalışması Çorum açısından alanında yapılmış ilk çalışmadır. Birtakım eksikliklerinin bulunmasını doğal saymak gerekir. Bu eksiklikler, yapıtın kullanımını güçleştirirse de önemini azaltmaz.

Çorum manileri üzerine yapılan ikinci kapsamlı çalışma Sungurlulu öğretmen Feride Aytekin'in derlemesidir. 2003 yılında, "Yâr Diye Diye... Çorumlu Maniler" adıyla yayınlanan bu derlemede çoğunlukla Sungurlu yöresinden derlenmiş 2003 adet mani bulunmaktadır. Bu kitapta da manilerin sıralanması ilk dizinin başlangıç harfine göre yapılmıştır.

Yukarıdaki çalışmalar varken bu derlemeye neden gerek duyduğumuz sorusu akla gelebilir. Kapitalist üretim ilişkilerinin gelişmesiyle geleneksel toplumsal yapılar çözülmeye başlamış, geleneksel toplumun yerini sanayi toplumu almıştır. Bu gelişme, halkbilimi ürünlerinin konusunda değişiklikler yapmaya başlamış, kimi halkbilimi ürünleri yitip giderken yeni halkbilimi ürünlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Öte yandan köyden kente göçle birlikte sözlü kültürün yerini yazılı kültür almaya başlamıştır. Bu durum, halkbilimi değerlerinin de şehirlileşmesiyle sonuçlanmıştır. Bir yandan sözlü kültür öğeleri içine motor (traktör), tren, uçak, araba, bisiklet, vapur gibi yeni sözcükler sızarken, yöresel özellik taşıyan sözcükler silikleşmeye başlamıştır. Bu arada mani, türkü söyleme geleneği de gittikçe cılızlaşmış, yerini büyük ölçüde fıkra anlatmaya bırakmıştır (Tan, 1978:8346-8348). Köylülüğün yerini kentlilik alırken, kente gelen insanların yaşamında da önemli değişimler olmuştur. Köyün geniş aile yapısı yerini şehirde gelinle kaynananın ayrı evlerde yaşadığı çekirdek aileye bırakmıştır. Böylece manilerimize sıkça konu olan gelin kaynana çekişmesi tavsarken aile içindeki geniş katımlı kültürel etkinliklerin ortamı da yok olmuştur. Gündüzleri iş yaşamının ağırlığı altında ezilen insanlar, akşamları kendilerini televizyonun uyutucu, uyuşturucu bağımlılığına kaptırmaya başlamışlardır.

Böylelikle yaşam biçimimizdeki değişimler, teknik alandaki gelişmeler eski söyleşi ortamlarını yok ettiği gibi, mani söyleme geleneğini de ortadan kaldıracak aşamaya gelmiştir. Bu yüzden, giderek unutulmakta olan manilerimizi daha kullanışlı yöntemlerle kayıt altına alma gereği duyulmuştur. Bu gereksinimden yola çıkılarak Çorum'da söylenen maniler en özgün biçimleriyle, olabildiğince kayıt altına alınmaya çalışılmıştır. Herkesin kolayca yararlanacağı, istediği maniyi en kısa sürede bulabileceği bir düzenleme içinde maniler bir araya getirilmiştir.

Çalışmamızı yaparken, manilerin ilk dizesinin ilk harfine göre sıralanmasının pek yararlı bir uygulama olmadığını gördük. Böyle bir sıralamada bir maninin türevleri de ayrı mani sayılıyor, ilk iki dizinin sürekli değişikliğe uğrayan doldurma sözlerden oluşması nedeniyle aranan maninin bulunmasını güçleştiriyordu. Bu nedenle, öz duygunun işlendiği, ana iletinin verildiği son iki dize üzerinden sıralama yapılmıştır. Manilerin son iki dizesi değişmediği için maniler, son dizinin uyak harfine göre sıralanmıştır. Son harften başa doğru abecesel bir sıra izlenmiştir. Bu yöntem, halk yazını alanında çalışan araştırmacıların kullandığı bilimsel bir yöntemdir.

Öte yandan, benzerlik gösteren maniler karşılaştırılmış, özgün maninin belirlenmesi için çalışılmıştır. Aynı maninin değişik yörelerde söylenen türevleri tek bir mani olarak düşünülmüş, en özgünü, en güzeli seçilerek ötekiler elenmiştir. Manilerin genel özellikleri göz önünde tutularak bozuk olan ya da yanlış derlenmiş maniler üzerinde maninin özgünlüğünü, anlamını bozmayacak biçimde küçük düzeltmeler yapılmıştır. Hece sayısının eksikliğinden ya da çokluğundan kaynaklanan bozukluklar düzeltilmeye çalışılmıştır. Maniler üzerinde çalışma yapacaklara kolaylık sağlamak için manilere sıra numarası verilmiştir. Derleme yapılırken yazılı kaynaklardan çok sözlü kaynaklardan yararlanma yoluna gidilmiştir. Derleme sırasında gerek sözlü olsun gerek yazılı, bir tek mani alınsa bile, derleme yapılan bütün kaynaklar mani sonunda kaynak numarası verilerek belirtilmiştir. Ayrıca, yazınsal değeri olmayan, bozuk, açık saçık maniler derlemeye katılmamıştır.

Burada şunu da önemle belirtmekte yarar var: Derlenen manilerin yalnızca Çorum'a özgü olduğunu ileri sürme olanağı yoktur. Değişik yörelerde yapılan derleme çalışmalarının verimlerini karşılaştırdığımızda bir maninin çok küçük değişikliklerle birçok türevinin olduğunu görürüz. İlimizde derlenen bir maninin tıpkısı ya da benzeri bir başka ilin manisi olarak karşımıza çıkabilir. Aşağıda verdiğimiz biri Çorum'da, öteki Bolu'da derlenmiş iki mani bu durumu açıkça göstermektedir.

Ay doğar ayazlanır	Ay doğar ayazlanır
Gün doğar beyazlanır	Gün doğar beyazlanır
Şu Çorum'un kızları	Şu Bolu'nun kızları
Hem sever hem nazlanır ⁵⁹	Hem gelir hem nazlanır

Maniler, halk yazınınımızın çok ilgi gören türlerinden biridir. Bu nedenle geniş bir yayılma alanı bulmuştur. Yazılmasının, bellekte tutulmasının kolaylığı, kısa olması, maninin ilk söylendiği bir yerden başka yerlere yayılmasında etkili olmuştur. Öte yandan biçim güzelliğinin, anlatıştaki sağlamlığın, ortak duyguları dile getirmesinin de bu yaygınlığa katkısı vardır. Ayrıca maniler törenlerde, eğlencelerde, geleneklerde, inançlarda, sevme sevilme olgusunda, haberleşmede önemli görevler üstlenmişlerdir. Yaygınlık kazanmasında manilerin bu işlevlerini de göz önünde tutmak gerekir (Başgöz, 1957:7-8).

Geniş alanlara yayılması nedeniyle bir maninin hangi yöreye ait olduğunu bulmak, türevler içinde hangisinin özgün olduğunu belirlemek oldukça güç bir iştir. Bu konuda tutulacak en doğru yol, her maniye derlendiği yörenin ürünü saymaktır.

Maniler derlendiği yörenin gelenek göreneklerinin izlerini taşır. Kimilerinde unutulmuş, unutulmaya yüz tutmuş bir geleneğin izi, kimilerinde törensel bir uygulamanın; nazar, büyü gibi etkisini sürdüren bir inancın kalıntısı görülür. Birçoğu da yöresel dilin özelliklerini yansıtır. Çorum'da derlenen manilerde de pek çok yöresel sözcük, deyim bulunmaktadır. Bunların bir bölümü Türk Dil Kurumu'nun yayınladığı Derleme Sözlüğü'nde yoktur. Bu nedenle yöresel nitelik taşıyan sözcükler olduğu gibi bırakılmıştır. Genç kuşakların bu sözleri anlamasındaki güçlükleri aşmak için kitap sonuna genişçe bir sözlük eklenmiştir.

Bu derlemeyi yaparken, adını duyduğum, bildiği manileri derlemek için aradığım kimi insanların artık yaşamadığını gördüm. Her seferinde bir geç kalmışlık duygusu yaşadım. Onlarla birlikte kimbilir kaç mani kayıt altına alınmadan yitip gitmiştir. Ulaşamadığım kaynaklarda derlenmeden kalan manilerin sayısını da bilme olanağı yoktur.

Uzun süredir toplayıp kıyıya köşeye yazdığım manileri bir araya getirirken önemli bir eksikliğini de gördüm. Sayısı binin üzerinde olan bu manileri nereden, kimlerden aldığımı ne yazık ki kaydetmemişim. Daha sonra

mani derleme işi ozan-yazar dostlarımın, öğrencilerimin destek verdiği zevkli bir imeceye dönüştü.

Kendi söylediği ya da derlediği manileri verme inceliğini göstererek, kimi kaynaklara ulaşmamı sağlayarak bu çalışmaya katkıda bulunan değerli ozan-yazar dostlarım Can Yoksul'a, Muzaffer Gündoğar'a, Aşık Haydar Kılıç'a, Aşık Rıfat Kurtoglu'na, Rıza Hardal'a, Hasan İpek'e; eğitimci dostlarım Erol Aygör'e, Erol Topuz'a, bana büyük bir özveriyle destek veren eşim Gülüzar'a teşekkürü borç bilirim. Bu çalışmaya arı kovanına balözü taşıyıcı gibi, çevrelerindeki kaynak kişilerden mani taşıyan öğrencilerimin güzelliği sinmiştir. Hepsine binlerce teşekkür ediyorum.

Hazırladığım metni özenle okuyarak düzeltisini yapan yazın dostu Atillâ Laçın'e, kitabın basımını üstlenen Çorum Belediyesi'ne teşekkür etmek de gönül borcumdur.

Çorum'a, Çorumluya, halkbilimi ile uğraşanlara yararlı olmasını dileyerek, bu kitabı manilerimizin gerçek yaratıcısı Anadolu kadınlarına ithaf ediyorum.

İbrahim GÖSTERİR

30.07.2011 Çorum

İÇİNDEKİLER

Takdim	3
Özgeçmiş	6
Önsöz	7

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇORUM'DA MANİ SÖYLEME GELENEĞİ	15
I. Tarihsel Süreçte Mani	16
1. Maninin Tanımı	16
2. Mani Türünün Ortaya Çıkışı	16
3. Mani Anlamında Kullanılan Sözcükler	18
II. Çorum Manilerinin Biçimsel Özellikleri	22
1. Çorum Manilerinde Ölçü	22
2. Çorum Manilerinde Uyak Düzeni	23
III. Çorum Manilerinin Sınıflandırılması	25
A. Yapılarına Göre Maniler	25
1. Düz Mani	25
2. Kesik Mani	25
3. Artık Mani	26
4. Deyiş (Karşılıklı Mani)	26
B. Dize Sayısına Göre Maniler	26
1. Dört Dizeli Maniler	27
2. Beş Dizeli Maniler	27
3. Altı Dizeli Maniler	27
4. Yedi Dizeli Maniler	27
5. Sekiz Dizeli Maniler	28
6. Dokuz Dizeli Maniler	28
7. On Dizeli Maniler	28

8. On İki Dizeli Maniler	29
9. On Dört Dizeli Maniler	29
C. Konularına Göre Maniler	29
IV. Çorum'da Mani Söylenen Ortamlar	31
1. Sevi (aşk) üzerine mani söyleme	32
2. Ayrılıkta, gurbette mani söyleme	34
3. Düğün, bayram, şenlik, Hıdırellez, Nevruz gibi özel günlerde mani söyleme	35
4. Askere gitme üzerine mani söyleme	40
5. İş ortamlarında mani söyleme	41
6. Ramazanda mani söyleme	46
7. Halk ozanlarının söylediği maniler	48
8. Köy seyirlik oyunlarında mani	50
9. Türkülerde mani	53
10. Ağıt biçiminde mani söyleme	54
11. Atışma biçiminde mani söyleme	56
12. Taşlama olarak mani söyleme	58
13. Mektuplara yazılan maniler	59
14. Gezgin satıcıların söylediği maniler	60
15. Ninnilerde mani	61
16. Bilmecelerde mani	62
17. Çocuk oyunlarında (sayışmacalarda) mani	63
18. Alkışlarda, kargışlarda mani	63
19. Fıkralarda mani	65
20. Çeşitli olaylar karşısında mani söyleme	66

İKİNCİ BÖLÜM

YAZILI- SÖZLÜ KAYNAKLARDA ÇORUM MANİLERİ	69
-A-	70
-Ç-	94
-E-	95
-H-	117
-I-	118
-İ-	141
-K-	170
-L-	183
-M-	189
-N-	228
-P-	256
-R-	256
-Ş-	307
-T-	310
-U-	311
-Ü-	317
-Y-	321
-Z-	322
Sözlük	330
Kişi Adları Dizini	350
Yer Adları Dizini	350
Kaynaklar/Kaynak Kişiler	352

BİRİNCİ BÖLÜM
ÇORUM'DA
MANİ SÖYLEME GELENEĞİ

I. TARİHSEL SÜREÇTE MANİ

1. Maninin Tanımı:

En küçük halk şiiri olan maninin, pek çok kaynakta, sözlükte çok değişik tanımları vardır.

Ahmet Vefik Paşa, “Usulsüz, vurgusuz, ezgiyle yetinilen, ölçüsüz, anlamsız söz” biçiminde, maninin özellikleri ile hiç uyuşmayan bir tanımlama yapmıştır.

Günümüzdeki tanımlamaya en yakın, en derli toplu tanımlama, Hüseyin Kazım Kadri’nindir. O, maniyi, halk yazınının çoğunlukla dört, kimileyin altı dizeden oluşan, hece ölçüsünün yedilisi ile söylenen özel bir biçimi olarak tanımlamıştır (Dizdaroğlu, 1969:51).

Türkçe Sözlük’teki tanımı, “Genellikle birinci, ikinci, dördüncü dizeleri uyaklı olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen halk şiiri” biçimindedir (Tdk, 1988:986).

2. Mani Türünün Ortaya Çıkışı:

Mani sözcüğünün kökeni pek iyi bilinmemektedir. Sözcüğün kökenini açıklamaya çalışan başlıca iki görüş ortaya atılmıştır. Niyazi Eset, mani sözünün Türkçe “man” kökünden doğduğunu savunmaktadır. Kimi şiir türlerine türkü, varsağı, bayatı örneklerinde olduğu gibi, çeşitli Türk boy ya da oymak adlarından yola çıkılarak ad verilmesi araştırmacının bu görüşe ulaşmasında etkili olmuştur. Ona göre, mani sözü “Türkmenlere özgü” anlamına gelen “Türkmani” sözcüğünden türemiştir (Dizdaroğlu, 1969:53).

Fuat Köprülü, Ata Terzibaşı, Veled Çelebi gibi araştırmacılar ise maninin, Arapça “mâna”nın bozulmuş biçimi olduğu görüşündedirler (Dizdaroğlu, 1969:53). Çeşitli ağızlarda mani anlamında kullanılan “mâna”, “mane”, “mahni”, “meani” gibi sözcüklerin bulunması, bunun manadan bozulduğu yönündeki görüşleri destekler niteliktedir.

Maninin bir şiir türü olarak yazınımızda ne zaman ortaya çıktığı da tam olarak açığa kavuşmuş değildir. Gelenek manicilerin piri olarak, sevip de kavuşamayan iki insanı, Ferhat ile Şirin’i kabul eder. Ancak bu kabullenişin

manilerin ortaya çıkışını açıklamada işe yaramayacağı açıktır.

Ata Terzibaşı gibi kimi araştırmacılar İslamlıktan önceki Türk yazınında maninin bulunmadığını ileri sürmüşlerdir (Yardımcı, 1998:11). Biçim yönünden, Divan yazınındaki “tuyuğ”larla benzerliğinden yola çıkan kimi araştırmacılar ise maniye, tuyuğların halk şiiri içindeki süreği saymışlardır. Onlara göre, tuyuğun önemini yitirmesinden sonra 15. - 16. yüzyıllarda bir tür olarak mani olgunlaşmıştır. Çoğu halk ozanı da olgunlaşan bu biçimi yeğlemiştir.

Gerçekten de manilerin rubai, tuyuğ denilen şiir türleri ile benzerliği vardır. Bu benzerlik pek çok araştırmacının ilgisini çekmiştir. Mani-tuyuğ benzerliğine değinen araştırmacılardan biri Fuat Köprülü’dür. Köprülü, özellikle cinaslı manilere tuyuğ adını vermektedir. Kimilerine göre tuyuğ ile mani özdeşdir. Aradaki tek ayırım, tuyuğlarda aruz ölçüsünün kullanılmasıdır.

Oysa, maninin daha erken dönemlerde ortaya çıktığını gösteren bilgiler vardır. İslamlıktan önceki Türk yazınında “arandak”, “aşula” sözcüklerinin mani karşılığı olarak kullanıldığı bilinmektedir.

Kendine özgü bir ezgi ile bestelenerek okunan mani, anonim halk şiirinin en yaygın türüdür. Belirgin özellikleri tek dörtlükten oluşması, uyak düzeninin öteki türlere uymaması, anlam bakımından kendi kendine yeterli olmasıdır (Dizdaroğlu, 1969:54). Bu bakımlardan dizelerindeki hece sayısı dışında tuyuğ, rubai gibi şiirlerle özdeş özellikler taşıdığı söylenebilir.

Dede Korkut Öyküleri’nde “koçun türküsünün manisi var” biçiminde mani kavramının geçmesi, Yunus Emre’nin bir şiirinde yedili hece ölçüsü ile “Dilin ile şakırsın, çok maniler okursun” demesi (Yardımcı, 1998:15), maninin kökenini daha eski dönemlerde aramak gerektiğini göstermektedir. Yine, Kaşgarlı Mahmut’un Divan-ı Lügat-it Türk adlı yapıtında geçen şu dörtlük, bu şiir türünün 11. yüzyıl öncesinde bile var olduğunu göstermek için yeterlidir:

Körtlük tonug özüngge	(Görklü elbiseyi özüne)
Talığ aşığı adhunka	(Tatlı aşımı başkasına)
Tutgil konuk ağırlık	(Yedir de konuğu ağırla)
Yodhsun konuk budhunka	(Ününü yaysın buduna) ¹³⁸

Öte yandan, dört dizeden oluşan bir şiir türü olan tuyuğların Divan yazınına 14. - 15. yüzyıllarda katıldığını, dolayısıyla tuyuğların maniden geliştirilmiş olabileceğini söyleyenler de vardır.

Sonraki yüzyıllarda mani söyleme, belli kuralları olan bir geleneğe dönüşürken, maniler de Türk dilinin güzelliği içinde gelişip olgunlaşmış, ege-men sınıfın dilimizi bulandıran Arapça-Farsça düşkünlüğüne karşı Türkçeyi diri tutan etkenlerden biri olmuştur.

Evliya Çelebi'nin Seyahatname adlı yapıtında yer alan bir cinaslı mani, yukarıdaki maniyle birlikte en eski maniler arasında sayılmaktadır. Dilinin yalınlığı yanında, düşündürücü içeriğiyle de ilgi çeken mani şöyledir:

Lalanın dibasına
Aldanma dünyasına
Dünya benim diyenin
Dün gittik dün yasına ¹³⁸

3. Mani Anlamında Kullanılan Sözcükler:

Şiir türü olarak mani, uzun bir zaman dilimi içinde çok geniş alanlara yayılmıştır. Bu yaygınlık, maniye gerek Anadolu'da gerekse Anadolu dışındaki alanlarda başka başka adlar verilmesi sonucunu doğurmuştur. Manilerin değişik adlar almasında söylendiği yörenin yanı sıra manilerde işlenen konuların da etkili olduğu anlaşılmaktadır.

acem manisi: Boratav, Evliya Çelebi'nin Seyahatname adlı yapıtındaki bir metne dayanarak cinaslı manilerin 17. yüzyılda da söylendiğini belirtmektedir. Evliya Çelebi'nin "Acem manisi" olarak adlandırdığı bu maninin Azeri ağzının özelliklerini taşıdığını, dolayısıyla bunu "Azeri tipi mani" olarak anlamak gerektiğini söylemektedir.

akışta: Kars yöresinde zincirleme manilerin arka arkaya eklenmesiyle oluşan metinlere "akışta" denmektedir.

alagözlü: On bir heceli olan en tipik manilere Eğin'de "alagözlü" denir.

arandak: İslamlık öncesi Türk yazınında mani anlamında kullanılan sözcüklerden biridir.

aşula: İslamlık öncesi Türk yazınında mani anlamında kullanılan bu söz Özbekler arasında bugün de kullanılmaktadır.

aytıpa: Kazan Türkleri ile Kırgız Türkleri’nde maniye verilen adlardan biridir.

bayatı: Yurdumuzda mani söyleme geleneğinin diriliğini pek yitirmediği Doğu Anadolu’da mani anlamında kullanılan birkaç sözcük vardır. Bayat boyunun adından kaynaklanan “bayatı” sözcüğü de bunlardan biridir.

berete: Halaylarda karşılıklı söylenen maniler kimi yerlerde “berete” diye adlandırılır. “Beretek” biçiminde de söylenir.

cır: Maniye Kırım Türklerinde “cır” adı verilir. Cır sözcüğünün eski Türkçede şarkı, türkü anlamına gelen “yır” ile bir anlam bağı olduğu düşünülebilir.

çağala: Akhisar’da Hıdırellez günü genç kızlarla erkeklerin tanışmasına aracılık eden kimselerin söylediği manilerdir.

çığşak: Çorum’da düğünlerde oynanan fincan (yüzük) oyununda oyunu kazananların söylediği manilere “çığşak” adı verilmektedir.

çın: Rumeli’de, Beserabya’da yaşayan Gagavuz Türklerinde mani anlamında kullanılan bir sözdür.

çinik: Kırım Tatarlarında maniye verilen adlardan biridir.

deyişme: Denizli yöresinde mani sözcüğü “mâna” olarak söylendiği gibi, maniler “deyişme” olarak da adlandırılır.

döndürme: Doğu Anadolu’nun kimi yerlerinde mani anlamında “döndürme” sözü de kullanılmaktadır.

dörtleme: Dört dizeden oluşmasından dolayı maniye “dörtleme” de denir.

esevele: Çanakkale’nin Ahmetçe köyünde, düğünde söylenen manilerin adı “esevele”dir.

ficik: Erzincan’da maniye verilen addır.

gencer manisi: Nazilli dolaylarında, Hıdırellez günü genç kızlarla erkeklerin tanışmalarına aracılık eden kişilere “gencer”, bunların söylediği manilere de “gencer manisi” denir.

hoyrat: Doğu Anadolu ile Güneydoğu Anadolu’nun yanı sıra Anadolu dışında Kerkük’te özel bir ezgiyle söylenen maniler “hoyrat” diye adlandırılmaktadır.

hukuşka: Kars yöresinde söylenen zincirleme manilere Azerbaycan’da “hukuşka” adı verilir. “Hakışka” da denir.

karagözlüm: Eğin yöresinde 11’li hece ölçüsüyle söylenen manilere verilen bir addır.

karşı-beri: Doğu Karadeniz Bölgesi’nde mani karşılığı olarak “karşı-beri” kavramı kullanılmaktadır. Karşı-beriler, iki kişinin karşılıklı olarak ikişer dize söyleyerek söyleştikleri ya da atıştıkları manilerdir. Bunların ikinci dizeleri kendi adalarında uyaklıdır.

kayım öleng: Kazan Türkleri ile Kırgız Türklerinde maniye verilen adlardan biridir.

kilit açma: Eskişehir yöresinde Hıdırellez manilerine “kilit açma” denir. Kilit açma, kızların kısmetini açmak için yapılan bir uygulamadır.

koşuk: Özbeklerde mani karşılığı olarak kullanılan sözlerden biridir. Koşuk, aynı zamanda koşmanın İslamıktan önceki adıdır. Özbekler arasında mani anlamında bugün de söylenmektedir.

mahni: Azerbaycan’da maniye “mahni” denir. Ancak “bayatı” sözü daha yaygındır.

mana: Aydın’da mani anlamında kullanılır.

mane: Kırım Tatarlarında maniye verilen adlardan biridir.

martaval: Anadolu’nun kimi yerlerinde maniye “martaval” denir. Bu sözün “vartıval, bahtıyar, vastıhal” biçiminde söylenişleri de vardır.

me’ani: Şanlıurfa yöresinde kadınların söyledikleri manilere “me’ani”, erkeklerin söylediklerine “hoyrat” ya da “horyat” adı verilmektedir.

meni: Doğu Anadolu Bölgesi’nde, özellikle Kars’ta maninin “meni” biçimindeki söylenişi, diğer bölgelerde ise “mani” biçimi yaygındır.

okşama: Denizli yöresinde kına gecesinde gelin için okunan maniler “okşama” adıyla bilinir.

peşrevi: Kars yöresinde halk öykülerinin türküleri arasına sıkıştırılan manilerin adı “peşrevi”dir.

Ramazan okşaması: Burdur, Isparta yörelerinde, Ramazan bitiminde davulcu ile zurnacı ev ev dolaşarak ezgiyle söyledikleri mani katarlarıyla

armağan ya da bahşiş isterler. Söyledikleri süslü, övgülü manilere “Ramazan okşamasi” adı verilir.

rubayı: Türkmenistan’da halk arasında mani, “rubayı” olarak adlandırılır. Rubai ile benzerliğinden böyle adlandırılmış olabilir.

sarım: Kumuk Türklerinde mani anlamında kullanılan bir sözcüktür.

söz: Iğdır’da kesik maniler “söz” adıyla bilinir.

şın: Rumeli’de, Beserabya’da yaşayan Gagavuz Türklerinde mani anlamında “şın” sözü kullanılır.

şikest: Azerbaycan’da kesik mani, cinaslı mani karşılığı olarak “şikest” sözü kullanılmaktadır.

törtlik: Dört dizeden oluşan manilere Uygur Türkleri arasında “törtlik” denmektedir.

tört sap: Dört dizeden oluşması nedeniyle Kazan Türkleri ile Kırgız Türkleri’nde maniye “tört sap” adı verilmiştir.

ülenek: Kazan Türkleri ile Kırgız Türkleri’nde maniye verilen adlardan biridir.

II. ÇORUM MANİLERİNİN BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

1. Çorum Manilerinde Ölçü

Maniler, çoğunlukla yedili hece ölçüsü ile yazılır. Yaygın olmamakla birlikte dördümlü, beşli, sekizli, on birli hece ölçüsü ile yazılanları da vardır. Bunlardan dördümlü hece ölçüsü ile söylenenler Çorum'da derlenen maniler arasında görülmemektedir.

Beşli hece ölçüsüyle söylenen maniler yaygın değildir. Bunun bir örneğini Çorum'da oynanan köy seyirlik oyunlarından "Hasan Babası Oyunu"nda görmekteyiz. Aşağıdaki örneklerden ilki Üyük köylü Hayriye Demirel'den derlenmiştir. İkincisi ise Şekerbey köyünden Fatma Tutuş'tan derlenen bir asker manisidir. Araştırmamız sırasında bunların dışında çok az örnekle karşılaşmıştır.

O yanı keçe	Yirmi yaşında
Bu yanı keçe	Nöbet başında
Helal süt emmiş	Benim yârim
Elime geçe	Sınır taşında

Yedili hece ölçüsüyle söylenen maniler genellikle 4+3, 3+4 ya da 3+2+2 biçiminde duraklı bir dördümlükten oluşur.

Mendilimin / biciği	Adile'm / seki bağla
Gönlümün / biteciği	Kakülü / sıkı bağla
Ağlatmayım / yârimi	Dilberler / âdetidir
Yufkadır / yüreciği	Alnına / çeki bağla

Sekizli hece ölçüsüyle söylenen maniler 4+4 ya da 5+3 duraklı bir dördümlükten oluşur. Kimi manilerde duraklara önem verilmediği görülür.

Penceresi / demir gelin	Çopraşık'tan / çıktım yola
Söyle sözün / emir gelin	Çöplü'de de / verdim mola
O yiğidi / ben doğurdum	Bu ellerden / gider oldum
Gel kıcıımı / kemir gelin	Yâr peşimden / gelir m'ola?

On birli hece ölçüsüyle söylenen maniler 6+5 ya da 4+4+3 duraklı bir dördlükten oluşur.

Ateşi çatmış da / başlığı kurmuş
 Yâr beni neylesin / eşini bulmuş
 Kırıcıya borana / başını vurmuş
 Sulu yağmurlara / minnet kalmadan

Yüce dağ başından / indiremedim
 Yönünü yönüme / döndüremedim
 Bir elim kalem de / bir elim divit
 Şu cahil aklını / kandıramadım

2. Çorum Manilerinin Uyak Düzeni

Maniler çoğunlukla a a b a uyak düzeninde söylenir. Genellikle yarım uyak kullanılır. Örneğin Çorum'un Çalyayla köyünden derlediğimiz şu maninin uyak düzeni böyledir.

Ak koyunum yüz olsa	a
Güttüğüm yer düz olsa	a
Ben koyunu güderim	b
Arkadaşım kız olsa	a

Kimi manilerin uyak düzeni a b c b biçimindedir. Yalnızca ikinci dize ile dördüncü dize kendi arasında uyaklıdır.

Bahçeye biber ekтім	a
Ne zaman kabaracak?	b
Kız senin gâvur baban	c
Ne zaman geberecek?	b

Ölüm yokluk ayrılık	a
Düşmanımız üç bizim	b
Ara yerde engel var	c
Kavuşmamız güç bizim	b

1981 yılında, Eskiköylü Sultan Tuncel adlı yaşlı bir bayandan derlediğimiz bir mani uyak düzeni bakımından öteki manilerden başkalık göstermektedir. Uyak düzeni a a b b biçimindedir. Çorum yöresinde yaygın olmamakla birlikte bu uyak düzeninde söylenmiş başka maniler de vardır.

Kabak pişti tuz ister	a
Ana gönlüm kız ister	a
Kız olmazsa dul olsun	b
Cilve cümbüş bol olsun	b

Yaygın olmamakla birlikte kimi manilerin uyak düzeni a a a a biçiminde olabilmektedir. Eskiköylü Haydar Kılıç'tan derlediğimiz mani böyledir:

Bahçelerde ayva nar	a
Öptüm şekerlendi yâr	a
Olmaz olsun böyle kâr	a
Bu yıl da kaldık bekâr	a

Dize sayısı altı olan ya da altıdan çok olan manilerin uyak düzeni ise a a b a c a d a biçimindedir.

Mile yâr	a
Düştüm pekçe dile yâr	a
Mahşere dek gidecek	b
Sevdan benle bile yâr	a
Aldın aklım başımdan	c
Bilmem ne ilmile yâr	a
Aşığa hor bakanın	d
Gelsin gözü mile yâr	a

III. ÇORUM MANİLERİNİN SINIFLANDIRILMASI

Manilerin sınıflandırılması konusunda yapılmış değişik çalışmalar vardır. Manileri genel olarak yapılarına, dize sayılarına ya da konularına göre üç biçimde sınıflandırabiliriz.

A. YAPILARINA GÖRE MANİLER:

Yapılarına göre manilerin düz mani, kesik mani, cinaslı mani, artık mani gibi çeşitleri vardır.

1. Düz Mani (Tam Mani): Yedişer heceli dört dizeden oluşmuş, ayakları çoğu kez cinassız olan manilerdir. Düz manilerde birinci, ikinci, dördüncü dizeler birbirleriyle uyaklı, üçüncü dize bağımsızdır. Üçüncü dizenin uyak bakımından bağımsız oluşu, mani yakıcıya söyleyiş kolaylığı sağlar. Bu tür manilerde ilk iki dize giriş niteliğindedir. Dörtlüğün anlam yükünü son iki dize taşır. En güzel maniler, ilk dizeleriyle son iki dizenin içeriği arasında içten bir bağlantı ile kaynaşma sağlayan manilerdir (Boratav, 1988 : 175).

Alma attım al gelin	Kayalardan kayarım
Yanakları bal gelin	Para buldum sayarım
Dilerim kocan ölsün	Şu Çorum'un içinde
Sen de bana kal gelin	Bulamadım ayarı

2. Kesik Mani: İlk dizesi düşerek, yerini yedi heceden az, anlamlı ya da anlamsız bir sözcük (sözcük öbeği) almış, ayakları cinaslı manilerdir (Dizdaroğlu, 1969:59). Kesik dizenin işlevi uyağı hazırlamaktır. Bu tür manilere “cinaslı mani”, “hoyrat” gibi adlar da verilir.

Kesik maninin, birinci dize doldurularak söylenen, “ayaklı mani” denen bir türü daha vardır. Bunlara “doldurmalı kesik mani” de denir.

Alanlarda, kahvehanelerde söylenen, ilk dizeleri “aman aman” ünlemi ile doldurulan kesik maniler genellikle “İstanbul manileri”dir.

Kesik manilerin anlam birimi beyittir. Her beyit anlamca öteki beyitlerden bağımsızdır. Aradan bir beyit çıkarılmasıyla maninin yapısında ya da anlamında bir bozukluk oluşmaz.

Az durursun	Benizi
Geç gelir az durursun	Gerdanda var ben izi
El gelip yaram bağlar	Gizli aşk çekenlerin
Sen gelip azdırırsın	Uçuk olur benizi

3. Artık Mani: Dört dizeli düz maniye, aynı uyakta başka dizeler eklenerek söylenen manilerdir. Eklenen dizelerin işlevi anlamı tamamlamak ya da pekiştirmektir. Bunları, dize sayısı dörtten artık olan kesik manilerle karıştırmamak gerekir. “Yedekli mani” de denilen artık manide, cinaslı uyak kullanılmadığı gibi ilk dizeler anlamlıdır (Dilçin, 1983 : 287).

Su çimenden	O yâr beni
Su çıkar şu çimenden	Öt baykuş uyar beni
Suyu ne esirgersin?	Sineme bir kurt düştü
A zalim sucu benden	Oydukça oyar beni
Hak suçumu affetse	Ellerle güler oynar
Kim sorar suçu benden?	Tanımaz o yâr beni

4. Deyiş (Karşılıklı Mani): İki kişi arasında karşılıklı söylenen manilerdir. Soru yanıt biçiminde düzenlenenleri olduğu gibi, bir başkasının ağzındanmış gibi aktarılanları da vardır. Karşılıklı mani söyleme geleneği özellikle Doğu Karadeniz ile Kars yöresinde yaygındır. Yalnız Doğu Karadeniz Bölgesi’nde söylenen, “karşı beri” adı verilen manilerin yapısı Çorum yöresinde söylenen manilerden farklıdır. Çorum’da bir maninin bütünü bir kişi söylerken, karşı berilerde ilk iki dizeyi bir kişi söyler, son iki dizeyi öteki kişi tamamlar.

Karşıda eleğim var	Karşıda elek m’olur?
İçinde keleşim var	İçinde kelek m’olur?
İtin köpeğin kızı	Var git hey cahil oğlan
Senden bir dileğim var	Dar yerde dilek m’olur?

B. DİZE SAYILARINA GÖRE MANİLER:

Maniler yaygın olarak dört dizeden oluşur. Tek dörtlükten oluşan maniler dışında 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14 dizeli maniler de vardır. Üç dizeden oluşan manilere Çorum yöresinde rastlanılmamıştır. Dize sayısı dörtten çok olan manilerin, çoğunlukla ilk dizesinin hece sayısı yediden azdır.

1. Dört dizeli mani:

Dağlarda kar kalmadı
Dizimde fer kalmadı
Dünya zalim dünyası
Gidecek yer kalmadı

Yandı keşkek kazanı
Yok gönlümün düzeni
Isıtmalar tutmaz mı?
Aramızı bozanı

2. Beş dizeli mani:

De çare
Buncalar geldi gitti
Bulmadı derde çare
Umar isen Hak'tan um
Yoktur insandan çare

Dekardır
Şu bülbülün gezdiği
Bahçede bağda kârdır
Zamane dilberleri
Hepisi sahtekârdır

3. Altı dizeli mani:

Gül yüzüne
Gül takmış gül yüzüne
Dostun ile hoş geçin
Düşmanın gül yüzüne
Al yârini yanına
Seyreyle gül yüzüne

Ayna güzel
Yüz güzel ayna güzel
Güzel yâri görenler
Dediler "Ay ne güzel!"
Oturmuş zülfün tarar
Dizinde ayna güzel

4. Yedi dizeli mani:

Serseler
Al sevdanı başımdan
Sevdan beni örseler
Felek sillesin yiyen
Ölmese de serseler
Bir tüyünden vazgeçmem
Üleşimi serseler

Yazıya
Koyun çıktı yazıya
Kurt dadanır kuzuya
Kahpe felek güldürmez
Gemi aldı azıya
Kim gücünü yetirir
Alnımdaki yazıya

5. Sekiz dizeli mani:

Daneden	Mile yâr
Kısmet aldım daneden	Düştüm pekçe dile yâr
Ahı bülbülden aldım	Mahşere dek gidecek
Yanmayı pervaneden	Sevdan benle bile yâr
Ben bu aşka düşeli	Aldın aklım başımdan
Çıkmadım meyhaneden	Bilmem ne ilmile yâr
Felek beni ayırdı	Aşığa hor bakanın
Gözleri mestaneden	Gelsin gözü mile yâr

6. Dokuz dizeli mani:

Yaradan	Yan olur
Derdimi kimse bilmez	Sevdamız göze gelir
Ancak bilir Yaradan	El bakışı yan olur
Çaresiz derde düştüm	Ben seni gizli sevdim
Kurtar beni Yaradan	Belki bir duyan olur
Sevdiğime insaf ver	Zaten bende talih yok
Yeri göğü yaradan	Sana göz koyan olur
Yetiş tabibim yetiş	Vermem seni ellere
Ölüyorum yaradan	Ara yerde kan olur

7. On dizeli mani:

Karadır	Yaralıdır
Yârin gözü karadır	Yüreğim yaralıdır
Çaktı gamze okunu	Açma tabip döşümü
Yürek göz göz yaradır	Yaralar sıralıdır
Kah saklanır yâr benden	Vücudum dert ülkesi
Yeri göğü aradır	Can onun kralıdır
Kah yatar dizlerime	Sevincim gurbet gezer
Siyah zülfün taradır	Kederim buralıdır
İki gönül bir olmuş	Aram yok talih ile
Sarılacak sıradır	Bahtım hep karalıdır

8. On iki dizeli mani:

Yel eser	Özle beni
Rüzgar eser yel eser	Ayrıldım özle beni
Sert esme sen ey gönül	Gurbete sen uğurla
Duyar nazlı yâr küser	Bir yaşlı gözle beni
Gamzeleri bıçaktır	Bir gün çıkagelirim
Korkarım bağrım keser	Umutla gözle beni
Sürme kapından kulu	Ben gibi yürekten sev
Yoluna koymuştur ser	Avutma sözle beni
Serpuşunu yumuşsun	Dediler aşk külhandır
Dala serme yere ser	Yak güzel közle beni
Belki daldan düşürür	Kerem gibi yanmazsam
Yağmur yağar yel eser	O zaman yuzle beni

9. On dört dizeli mani:

Yayılan	Adile'm der yüz eller
Ya şahmeran ya yılan	Seksen eller yüz eller
Zülfünün teli midir?	Sağ elin adetidir
Ak gerdana yayılan	Gerdan eller yüz eller
Gökte bulut cenk eder	Bugün bahçeye girmiş
Ruzigar derya ilen	Beş on dane güzeller
Bu tekneye Nuh derler	Yeşil çayır üstünde
Uğraşır derya ilen	Al badeyi süzerler
Yârim kurmuş okunu	Açmış beyaz gerdanı
Beni vurdu yay ilen	Lali mercan dizerler
Sıtkını bütün eyle	Giyme penpe canfesi
Hoş geçin dünya ilen	Tor uçkuru çözerler
Yârim çıkmış kapıya	Serin ver sırrın verme
Ya kurt kapar ya yılan	El ariftir sezerler

C. Konularına Göre Maniler:

Manilerin bir konu sınırlaması yoktur. Hemen her konuda mani söylenebilir. Ancak öncelikli konu sevidir. "Seven insanın yüreğinde yıkışan, arzu gibi, kıskançlık, hasret, kızma, yalvarma gibi, hor görme, sevgiliyi yüce bulma, kişiliğini koruma ya da sevgilinin ayaklarına kapanma, içlenme, işkillenme,

oturup sabahlara kadar ağlama, hayalleme, kafa tutma gibi duyguların manilerde pek bol örneklerini görürüz” (Başgöz, 1957:10-11).

Birden çok konuyu ilgilendiren maniler de vardır. Bunlar en çok hangi konuyu ilgilendiriyorsa o konu içinde değerlendirilmelidir.

Manileri konularına göre sınıflandıran pek çok çalışma yapılmıştır. Bu sınıflandırmalar küçük ayrılıkları bir yana bırakacak olursak birbirine benzenmektedir. Pertev Naili Boratav, Ahmet Özdemir, Nail Tan gibi araştırmacıların manilerin sınıflandırılmasıyla ilgili çalışmaları vardır. Bu çalışmalardaki ayrıntıları bir yana bırakarak manileri konularına göre şu başlıklar altında toplayabiliriz:

1. Sevi (aşk) üzerine mani söyleme.
2. Ayrılıkta, gurbette mani söyleme.
3. Düşün, bayram, şenlik, Hıdırellez, Nevruz gibi özel günlerde mani söyleme.
4. Askere gitme üzerine mani söyleme.
5. İş ortamlarında mani söyleme.
6. Ramazanda mani söyleme.
7. Halk ozanlarının söylediği maniler.
8. Köy seyirlik oyunlarında mani.
9. Türkülerde mani.
10. Ağıtlarda mani.
11. Atışma biçiminde mani söyleme.
12. Taşlama olarak mani söyleme.
13. Mektuplara yazılan maniler.
14. Gezgin satıcıların söylediği maniler.
15. Ninnilerde mani.
16. Bilmecelerde mani.
17. Çocuk oyunlarında (sayışmacalarda) mani.
18. Alkışlarda, kargışlarda mani.
19. Fıkralarda mani.
20. Çeşitli olaylar karşısında mani söyleme.

IV. ÇORUM'DA MANİ SÖYLENEN ORTAMLAR

Anadolu'nun birçok yöresinde olduğu gibi, Çorum'da da gündelik yaşamın her alanında mani vardır. Derlenen manilerin çokluğu ilimizde güçlü bir mani söyleme geleneğinin varlığını göstermektedir.

Çorum insanının manilerle iç içeliği doğumunda kulağına söylenen ninnilerle başlar, ölüncüye değin de sürer. Hatta Çorumlunun mani sevgisi öylesine yoğundur ki, ölenlerinin bile mani ile ilişkisinin kesilmesini istemez. Bunun için de mezar taşına mani yazdırır. Halk kültürleri araştırmacısı Tülay Aslıhak'ın Çorum merkezde derlediği mezar taşı yazıları içinde maniler bulunması bu durumun en açık kanıtıdır (Aslıhak, 2005:32).

Mezarım barınağım	Mezarım derin eylen
Ayrılık şansım oldu	Su serpin serin eylen
Bunca kulun içinde	Dünyada gün görmedim
Tanrım seni mi buldu?	Ahrette gelin eylen

Özellikle, kentle ilişkilerin gelişmediği, görsel iletişim araçlarının yaygınlaşıp yavan, içeriği boş yayınlarla zaman çalmadığı dönemlerde yaşayan insanların yaşamında şiirin, müziğin, oyunun önemi büyüktür.

Güz gelip de tarla tapan, bağ bahçe işleri bitirilince köylük yerlerde düğünler başlardı. Düğünler, nişan törenleri köy yaşamına renk katan öğelerdendi. Uzun kış gecelerinde komşular arasında yapılan akşam oturmaları yeni eğlenceler düzenlemek için ortam oluştururdu. İşte bu ortamlarda içinde manilerin de söylendiği seyirlik oyunlar oynanır; türküler, maniler söylenirdi. Yetişkinler bir yandan kendileri eğlenirken bir yandan da çocuklarını eğlendirir, onların kültür evrenini güzel halk öyküleriyle, masallarla, bilmecelerle beslerdi. Böylelikle yörenin sözlü kültürü bu eğlencelere can verirken, yöre insanı da bu tür etkinliklerde kültürünü biraz daha geliştirme olanağı bulurdu.

Bizim köylerimizde, mahallelerimizde mani söyleme geleneği yalnız uzun kış gecelerinin etkinlikleriyle sınırlı kalmazdı. Dokunaklı manilerle gelinin ağlatıldığı düğünlerin, baş örme törenlerinin dışında, Nevruz ya da Hıdırellez gibi özel günlerde, bayramlarda, hamam gezmelerinde de manisiz etkinlik düzenlenmezdi. Öte yandan yaşamın doğal akışı içinde anneler çocuklarını mani özelliği taşıyan ninnilerle uyutur, çocukların oyuna

başlarken yaptığı sayışmacaların bir bölümü mani niteliği taşırdı.

Yalnızca bunlar mı? İnsanımız bazen Tanrı'ya mani biçimine sokulmuş yakarılarla yalvarır; alkışını, kargışını bile manilerle yapardı. Hatta, sorduğu bilmededen, anlattığı fıkraya değin maninin şiirsel gücünden, güzelliğinden yararlanırdı. Dolayısıyla, bu toprağın insanının şiire bu denli yatkın oluşunda saydıklarımızın etkisi vardır.

Halk arasında mani söylemek için “mani yakmak”, “mani düzmek”, “mani atmak” gibi deyimler kullanılır. Mani söyleyenlere ise “manici”, “mani yakıcı”, “mani düzücü” gibi adlar verilir.

Maniler hemen her yörede olduğu gibi Çorum'da da çoğunlukla kadınlarca söylenir. Karşılıklı atışmalarla deyişmeleri bir yana bırakacak olursak halk ozanları dışında, erkeklerin mani söyledikleri pek görülmez. Manilerin söylendiği hemen her ortamda adına “manici başı” denen, mani söyleme geleneğini yönlendiren bir kadın bulunur. Bu nedenle, manilerin adsız yaratıcıları da genellikle kadınlardır. En çok maniyi, bu tür törenlere, eğlencelere daha çok katılmış, bu manileri ezberine almış yaşlı kadınlar bilir.

Çorum'da mani söyleme geleneğinin sürdürüldüğü ortamları şöyle sıralayabiliriz:

1. Sevi (aşk) üzerine mani söyleme:

Manilerin başlıca konusu sevgidir. Bu nedenle manilerde en çok yinelenen sözcükler “yâr, yârim” sözcükleridir. L. Sami Akalın'ın da belirttiği gibi “Manilerin çoğu döner dolaşır sevgiliye ulaşır:

Kar yağar kar üstüne
Kış gelir nar üstüne
Lal olasıca diller
Her mani yâr üstüne”³

Küçük bir dördlük, içine koca bir dünya sığdırır; sevenlerin, sevilenlerin dünyasını. Öyle ki, sevgiyi dile getirmeyen mani düşünülemez. Maninin özellikle üçüncü, dördüncü dizeleri seven iki gönlün duygularını yansıtır.

Manilerimiz dedelerimizin, ninelerimizin yeni yetmelik çağlarındaki

sevdalarının yürek titreten coşkularının esintileriyle yüklüdür. Geçmişin dar görüşlü, hoşgörüsüz, yasakçı anlayışına karşı sevenlerin içtenlikli yakınmalarını, kafa tutmalarını da buluruz manilerde (Gündoğar, 2009:6).

Yaşamın böylesine hızlanıp modernleşmediği toplumumuzda seven sevilene çiçeğin tutamını, gönlünün sitemini manilerle sunardı. Sevenler aşklarını manilerle ilan eder, manilerle haberleşirdi. “Taşra delikanlısı sevgilisine çok defa manilerin diliyle açılır; sevdalısının davranışını da gene bir maniden öğrenir. Bu yönleriyle manilere sevda habercileri denebilir. Sevişmeyi, serbestçe konuşup anlaşmayı sıkı yasaklara bağlayan toplum, düğünlere derneklere; ekin biçimi, bulgur çekimi gibi ekonomik faaliyetlere; Hıdırellez eğlencelerine mani söylemek geleneğini sokmakla adeta yasaklarının kapısını aralamıştır. Sevenler de manilerin yardımıyla bu açık kapıdan bol bol faydalanmış, duygularını sevgilisine açabilmiştir” (Başgöz, 1957:8). Şu maniler o günlerin tanığı gibidir:

Sevdalar olmasaydı	Bildik faniler ile
Gönüle dolmasaydı	Şeyh-i Saniler ile
Yâr benden habersizdi	Yâre haber yolladım
Maniler olmasaydı	Yanık maniler ile

Her mani, yürekten yüreğe duygu taşıyan bir kanaldır. Kişi, karşıdakine açıkça söyleyemediklerini manilerle söyler. Maninin içine sevilenin kişisel özelliklerinden birini sıkıştırıp sevdiğini manilerle belli eder. Vurgulanan özellik sevilenin yaptığı işle ilgili olabileceği gibi, giyimiyle, fiziksel özellikleriyle de ilgili olabilir :

Oğlan gider oduna	Entarisi sırmalı
Ahmet derler adına	Yâre nasıl varmalı?
Ben Ahmet’i seviyom	Mübarek bayram geldi
Şu köyün inadına	Hatırını sormalı

Ne var ki, manilerde dile getirilen duyguların, dileklerin, isteklerin karşılığı her zaman olumlu olmayabilir. En saf duygularla aşk ilanı yapılan bir maniye verilen karşılık kimi zaman, “Ben sana varır mıyım / Sümüklü sıracalı”, “Beni sana vermezler / Çene başı bekleme” biçiminde olabilir.

Kimi zaman da engel olarak sınıf farkı çıkar ortaya. Sevdalanılan kız, “Senin aldığın mayış / Benim süsüme yetmez” deyiverir. Duygular karşılıklı olduğunda sorunlar daha kolay aşılır. Manilerimizde geçen “Dünür yolla ba-

bama / Vermezse kolayı var”, “Eğer babam vermezse /Kıratı iyce besle” sözleri bunun kanıtıdır.

İster karşılık bulsun, ister bulmasın, seven sevdiğini, doğadaki her varlıktan üstün tutar. Ana baba bile ikinci sırada kalır artık. “Anam babam sağ olsun, hepisinden yâr tatlı” der. Ondaki tadı, ondaki güzelliği hiçbir canlıda bulamaz:

Kaya dibi kar imiş
Günden yanı erimiş
Otuz iki meyveden
En tatlısı yâr imiş

2. Ayrılıkta, gurbette mani söyleme:

Halk yazınının işlene işlene bitirilemeyen ana konularından biridir ayrılık. Eşiğin ardını gurbet sayan Anadolu insanı, her derde dayanır da bir ayrılık karşısında burulur boynu.

Gurbete çıkandan çok, geride kalan acı çeker. Gönül terazisinde ölçüye vurur ölümle ayrılığı. Hep ayrılık ağır basar nedense?

Yüce dağ başına bir ev yapmışlar
Leblebiyi kur'üzüme katmışlar
Ölüm ile ayrılığı tartmışlar
Elli gram fazla gelmiş ayrılık

Her dertten ağırdır ayrılık. “Ölüm Allah’ın emri, ayrılık olmasaydı” der halkımız. Ölümde bile katlanılır bir yan, bir avuntu bulur. Ona ayrılık deme de ne dersin de...

Kaşının üstünden karayı kaldır
Her nere gidersen bana da bildir
Ayrılık deme de vur beni öldür
Sevdiğime pişman ettin sen beni

İnsanımız, ayrılıkların toplumsal sorunlardan kaynaklandığını sezmiş gibidir. Ayrılığın nedeni ne olursa olsun, ağız dolusu ilenir onu yaratanlara:

Bu yapı yeni yapı	Ak üzüm parmak gibi
İçinde demir kapı	Sevdiğim kaymak gibi
Beni yârden ayıran	İkimizi ayıran
Dilensin kapı kapı	Devrilsin kavak gibi

Geçim sıkıntısıyla başka illere, başka uzak ülkelere savrulan insanlar, doğdukları yerde neden doyamadıklarını sorgulamış olmalıdır elbet. Ayrılığın istenirse çözülebilecek bir sorun olduğunu görmüştür. Bu yüzden gurbet daha bir ağır gelmiştir insanımıza.

Yârin bir çüt selamı	Kalemim dividim var
Derde derman kıla mı?	Gurbette yiğidim var
Gurbette göresidim	Gelir diye canımdan
Yârim ile sılama	Çıkmadık ümidim var

Ayrılık acısını en çok analar, sevgililer, eşi gurbete çıkmış gelinler çeker. Sıladan gurbete, gurbetten sılaya kuşun kanadıyla selam iletir. Uzaktakinden gelen bir maniyle avutur yaşlı gönlünü:

Kaynar kazan taşmaz mı?	Topludan dışa baktım
Yol gedikten aşmaz mı?	Bir bölük kuşa baktım
Ağlama kömür gözlüm	Yâr geliyor dediler
Ayrılan kavuşmaz mı?	Yoluna koşa baktım

3. Düğün, bayram, şenlik, Hıdırellez, Nevruz gibi özel günlerde mani söyleme:

Kına gecelerinde, baş örme törenlerinde, gelinin eline kına yakılırken gelinin arkadaşlarıncı ya da orada bulunan başka kadınlarca kızın ana-baba evinden ayrılmasını konu alan dokunaklı türküler, maniler söylenir. Bu manilerle gelin ağlatılır.

Hey hirikti hirikti
Atlı kapıya birikti
Kızımı gelin ettim
Omzu çifte belikli

Düğünler, kız analarının hem ağladığı hem de gelinlik bir kız yetiştirmenin kıvancıyla gururlandığı anlardır. Ne denli acılı, üzüntülü olursa olsun, kız anasının da yapılan eğlentiye katılması, onun açısından bir daha

yinelenmeyecek bu etkinliğe renk katması istenir:

Oy kaynana kaynana
Hiç bakmıyor bu yana
Düğün senin değil mi?
Gel biraz da sen oyna

Anadolu'da düğünler çoğunlukla açık alanlarda yapılır. Köyün meydanı, oğlan evinin bulunduğu sokak genellikle düğün alanıdır. Bu alanlarda kurulan halaylarda gençler arasında karşılıklı mani söylemek ayrı bir gelenektir. Düğünler aynı zamanda evlenme çağı gelmiş gençlerin birbirini yakından gördüğü yerlerdir. Düğünde karşılaşan genç kızlar, delikanlılar birbirini beğenirse yeni evliliklerin yolu açılır. Delikanlılar için bunun adı "kız belleme"dir:

Değirmenin dengine
Döner kendi kendine
Şu düğünde bir kız var
O da benim dengime

Maniyi hep düğüne okunanlar, katılanlar söylemez ya. Ötede sevdiği kız gelin olan bir delikanlının boynunun burulmuşluğu vardır. Yüreğine taş basıp, sevdiğini son bir kez görme isteği içinde bir mani de o söyler:

Evleri çukur m'ola?
Culhalık dokur m'ola?
Yârim düğün ediyor
Beni de okur m'ola?

Düğün, gelin alma töreni ile sona erer. Gelin almaya giderken seğmen alayının önünde bilgili, görgülü bir bayraktar olur. Bayraktar, kız evinden olanların sorduğu sorulara doğru yanıt verebilecek biri olmalıdır. O bir yerde oğlan evinin temsilcisidir.

Bayraktar, kız evine varıldığında, orada birikmiş olan topluluğa bir mani ile seslenir:

Konakta oturan hakim
Bize sival soracak kim?

Size diyom arkadaşlar
Cümleten selamın aleyküm

Kız evinde toplananların, özellikle gençlerin bayraktara soru sorması gelenektendir. Bu sorular kimi zaman mani biçiminde olmaktadır. İşte birkaç örnek:

Gökten indi bir kişi	Mektebi çok okudu
Ne biri bilir ne beşi	Bülbül gibi şakıdı
Sana diyom arkadaş	Taşıdığın bayrağın
Kaçtır bayrağın dikişi?	Bezini kim dokudu?

Bir nedir beş nedir?	Ayak ayak varmanın
Hakka yarar iş nedir?	Hatası yok sormanın
On beşinde ihtiyar	Bir dalda kırk elmanın
Otuzunda genç nedir?	Kaçı güneyde kaç kuzeyde?

Bayraktarın ya da arkadaşlarının bu tür sorulara düz biçimde manisiz ya da bir mani ile karşılık vermeleri beklenir. Bunlara yanıt veremeyen bayraktarın kız evinin gençlerince cezalandırıldığı olur. Bu ceza yöreden yöreye değişiklik gösterir.

Köy düğünlerinde gelin baba evinden alınıp ata bindirildiğinde bayraktar ya da seçmen alayından biri duruma uygun maniler söyler:

Zeytin kara ben kara	Yumurtanın sarısı
Zeytine vermem para	Yere düştü yarısı
Kızı aldık gidiyok	Büyüğünü biz aldık
Düşününün kara kara	Küçüğüne darısı

Oğlan evine ya da güveye gelin almanın sevincini yansıtan manilerle sellenildiği de olur. Örneğin Eşençay köyünde kız evinden gelin alınıp dönlürken şöyle bir mani söylenir:

Al bayrağın yeşili
Tuttuk cennet kuşunu
Selam olsun damada
Getiriyok eşini

Bu maninin bir benzeri de Alacahöyük'te gelin alayı oğlan evinin önüne geldiğinde bayraktar tarafından söylenir (Koşay, 1951:31):

Al bayrağın yeşili
Vurduk tavus kuşunu
Dolandırdık getirdik
Güveyinin eşini

İlkyazın gelişi Anadolu'da törenlerle, şenliklerle kutlanır. Bu törenlerin kimisinin geçmişi çok eski Anadolu toplumlarına değin uzanır. Yalnız yurdumuzda değil, dünyanın pek çok toplumunda benzer törenler vardır. Nişanlı kızların kır yemeğine götürüldüğü, genç kızların toplaşıp maniler söylediği Hıdırellez ile Nevruz, ilkyazı karşılamak için yapılan törenlerdendir.

Hıdırellez'de genç kızlar önceden hazırlayıp katladıkları manileri bir çömleğe ya da kavanoza koyarlardı. Hıdırellez günü, toplantıya katılanlardan her biri için bir niyet tutulduktan sonra maniler tek tek çekilirdi. Manide geçen sözlere göre olumlu ya da olumsuz bir yorumlama yapılır, yine maninin içeriğinden yola çıkılarak niyet tutulan kişinin gizlisi saklısı ortaya çıkarılmaya çalışılırdı. Bu tür toplantılar daha çok genç kızlar, gelinler arasında düzenlendiğinden, manilerden çıkarılan yorumlar çoğu kez evlilikle, gönül işleriyle bağlantılı olurdu. Aşağıdaki maniler, Hıdırellez'de söylenen manilere örnektir (Aytekin, 2003:66, 88, 129).

Taze höllük eledim	Mani çömleğin açtım
Kuzucuğum beledim	İçinden lira saçtım
Hıdırellez gecesi	Kendimi bir şey sandım
İkiz oğlan diledim	Biraz yüksekten uçtum

Gözler vardır tahtında
Kısmet vardır bahtında
Samur saçlı er yatar
Kepeneğin altında

Mayıs-Haziran ayları içinde Sungurlu'da düzenlenen Tepreş Şenlikleri de Hıdırellez kutlamalarına benzer bir özellik gösterir. Bu şenliklerde de su kıyıları, yeşillik alanlar, türbe ya da yatır yanları kutlama alanı olarak belirlenir. Baht açma törenlerinin bu kutlamalar içinde önemli bir yeri vardır.

Uygulamanın düşünsel temeli, ilkyazda bütün dirimlilerin uyanışıyla birlikte insanların talihlerinin de açılacağı inancına dayanır. Bahtlarının açılmasını sağlamak isteyen genç kızlar, Tepreş'ten bir gün önce yeşillik bir alanda ya da bir su kıyısında toplanırlar. Bir çömleğe yüzük, küpe, bilezik gibi kişisel takılarını koyarlar. Sonra bir tülbentle çömleğin ağzını bağlayıp bir gül ağacının dibine bırakırlar. Sabah erkenden aynı yere gidip yakardıktan sonra niyet çömleğinin ağzını açarlar. Çömleğin içindekileri çıkarırken bir yandan mani söyler bir yandan da maniye göre eşyanın sahibine ilişkin yorumlar yaparlar.

Tepreş Şenlikleri'nde söylenen manilere örnek olarak şu manileri gösterebiliriz (Oğuz-Işıkhana, 2006:27-29).

Ay doğar sini gibi	Gül diktim evlek evlek
Sallanır selvi gibi	Dadandı kara leylek
Yavrum kokun geliyor	Kışın barabar idik
Bursa'nın gülü gibi	Yazın ayırdı felek

Sarıçiğdem, ilkyazın habercisidir. Bu çiçeğin çıkışıyla birlikte erkek çocuklar kırlara çıkarlar, adına "kazgıç" denilen ucu sivri değneklerle söktükleri çiğdemleri bir çalının dallarına takarak kapı kapı gezdirirler. Çiğdemleri taktıkları çalı genellikle dikenli kızamık çalısıdır. Bunun için iğde dalı kullanıldığı da olur. Çocuklar, ev sahiplerinden yağ, bulgur gibi yemeklik gereçler isteyerek dolaşırlar. Bu dolaşma sırasında isteklerini manilerle dile getirirler (Oğuz-Işıkhana, 2006:13-15):

Çiğdem çiğdem çiçekik	Çiğdem çiğdem çiçeği
Ebem oğlu köçecik	Ebem oğlu köçeği
Çiğdem geldi kapıya	Verenin oğlu olsun
Yağ çıkarın yapıya	Vermeyenin kızı ölsün

Çiğdem çiğdem çiçeği
Alaca bulaca saçağı
Dağlar çiğdem sokundu
Hazır edin göçeği

Toplanan yağ ile bulgur çoğunlukla bir evin hayatında ya da çocukların oyun alanında yetişkinlerin yardımıyla pişirilir. Bu yemeğin adına "çiğdem

aşı” denir. Cemilbey, İsmailköy, Kiranlık, Eskiekin, Palabıyık köyleri bu geleneğin yaşatıldığı köylerden birkaçıdır.

4. Askere gitme üzerine mani söyleme:

Askere gitme yalnız Çorum’da değil, bütün Anadolu’da önemsenen bir olaydır. Anadolu’da, askerliğin kişiyi olgunlaştırdığına inanılır. Bu yüzden, askerliğini yapmayı pek ciddiye almazlar. Cahil sayarlar onu. Çoğunlukla, askerlik öncesi nişanlasalar bile evlenme işini askerlik dönüşüne ertelerler.

Askerlik bunca önemli sayılınca, gençleri askere göndermenin de bir töreni, töresi, eğlencesi olması gerekir. Askere gitmek için gerekli işlemleri yaptıran gençler, gidecekleri güne kadar bütün arkadaşlarını, tanıdıklarını, yakınlarını ziyaret ederler. Onlarla vedalaşırlar. Bu ziyaretlerde gençlere ziyafetler verilir. Sazlı sözlü, eğlenceli veda geceleri düzenlenir. Bu gecelerde askere gidecek delikanlılar yaşlılarıyla yiyip içip eğlenir. Ayrılma anında da ceplerine gönülden koptuğunca bir miktar harçlık konur. Bunun belli bir miktarı yoktur.

Bu tür toplantılarda dilekler, düşünceler manilerle dile getirilir. Asker olan, kalanlara şöyle seslenir:

Dam üstünde çıralar
Çekiliyor kuralar
Ben askere gidiyom
Size kalsın buralar

Gençler, son veda gecesini akranı olan arkadaşlarıyla geçirir. Buradaki sazlı sözlü eğlence de gecenin geç vakitlerine değin sürer. Akranlarla yapılan bu veda daha duygulu olur. Asker olan sevdiğine mani ile veda eder. Sevdiği, onu bekleyeceğine maniyle söz verir:

Kara gözlüm ağlama	Asker yolu beklerim
Karaları bağlama	Günü güne eklerim
Gidiyorum askere	Sen git yârim askere
Yüreğini dağlama	Ben sılayı beklerim

Ertesi gün davullu zurnalı bir alay tarafından askere uğurlanan gençler, büyüklerin ellerinden öperek, gençlerin elini sıkıp boyunlarına sarılarak son kez vedalaşırlar. Vedalaşmada “Gidip de gelmemek var, gelip de görmemek var” denir.

Gençlerin ardından anaları, bacıları, öteki yakınları ayrılığı, özlemi dile getiren duygu yüklü, acıklı türküler, maniler söylerler. Çoğu zaman doğaçlamadır söylenenler.

Gençlerin uğurlanmasından sonra orada kalanlar gençlerin ana babasını, varsa eşini, nişanlısını, öteki yakınlarını “Allah kavuştursun”, “Sağlıcakla gidip gelsinler” dilekleriyle teselli ederler.

Bundan sonra manilerin yeri asker mektuplarıdır. Geride kalan, askerdekine özlemini manilerle anlatır.

Kara tren dal da gel
Düdüğünü çal da gel
Askerde bir yârim var
İncitmeden al da gel

Ay doğdu mu doğdu mu?
Bulut ayı boğdu mu?
Aldın devlet yârimi
Bölüklerin doldu mu?

5. İş ortamlarında mani söyleme:

Köy, kasaba gibi kırlık alanlarda kışlık yiyeceklerin hazırlanması, imce yöntemiyle köy işlerinin görülmesi gibi toplu çalışılan ortamlarda maniler söylenir. Yemiş toplama, orak biçme, burçak yolma, pancar tekleme, çeltik otu alma işlerinde kadınlar, mani söyleyerek çalışırlar.

Kızılırmak boylarında pirinç üretimi önemli bir geçim kaynağıdır. Özellikle Osmancık pirinci kalitesiyle ülke genelinde ün salmıştır. Kadınların toplu çalışma alanlarından biri de çeltik tarlalarıdır. Bu tarlalarda kadınların elleri bereket, dilleri mani üretir.

Kargı ilçesinde, günlük çalışan kadınların çeltik otu alırken söylediği maniler pek ünlüdür. Tarlada yan yana bir sıra oluşturarak çalışan kadınlar birbirlerine, yoldan gelip geçenlere mani atarlar. Bu manilerden en çok na-

sibini alan kişi ise tarla sahibidir. Kadınlar tarla sahibinin huyunu suyunu, şaka kaldırıp kaldırmayacağını çok iyi bilirler. Eğer adam şakaya katlanacak biriyse, onun tarlaya gelip ırgatlara kolay gelsin demesinin ardından yaşlıca bir kadın maniyi yapıştırır:

Çayıra çaktım kazık
Hani yanında azık?
Bize bahşiş vermezsen
Ağalığına yazık!

Yörede, tarla sahibinin ırgatların yanına gelirken helva, şeker, lokum gibi ağız tatlandırıcak yiyeceklerle gelmesi töredendir. Bu yüzden, ırgatlar arasında “Ağa” olarak nitelenen tarla sahibi, tarlada böyle bir istekle karşılaşacağını bilir. Ona göre hazırlıklı gelir. Yine de hemen çıkarıp dağıtmaz getirdiğini. Bu kez bir başka kadın karışır söze:

Bahçeden gül yolarım
Kalbur kalbur bölerim
Eğer şeker vermezsen
Çeltiğini yolarım

Ağa, bu ısrarlı takılmaları yeterli bulunca yanında getirdiği yiyecekleri dağıtır. Sonra kaşlardan birine çömeli göz ucuyla işçilerinin çalışmasını denetler. Kimin iyi çalıştığını, kimin kaytardığını sezdirmeden anlamaya çalışır. Kadınlardan sezenler olur bu durumu. Hemen birisi çıkışır mani ile:

Akpınar’ın başına
Sabun koydum taşına
Ne orada duruyon?
Sı...m kel başına!

Çamurlu suyun içinde akşama değin sürer ot alma işi. İki buklüm çalışa çalışa beli bıkmı kırılır ırgatın. İkinci geçip gün devrilince tarla sahibi yeniden gelir tarlaya. Yapılan işi denetler. Irgatın yorgunluğuna, feri fesi kalmadığına bakmaz. İşinin biraz daha ilerlediğine bakar. “Bir çıkım daha çıkın da yarına kalmasın” der. Kadınlardan biri güçlükle doğrularak elini beline dayayıp çalışma süresinin bittiğini anımsatır:

Kayalar gölgelendi
 Ağamız öfkelendi
 Öfkelenme be ağa
 Paydos zamanı geldi

Çorum yöresinde, kışlık yiyeceklerin hazırlandığı ortamlarda da maniler söylenirdi. Mahalle halkından kimileri kışlık yarmasını, bulgurunu değirmen taşının hafif içe dönük bir düzlem üzerinde hayvan gücünden yararlanılarak dik olarak döndürüldüğü “arsana”larda ya da “soku” denilen, tahıl dövmeye yarayan büyük taş dibeklerde tokmaklarla döverek hazırlardı.

Soku başında halka oluşturan genç köylü kızlarının, renkli giyitleriyle, sıra gözeterek sokuya tokmak vuruşları görülmeye değer bir olaydı. Tokmakların biri inip biri çıkarkan ortalık gençlerin neşeli kahkahaları ile çınlardı. Derken ağızdan ağıza geçen yanık türküler, içli maniler arka arka sıralanır, işin güçlüğüne alıp götürürdü. “Duyulmuş da hissettirilmemiş, gönülde düğümlezip kalmış sevdalar” bu manilerle dışa vurulurdu (Yakup, 1938:283).

Kaleden indirirler
 Paytona bindirirler
 Kömür gözlü Seheri
 Sürgüne gönderirler

Bahçe pezik değil mi?
 Ciğer ezik değil mi?
 Ben sevdim eller aldı
 Bana yazık değil mi?

Bu ev dışı ortamların yanında bulgur yapımı evlerde de olurdu. Yere serilen büyük bir örtünün üstünde, bu iş için özel olarak hazırlanmış “el taşı” denen değirmen taşları kullanılırdı. Üst üste konulan bu taşlardan altta olanı sabit kalırdı. Üsttekini bir kol yardımı ile iki üç kadın elleşerek çevirip bulgur çekerlerdi. Bulgurun iriliğini, inceliğini ayarlamak deneyim gerektirdiği için işin başında güngörmüş, işi bilen bir kadın bulunurdu. Taş döndükçe, önceden pişirilip kurutulmuş buğday taneleri de ufanarak kenarlardan örtünün üstüne bulgur olarak dökülürdü. İşin başında bulunan deneyimli kadın bir yandan iş yetiştirirken bir yandan da evin gelinine taş yetiştirirdi:

Taş dönmüyor dönmüyor
Taştan bulgur inmiyor
Kirpi bacaklı gelin
Pişirdiğin yenmiyor

Gelinin bu sataşmaya ne karşılık verdiği bilinmez ama, büyük bir olasılıkla şöyle demiştir:

Kaynananın azanı
Kara yazı yazanı
Şeytan bana diyor ki
Çal başına kazanı!

Kimi zaman kadınlar, genç kızlar yapacakları işleri bir evde toplanarak yaparlar. Kimi hamur yoğurur, kimi çırkık eğirir. Kimi yufka açar, kimi saçkı saçar, yufka pişirir. Beride bir başkası dibek döver. Mani söylemek bütün bu işleri daha zevkli hale getirir. İşin gücünü azaltır, onu daha katlanılır duruma getirir. Zaman zaman mani söyleme bir tür atışmaya döner.

Çalışma ortamındaki suskunluğu bozmak için, sözgelimi yayık yayan kız, “Üstünüze ölü toprağı mı serpildi. Canlanın ecik” deyip başlatır manili söyleşmeyi:

Ata binen ağadır
Atın yönü dağadır
Ne orada duruyon?
Bu maniler sanadır

Maninin karşılığı çırkık eğiren kızıdan gelir. Dozu ayarlanmış bir eleştiri, taşlama havası, öteki kızları da mani söyleme işine katma amacı sezilir manide:

Başkasına seslendim
O bana ses veriyor
Yayık yaymayı bilmez
Kendine süs veriyor

Örneklerden de anlaşılacağı gibi, Karadeniz Bölgesi'nin “karşı beri”lerine

benzer bir mani düzeni ile sürer söyleşi. Bu arada ortalık da kızışmaya başlar. Çünkü yufka açan kızın manisinde eleştiriden öte bir küçümseme vardır:

Odun vurdum ocağa
Bıdağından yanmıyor
Ne kadar kibar olsan
Seni madem almıyor

Bu manideki küçümsemeyi üstüne kim alınırsa karşılığını da o verir. Alınan belki de dibek döven kızdır. Yufka açanın çalımına şöyle bir kaş altından bakıp yapıştırır karşılığı:

Ava gidersin ava
Tüfeğe koy saçmayı
Anandan öğren de gel
Kız sen ekmek açmayı

Bir öteki söyler, bir beriki. Böylece uzayıp gider bu tatlı söyleşi. Herkes yeteneğine göre dilinin ucuna geleni söyler. İşin bitimine yakın küsen, gücenen olmasın diye mani atma işinin de tatlıya bağlanması gerekir. Bunun için hep bir ağızdan söylenen şu mani ile iş tatlıya bağlanır:

Elif dedim be dedim
Elmayı soy ye dedim
Darılmayasın kardaş
Ben sana şaka dedim

Kimi araştırmacılar, çeşitli mesleklerle ilgili manileri de iş manileri arasında sayarlar. Bunlarda çoğunlukla bir mesleğin adı geçer. Mesleklerin özelliklerini ya da meslek adamlarını anlatan bu tür manilere örnek olarak şu manileri gösterebiliriz:

Kasabın satırı var	Sihhiyeyim hekimim
Yanında yatırı var	Ben küçükten yetimim
Kasap olmazdım emme	Çek al beni torbadan
Paranın hatırı var	Piyango biletinim

6. Ramazan'da mani söyleme:

Yaşadığımız toplumsal gelişim, değişim süreci kimi meslekleri gözden düşürüp ortadan kaldırırken yenilerinin ortaya çıkmasında etkili oluyor. Gece bekçileri artık sokaklarımızda görünmez oldu. Oysa eskiden, kimi yerlerde gece bekçilerinin Ramazan'la ortaya çıkan bir görevleri daha olurdu: Maniler söyleyerek oruç tutacakları uyandırmak. Ramazan davulcuları ise, eski geleneklerin güçlü yaşandığı yerlerde varlığını sürdürüyor.

Davulcuları yalnız gecenin sabaha karşısında değil, gündüz gözüne mani söyleyip davul çalarken görmek olanaklı. Çünkü Ramazan davulcuları, Ramazan'ın ilk yarısının bitimi ile son günlerinde gündüz saatlerinde mahalle halkının kapıları önünde davul çalıp, mani söyleyerek yaptıkları göreve karşılık bahşiş ya da armağan isterler. Bahşişin bol olması için de manilerin en övgülülerini seçerler. Anadolu'nun kimi yörelerinde bu geleneğe "Ramazan okşaması" (Özdemir, 2008:113) denmesinin nedeni belki de bu durumdur.

Efendim ölmeyesin
Dert bela görmeyesin
Cennet durağın olsun
Cehennem görmeyesin

Deptim kapı açıldı
İnci yere saçıldı
Cennetten iki kapı
Biri sana açıldı

Cami imamlarının da Ramazan manisi söylemede yetenekli oldukları bilinir. Çorum'un Beydili köyüne ara sıra uğrayan Abdullah adında nükteli, hoşsohbet bir imam varmış. Yörede Kepekçi Hoca olarak tanınmış.

Hoca, Beydili köyüne geldikçe köy odasına da uğrarmış. Burada köylüler bir yandan çaylarını yudumlar bir yandan da Hoca'ya takılır, biraz boğazına düşkün olan Hoca'yı konuşturur anlattıklarını dinlerlermiş.

Cami hocalarına takılmalar çoğunlukla yeme içme üzerine olurdu. Hocaların yanında, "Hocanın biri" diye başlayan, onların boğazlarına düşkünlüğünü dile getiren fıkralar anlatılır, kimi zaman iğneleyici sözler söylenirdi. Bu tür söyleşilere şakalaşmak anlamında "yarenlik etmek" denir, ciddiye alınır küsülmezdi. Sözgelimi, sözü batmayan, güngörmüş köylü-

lerden biri, “Hocanın biri bir gün” diyerek sözü açar, ardından sevgi saygı sınırını aşmayan, tadına doyumaz bir muhabbet başlardı. Bu yüzden bizim yöremizde muhabbet sözcüğü hem “sevgi” hem “söyleşme, konuşma” anlamında kullanılır.

Beydili köyünde, Kepekçi Hoca’yla yapılan sohbetlerinden birini değerli araştırmacı Sayın Ethem Erkoç’un “Hatışoğlu Konağı” adlı çalışmasından aktaralım.

Köylü, Kepekçi Hoca’ya soruyor:

“Çelikli’de size iyi bakmışlar, öyle değil mi?”

“Ya hu Çelikli’ye Ramazan imamı olarak gittim. O zaman henüz bekârdım. Akşam birine, sahurda birine misafir oluyordum. Baktım ki umumiyetle bulgur aşısı ikram ediyorlar. Ben de sahurda minareden temcit verirken bunu anlattım:

Geçti ömrümün yaşı
Çelikli’nin kara taşı
Sahurda bulgur aşısı
Yenir mi Ya Resulallah?”

“Ahali bu sefer meseleyi anladılar mı?”

“Hem de iyi anlamışlar. Ondan sonra bir daha bulgur aşısı soframıza uğramadı. Mayalı, börek, çörek geldi de karnımız doydu.”

Hoca Efendinin temcitleri de meşhurmüş. Odadakiler birkaç söz daha duymak isterler:

“Sahurda insanları nasıl uyandırırınız?”

“Başlardım mani söylemeye.”

Haydin haydin kalkıverin
Lambaları yakıverin
Ananız mayalı yapmış
Gövdenize çakıverin

“Duyarlar mıydı?”

“Duymazlar mı?... Bakardım ki evlerin lambaları tek tek yanıyor. Biz de arkadaşımınla beraber temcide devam ederdik:

Dam yıkıldı direk ister
Dayanmaya yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister”

“Eee... Bu maninin üstüne börek gelmiştir artık.”

“Ne gezer!.. Lambayı karartan yattı.”

“Ayıp etmişler.”

“Biz de yüklendik maniye:”

Sakalımız ağarttılar
Benzimizi sararttılar
Börek lafzın işitince
Lambaları kararttılar (Erkoç, 2008:291-292).

7. Halk ozanlarının söylediği maniler:

Çorum yöresi ozanlık geleneği açısından oldukça zengin bir yöredir. Geçmişten günümüze değin ünlü ozanlar yetiştirmiştir. Bu ozanlardan kimileri, içerik açısından yetkin, sanat değeri yüksek özgün maniler üretmişlerdir.

19. yüzyıl sonlarında Çorum’un Karahisar köyünde doğan Derviş Edna’nın aşağıdaki manilerinde olduğu gibi bunların kimilerinde, ilk dizede söyleyenin ozanlık adı belirtilmektedir (Çevik, 2008:19-20).

Derviş Edna’m açıldı	Derviş Edna’m hallıdır
Hakkı seven seçildi	Hakkı seven bellidir
Hak sevdası olanın	Bülbül güle karışmış
Günahından geçildi	Muhabbeti ballıdır

1880 yılında Mecitözü’ne bağlı Üçköy’de doğan, şiirlerinde “Mırık” ozanlık adını kullanan Fadime adlı ozanımız da doğaçlama mani söyleme konusunda ustadır. Ayrıca ozanın, yedili hece ölçüsüyle mani düzeninde söylenmiş şiirleri de vardır.

Mırık'ın, Ali adında bir gencin, kendisine gönül düşürerek düntürcü göndermesi üzerine söylediği maniler halkın belleğinde günümüze değin ulaşmıştır. Ozanın gelenlere verdiği ilk yanıtla sonrasındaki gelişme şöyledir (Ercan, 1998:319):

Bülbül konmaz çalıya
Hele bakın deliye
Bin köylü şahit olsun
Ölsem varmam Ali'ye

Gerçekte Fadime, Ali'nin sevgisinin gerçekliğini sınamaktadır. Bu arada, Ali'nin yiğitliğini, başka olumlu niteliklerini anlatanlar, onunla evlenmesi için ona öğüt verenler vardır. O da daha çok diretmez. Ali'nin bir dörtlükle gönlünü alır. Daha sonra evlenirler.

At bağladım söğüde
Kulak verdim öğüde
Fadime kurban olsun
Ali gibi yiğide

Çorum'da Derviş Edna ile Mırık'ın dışında mani söyleyen ozanlar içinde Hasan Çıtak, Abdullah Ercan, Rifat Kurtoğlu, Sırrı Çağlar, H. Hayri Ucar, Gazi Atçal, İbrahim Gösterir (Ozani) ilk aklımıza gelenlerdir. Yine 17. yüzyılın ikinci yarısı ile 18. yüzyılın ilk yarısında yaşayan Çorumlu ozan Dedemoğlu'nun manilerden oluşan "Yüzname" adlı şiiri çok ünlüdür.

Ozanlarımızın hepsine yer vermek yazımızın kapsamını aşacağından birkaçına değinmekle yetinelim.

1913 yılında Çorum'da doğup, 1975 yılında ölen, yapıtlarında "Körhasan" ozanlık adını kullanan Hasan Çıtak, özgün maniler üretmiş ozanlarımızdan biridir:

Cevahir taşı mısın?	Bülbülün sesi olmalı
Güzeller başı mısın?	Çeşmenin taşı olmalı
Baharınan gelirsin	El uzatıp dost dediğin
Kız çiğdem aşısı mısın?	Adamın hası olmalı

İlimizin yetiştirdiği değerli insanlardan araştırmacı, yazar, ozan Ab-

dullah Ercan'ın dilinden dökülen hoyratların, Çorum bağları için söylediği manilerin usta işi olmalarından dolayı ayrı bir tadı, güzelliği vardır (Ercan, 1997:81-88):

Sürmeli	Kandilden
Mahmur gözler sürmeli	Farkım yoktur kandilden
Seni gönül yarasına	Senden ayrı düşeli
Merhem diye sürmeli	Kan gidiyor kan dilden
Çoraklık'tan nar gelir	İğde kokar İlice
Kösedag'dan kar gelir	Suyu akar ılıca
Kız senin aşıkların	Çakır gözlü o kıızı
Eve barka zor gelir	Sevmişim pek delice

Çorum'un Eskiakin köyünden Rifat Kurtoğlu, şiirlerinde daha çok sevi konusunu işleyen usta ozanlarımızdandır. Öteki şiirleri gibi söylediği maniler de incelikli bir beğenin, emek verilmiş bir söz işçiliğinin ürünüdür.

Kız gelin gavur gelin	Sürmeler göze düşer
Bu nice tavır gelin?	Dolanır söze düşer
O sırma saçlarını	Civan gibi koç yiğit
Sinemde savur gelin	Bir kötü kıza düşer

Şiirlerinde "Ozani" ozanlık adını kullanan İbrahim Gösterir de özgün maniler üretmiş ozanlardandır. İki örnek de onun manilerinden verelim:

Bir sözünü duydum yâr	Kaşı gözü düz güzel
Sana gönül koydum yâr	Bana da göz süz güzel
Koynunda ısıt beni	Senin bir telin etmez
Ayaz yedim buydum yâr	Elli güzel yüz güzel

8. Köy seyirlik oyunlarında mani:

Çorum'da mani söylenen ortamlardan biri de köy seyirlik oyunlarıdır. Kimi oyunlarda düz sözün yerini mani alır. Çorum'da oynanan "Çıkrık", "Dillala", "Sarhoş", "Kezban Ana", "Hasan Babası", "Yüzük" gibi köy seyirlik oyunlarında oyunun konusuna uygun maniler söylenir.

Ayrıntısına girmeden, örnek olarak ele alacağımız oyunlardan ilki, Çıkrık

oyunudur (Oğuz-Gürçayır, 2006:15-17). Bu oyun kına gecelerinde genç kızlar arasında oynanır. Oyunda genç kızlardan biri evlenme çağına gelmiş, çıkırık eğiren kız rolünü oynar. Bir başkası genç kızın annesi olur. Doğaçlama olarak oyuna katılan öteki kızlar, genç kızın dünürçüleridir. Yine doğaçlama olarak oyuna giren iki kişi, genç kızın çeyizini taşıyacak öküz olurken, genç kızlardan birisi çıkırık, biri de çıkırık kolu olur. Oyun böylece kurulur.

Evlenme çağına gelmiş genç kız, bir yandan çıkırığın kolunu çevirirken bir yandan da mani söyler:

Çıkırığın urganıyım
Kadife yorganıyım
Hangi yola gidersen
O yolun kurbanıyım

Her mani bitiminde kızın dünürçüleri gelir. Genç kız, konuklarını içeri alır. Kaynana adayına saygı göstermek, onu en güzel köşeye oturtmak için uğraşır. “Oraya oturma tavuk boku, buraya oturma culuk boku, şuraya oturma kaz boku” diyerek kaynana adayını oraya buraya çekiştirir. Sonunda uygun bir yere oturtur.

Görücüler, doğaçlama bir konuşma ile kızı isterler. Kız, görücülerini beğenmezse, kaynana adayının uygunsuz bir yerine elini sürerek görücülerini reddeder. Yeniden çıkırığın başına geçerek maniye başlar:

Çıkırık benim tel benim
Neme gerek el benim?
Eller ne derse desin
Zeytin gözlü yâr benim

Mani bittiğinde yeni bir görücü gelir. Yukarıdaki ağırlama biçimi yinele-
nir. Oyun böyle uzayıp gider.

Ele alacağımız ikinci oyun, “Hasan Babası Oyunu”dur (Oğuz-Gürçayır, 2006:50-51). Bu oyun da kadınların bir aya geldiklerinde oynadıkları bir oyundur. Oyunda bir kadın, erkek kılığına girerek yere yatar. Üzerine çarşaf örtülen bu kadın, ölüm döşeğindeki babayı canlandırır. Ortamdaki öteki kadınlar, Hasan Baba’nın iki eşi ile kızlarıdır. Bunlar mani söyleyerek yerde yatanın başında döne döne oynarlar. Hasan Baba, kulağına eğilenlere vasi-

yetini açıklayacağını, kimlere ne bıraktığını söylemek istediğini bildirir. O konuşurken oyun durur. Başta Hasan Baba'nın birbirini çekemeyen iki eşi can kulağıyla onu dinler. Bırakılan malı beğenmeyen kadınlar bunu oynamamak için bahane yapıp nazlanırlar.

Oyun, Hasan Baba'nın mal bölüştürmesi ile sürer. Baba bu kez kızlarına bıraktığı malı açıklar. Ancak bu mal bölüşümü de beğenilmez. Kızların nazlanarak oynamamaları üzerine verdiği malın beğenilmediğini anlayan Hasan Baba onlara bir mani ile çıkışır.

Oyunun süresi, oyuna katılanların bildiği mani sayısına bağlı olarak değişir. Bu oyunda söylenen manilere örnek olarak şu iki maniyi verebiliriz:

Baş aşağı giden yâr
Yüzün eğri neden yâr?
Evvel böyle değildin
Seni bir öğreten var

Dünya bir fener imiş
Döndükçe döner imiş
Nice koç yiğitlerin
Feneri söner imiş

Mani söylenen oyunlardan biri de Çorum'da "Yüzük Oyunu" ya da fincanlarla oynandığı için "Filcan Oyunu" adıyla bilinen oyundur. Bu oyun, sıra gezme gecelerinde kadın erkek karışık oynandığı gibi yalnız kadınlar ya da yalnız erkekler arasında da oynanır. Oyuncuların hangi evde toplanacağı önceden ad çekimi ile belirlenir. Oyunda on bir adet fincan kullanılır. Ancak fincan kullanma zorunluluğu yoktur. Amaca hizmet edecek peşkir, çorap gibi başka gereçler de kullanılabilir. Örneğin, Çalyayla köyü ile kimi köylerde ceviz kabukları iki şaka ayrılarak bu oyunda kullanılmaktadır.

Oyunun özü, bu fincanlardan birinin altına saklanan yüzük, küpe gibi bir nesnenin bulunmasıdır.

İki oyuncu kümesi arasında oynanan oyunda her kümenin "erbaşı" denilen bir başçılı vardır. Yüzüğü bulması gereken kümenin başçılı kararlaştırılan fincanı kaldırdığında altından yüzük çıkarsa, saklayan küme yenilmiş sayılır. Çıkmazsa saklayan küme bir sayı kazanır. Oyun elli ya da yüz sayı da sona erdirilir (Şimşek, 2010:42-45).

Yüzük oyununun bizi ilgilendiren yanı, oyunu kazanan kümenin yenilen kümeye maniler söylemesidir. “Çığşak” denilen bu manilerin iki örneğiyle yetinelim:

Pınarları taş oluklu	Takır takır takladılar
Akar sülüklü balıklı	Fincanları yokladılar
Çingene eşeği kılıklı	Tummanları bo.....
Şöyle mi oynarlar kıyak?	Ah bilir oynar bilmez oynar
Böyle mi oynarlar kıyak?	O hayallı hayallı
Tu bire şaşkın mashara	Canım şaşkın zovallı

9. Türkülerde mani:

Türküler; düğünlerin, kına gecelerinin ayrılmaz bir parçasıdır. Yalnız düğünlerde değil, iş yaşamının her alanında türküler vardır. Özellikle kırsal kesimde çalışanlar evde, tarlada, bağda, bahçede her türlü işin güçlüğünü türkülerle alt ederler. Bu türkülerin bazen bütünü, bazen de kavuştak denen bağlantıları yedili ya da sekizli hece ölçüsüyle söylenmiş manilerden oluşur.

Çoğunlukla konusu özdeş iki üç mani, bir türkü oluşturur. Çorum’da derlenen maniler arasında da halk türkülerinde kullanılmış olanların sayısı az değildir. Aşağıda örnek olarak verdiğimiz, Çorum yöresinde “Alaca Aşıklaması” olarak bilinen türkünün sözleri manilerden oluşmaktadır.

Bir taş attım alıca	Alma attım geline
Bir kuş vurdum alaca	Aldı soktu beline
Yenile bir yâr sevdim	Yemesini bilmedi
Gözleri sürmelice	Verdi cahil eline

Çorum’da Güllü Coşkun’dan derlenen “Allı Delmeli Yârim” adlı türkünün sözleri de manilerden oluşmuştur (Sezgin, 2004:26):

Allı delmeli yârim	Ceviz dibi yurdunuz
Her gün gelmeli yârim	Yine halay kurdunuz
Neylemeli zengini?	Al delmeli yârimi
Dengim olmalı yârim	Bana çok mu gördünüz?

Manilerden oluşan türkülerimize pek çok örnek verilebilir. Ancak konuyu dağıtmamak için Ali Canlı’nın, Rıfat Öz Saraç’tan derlediği “Kaşların

Karasına” adlı Sungurlu türküsünün her dördlüğünün mani derlemeleri içinde de yer aldığını belirtmekle yetinelim (Sezgin, 2004:67):

Kaşların karasına	Haydi gülüm haydi haydi
Gül koydum arasına	Gözlerin beni baydı
Az verdim çok yalvardım	Ellerinen olmuşsun
O kızın anasına	Bana yaraman gayrı

Bahçeleri bayırsız	Kara kaş boyanır mı?
Edirafı çayırsız	Öpsem yâr uyanır mı?
Ellerin yâri gelmiş	Yârim orda ben burda
Hani bizim hayırsız?	Buna can dayanır mı?

10. Ağıt biçiminde mani söyleme:

Ağıtların bir bölümü mani biçiminde yedili ya da sekizli hece ölçüsüyle söylenmiştir. Ancak maniyle, mani biçiminde söylenen ağıtlar arasında bir ayırım vardır. O ayırım kendini ezgide gösterir. Manideki canlı, neşeli söyleyiş yerini ağıtta acılı, ağır bir ezgiye bırakır.

Ağıtlarda, ölen kişiye duyulan sevgi, onun yokluğundan kaynaklanan acı dile getirilir. Ölen kişinin erdemlerinden, başkaca özelliklerinden söz edilir. Bu tür manilerde kimi zaman yavrusunu yitiren bir ananın içimize işleyen acısını duyarız:

İşim çoğudu uyan	Gün doğdu göz ışıdı
Emzik yoğudu uyan	Emeklerim boşudu
Al kınalı beşikte	Ciğerim toprak oldu
Höllük soğudu uyan	Hep askerde yaşıtı

Kimi zaman ömrünün baharında bir genç kızın, bir delikanlının yaşama doymamışlığının üzüntüsü siner manilere. Ağıtı yakarlarsa çoğunlukla ölenin en yakınlarıdır. Anadır, bacıdır, kardeştir, sevgilidir ağlayan da ağıt yakan da. Çünkü en çok onların içini yakar ölüm olgusu. “Ağlarsa anam ağlar, kalanı yalan ağlar” sözü bu durumu anlatır.

Gerçek midir bilinmez ama, bizim Çorum yöresinde şöyle bir olay anlatılır: Bir gün bir Çerkez Ağası, bir Türkmen cenazesine katılmış. Orada ölenin ardından ağıtlar yakarak ağlayan yaşlı kadınlar görmüş. Pek

duygulanmış olmalı ki, “Bizden biri öldüğünde ben bu kadınları götüreyim, ölenin ardından ağlasınlar” diye düşünmüş. Dediğini de yapmış. Ancak Türkmen kadınları, ölen Çerkez’in ardından içten ağlamamışlar. Ölen kendilerinden olmayınca, olayda yüreklerini yakacak bir durum görmemişler. Şöyle bir ağıt tutturmuşlar kendilerince:

Ne söyleyek ne ağlayak?
Ölü bizim olmayınca?
Böyle Çerkez mi tükenir
Günde kırkı ölmeyince?

Kuşsaraylı ozanımız Gazi Atçal’ın gurbet acısıyla dağlı yüreğini daha derinden yakan bir olay vardır. Yakını, köylüsü olan, on sekiz yaşında bir genç kızın, Emine’nin ölümüdür bu olay. Gazi Atçal, 1998 yılında Çorlu’da bir trafik kazasında annesiyle birlikte yitirilen Emine için uzunca bir ağıt yakmıştır. Mani düzeninde yakılan bu ağıtın birkaç dörtlüğü şöyledir (Atçal, 1998:141-145):

Çorum yurdun elin diye	Öğün kara toprak öğün
Haber etmiş “Gelin” diye	Yaktın beni göğün göğün
Pullu çember bağlamışlar	Bize karalar giydirdin
Emine’ye gelin diye	Sen bayramda ettin düğün

Yürü yavrum yürü eşim	Kırılası kazma kürek
Melekler olsun yoldaşın	Yok mu sende vicdan yürek?
Kuru yerde yatılır mı?	Emine’nin üzerine
Eminem on sekiz yaşın	Yığılır mı kara toprak?

Mezarını derin eşmen	Ne yatalak ne de hasta
Ne dost vurdu ne de düşman	Kuşsaray’ı koydun yasta
Çifte canı aldığına	Ana kız kurban gidiyor
Azraili bile pişman	Taziyeler eşe dosta

Atalarımız ölüm için, “Yaşlılara sıra sıra, gençlere ara sıra” dese de en yürek dağlayıcı ölümün gençlerin ölümüdür. Yaşını başını almışlara da ağlanır elbet. Ama onların acısı gençlerinki denli derinden duyumsanmaz, gençlerin ölümü denli yıkmaz insanı. Hele bir de ölen kişi sağlıklıydı yaptıklarıyla insanları canından bezdirmişse, ölümünde iyi bir yön bile bu-

lunabilir. Ağlanmaz onun ardından. Şu manide böyle bir hava sezilmiyor mu?:

Yürekler yaktın idi
Yaslı bıraktın idi
Ne deyim de ağlayım?
Tam ölme vaktin idi

11. Atışma biçiminde mani söyleme:

Uygun ortamlar oluştuğunda kadınlar arasında ya da kadın erkek karışık olarak mani atışması yapılır. Bu ortam kimi zaman bir komşu oturmasıdır, kimi zaman kadınlara özgü bir gün toplantısıdır, kimi zaman bir düğün halayı.

Atışmanın uzunluğu, kuşkusuz atışanların yeteneklerine, bildikleri mani sayısına göre değişirdi. Atışanlar sordukları güç sorularla birbirlerini köşeye sıkıştırmaya, yanıt veremez duruma getirmeye çalışırdı. Sorulara yanıt verildikçe atışma taraflardan biri pes edene değin uzayıp giderdi. Şu maniler böyle bir atışmanın varlığını gösteriyor:

Elinde allı alpak	Arşı âlâdan bilir
Başında samur kalpak	Kaşı karadan bilir
Sana manici derler	Bu toprağın hesabın
Dünya kaç kile toprak?	Ancak Yaradan bilir

Atışma sonunda üstün gelen manici, üstünlüğünü yine bir mani ile ilan ederdi:

Maniye maraz derler	Maniyi mast ederim
Güzele kiraz derler	Canına kast ederim
Sen gibi maniciye	Sen gibi maniciyi
Çöplükte horoz derler!	Altıma post ederim!

Bazen düğünlerde halay çekilirken atışmanın kendiliğinden başladığı görülür. Manilerdeki üslubun kabalaşması halaya son verilmesi ile sonuçlanabilir. Bu konuda yaşlı kuşaktan olanlar daha temkinli davranırlar. Atışmanın sataşma biçiminde başlaması daha çok yeni yetmelerin yol açtığı bir durumdur. Bu yüzden atışmanın başlamasıyla bitmesi bir olur. Bu arada

yeni yetme de ağzının payını alırdı.

İlk gençlik yıllarımda genç kızlarla genç erkeklerin karışık tutuştuğu bir düğün halayında, bıyıkları yeni terlemiş bir oğlan;

Caminin çayırına
Yıkıldım bayırına
Gelin bir öpücük ver
Babanın hayırına

biçiminde mani söyleme densizliğinde bulununca, genç kızlardan ya da gelinlerden biri;

Pekmez koydum tuluma
Ben gidiyom yoluma
Söylersen mani söyle
İtim gibi uluma

diyerek, halayın bozulması pahasına gencin ağzının payını vermişti.

Atışmalar sırasında kimi zaman bir atışmacının gocunmasına yol açacak, onun bir yarasını deşen, zülfüyâre dokunan maniler söylendiği de olur. Bu durum üslubun kabalaşmasına yol açsa da atışma sonrasında kalıcı dargınlıklara neden olmazdı.

Halk ozanları arasında atışma yapmak bir gelenektir. Bu atışmalar bazen mani türünün yedili hece ölçüsüyle de yapılır.

Yurt dışında yaşayan Kuşsaraylı ozanımız Gazi Atçal ile oğlu İsmail Bener, mani atışmasının en güzel örneklerinden birini vermişlerdir. Oldukça uzun olan atışmanın giriş bölümü şöyledir (Atçal, 1998:127):

Oğul;	Baba;
Karşıda duran güzel	Ne mavi yeşil kara
Açtı kalbime yara	Sarıyım gözüm ela
Manime mani veren	Maniye mani veren
Var mı bir gözü kara?	Geldi başına bela

Oğul;	Baba;
İstemezdim rakibim	Akranınmış yaşınmış
Babam olsun karşımda	Mani senin işinmiş
Yok muydu içinizde	Baban biraz okşasın
Akranımda yaşımda?	Senin sırtın kaşınmış!

12. Taşlama olarak mani söyleme:

Manilere konu olan taşlamalar genellikle bireysel bir nitelik taşır. Topluma yönelik taşlamaların yapıldığı manilerin sayısı çok değildir. Taşlamada eleştirilen yön çoklukla sevgilinin vefasızlığı, yanlış bir davranışı, kendisini aşırı bir biçimde naza çekmesidir. Kimi manilerde küçümseme, kimi manilerde ise gülmecenin ana ögesi olan abartı göze çarpar:

Kaşların ok dedikçe	Ayağında ediği
Kipriğin çok dedikçe	Kaynatmış diş hediği
Pek mi burnun büyüdü?	Uyuz tilkiye benzer
Menendin yok dedikçe	Yârimin yâr dediği

Topluma yönelik taşlamalarda çoğunlukla toplumun değer yargılarına aykırı düşen davranışlar yerilir. Bu tür manilerde alaysı bir söylem göze çarpar:

Adalar kavuştu gel	Gemi gelir kışladan
Dalga boydan aştı gel	Tahtaları vişneden
Eyi günün dostları	Köy parası değil mi?
Yaman günüm geçti gel!	Muhtarları kişneten

En ilginç taşlamalar gelin kaynana manilerinde karşımıza çıkar. Bu manilerin ortaya çıkış nedenini gelin kaynana geçimsizliğine bağlayabiliriz. Manilerdeki gelin kaynana çekişmesi öylesine çetindir ki, bu kavga çocuk oyunlarındaki sayışmacalara bile yansımıştır. Bana göre bu çekişmenin nedeni damadın paylaşılabilmesidir. Kaynana ne çilelerle, özverilerle büyüttüğü oğlunu gelinin kendinden uzaklaştırdığını düşünür. Şu mani gelin kaynana çekişmesinin nedenine ışık tutar gibidir:

Penceresi demir gelin
Söyle sözün emir gelin
O yiğidi ben doğurdum
Gel kıcımı kemir gelin

Kaynanaya göre, gelin oğlunu elinden almıştır. Suçludur. Bu nedenle ev içindeki her olumsuzluğun sorumlusu gelindir. Gelinin her hareketi, her fiziksel özelliği kaynana için yergi konusudur:

Cinc'oca soylu gelin
Anadan huylu gelin
İk'evi kana koydu
Oklava boylu gelin

Eli saçaklı gelin
Tezek ocaklı gelin
Oğlana yüz yumadı
Değnek bacaklı gelin

Gelinlere göre ise, bütün olumsuzluklar kaynanadan kaynaklanır. Onlara göre evliliğin en güzeli kaynanasız olanıdır. Evlenmeden önce bile kaynanasız bir yuva düşü görenler vardır:

Arabalar yan yana
Ben istemem kaynana
Olursa görüm olsun
Görüm gider bir yana

Suda yüzer ördek kaz
Etrafları sarı saz
Mevlam al kaynanamı
Oğlunu da bana yaz

Kaynanalı bir evliliği sürdürmek durumunda olan gelinlerin taşlamalarından, kaynanayı pek umursamadıkları anlaşılıyor:

Bileziğin burgusu	Kaynanam kara tazı
Saçlarımın örgüsü	Ürüyor bazı bazı
Kaynana neyim olur?	Bırakın da ürüsün
Diş kapının sürgüsü	Oğlu benden ırazı

13. Mektuplara yazılan maniler:

Günümüzde işlevini yitirmiş olsa da mektup, önemini yüzyıllar boyunca korumuş bir iletişim aracı idi. Eşe dosta, sevgiliye salınan mektupların içine çoklayın sevgiyi, özlemi dillendiren maniler yazıldığı olurdu. Bunlar genellikle mektup kağıdının boş kalan yerlerini doldururdu.

Eskiden, geniş aile yaşamının sürdüğü Anadolu toprağında doğrudan eşe ya da sevgiliye mektup yazmak töresizlik sayılırdı. Bu yüzden mektuplar genellikle aile büyüklerine yazılırdı. Büyüklerin hali hatırı sorulur, söyle-necekler söylenir, sonra “bilip soranlar”a da selam edilirdi. Böylece mektupta adları açıkça yazılamayan kızlar, gelinler de kendilerine bir pay çıkarmış olurlardı.

Kimi zaman, töreler yüzünden söylenemeyenler, duyumsanıp da anlatılamayanlar, biraz üstü kapalı olarak da olsa karşıdakilere manilerle aktarılırdı.

İşte birkaç örnek:

Dağlarda kar kalmadı
Yürekte fer kalmadı
Daha çok yazacaktım
Mektupta yer kalmadı

Mektup yazdım kış idi
Kalemim gümüş idi
Daha yazacak idim
Parmaklarım üşüdü

Mektup yazdım acele
Okumazsan hecele
Mektup benim vekilim
Al koynunda gecele

Mektup saldım vardı mı?
Kimse bilmez derdimi
İçerimden yanyom
Mevla'm etsin yardımını

14. Gezgin satıcılarının söylediği maniler:

Daha çok kentlerde, mahalle aralarında boy gösterirdi gezgin satıcılar. Sattığı öte beriyi bir hayvana yükleyip köy köy dolaşanları da olurdu. “Çerçi” denirdi bu gezgin satıcılara. Mısır, keten helvası, macun, şeker, kırık leblebi gibi daha çok çocukların ilgisini çekecek ürünler satarlardı. Bir çift yün eldiven, yün çorap ya da bir çift naylon ayakkabı eskisi verip bir avuç kırık

leblebi aldık mı ayaklarımız yere değmezdi köylük yerde.

İşte bu gezgin satıcılar, köyün ya da mahallenin sokaklarında seslerini duyurmak, sattıkları ürünlere halkın ilgisini çekmek için mani söyleyerek dolaşırlardı.

Kent kent dolaşıp, trenlerde mani söyleyerek nane şekeri satan, ancak ünü çevresi dışında pek duyulmamış bir ozanımız var: Osmancıklı Ali Açık (1914-1984). Duyulsa, tanınsa, acıklı yaşamı belki Yeşilçam filmlerine konu olurdu. İzleyenlerin yüreklerini dağlayacak bir ağılatı çıkardı ortaya.

Sevgilisine kavuşmak isterken tren altında kalıp iki ayağını birden yitiren Ali Açık, bir dönem yöre yöre dolaşıp yaşamını nane şekeri satarak kazanmaya çalışmıştır. Onun on birli hece ölçüsüyle söylediği maniler, gezgin satıcıların manilerini tanımada iyi birer örnek oluşturmaktadır:

Âşık Ali derler benim adıma	Şeker satmak değil benim muradım
Doyulmuyor şekerimin tadına	Dillerde dolaşıp söylensin adım
Şifa verir erkeğine kadına	Büyüğü babamdır, küçüğü evladım
Vay ne güzeldir nane şekeri!	Vay ne güzeldir nane şekeri!

(Saraçer, 2000:228).

15. Ninnilerde mani:

Çorum'da annelerin bebelerine söylediği ninnilerin de çoğunluğu mani düzenindedir. Üstelik ninni türüne girmeyecek kimi maniler bile belli bir ezgi eşliğinde ninnilere özgü eklemelerle ninni olarak söylenebilmektedir. Örneğin şu asker manisinin Çorum'da ninni olarak söylendiği belirlenmiştir (Oğuz, 2007:103).

Dam üstünde çıralar
Çekiliyor kuralar
Ben gurbete gidiyom
Sizin olsun buralar

Anneler, ninni olarak söyledikleri manilerde bir yandan bebelerinin çeşitli özelliklerini, güzelliklerini överken bir yandan da geleceğe yönelik umutlarını, dileklerini dillendirirler. İşte birkaç örnek (Oğuz-Gürçayır, 2006:92, 95, 125, 141).

Kova kova balın olsun	Selvi gibi uzayası
Bin çiçekli dalın olsun	Söğüt gibi dal yayası
Denizlerde salın olsun	Kazanılmış mal yiyesi
Uyu ninni uyu ninni	Uyusun da bebeğim ninni

Ninni derim beni yakar	Devlet konsun eşiğine
Dudağından ballar akar	Hayır çıksın kaşığına
Yavrum büyür bana bakar	Ninni bebeğin beşiğine
Uyu yavrum ninni ninni	Ninni yavrum ninni ninni

16. Bilmecelerde mani:

Anadolu insanının şiire yatkınlığı hemen her alanda kendini göstermektedir. Öyküsünü, masalını, fıkrasını, oyununu manilerle süsleyen insanımız, kimi zaman bilmecesini bile şiir diliyle sorar. Çorum halkını da bunun dışında tutmamak gerekir. Çünkü Çorumluların da şiir diliyle söylenmiş alkışları, kargışları yanında, mani söyleme geleneğinin izlerini taşıyan bilmeceleri vardır.

Henüz çekirdek aileye geçilmediği kalabalık aile ortamlarında ya da radyo televizyon gibi gereçlerin bulunmadığı uzun kış gecelerinde aile içi eğlenceler düzenlenir ya da bir iki komşu bir araya gelinerek eğlenilirdi. Böyle ortamlarda hoşça zaman geçirmenin yollarından biri de bilmece sormaktı. Çorum'da bilmeceye "metel", bilmece sormaya da "metel satmak" denirdi. Kimi zaman sorulan bilmeceler mani düzeninde ölçülü uyaklı olurdu. Bilmecenin güzelliğine şiirin güzelliği eklenince geçen zamanın da tadına doyum olmazdı.

Mani biçimine uyan şu bilmeceleri buna örnek olarak gösterebiliriz (Ertekin, 2009:966, 967, 1145, 1167):

Bir dedem var müttен	Zelle zelle zel olur
Sakalı var etten	Zelle şeker bal olur
Şimdi gelir görürsün	Varma zelle yanına
Güle güle ölürsün	On parmağın kan olur
(Hindi)	(Karadut)

Boynu uzun kaz gibi	Küçücük mermer taşı
Karnı davlumbaz gibi	İçinde beyler aş
Kırk araba odun yak	Piştirirsen aş olur
Yine altı buz gibi	Piştirmezsen kuş olur
(Ocak-baca)	(Yumurta)

Dağdan gelir dak gibi	Bizde bir dudu var
Boynuzu budak gibi	Eğri büğrü budu var
Eğilir de su içer	Bize gelir görürsünüz
Bağırır oğlak gibi	Güle güle ölürsünüz
(Kağrı)	(Kurbağa)

17. Çocuk oyunlarında (sayışmacalarda) mani:

Şiir, yalnız yetişkinlerin kültürel besini değildir. Onun büyüleyici çekiciliği çocukları da etkiler. Çocuklar da oyuna başlarken ebeyi belirlemek için yaptıkları sayışmacalarda ya da oyun içinde mani düzeninde şiirler söyleyerek oyunlarını daha çekici kılarlar. Hece ölçüsündeki düzensizlikleri ya da dize sayısındaki artıklıkları bir yana bırakacak olursak bunların çoğunda mani özelliği vardır.

Çorum'da çocukların oynadığı oyunlardan “Mendil Saklama”, “Eşek Bekçisi”, “Çelik Çomak”, “Çat Çat Kaynana” oyunlarında mani özelliği gösteren sayışmacalar yapılmaktadır (Oğuz-Beden, 2006:27, 29, 39).

Çat çat kaynana	Portakalı soydum
Çatır patır kaynana	Başucuma koydum
Biz olalım yan yana	Ben bir yalan uydurdum
Sen dışarı kaynana	Duma duma dum kırmızı mum
Yağ satarım bal satarım	Leylek leylek lekirdek
Ustam ölmüş ben satarım	Hani bana çekirdek
Ustamın kürkü sarıdır	Çekirdeğin içi yok
Satsam on beş liradır	Sarı kızın suçu yok

18. Alkışlarda-kargışlarda mani:

Erdemli bir insan gördüğü yardımı, iyiliği unutmaz. İyiliğini gördüğü insanların daha iyi olanaklara kavuşmasını ister. Onlar adına bütün içtenliğiyle

iyi dileklerde bulunur. Bulunurken de dilinden bal damlar:

Artsın eksilmesin	Gökten yağıyor rahmet
Taşsın dökülmesin	Uğruna çektim zahmet
Bu hanenin sahibi	Yâri benim edenin
Asla yokluk görmesin	Yedi soyuna rahmet

Bir su içtim testiden
Ala gözdür mest eden
Mısır'a sultan olsun
Seni bana dost eden

Ancak bu tatlı dil, bir kötülükle karşılaşıldığında, bir vefasızlığa uğrandığında birden sivrilir, bal yerine zehrin en keskinini akıtır. Öylesine kinlenir, öylesine öfkelenir ki, rakibin doğal ölümü bile avutmaz onu. İster ki, kötülük yapanlar onmasın, kapı kapı dilensin, avuç avuç kan kusup cefa ile can versin. Bütün bunlar Çorum manilerinde geçen söylemlerdir. Haksızlık yapan, ara bozan kişi en yakını bile olsa ona en ağır kargışları (ilenmeleri) yöneltmekten çekinmez:

Karşıda herk edenler	Karnefil kofa ile
Sabanı sol gidenler	Yâr sevdim safa ile
Of çeksın kan tükürsün	Beni yârden ayıran
Beni yârden edenler	Can versin cefa ile

Vefasızlık da haksızlık denli, kötülük denli kızdırır insanımızı. İnsan en çok sevdiklerinden bekler vefalı olmayı, sözüne sadık kalmayı. Bu yüzden en çok sevgilinin vefasızlığına kızılır. Ama Çorum insanı uyanıktır. Daha vefasızlığa uğramadan önlemini alır. Kargışlamayı peşin yapar!..

Al bürüncek bürün yâr
Konaklardan görün yâr
Benden gayri seversen
Yılan ol da sürün yâr

19. Fıkralarda mani:

Çorumlunun mani söyleme tutkusu yalnız yukarıda anlatılanlarla sınırlı değildir. Onun bu tutkusu fıkralara da yansımıştır. Yalnız mani söylemede kadınlarda olan üstünlük fıkra anlatmada erkeklere geçer. Erkeklerin söyleşmek için bir araya geldiği her ortamda söyleşi konusu fıkralarla süslenir. Anlatılan kimi fıkralarda düz söz ile şiir iç içedir. Ahmet Caferoğlu'nun, Çayhatap köyünden Halil Evlendi'den derlediği “Bektaşî Dedesi” adlı fıkra ölçüsü bozuk olsa da, bu konuda iyi bir örnek oluşturmaktadır (Caferoğlu, 1994:139).

İki Bektaşî, yolda giderken acıkıp yakındaki bir köye sapsmışlar. Bir evin hayatında kadının birisi yayık yayıyormuş. Bektaşîler gelip kadının yakınına oturmuşlar. Ancak kadın bunlara hiç aldırış etmemiş. Çorumlu deyişle görmezçelikten gelmiş. Bunun üzerine Bektaşîlerden biri kadına duyurmak için arkadaşına söylüyormuş gibi yaparak ilk dizesinde değişiklik yaptığımız şu maniyi söylemiş:

Ey imanım zerde
Pilav derman derde
Olsa idi bu yerde
Gaşılhayındı ha gaşılhayındı

Arkadaşı da bir mani ile arkalamış onu:

Söz içinde benim sözüüm
Ev sâbı iki gözüm
Yanında da bir tepsi üzüm
Deneleyindi ha deneleyindi

Ancak, kadının onlara yemek vermeye hiç niyeti yokmuş. Adamlara dönüp “Bektaşî dedeleri” demiş:

Söylediğin sözler hahdır
Hahdır diyenin yüzü ahdır
O söyledığınız bizde yohdur
Sayılhayındı ha sayılhayındı

Gencin biri, evlendikten bir süre sonra askere alınmış. Gittiği yer köyüne

uzak olacak ki, izin alıp gelememiş. Bir yandan sevgili, öte yandan ana baba özlemiyle bir yılını doldurmuş. Bir yandan da çocuğu olup olmadığını merak eder dururmuş. Sonunda babasına yazdığı mektubun altına şöyle bir mani eklemiştir:

Yürü mektubum yürü
Düşümü hayra yor da gel
Bir idik iki olduk
Üç olduk mu sor da gel

Anlayışlı baba oğluna aynı yöntemle karşılık yazmış:

Bu mektup güzel mektup
Bu mektuptan yine yaz
Tarla tohum tutmadı
İzine gel gene kaz

20. Çeşitli olaylar karşısında mani söyleme:

Kimi zaman insanımız gelişen bir olay ya da içinde bulunulan bir durum karşısında da mani söyleyerek tepkide bulunur. Bu durumda söylenen mani, konuyu uzun uzadıya anlatmak yerine kestirme bir yolla kapatmaya yönelik olabilmektedir. Kimi durumlarda söylenen kalıplaşmış sözler olduğu gibi, duruma uygun söylenen maniler de vardır.

Öğretmen arkadaşım Erol Aygör'ün 2010 yılı Eylülünde Dodurga'nın Mehmetdede Obruk köyünde 1925 doğumlu Hüseyin Sever'den derlediği mani ile maniye kaynaklık eden olay bir yandan halkımızın hazır cevaplılık özelliğini yansıtırken bir yandan da manilerin nasıl ortaya çıktığı konusuna ışık tutmaktadır.

Maninin söylenmesine ortam hazırlayan olay şöyle gelişmiştir: Çorum dolaylarının ya da Osmancık'ın Amasya sancağına bağlı olduğu bir dönemde Osmancık'ın kaza (ilçe) yapılması gündeme gelmiş. Bunun için dönemin Amasya valisine başvuru yapılmış. Vali, isteği yerinde görmekle birlikte, adamları aracılığı ile Osmancık köylerinden bu iş için birer hak (haklağa) lira istemiş. Osmancıklılar da bu isteği kabul etmiş. Ancak, valinin adamları birer hak lirayı toplamaya geldiklerinde bir sorun çıkmış ortaya. Valinin adamları hakın yani ölçüğün hürüklü olmasını istemişler. Obruk köyünden Muharrem

Ağa buna karşı çıkmış. Silme olması gerektiğini söylemiş. Valinin adamları, vali ile görüşüp ölçeğin hürüklü olmasında diretince Muharrem Ağa, vali için “Ne zalım oğlu zalımmış” diye söylenmiş. Valinin adamları bu sözü valiye “Ne zağar oğlu zağarmış” diye aktarmışlar.

Kendisine aktarılan bu söze çok öfkelenen vali, Muharrem Ağa’yı yanına çağdırtmış. Köyün saygın bir insanı zaptiyelerce alınıp götürülürken köylüler uğurlamaya çıkmamışlar. Nasıl olsa vali onu astırır diye düşünmüşler. Ancak, ağanın sağ salim valinin elinden kurtulup geri dönmekte olduğunu duyunca Kızılırmak boyuna karşılamaya inmişler.

Muharrem Ağa, kendisini uğurlamaya gelmeyen köylülerini ırmak kıyısında bekler görünce sitemini şu mani ile dile getirmiş:

Adalar kavuştu gel
Dalga boydan aştı gel
Eyi günün dostları
Yaman günüm geçti gel

Bir başka mani ise Üçköylü ozan Fatma Mırık tarafından kocasının başından geçen bir olay üzerine söylenmiştir. Bir gün asker kaçaklarının, eşkıyanın kol gezdiği bir dönemde Mırık’ın kocası Ali ile birkaç arkadaşı yolda eşkıya pususuna düşmüşler. Eşküyalar, onları soyarken, Ali’yi sırt üstü yere yatırmışlar. Kıpırdamasın ya da kaçmasın diye üzerine ağır taşlar koymuşlar. Ali, eve dönünce bu olayı Mırık’a anlatmış. O da doğaçlama olarak şu maniyi söylemiş (Ercan, 1998:319):

Yolları gözetmişler
Tüfeği uzatmışlar
Ali’nin kamburunu
Taş koyup düzeltmişler

İKİNCİ BÖLÜM
YAZILI - SÖZLÜ KAYNAKLARDA
ÇORUM MANİLERİ

-A-

1

Gökyüzünde akbaba
Kanağı yaba yaba
Oğlan sevmiş kız sevmiş
Ne yapsın ana baba? ⁶⁰

2

Zannetme ki ballıca
Durumum zavallıca
Daha nasıl deyim ki?
İç güyaden hallıca ⁶⁰

3

Sarıp solasıca
Kötürüm olasıca
Üzerime yâr sevmiş
Allah'tan bulasıca ⁶⁰

4

Evleri var yakınca
Yâr görünür bakınca
İçim bir hoş oluyor
Yâr topluya çıkınca ⁶⁰

5

Düşünme pek derince
Yâr tartma ince ince
Her ne kadar yavaşsa
Dağa çıkar karınca ¹⁷

6

Koyun kuzulayınca
Yaram sızılayınca
Seni nerde göreyim?
Gönlüm arzulayınca ⁶⁰

7

Aşkı çoklamayınca
Künde yoklamayınca
Yâr benim neyim olur?
Öpüp koklamayınca ⁶⁰

8

Elma yedim soyunca
Bir yâr sevdim boyunca
Yiğit kabre girer mi?
Muradın almayınca ¹²

9

Lafıma kanmayınca
Aşkıma yanmayınca
Rahat yüzü görmesin
Adımı anmayınca ¹²⁶

10

Bir kız gördüm az önce
Boyu daldan uzunca
Tanrım neyin eksilir?
Onu bana yazınca ⁶²

11

Yâr geldi ay doğunca
Sardı beni kolunca
Benim dünyam karardı
Gece gündüz olunca ⁶²

12

Giderim yolca yolca
Çiçekler açmış bolca
Gel kaçalım sevdiğim
Kızılırmak boyunca ²⁰

13

Karşıda kara yonca
Uzamış diz boyunca
Pencederen al beni
Anangil uyuyunca ⁶⁰

14

Yonca biçirim yonca
Yoncalar diz boyunca
Şimdi kızlar arıyor
Cüzdanı şişkin koca ⁶⁰

15

Ak akçe kara akçe
Öz anam güllü bahçe
Bir yanımız el oldu
Üvey yamalı bohça ¹

16

Kul bela görmez
Allah yazmadıkça
Allah bela vermez
Kul azmadıkça ⁷

17

Gemi gezer deryada
Bülbül başlar feryada
Yaralandım yaram var
Yâr yetişsin imdada ¹²²

18

Anam babam duysa da
Saçlarımı yolsa da
Ben her şeye razıyım
Kıtil yorgan olsa da ¹⁷

19

Atım koşar ovada
Bülbül öter yuvada
Yâre kavuşmak için
İki elim duada ¹²²

20

Leylek gördüm havada
Yumurtası tavada
Mevla'm bizi kavuştur
Ufacık bir yuvada ¹⁷

21

Gitme yabana yada
Çektirme bela gada
Ölüm var ayrılık var
Şu üç günlük dünyada ⁶⁰

22

Karanfilim saksıda
Eremedim maksada
Tanrım bizi kavuştur
Akşam ile yatsıda ⁶⁰

23

Altınım var boynumda
İki elim koynumda
Ela gözlü sevdiğim
Gece gündüz aynımda ¹¹⁶

24

Beden kürkü arkanda
İki elim yakanda
Sen de iflah olun mu?
Beni böyle yakan da ⁵⁵

25

Kerpiçler ocağında
Kum kaynar bucağında
Allah canımı alsın
O yârin kucacağında ²¹

26

Kızımın kulağında
Oğlumun tabağında
Kiraz gördüm kıskandım
Seni yâr dudağında ³²

27

Jale gezer bağında
Henüz taze çağında
Kızarmış al al olmuş
Güller var yanağında ¹²²

28

Dalında
Bülbül var gül dalında
Nakışlı heybe olsam
Gezsem yârin dalında ⁴⁸

29

Erik durur dalında
Şekerinde balında
Yâr inan ki gözüm yok
Sensiz dünya malında ¹²²

30

Ankara dağlarında
Gül biter bağlarında
Ben de seni gözlüyom
Güz gelme çağlarında ¹¹

31

Havuzun ortasında
Kına kardım tasında
Oğlum bana dönecek
Şu ayın ortasında ²³

32

Ellerin yapısında
Gönlüm yok hepisinde
Beni yâre versinler
Kul olam kapısında ⁶⁰

33

Sarı yazma başında
Oyaları kaşında
Senin için beklerim
Çenelerin başında ⁴³

34

Yirmi yaşında
Nöbet başında
Benim yârim
Sınır taşında ¹²⁶

35

Mavilim dağ başında
Kalem oynar kaşında
Yenile bir yâr sevdim
On üç on dört yaşında ⁵⁵

36

Toprağında taşında
Benleri var kaşında
Sen bahar içindesin
Bense ömrün kışında ⁸⁰

37

Soyunda
İpekler giy soyun da
Böyle güzellik olmaz
Melek mi var soyunda? ⁴⁸

38

Altındım akçalarda
Çiçektim bahçalarda
Tenim yerde çürüdü
Çeyizim bohçalarda ⁶⁰

39

Yollarda
Gelmez haber yollar da
Kulağım esen yelde
Gözlerimse yollarda ⁴⁸

40

Mendil yudum pınarda
Bir kuş gördüm çınarda
Başkasını istemem
Gezme yârim kenarda ¹²²

41

Hey hovarda hovarda
Aynam kaldı duvarda
Her gün aklıma düşer
Su başında pınarda ¹²⁹

42

Hey hovarda hovarda
İki elim duvarda
Vur davulcu davula
Nişanlım var pınarda ¹³¹

43

Hovardayım hovarda
Yârin resmi duvarda
Feriğini bulurum
Anacını kovar da ⁶⁰

44

Gidiyorum elveda
Yoluna canlar feda
Gidene gelmez derler
Kavuşturur Hak Huda ⁶⁰

45

Armutun dalı suda
Birin kes birin buda
Öptüm öptüm uyardım
Ela gözler uykuda ⁵⁵

46

Evleri karşımızda
Sevdaşı başımızda
Bu nasıl sevda imiş?
Gencecik yaşıımızda ⁵⁵

47

Oğlan adın Mustafa
Gir koynuma sür sefa
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne sen geldin insafa ⁵⁵

48

Ağladım çektim cefa
Kimsede yoktur vefa
Şimdilik hayal oldu
Yârle sürdüğüm sefa ²³

49

Motor geliyor motor
Dumanı halka halka
Yârim saçın taramış
Duruyor dalga dalga ⁸⁵

50

Gidiyorum ırmağa
Söğüt dalı kırmağa
Altın yüzük yaptırđım
Şu kınalı parmağa ¹¹

51

Irmağa gel ırmağa
Yüzük takam parmağa
Ömür kısa sevdiğim
Değmez gönül kırmağa ⁶⁰

52

Hopladım indim bağa
Başım değdi yaprağa
O yâr benim olmazsa
Girmem kara toprağa ⁸⁶

53

Bağa girdim utmağa
Başım değdi yaprağa
Ne kız oldum ne gelin
Girdim kara toprağa ⁸¹

54

Vapur gider uzağa
O benziyor bir dağa
Yâr gözüme göründü
Ölmüşüm döndüm sağa ¹²²

55

Ömrümün eri daha
Şu gönlüm diri daha
Amasya'nın bardağı
Olmazsa biri daha ⁶⁰

56

Ak çuha kara çuha
Çuha kenarı yuha
Dün gece neredeydin?
Az kalsın aklım çuha ¹⁰⁸

57

Kilere vurdum yuha
Aha gelesin aha
Ben çok acılar gördüm
Yüreğim ondan yuha ⁶¹

58

Entarisi dik yaka
Bayıldım baka baka
Ben o yârin cebinde
Olsam gümüş tabaka ⁵¹

59

Su gelir aka aka
Bendini yıka yıka
Oturmuş ekmek eder
Elini yaka yaka ¹¹

60

Mavi yelek mor yaka
Bayıldım baka baka
Yâr ondan geçtim demiş
Ölürüm aslı çıka ⁶⁰

61

Almayı sattım kırka
Geziyom korka korka
Ben seni büyüttüm ki
Olasın bana arka ⁵⁵

62

Dağ başka duman başka
Saz başka keman başka
Komaya Kadir Mevla'm
Kimseyi böyle aşka ⁹⁴

63

Yârimin gözü ala
Görende us mu kala?
Mevla'm özel yaratmış
Bulamış yağa bala ⁶⁰

64

Ocakta gara tava
Kaynıyor dala dala
Gönüm güvercin olmuş
Gonmuyo daldan dala ¹¹

65

Hey budala budala
Her kuş konmaz bu dala
Karga konabilir mi?
Bülbül konan bu dala ¹²²

66

Güzel gelin çık dala
Dut dalını sırkala
Yârin küçük sen büyük
Sar kundağa ırgala ⁶⁰

67

Gözümü diktim yola
Bakarım dala dala
Açtım gönül kapımı
Gelen giden yok hâlâ ⁶⁰

68

Öküzüm ala ala
Çüt sürdüm dala dala
Emsallarım evlendi
Ben kaldım kala kala ²³

69

Yarı gördüm bir çala
Az kaldı aklım ala
Yerine ben öleyim
Sevdiğim baki kala ⁶⁰

70

Zeytin kara ben kara
Zeytine vermem para
Gel yârim buluşalım
On bire çeyrek kala ¹⁶

71

Ateş koydum mangala
Zülfün dökmüş çankala
Sen orada ben burda
Nasıl bunda can kala? ⁵⁵

72

Islığı çala çala
Çıktım bir kuru dala
Dal kırılır ölürsem
Yârimi kimler ala? ⁶⁰

73

Adile'm seki bağla
Kakülü sıkı bağla
Dilberler âdetidir
Alnına çeki bağla ⁶¹

74

Zerdali oldu çağla
Ağla sevdiğim ağla
Artık ben gidiyorum
Sen de karalar bağla ¹²²

75

Kapının önü bakla
Güvercin atar takla
Sabahın soğuşunda
Beni koynunda sakla ⁵⁵

76

Mavi boyarlar m'ola?
Sevsem duyarlar m'ola?
İkimiz de bir boyda
Nikah kıyarlar m'ola? ¹¹⁶

77

Dağlarda kar var m'ola?
Ayva m'ola nar m'ola?
Kuşsaray'ın içinde
Senin gibi var m'ola? ⁷²

78

Yârin atı kır m'ola?
Attan düşen yâr m'ola?
Bacıları böğründe
İncir yeri var m'ola? ¹⁷

79

Kar yağar tozar m'ola?
Bekarlık uzar m'ola?
Mevla'm gönlüme göre
Bir güzel yazar m'ola? ⁶⁰

80

Gidiyom uzak yola
Gözlerim dola dola
Karamık gözlü yârim
Yolumu bekler m'ola? ⁶⁰

81

Çopraşık'tan çıktım yola
Çöplü'de de verdim mola
Bu ellerden gider oldum
Yâr peşimden gelir m'ola? ¹⁶

82

Kar yağar erir m'ola?
Gidenler gelir m'ola?
Murat verici Huda
Muradım verir m'ola? ⁵⁵

83

Evleri çukur m'ola?
Culhalık dokur m'ola?
Yârim düğün ediyor
Beni de okur m'ola? ⁶¹

84

Madımak bitti m'ola?
Yolları tuttu m'ola?
Bugün yâri çok andım
İkçirik tuttu m'ola? ⁶⁴

85

Besmeleyle çıktım yola
Selam verdim sağa sola
A benim devletli beyim
Vakti şerifin hayrola ⁶⁰

86

Yârim duvardan hopla
Mendiline gül topla
Güzellik baştan olur
Övünme soyla sopla ⁶⁰

87

Kabak pişirdim fasla
Şu ömrüm geçti yasla
Her dertten payım aldım
Murat almadım asla ⁶⁰

88

Gediyom tozlu yola
Gözlerim dola dola
Ben yârimi yitirdim
Acaba kimler bula? ⁵⁵

89

Muş'tan geldi muşmula
Bakma al para pula
Merhametsiz güzeli
Hak vermesin bir kula ³²

90

Kahve döktüm kurula
El vurmada durula
Yârime yâr diyenler
Sol göğsünden vurula ¹⁴²

91

Yayla
Ok atılır her yayla
Yanağın gül bahçesi
Göksün dumanlı yayla ⁴⁸

92

Çiçeklerin adıyla
Sevgilerin tadıyla
Yâre haber uçurdum
Kuşların kanadıyla ¹²⁶

93

Karanfili budama
Safa geldin odama
Güzel bir şeftali ver
Seni seven adama? ⁶⁰

94

Gidene bak gidene
Boyu benzer fidana
Fidan gonca gül olmuş
Koklatmıyor adama ¹²⁹

95

Kız kapını kapama
Yüz çevirme adama
Uğursuza meyledip
Baykuş tünetime dama ⁶⁰

96

Kara gözlüm ağlama
Yüreğimi dağlama
Ben buralı değilim
Bana gönül bağlama ⁶⁰

97

Kara gözlüm ağlama
Karaları bağlama
Gidiyorum askere
Yüreğini dağlama¹⁷

98

Yârim naçar ağlama
Gündür geçer ağlama
Bu kapıyı kapatan
Bir gün açar ağlama¹²⁹

99

Vefasıza ağlama
Yüreğini dağlama
İkrar güden bir yâr bul
Al kendini sağlama⁶⁰

100

Dam üstünden hoplama
Entarini toplama
Sevdiğim ele uyup
Sineme ok saplama¹²

101

Dere boyu aşlama
Aşlamayı daşlama
Söylersen mani söyle
Bok yemeye başlama⁶⁰

102

Beni dile dolama
Derdime dert ulama
Sebep gözün kör olsun
Görecek gün bulama⁶⁰

103

Yaşı ermiş tamama
Cilve yapar adama
Yâri güzel olanlar
Her gün gider hamama⁶⁰

104

Kınama
Karanfil kat kınama
Belki başına gelir
Sakın eli kınama⁴⁸

105

Güzel gönlün var ama
Melhem olman yarama
Benden sana fayda yok
Daha beni arama⁶⁰

106

Elde güzel var ama
Elden çare arama
Yâr eli değmedikçe
Melhem olmaz yarama⁶⁰

107

Önümdeki gaygana
Yâr aldırılmaz figana
Kurban olayım kızlar
Amin deyin duama⁶¹

108

Tabancam dolu saçma
Sevdiğim benden kaçma
Yedi yerde yaram var
Bir yara da sen açma¹¹²

109

Acıma
İnanmazsan acıma
Bir hançer de gel sen vur
Bağırma hiç acıma⁴⁸

110

Değirmenin daşına
Döner kendi başına
Şu düğünde bir kız var
O da arkadaşıma¹⁶

111

Yastık koydum başıma
Yâr oturdu karşıma
O yârin sevdasından
Ağu kattım aşıma ¹²²

112

Çıktım soku taşına
Yâr çıktı dam başına
Yârin tatlı sözleri
Yağ bal katar aşıma ¹⁷

113

Sabah çıktım gır başına
Ayak takıldı daşına
Alnımdan akan terler
Karıştı gözyaşına ¹¹⁴

114

Al alma sarı alma
Beklerim yâri alma
Muhannet yâr gelmedi
Sen solma bari alma ⁶⁰

115

Al alma yeşil alma
Birin al beşin alma
Kurban olduğum Allah
Canım al eşim alma ¹⁴²

116

Dalda üç şirin alma
Birin al birin alma
Mevla'm senden dileğim
Kimsenin yârin alma ⁶⁰

117

Yeşil dalda al alma
Beni dertlere salma
Sana canım sunmuşum
İster al ister alma ⁶⁰

118

Elma aldım bal elma
Tez gel yârim geç kalma
Yollarına bakıtıp
Beni hasrete salma ¹²²

119

Tabaklarda dondurma
Gülüne kuş kondurma
Ellere gönül katıp
Beni derde yandırma ⁶⁰

120

Küp içinde kavurma
Saçlarını savurma
Gız ben seni geçircam
Ana deyi bağırma ⁶⁰

121

Kazan kazan kavurma
Daştı diye savurma
Daha devlet başında
Gitti diye kayırma ⁵⁵

122

Zeytin dalını kırma
Yârim uzakta durma
İlahi kadir Mevla'm
Beni yârden ayırma ¹²²

123

Pınarın başı burma
Öyle göz süzüp durma
Gerçek meylin yoğise
Beni boşuna yorma ⁶⁰

124

Deniz dibi bandırma
Benim yârim jandarma
Jandarmanın yediği
Şeker ile dondurma ¹²³

125

Hacıdan geldi hurma
Kız gelip burda durma
Keliklerde oturup
Saray hayali kurma ¹⁷

126

Entarisi al basma
Alıp duvara asma
Sen benimsin ben senin
Ellere kulak asma ⁴⁰

127

Dost düşmanla sarışma
Zengin ile yarışma
Her olur olmaz işten
Çek burnunu karışma 12

128

Gülüm beni unutma
Şapkamı ters vurutma
Ben senin öz yârinim
Eller ile bir tutma ⁶⁰

129

Pekmez koydum tuluma
Ben gidiyom yoluma
Söylersen mani söyle
İtim gibi uluma ⁹⁶

130

Gidiyodum yoluma
Niye baktın boyuma?
Seni gurban ederim
Sülaleme soyuma ¹¹

131

Beton attım tabana
Selam söylen babama
Dar yerleri gen olsun
Verdi beni yabana ¹⁴⁴

132

Kucağını aç bana
Sarı güller saç bana
Kapım sana açıktır
Evi terket kaç bana 38

133

Gel güzelim bu yana
Sözün kâr etti cana
Sevdiğim kim bileyim
Adını söyle bana ⁶⁰

134

Mor menevşem kok bana
Elden çare yok bana
Senin kalem kaşların
Ciğer delen ok bana ⁶⁰

135

Kız kirpiğin ok bana
Ezan cefan çok bana
Alam gidem başımı
Senden fayda yok bana ⁶⁰

136

Kipriklerin tül bara
Tebessümün gül bana
Ben uğruna ölmeden
Bir kerecik gül bana ³⁸

137

Kına saldım al sana
Yak eline gel bana
Gamzeli yanağında
Güller açsın gül bana ⁶⁰

138

Yüreğim kalem bana
Yâr sevdan elem bana
Senden gayrı seversem
Yuh çeksın âlem bana ¹⁷

139

Yâr bakma öyle bana
Gönülden söyle bana
Eza cefa eyleme
Cilve naz eyle bana ⁶⁰

140

Güldür nefesin bana
İlaçtır sesin bana
Gelemezsen arada
Selam edesin bana ⁶⁰

141

Ayva attım samana
Dumana bak dumana
Şoför yârim var iken
Varır mıyım çobana? ¹¹⁰

142

Vay bana vaylar bana
Yıl oldu aylar bana
Değme sular içmezdim
Su vermez çaylar bana ⁶⁴

143

Sitem etme yâr bana
Sensiz dünya dar bana
Ben senden ayırlamam
Kollarını sar bana ⁶⁰

144

Gelmez ise yâr bana
Koca dünya dar bana
Yâr elin dünya elin
Ne faydası var bana? ⁶⁰

145

Ne bakarsın hor bana
Hor bakışın kor bana
Ettiğinden utan yâr
Bulunmaz mı yâr bana ⁶⁰

146

Gülüm Gülizar bana
Değmesin nazar sana
Kaşların ecel senin
Gözlerin mezar bana ⁹⁴

147

Kollarını ger bana
Uzat bir gül ver bana
Gül hasretim kandırmaz
Örtü döşek ser bana ⁶⁰

148

Akça bağrın ser bana
Kollarını ger bana
Aç yatırma sevdiğim
Bir öpücük ver bana ¹⁷

149

Kaşların yaydır bana
Cemalin aydır bana
Seni bir gün görmesem
Sanırım aydır bana ⁶⁰

150

Bisikletin aynası
Yana bakıyor yana
Benim sevdiğim oğlan
Bana bakıyor bana ¹¹¹

151

Gidiyom deme bana
Gönlüm kalıyor sana
Üç gün görmesem seni
Üç yıl geliyor bana ⁶⁴

152

Sarı sarıl sar bana
Yüzlerini sür bana
Öleneçi sevmezsem
Kaşlarını dür bana ¹⁷

153

Vay bana yâr vay bana
Gözyaşlarım çay bana
Senden gayli seversem
Beddafalar say bana ⁶⁰

54

Orağı at bir yana
Bak sevgilim bak bana
Gel sarılıp yatalım
Sevişelim can cana ¹²²

155

Penceresi cam cama
Dünür saldım amcama
Amcam kızın vermezse
Turşu kursun fincana ⁸⁶

156

Erik dalda bıdama
Safa geldin odama
Kız meylini bana ver
Duruyorum kadana ⁶¹

157

Kalk gidelim madene
Benleri dane dane
Hem sana canım kurban
Hem seni yaradana ⁵⁵

158

Bahçelerde lahana
Sarıp koydum sahana
Kaderim kötü benim
Kime bulam mahana? ⁶⁰

159

İnci dizmiş gerdana
Ağlarım yana yana
Yâr izin ver öpeyim
Gerdandan kana kana ¹²²

160

Yılana bak yılana
Yılan dağı dolana
Ben yârimi yitirdim
Bin altın var bulana ¹⁶

161

Bak şu zamana zamana
Kargalar vurdu şahana
Eşekler arpadan bıktı
Küheylan hasret samana ¹⁴⁵

162

Bir sigara ver bana
Bak dumana dumana
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne sen geldin imana ⁷³

163

Pencerede kuş kara
Oğlan dolan ışmara
Yedi sene dul kalsam
Yine varmam düşmana ¹²⁹

164

Kınana
Karanfil kat kınana
Hal tut ki ne yerile
Ne de elce kınana ⁴⁸

165

İki çeşme yan yana
Su içtim kana kana
Seni doğuran ana
Olsun bana kaynana ¹⁷

166

Çarşıda hedik kaynana
Dişleri gedik kaynana
Oğlun çerez getirdi
Sensiz yedik kaynana ⁶⁵

167

Bahçede biber kaynana
Oğlu kibar kaynana
Ben gelin geldiğimde
Yat da geber kaynana²³

168

Çarşıda et kaynana
Başında bit kaynana
Oğlun bekler mutfakta
Dışarı git kaynana²³

169

Yolumuza durana
Söz edip oturana
Feleğin oku değsin
Bize tuzak kurana⁶⁰

170

Sana diyorum sana
Dönüp de bir bak bana
Kız kaşların pek çirkin
Bir aynaya baksana⁶⁰

171

Mavilim yazık sana
Bal koydum azık sana
Sen ölme ninen ölsün
Cahilsin yazık sana¹⁶

172

Çiçekler derem sana
Yol edip serem sana
Eloğlu gül göndermiş
Ben canım verem sana⁶²

173

Çevre işledim sana
Çorap başladım sana
Oğlan gel geç kapımdan
Tavuk haşladım sana⁶¹

174

İki çeşme yan yana
Su içtim kana kana
Bana adresini ver
Mektup yazayım sana⁹⁰

175

Az dur ereyim sana
Meyil vereyim sana
Bu gece konuğum ol
Yatak sereyim sana⁶²

176

Katmer pişirdim sana
Haber aşırdım sana
Bir kerecik öpmen mi?
Gönül düşürdüm sana¹⁷

177

Asmada üzüm sana
Kem midir sözüm sana?
Sabah yıldızı gibi
Dikmişim gözüm sana¹⁴⁶

178

Nar ağacı yan yana
Kurban benli gerdana
Gerdanı benli güzel
Aşık oldum ben sana¹²²

179

Merdivenden insene
Yönün bana dönsene
Koynundaki turuncun
Birin bana sunsana⁵⁵

180

Elma aldım yâr sana
Küsü tutmak ar sana
Ben de küsüp gidersem
Ne kalacak kâr sana?¹²²

181

Yakışır allar sana
Bakışır eller sana
Yürüdükçe hu çeker
Bastığın yollar sana ⁵⁵

182

Giden güzel dursana
Muradımı sorsana
Düşümde seni gördüm
Hayırlara yorsana ⁶⁰

183

Koğuşlarda yatana
Bak şu tüfek çatana
Ben yavrumu büyüttüm
Asker ettim vatana ⁶¹

184

Asker oldum vatana
Gidiyorum kıtama
Nazlı yârim mektup yaz
Küserim unutana ¹⁷

185

ÇağırDIM yana yana
Yâr uykudan uyana
Bin öğüt beş paraya
Kendinden olmayana ¹⁴⁵

186

Su akar daldırsana
Destiyi doldursana
Yârinden mi ayrıldın?
Ağlarsın yana yana ¹²²

187

Felek yuh olsun sana
Saramadım can cana
Ben yârden ayrı düştüm
Dağlar bile yan yana ⁶⁰

188

Arabalar yan yana
Ben istemem kaynana
Olursa görüm olsun
Görüm gider bir yana ¹²⁹

189

Oğlan gider oduna
Ahmet derler adına
Ben Ahmet'i seviyom
Şu köyün inadına ⁵⁵

190

Geldin sevme çağına
Düşme hoyrat ağına
Sinendeki güllerin
Bekçi duram bağına ⁶⁰

191

Kar yağar kar dağına
Gül sokmuş bardağına
Yâr bizi davet etmiş
Ak meme çardağına ⁵⁵

192

Çıktım Köseadağı'na
Sis çökmüş koyağına
Yârım bize gelecek
Gül serem ayağına ⁶⁰

193

Ak ellere al kına
Salayım yâr yakına
Ben o yâre yâr olam
El uzaktan bakına ⁶⁰

194

Şu tarlanın arkına
Gölge basmış şarkına
Yâr değil yara imiş
Varamadım farkına ⁶⁰

195

Karamığın alına
Kuşlar konar dalına
Mahleli güzel görsün
Gel salına salına ⁶⁰

196

Derenin oylumuna
Kuş konar yaylımına
Gel yârim barışalım
Geldik yol ayırımına ⁷⁰

197

Sok bıçağı kınına
Kan yakışmaz şanına
Sevaptır su yetiştir
Gönlümün yangınına ⁶⁰

198

Kerpiç duvar ördürdüm
Duvar ustalarına
Acep ilaç olur mu?
Gönül hastalarına ²³

199

Köprüünün taşlarına
Vurgunum kaşlarına
Elmas tarak alayım
Yâr ipek saçlarına ¹²²

200

Kirazın dallarına
Bakarım yollarına
Altın bilezik olam
Yârimin kollarına ⁶⁰

201

Keşkeği vur fırına
Pişiversin yarına
Yalnız yeme sevdiğim
Haber sal dostlarına ⁶⁰

202

Caminin çayırına
Yıkıldım bayırına
Gelin bir öpücük ver
Babanın hayırına ¹³⁴

203

Kaynanamın sesine
Vara idim yasına
Yâr secdeye eğilmiş
Duraydım arkasına ¹⁷

204

Kaşların karasına
Gül koydum arasına
Az verdim çok yalvardım
O kızın anasına ¹¹⁷

205

Dişinin sırasına
Kaşının karasına
Hamak kurasım geldi
Ak göğsün arasına ⁶⁰

206

Kaşların karasına
Gül koydum arasına
Seni merhem dediler
Yüreğim yarasına ¹²⁶

207

Su koydum su tasına
Sofranın ortasına
Memelerin benziyor
Ferik yumurtasına ⁶⁰

208

Bak oğlanın hasına
Gireydim rüyasına
Cin olup da düşeyim
Yârimin somyasına ¹⁷

209

Ak koyun kuzusuna
Can kaynar bazısına
Ne deyim de ağlayım?
Alnımın yazısına 55

210

Akpınar'ın başına
Sabun koydum taşına
Ne orada duruyon?
Sı...m kel başına 60

211

Tülbent örtmüş başına
Kalem çekmiş kaşına
Benim koğumu eden
Uyuz olup kaşına 17

212

Vardım pınar başına
Elim koydum taşına
Anası kurban olsun
Kızının oynasına 129

213

Vardım pınar başına
Pırtı koydum taşına
Pınar baştan kurumuş
Yudum gözüm yaşına 60

214

Efeleğin otuna
Sarma sardım katına
Sana sufra donattım
Atla da gel atına 60

215

Var yiğidin gencine
Her gün kalbin incine
Var yiğidin kartına
Otur göğüs tahtına 145

216

Sazına
Şu derenin sazına
Saçından üç tel ver de
Takam gönül sazına 48

217

Şu yaylanın düzüne
Koyun yaydım yüzüne
Ben gönlümü kaptırdım
Bir zalimin kızına 60

218

Havada uçan turna
Kanadın açan turna
Yârime selam götür
Oradan geçen turna 122

219

Ay doğa gün doluna
Al bohçayı koluna
Ver elini sevdiğim
Çıkak sevda yoluna 60

220

Varsam emmim oğluna
Sarsa beni koluna
Eller ne derse desin
Öleceğim yoluna 60

221

Entarimin alına
Burma takmış koluna
Çil altını sayarım
Nuran senin yoluna 17

222

Odanın kapısına
Çık otur yapısına
Mendilini ver bana
Yatayım kokusuna 55

223

Ey suna güzel suna
Bir çarecik bul buna
Sevdim de diyemiyom
Babanın korkusuna ⁶⁰

224

Mehlenin sokusuna
Gül katmış kokusuna
Yorgun yârim uyumuş
Kıyamam uykusuna ⁶⁰

225

Başında poşusuna
Oturdum karşısına
Adam meyil verir mi?
Kapı bir komşusuna ¹³⁴

226

Gül dermiş gül üstüne
Sermiş kurutmuş güne
İnsan selam gönderir
Küsmez eski dostuna ⁶⁰

227

Birket birket üstüne
Bu birketin aslı ne?
Benden ona hayır yok
Selam götür dostuna ¹⁷

228

Hay huluma huluma
Su doldurdum tuluma
Seni zümzüm ederim
Sülalene soyuna ⁵⁷

229

Yâr adını işledim
Kanaviçemin suyuna
Şu canım kurban olsun
Yedi göbek soyuna ⁶¹

230

Sarıldım dal boyuna
Yattım koyun koyuna
Beni yârden edenin
Nalet olsun soyuna ⁶⁰

231

Huyuna bak huyuna
Çekmiş kara soyuna
Seni yumuşatayım
Batırıp gül suyuna ¹⁷

232

Oy kaynana kaynana
Hiç bakmıyor bu yana
Düğün senin değil mi?
Gel biraz da sen oyna ¹²⁹

233

Körpe sevdiğim körpe
Salın gel sere serpe
Sarılalım yatalım
İşler sarmadan sarpa ⁶⁰

234

Zeytin kara ben kara
Zeytine vermem para
Kızı aldık gidiyok
Düşünün kara kara ²³

235

Nargilem başı kara
Dibinde taşı kara
Yenile bir yâr sevdim
Gözünden kaşı kara ⁵⁵

236

Pınarın başı kara
Yatağı taşı kara
Bir gün rahat görmedim
Gözümün yaşı kara ¹²⁶

237

Devekta üzüm kara
 Üzümde dizin kara
 Ben yâre gidemiyom
 Elim boş yüzüm kara ¹²⁹

238

Yolda buldum on para
 Yârim yüzün ne kara?
 Allah sana su vermiş
 Yıkasana maskara! ¹³⁹

239

Yağmur yağıyor yağmur
 Çiçekli yaylalara
 Yok mudur senden güzel?
 Bakarsın aynalara ¹¹⁶

240

Ay doğar tepelere
 Gün vurur küpelere
 Eller nemize lazım?
 Gidelim sapalara ¹⁷

241

Duman durdu dağlara
 Gazel düştü bağlara
 Yürekteki yarayı
 Anlatmak zor sağlara ⁶⁰

242

Kar yağar alçaklara
 Dökülür saçaklara
 Nasıl ana doğurmuş?
 Sığmıyor kucaklara ⁵⁵

243

Irmak vurur taşlara
 Girişir savaşlara
 Kurban olam sevdiğim
 Hilal hilal kaşlara ¹²²

244

Ak çalının dibinde
 Taşlara bak taşlara
 Sevdiğim gelin olmuş
 Kaşlara bak kaşlara ²³

245

Üç kuş kondu taşlara
 Figan düştü ağaçlara
 Gitti de unuttu sanma
 Sorarım uçan kuşlara ⁷⁴

246

Kalk gidelim sazlara
 Yem dökelim kazlara
 Kazlar yemini yesin
 Sarılalım kızlara ⁵⁵

247

Yanma güzelim nara
 Derdine derman ara
 Seni nasıl alayım?
 Kesemde yok beş para ⁶⁰

248

Çapa vurdum pancara
 Teslim ettim kantara
 Hile yapma kantarcı
 Basmam artık mantara ⁷

249

Oğlan sözün kavara
 Gezme böyle avara
 Ben söyleyim babama
 Çoban tutsun davara ⁶⁰

250

Hey halvara halvara
 Çıngı düştü şalvara
 Dudaklarım kurudu
 Kız yalvara yalvara ¹⁰⁶

251

Alma attım duvara
Yuvarlandı pınara
Pınardaki güzeller
Sarsın bana cuvara³⁴

252

Yârim gitmiş pazara
Uğratmışlar nazara
Yâre nazar edenler
Kendi girsin mezara⁶⁰

253

Elim değdi hızarâ
Elma dalda kızara
Beni sana vermezler
Git kendine kız ara⁶⁰

254

Erikler kara kara
Selam söyleyin yâre
Derdime derman olsun
Salmasın beni zara¹²²

255

Kaş kara kirpik kara
Düzüp çıkma kenara
Ara yerde engel var
Uğrarsın intizara⁶⁰

256

Giderken bize uğra
Kebabı köze doğra
Yâr beni unutursan
Dermansız derde uğra⁶⁰

257

Ayağında kundura
Yâr gelir dura dura
A benim nazlı yârim
Geçerken bize uğra⁷

258

Selviler sıra sıra
Yel eser kıra kıra
Şimdi rağbet zengine
Yüz veren yok fakıra⁶⁰

259

Gökte yıldız bir sıra
Kekliği saldım kıra
Yârim keklik ben avcı
Gezerim ardı sıra⁶⁰

260

Irmak sıra çay sıra
Taze hıyar masıra
Koyun olsam yayılsam
Yârimin ardı sıra¹²⁹

261

Taze hıyar masıra
Gediyom yolun sıra
Yüzüne diyemiyom
Ölüyom ardın sıra⁶¹

262

Yazı yazdım satıra
Ölüm geldi hatıra
Ölürsem manilerim
Kalsın size hatıra⁶⁰

263

Dala astım matıra
Dokunuyor hatıra
Oğlan ne de inatsın
Çok benzersin katıra¹⁷

264

Ayna attım çayıra
Şavkı düştü bayıra
Himmet eylen erenler
İşim düştü hayıra⁴

265

Ayna attım çayıra
Şavkı vurdu bayıra
İkimiz de sevdalı
Bizi Allah kayıra ¹²⁶

266

Arpa ekim bayıra
Beni Mevla'm kayıra
Ben yârimden ayrılmam
Ancak ölüm ayıra ⁶⁰

267

Bağda yaprak koymadım
Yaprağı sara sara
Yolda yolcu koymadım
O yâri sora sora ¹⁶

268

Gel çekme beni dara
Kalbimizde var yara
Bizler ayrı kaldıkça
Halimizi kim sora? ¹²

269

Kalk gidelim mantara
Saçlarını yan tara
Şişmanlamışsın yavrum
Şehirde dura dura ⁶⁰

270

Yâr gelir dura dura
Bıyığın bura bura
Felek düşün kan etmiş
Göğsüne vura vura ⁶⁰

271

Leblebi koydum tasa
Doldurdum basa basa
Benim yârim çok güzel
Azıcık boydan kısa ⁷⁹

272

Leblebi koydum tasa
Aldı beni bir husa
Kendine süs veriyor
Hâlbuki boyu kısa ⁶⁰

273

Şu dağlar kireç olsa
Davarı ergeç olsa
Güzel çirkin aramam
Sevdiğim güleç olsa ⁶¹

274

Kayalar engin olsa
Vardığım zengin olsa
Zenginliğin aramam
Yâr benim dengim olsa ⁷⁰

275

Şu bağlar bizim olsa
Her yanı üzüm olsa
Yârin uykusu gelmiş
Yastığı dizim olsa ¹²⁶

276

Ayrılık neden olsa?
Bir yardım eden olsa
Giderdim ardı sıra
Yâre bir giden olsa ⁶⁰

277

Sevda bir ömür olsa
Yâr gözü kömür olsa
Dünyada yâr sevenin
Ahreti mamur olsa ⁶⁰

278

Ak koyunum yüz olsa
Güttüğüm yer düz olsa
Ben koyunu güderim
Arkadaşım kız olsa ⁶⁰

279

Maniden mestim olsa
Güzelden dostum olsa
Ben güzele vuruldum
O da bana vurulsa ¹⁶

280

Bahçelerde pırasa
Dallarına kar yağsa
Kızlar kocasız kalsa
Oğlanlara yalvarsa ²⁵

281

Evinin önü arsa
Dileğim var tutarsa
Muradımız tez olur
Babanın gönlü varsa ⁶⁰

282

Giderim yolum Bursa
Dileğim var olursa
Kara bahtım ışırdı
Felek sözünde dursa ⁶⁰

283

Ayakkabı giyerim
Üstü güllü olursa
Kaynanamı severim
Tatlı dilli olursa ¹⁴¹

284

Masa üstünde şişe
Kaldırdım vurdum taşa
Ana benim suçum ne
Verdiniz bir kel başa ⁶⁴

285

Mercimek koydum aş
Heves etme oynaşa
Severler de almazlar
Sonra kakarlar başa ⁶⁰

286

Kebabı dizdim şişe
Pişmedi geldi dişe
Dünyanın hali böyle
Ummazsın gelir başa ¹⁷

287

Yârimin adı Paşa
Gele koynuma düşe
Beni elin demişler
Kız oğlan kızım hâşâ! ¹⁷

288

Fatma gider ateşe
Elinde gümüş maşa
Ben Fatma'yı alırım
Sağ olsun Veli Paşa ⁵⁵

289

Sevda gelince başa
Seven yanar ataşa
Seveni ayıranlar
Taşa tutulsun taşa ⁶⁰

290

Mendili serdim taşa
Neler geldi bu başa?
Öptüm yârin yanağın
Dedi bana çok yaşa ⁶⁰

291

Bir taş attım kamaşa
Yarıldı baştan başa
Gönlünü bana ver de
Yaşa sevdiğim yaşa ²³

292

Yâr sarınmış kumaşa
Gören gözler kamaşa
Muradımı ver benim
Sevdiğim bin yaşa ⁶⁰

293

Yılan aktı kamaşa
Su ne yapsın yanmışa?
Mevla'm ecirler versin
Yârinden ayrılmışa⁴³

294

Mani mani peşpeşe
Düğün edek eş eşe
Nazın hiç çekilmiyor
Ben gelemem pışpışa⁶¹

295

Kurda kuşa
Ok at yayı kur da kuşa
Felek her bir parçamızı
Yem eyledi kurda kuşa⁴⁸

296

Ata binelim ata
Tabanca ata ata
Yanım böğrüm delindi
Yalnız yata yata⁴³

297

Susuz gider sabahta
Günü geçer bu vakta
Çalışmayıp yatanın
Aşı gelmez tabakta⁶⁰

298

El gülüp oynamakta
Yüreğim ağlamakta
Yâri ele kaptırdım
Tadı kaldı damakta⁶⁰

299

Karnefilim çanakta
Yârim şimdi konakta
Zemheride gül m'olur?
Gül açılmış yanakta⁵⁵

300

Elmas yüzük parmakta
Çifte benek yanakta
Benim bir efendim var
Şu karşiki konakta¹⁴⁶

301

Konaktayım konakta
Elmas küpe kulakta
Mevla'm bizi kavuştur
Yeni sene orakta¹⁰⁷

302

Fındık kırdım tabakta
Gözlerim al yanakta
Sarılalım yatalım
Bir can gibi yatakta¹²²

303

Ceviz içi tabakta
Gözlerim al yanakta
O güzeli görünce
Duramadım ayakta¹²²

304

Gün kavuştu irakta
Gözüm kaldı merakta
Herkesin yâri geldi
Benim yârim uzakta⁶⁰

305

Evleri aralıkta
Rast geldim gayalıkta
Şeftali istenir mi?
Şunca kalabalıkta⁵⁵

306

Al önlüğüm sandıkta
Ben galdım garanlıkta
Yârim yiğit olursa
Yatarım samanlıkta¹¹

307

Başlığı tarta tarta
Verecek babam karta
Felek beni mi buldun?
Ak gününü kararta ⁶⁰

308

Gazete verdi posta
Bir mektup yazdım dosta
Dedim durma çabuk gel
Aşkından oldum hasta ¹²²

309

Mendilimde gül deste
Yine gelmedi posta
Yârden bir habercik yok
Yatağa düştüm hasta ¹⁷

310

Reyhanın dibi deste
Dibinde oldum hasta
Bana tabip neylesin?
Götürün beni dosta ⁵⁵

311

Mercimek deste deste
Kız nişanlın bek hasta
Hasta değil komşular
Âşıklıkta bek usta ⁹³

312

Evleri var üst başta
Tabakam kaldı tašta
Ne muhanet yârmışın
Akıl koymadın başta? ⁷²

313

Yâr ile aynı yaşta
Kara sevda var başta
Ben köz olam sen çıra
Yanalım bir atašta ⁶⁰

314

Kapıdayım kapıda
Yılan oynar yapıda
Şu güzelin yüzünden
Benzim döndü çaputa ¹²³

315

Her birisi bir hava
Yatar mı söze sava?
Ergenlik çağı gelen
Kaşık diker pilava ⁶⁰

316

Narpız yaktım çorbaya
Çabuk gel gir torbaya
Kızlar pek ucuzladı
Birer bohça urbaya ⁶¹

317

Orak attım tarlaya
Parım parım parlaya
Nerde güzel varısa
Gelsin bizim tarlaya ¹¹⁴

318

Gittim bağ bellemeye
Zeynep'i kollamaya
Baktım Zeynep evde yok
Başladım ağlamaya ⁸⁵

319

Gel bahçeye bahçeye
Gül koyalım bohçaya
Anan baban duymadan
Gayret edek kaçmaya ⁵⁵

320

Girdim nane biçmeye
Eğildim su içmeye
Dediler yârin gelmiş
Kanatlandım uçmaya ¹²⁶

321

Sevdiğim inmiş çaya
Durmuş kına yakmaya
Gül yüzüne gün vurmüş
Doyamadım bakmaya ⁶⁰

322

Altın kodum kurnaya
Al bağladım turnaya
Yârin gönlü bende mi?
Ar ettim ben sormaya ¹⁷

323

Trene kurşun atmaya
Üstünden aşirtmaya
Çok muskalar yazdırdım
Kız seni şaşırtmaya ⁸¹

324

Rakip girdi araya
Düştüm arka sıraya
Şimdi değişti zaman
Rağbet pula paraya ¹⁷

325

Yazı yazdım paraya
Engel düştü araya
Seni merhem dediler
Sinemdeki yaraya ⁵⁵

326

Yârim gitti kuraya
Hasret düştü araya
Hasretinden ölmeden
Dönüp gelsin buraya ⁶⁰

327

Dağ başı yüksek kaya
Sevdiğim benzer aya
Bizde sabır mı kaldı?
Günleri saya saya 12

328

Mektup verdim postaya
Haber gitsin kışlaya
Yârimden cevap geldi
Düğünümüz haftaya ⁶⁰

329

Name yazdım sokuya
Gelen geçen okuya
Kızlar şaraba düşmüş
Erkekler ırakıya ¹¹⁷

330

Yazıya
Koyun çıktı yazıya
Kurt dadanır kuzuya
Kahpe felek güldürmez
Gemi aldı azıya
Kim gücünü yetirir
Alnımdaki yazıya ¹⁷

331

Bahçelerde sardunya
Sardunyayı kırdın ya
Beni beğenmiyordun
Nasıl bana kaldın ya? ¹⁹

332

Saksılarda sardunya
Beni sarıp durdun ya
Arzum göğsümde kaldı
Sen ellere vardın ya ¹⁷

333

Mendil içinde oya
Sevdiğim benzer aya
Tenhaya gel sevdiğim
Görüşek doya doya ¹²

334

Elimde bakır kova
Şu dağın ardı ova
Gençliğim elden gitti
Sarmadım doya doya²³

335

Bizim evin önüne
Kim attı mavi boya
Anam babam evde yok
Bakalım doya doya⁴⁰

336

Entarım mavi boya
Kenarı ipek oya
Sen beni verem ettin
Sevmedim doya doya³⁰

337

Saçların sarı fulya
Bakışın mavi hulya
Önce yüz ver sonra kaç
Böyle de olur mu ya?³⁸

338

Öküz koştum kağnyıya
Yalvarırım Tanrı'ya
Yarabbim sen kavuşturdun
Yedi benli yavruya⁵⁵

339

Bulgur koydum sokuya
Mektup saldım okuya
Yâr gurbette evlenmiş
Umutum düştü suya⁶⁰

340

Ayna tuttum karşıya
Düştü bizim komşuya
Bu yıl kızlar pek ucuz
Birer tabak turşuya¹⁷

341

Kaza
Ok attım toya kaza
Gelinler öldürürse
Kabrimi kızlar kaza⁴⁸

342

Kar koymuşlar karpuzla
İçerim döndü buza
Bu sefer yandı yürek
Karpuzu kesen kıza³²

343

Kaleden indim düze
Su bağladım nergize
Yedi yıl emek verdim
Ale gözlü bir kıza⁶¹

344

Bakın şu akılsıza
Aşık olmuş bir kıza
Kim kızını verir ki?
Onun gibi mızımıza⁶⁰

345

Ben varam köyünüze
Babalım boynunuza
Ya bana bir yâr bulun
Ya alın koynunuza¹¹⁶

Ç

346

Pınar başında ağaç
Yâr başımda altın taç
Yâr sar beni sinene
Aç kolların iyce aç¹²²

347

Çoktandır yüreğim aç
Ancak sendendir ilaç
Sürür gidersin beni
Sana oldum sürağaç⁶¹

348

Havalandı kırlangıç
Kanadı ayrıç ayrıç
İkimizi ayıran
Kan kussun avuç avuç¹⁸

E

349

Gündüzden arta gece
Verek sırt sırta gece
Yanıllım açılırsa
Yâr gele örte gece⁶⁰

350

Kapımızın önü yonca
Gül açılır yaz olunca
Üç bacının bir kardeşi
Öldürmüşler geçen gece⁵⁵

351

Çorap ördüm dizece
Gel gidelim bizece
Sarılalım yatalım
İlkbahardan güzece⁵⁷

352

İğde kokar İlice
Suyu akar ılıca
Çakır gözlü o kızı
Sevmişim pek delice⁴⁸

353

Bir taş attım alıca
Bir kuş vurdum alaca
Yenile bir yâr sevdim
Gözleri sürmelice⁶⁰

354

Düşünür ince ince
Birbirini görünce
Gökte ay ile yıldız
Gelin ile görümce¹⁷

355

Yâr kapıya gelince
Ne olur yâr sevince?
Ben müftüye danıştım
Sakıncası yok dince⁶⁰

356

Bugün hava serince
Suya battım derince
Bir incecik ter bastı
Yâr koynuma girince⁶⁰

357

Gelin ile görümce
Sevgilimi görünce
Her yanım ayrı titrer
Huzuruna girince²³

358

Kaşları gayet ince
Mübahadır sevmek dince
Yârim bir hoş gülüyor
Ben okşayıp sevince¹⁷

359

Sevme çağı gelince
Gönül aşkı bilince
İnsan dinden çıkar mı?
Sevilince sevince?⁶⁰

360

Kaşların milden ince
Ölüyom görmeyince
Bir daha yâr sevmeyim
Aslına ermeyince 55

361

Kaşların milden ince
Al yanak gülden ince
Ben yârin hastasıyım
Ölürüm görmeyince 60

362

Dağlar dağlardan yüce
Aslanım keyfin nice?
Akşamı edemiyom
Cemalin görmeyince 55

363

Saçlarını sökünce
Omuzuna dökünce
Sandım gül tomurcuğu
Dudağımı bükünce 93

364

Yağmur yağıyor ince
Su serperler pirince
Adam bir hoş oluyor
Sevdiğini görünce 23

365

Kebap ince şiş ince
İndirdiler pişince
Kızın ömrü azalır
Dul erkeğe düşünce 55

366

Tırnağımda dişece
Uğrayıver bu gece
Selamsız sabahsızsın
Yârim gidiyor güce 61

367

Kızın hükmü bir gece
Gelininki her gece
Kızın nazı çok olur
Gelinler gönüllüce 94

368

O yanı keçe
Bu yanı keçe
Helal süt emmiş
Elime geçe 43

369

Altın tasım iç içe
Yâr gelip ondan içe
Acep o gün gelir mi?
Elin elime geçe 12

370

Odaya serdim keçe
Beklerim gündüz gece
Oturdum yol üstüne
Yâr gele burdan geçe 60

371

Kaşların ok dedikçe
Kipriğin çok dedikçe
Pek mi burnun büyüdü?
Menendin yok dedikçe 49

372

Benim yârim piyade
Derdim yüzden ziyade
Dinsiz yâr mektubumu
Bana etti iade 17

373

Üzüm koydum sepete
Yâr oturur tepede
Para verdim almadı
Gözü altın küpede 131

374

Kum birikmiş derede
Vefasız yâr nerede?
Geçersin belki dedim
Bekledim pencerede ⁹¹

375

At bağladım söğüde
Kulak verdim öğüde
Fadime kurban olsun
Ali gibi yiğide ⁴⁷

376

İğne soktum söğüde
Tez oturdum öğüde
Ben bir mendil işliyom
Kömür gözlü yiğide ⁵⁵

377

Gemideyim gemide
Ayağım yemenide
Alma beni kuracı
Sevdiğim var geride ⁶⁰

378

Derdim var içeride
Yoğumuş geçeri de
Aşkından ölür isem
Neyim kalır geride ⁶⁰

379

Vatan aşkı gönülde
Bülbül öter has gülde
Vardır yârin kokusu
Gül menekşe sümbülde ¹²²

380

Vatan aşkı içimde
Kız senin gönlün kimde?
Öyle bir yâr buldum ki
İkimiz bir biçimde ¹²²

381

Çağlayım on beşimde
Yakarım ateşimde
Senin gözün göz değil
Gezme oğlan peşimde ⁶⁰

382

Hamamın tası bende
Bakırın pası bende
Çatlasın düşmanlarım
Yiğidin hası bende ⁵²

383

Yeşil çeki has bende
Hakikatsiz dost bende
Ellere düğün bayram
Gece gündüz yas bende ⁵⁵

84

Bir vefasız sevende
Harman oldum dövende
Bir ayrılık bir ölüm
Akıl mı koydu bende ⁶⁰

385

Sarı gülü derende
İnsaf senin nerende?
Kabahat sende değil
Sana gönül verende ¹¹⁶

386

Firkat yeli esende
Dönemem dön desen de
Ey yüreği taş güzel
Arzum kalmadı sende ⁶⁰

387

Fındık kurdum kal bende
Can rahat değil tende
Ben dertlere gark oldum
Derman ararım sende ¹⁷

388

Hay hemen de hemen de
At oynatır çimende
Kara yağız genç oğlan
Pek hevesim var sende ⁵⁵

389

Gitme oğlan dur sen de
Bir dileğim var sende
Üstüne gül işlesem
Yağlığını versen de ⁶⁰

390

Gidiyom ben de ben de
Bir arzum kaldı sende
Ayva gibi sarardım
Merhamet yok mu sende? ⁶⁰

391

Entarisi gül pembe
Güller açar gülende
Eve otura düşer
Kızlar dile düşende ¹⁷

392

Ne Mısır'da ne Çin'de
Şu Çorum'un içinde
Eller ne derse desin
Yâr ile hoş geçin de ⁶⁰

393

Tokat bir dağ içinde
Gülü bardağ içinde
Küçükten yâr sevenin
Yüreği yağ içinde ⁵⁵

394

Güzel ipek içinde
Kahve dibek içinde
Ela gözlü yârim var
Şanlı İbek içinde ¹¹⁶

395

İnci mercan içinde
Mercan fincan içinde
Yâr senden ayrılalı
Kaldım zindan içinde ⁶⁰

396

Kara hergin içinde
Kıl çorabı kıçında
Ben olsam da sallansam
Aşiretin içinde ²⁸

397

Odasına vardım fincan elinde
Saatin kösteği ince belinde
Yâri güzellerin işi elinde
Yâri çirkinlerin eli belinde ⁶⁴

398

Bakır helke elinde
İpek yağlık belinde
Yârimin güzelliği
Cümle âlem dilinde ⁶¹

399

Gümüş kemer belinde
Mey kâsesi elinde
Dinleyen mest oluyor
Bülbül mü var dilinde? ⁴⁹

400

Kestane dilberinde
Toplamış ceplerinde
Balla kaymak karışık
Yârimin leblerinde ³²

401

Sitem var sözlerinde
Elem var gözlerinde
Bileydim ayrılık var
Yatardım dizlerinde ⁶⁰

402

Yârim gurbet elinde
Kulağım haberinde
Beş yüz gayme vereyim
Müjdesini verin de ⁶⁰

403

Fasulyeyi pişirdim
Mutfak tenceresinde
Gel yârim buluşalım
Balkon penceresinde ¹¹¹

404

Dert tazelerim künde
Gitmedin doğru yönde
Dünya bir değirmendir
Görüşürüz üğün de ⁶¹

405

Deve çeker elinde
Gözü zezem gölünde
Sana meyil vereli
Hurmayım aşk çölünde ³²

406

Anan baban düğünde
Demek fırsat bugünde
Buluşalım sevdiğim
Taş Mektep'in önünde ⁶⁰

407

Benleri var döşünde
Tılsımı gülüşünde
Yanağı gamzeli kız
Beni görmüş düşünde ⁶⁰

408

Uyudum yâr dizinde
Gezdim keklik izinde
Kırpıkların birer ok
Sürmelenmiş gözünde ¹²²

409

Çayın öte yüzünde
Ceylan otlar düzündü
Ben yârimi tanırım
Çifte ben var yüzünde ¹¹⁶

410

Penceresi tül perde
Ucu sürünür yerde
Pencereden bakan kız
Beni düşürdü derde ⁶⁰

411

Dağlarda meşelerde
Gül yağı şişelerde
Herkes yârini buldu
Ben kaldım köşelerde ⁵⁵

412

Bulgurum var kilerde
Kavuşmamız ilerde
Dostunu candan seven
Kavuşmaz mı diler de? ⁶⁰

413

Güzeller var ellerde
Gümüş kemer bellerde
Cilvesi var nazı var
Adı gezer dillerde ⁶⁰

414

Evinin önü perde
Perdenin ucu yerde
Benim gönlüm sende ya
Senin gönlün kimlerde? ⁴⁶

415

Gözere döktüm zerde
Cama astım tül perde
Herkesin yâri geldi
Benim dal boylum nerde? ¹⁷

416

Su akar derelerde
Sevdiğim nerelerde?
Kavuşmamız zorlaştı
Dağlar var ara yerde ¹²²

417

Keklik kayalı yerde
Güzel boyalı yerde
Yiğidin tanburası
Kaldı dayalı yerde ⁵⁵

418

Başımı sardın derde
Sevda esiyor serde
Nerede diye sorma
Yaram çok derin yerde ²⁹

419

Al perde yeşil perde
Laf döner ara yerde
Kız imana gelmen mi?
Taksam beşibiryerde ¹⁷

420

Al perde yeşil perde
Yüzünden düştüm derde
Ayırdı felek bizi
Her birimiz bir yerde ¹²³

421

Kahve piştiği yerde
Pişip taşıdığı yerde
Güzel çirkin aranmaz
Gönül düştüğü yerde ³⁶

422

Karnefilim kalburda
Çok iş vardır sabırda
İkimiz bir ölelim
Kavuşalım kabirde ⁵⁵

423

Reyhan ektim evleğe
Baktım kara leyleğe
Beni yârden ayırdı
Şikayetim feleğe ¹²²

424

Yayla yolunda teke
Gidiyor seke seke
Beni bir gün ayıran
Yedi yıl hasret çeke ⁶⁰

425

Kaşı benzer hilale
Yaşı ermiş kemale
Gülüşüne aldandım
Kapıldım boş hayale ⁶⁰

426

Boynunu büken lale
Neden düşmüş bu hale?
Düşlerimden kaçan yâr
Gündüz gelmez hayale ⁶⁰

427

Mektup yazdım acele
Al eline hecele
Mektup vekilim olsun
Sok koynuna gecele ¹¹

428

Ateş koydum mangala
Kuş mu konar kangala?
Senden gayri seversem
Etim gelsin çengele ⁵⁵

429

Pınar başı hergele
Beklerim ki yâr gele
Üç gün oldu gelmedi
Belki bu sefer gele ⁶⁰

430

Tabağında muşmula
Düştüm ben bir müşküle
Kaynanam cazı azdı
Ancak felek baş gele ¹⁷

431

Mele bülbülüm mele
Çiğ düştü gonca güle
Ahdî bütün sadık yâr
Binde bir girmez ele ⁵⁵

432

Karnefil kofa ile
Yâr sevdim safa ile
Beni yârden ayıran
Can versin cefa ile ⁵⁵

433

Su gelir akma ile
Bendini yıkma ile
Adam yâre doyar mı?
Karşıdan bakma ile ⁵⁵

434

Su gelir akma ile
Yedim mi bakma ile?
Çirkin güzel olur mu?
Çok altın takma ile ⁶¹

435

Yolu gözetme ile
Çokça naz etme ile
Çirkin güzel olur mu?
Kekil düzeltme ile ⁶⁰

436

Kaşların eğme ile
Zülûfe değme ile
Çok da güzel değilsin
Ben seni sevme ile ¹²⁹

437

Karanfil eğme ile
Dal dala değme ile
Adam yârden geçer mi?
Babası dövme ile ²⁶

438

Su akar vezne ile
Malım yok hazne ile
Adam yârden geçer mi?
Gurbette gezme ile ⁶¹

439

Muharrem adı ile
Geliyor kadı ile
Köylü nispete binmiş
Sevdirmez tadı ile ¹⁷

440

Ellerin taşı ile
Çatılmış kaşı ile
Dünyayı sele verdim
Gözümün yaşı ile ⁶⁰

441

Git yârim sağlık ile
Gül yolla yağlık ile
Güller beni avutmaz
Kendin gel sağlık ile ⁶⁰

442

Yeşil çektim meşk ile
Bir yâr sevdim aşk ile
Yâri bana versinler
Cennetteki köşk ile ⁶¹

443

İrmak akar mil ile
Yârim oynar gül ile
Ellere gönül vermiş
Beni eğler dil ile ⁵⁵

444

Terazi mizan ile
Yâr sevmek izan ile
Benimki candan emme
Seninki düzen ile ⁵⁵

445

Üzüm yedim yâr ile
Ayva aldım nar ile
Bağ bahçeyi neylesin?
Gezen nazlı yâr ile ¹²²

446

Elma biter nar ile
Yağmur yağar kar ile
Acep o gün olur mu?
Ben konuşsam yâr ile ¹⁴⁴

447

Bildik faniler ile
Şeyh-i Saniler ile
Yâre haber yolladım
Yanık maniler ile ¹⁷

448

Mercimek kile kile
Ölçerim sile sile
Yârim saptan geliyor
Terini sile sile ¹¹

449

Yemenim ye le ye le
Ben düştüm gurbet ele
Yedi yağlık çürüttüm
Gözyaşım sile sile ⁵⁵

450

Doyamadım aş ile
Gözüm dolu yaş ile
Nerelere gideyim?
Bu sevdalı baş ile ²³

451

Ay gider bulut ile
Zincirli kilit ile
Irak yola gidiyom
Sevdiğim yiğit ile ⁵⁵

452

İp attım ucu ile
Sarardım acı ile
Yârim bir selam gönder
Dilinin ucu ile ⁵⁵

453

Patlıcan közü ile
Kim görmüş gözü ile?
Adam yârden ayrılmaz
Ellerin sözü ile ¹⁶

454

Dalga geçilmez elle
Geçersen gider kelle
Yâr sevmek oyun değil
Sen bunu iyi belle ⁶⁰

455

Seninle
Ben ağlayım sen inle
Ayırdı zalim felek
Yolumuzu seninle ⁴⁸

456

Karanfil deste deste
Beni babamdan iste
Eğer babam vermezse
Kırattı iyce besle ⁶⁴

457

Saçların lüle lüle
Benzedin sarı güle
Aşkınla öleyim ben
Sen yaşa güle güle ³⁸

458

Mercimek kile kile
Ölçerim sile sile
Yâr kapıdan girerken
Kalkarım güle güle ⁶¹

459

Gözünü sile sile
Yâr gitti gurbet ele
Yârden haber getiren
Yaşasın güle güle ⁶⁰

460

Çile bülbülüm çile
Çiğ düşmüş gonca güle
Yâr üstüme evlenmiş
Geçinsin güle güle ⁶⁰

461

Odanı kireç eyle
Yüzünü güleç eyle
Derdinden verem oldum
Bana bir ilaç eyle ¹⁴⁴

462

Kız kekilin yan eyle
Bir gece mihman eyle
Seviyom de gönülden
Yüreğime can eyle ⁶⁰

463

Üftadeyim lütfeyle
Eyi düşün fikreyle
Zamane güzele bak
Eldekine şükreyle ⁵⁵

464

Ben giderim bir beyle
Derdin ellere söyle
Yaş dökme hatun anam
Dünyanın hali böyle ¹⁷

465

Dert böyle keder böyle
Başacak gider böyle
Bilmem alnım yazısı
Bilemem kader böyle ⁵⁵

466

Maniyi baştan söyle
Kalemi kaştan söyle
Karnımın açlığı var
Ekmekten aştan söyle ⁹⁵

467

Hü deme gel hü deme
Hizmet eyle Âdem'e
Hizmet edersen Âdem'e
Sen de erersin o deme ¹²⁹

468

Soğan üç maşalama
Ortası köşeleme
Beri öte söyleyip
Dertlerim deşeleme ⁶¹

469

Başına al bağlama
Benim için ağlama
Ellere gönül verip
Beni dille eğleme ¹²⁹

470

Entarisi ekleme
Ufacık ilikleme
Beni sana vermezler
Çene başı bekleme ⁶¹

471

Yâr poşuyu sallama
Bana name yollama
Seninle dalga geçtim
Beni yârin belleme ¹⁷

472

Ata vurdum belleme
Gir koynuma terleme
Her yanım senin olsun
Memeleri elleme ⁶¹

473

Oğlan beni dilleme
Yoldan çıkar belleme
Her kuşun eti yenmez
Dayanaman silleme ⁶²

474

Yâr unuttum belleme
Sevdamızı dilleme
Ne varsa eskide var
Eski aşkı külleme ¹⁷

475

Karşıdan el eyleme
Yâr beni del'eyleme
Öldürürsen sen öldür
Kötüye kul eyleme ¹¹⁷

476

Kebabı köz eyleme
Yüreğim göz eyleme
Su serpeyim yollara
Nalini toz eyleme ¹⁷

477

Çorap ördüm dizleme
Ciğer oldu közleme
Ben gidiyom gurbete
Gelir diye gözleme ¹⁴⁴

478

Yâre yaptım bazlama
Sarıverdim közleme
Yâr Allah'ın seversen
Beni böyle yüzleme ⁶¹

479

Tokat yolu döşeme
Hacılar gider Şam'a
Koynundaki nar mıdır?
Yoksa yavrum şememe ⁶¹

480

Sürün sürün öleme
Gelme gayli yöreme
Madem elleri sevdin
Mürvetini göreme ⁶⁰

481

Engel oldun çareme
Derdim döndü vereme
Sebep gözün kör olsun
Dünyada gün göreme ⁶⁰

482

Motor almış seksene
Bin üstüne gezsene
Motoru güzel amma
Üstündeki pek seme ⁶⁰

483

Değirmenin dengine
Döner kendi kendine
Şu düğünde bir kız var
O da benim dengime ¹⁶

484

Kız Halime Halime
Bakmaz oldun halime
Ne dedim de bağlandım?
Senin gibi zalime ⁹⁴

485

El değmedi elime
Kuş konmadı gülüme
Almazsan almayıver
Varırım muallime ¹⁷

486

Şu dağların karına
Dayanamam zarına
Bülbüller güle hasret
Ben de nazlı yârime⁵⁵

487

Buyur bizim kesime
Sesin değsin sesime
Aşkından ölüyorum
Yetiş son nefesime⁶⁰

488

Küp içinde bastırma
Kız kekilin kestirme
Kestirirsen az kestir
Eloğluna gösterme⁸⁷

489

Mani mani mandırma
Yâr beni süründürme
Alacaksan al beni
Düşmanlara güldürme⁷⁰

490

Yayla yolu aşırma
Yârım yolu şaşırma
Telli duvak tak bana
Ellere söz düşürme⁶⁰

491

Güzele göz düşürme
Ciğere köz düşürme
Dünyada mecnun gezip
Ellere söz düşürme⁶⁰

492

Evinin öñü çeşme
Oğlan peşime düşme
Benim bir sevdiğim var
Ne olur bana küsme⁴⁶

493

Evimin öñü eşme
Yârım çizmeyi aşma
Cıbarır kangren olur
Eski yarayı deşme⁶¹

494

Şaşma güzelim şaşma
Evlilere yanaşma
Öper koklar savuşur
Boşuna dile düşme⁶⁰

495

Altın tabakta vişne
Gel yârım aşka düşme
Bu aşkın sonu yoktur
Boşuna dile düşme⁶⁰

496

Güzel kız bakıp gitme
Ateşe yakıp gitme
Sana yoldaş olayım
Beni bırakıp gitme⁶⁰

497

Kız gelin dırdır etme
Fazla ileri gitme
Vakitsiz horoz gibi
Gece yarısı ötme²³

498

Peşgir astım sicime
Güvenme el picine
Yâr üstüme yâr sevmiş
O gidiyor gücüme⁶¹

499

Bak şu yeşil poşuma
Güller soktum döşüme
Koynuna giremedim
Bari gel gir düşüme¹⁷

500

Bağa girdim üzüme
 Çubuk değdi gözüme
 Çubuk seni keserim
 Yâr göründü gözüme²⁹

501

Bağa vardım üzüme
 Çubuk değdi gözüme
 İnkâr etme sevdiğim
 Yüzün değdi yüzüme⁵⁵

502

Çayırın üstü nane
 Yaprığı tane tane
 Seversen öpücük ver
 Ben istemem bahane⁶⁰

503

Bahçededir tek lale
 Mecbur oldum bu yâre
 Sevdan böyle giderse
 Meskenim tumarhane¹³¹

504

Bahçelerde kestane
 Dökülür dane dane
 Dünya dolu yâr olsa
 Alacağım bir tane⁵⁵

505

Karanfil tane tane
 Bende yangın bin tane
 Dokuzuyla eğlensen
 Varacağın bir tane¹²³

506

İstanbul'a giderken
 Sol tarafta hastane
 Yârimin mektubunu
 Eğlendirme postane¹³⁵

507

Nar aldım dane dane
 Aşığa bak merdane
 Nazlı yâr kandil olsa
 Ben olurum pervane¹²²

508

Bak hedene hüdene
 Yâr getirdi çedene
 Yavuza yiğit derler
 Ya korkağa ne dene?¹⁷

509

Bakma koyup gidene
 Yurdun viran edene
 Canım armağan olsun
 İkrarımı güdene⁶⁰

510

Çivi çaktım gürgene
 İncir koydum sergene
 Bastığı yeri bilmez
 Dokunmayın ergene⁶¹

511

Varın söylen ekene
 Gül sarılmış dikene
 Mevla'm sabırlar versin
 Kara sevda çekene²³

512

Bülbül olsam güle ne?
 Ördek olsam göle ne?
 Diledim yârim olsun
 Ben yâr sevsem ele ne?⁶⁰

513

Ördek uçmuş göle ne?
 Bülbül küsmüş güle ne?
 Beni senden ayıran
 Kapı kapı dilene?⁶⁰

514

Bahçelerde şemene
Kolay gelmem dümene
Ben ona gönül verdim
Eşe dosta kime ne! ⁶¹

515

Örene bak örene
Örendeki durana
Babam beni verecek
Sarı motor sürene ²⁶

516

Yılan aktı gazele
Meylim düştü güzele
Vallahi kan ederim
Yârim ile gezene ⁵⁵

517

Dalma yavrum engine
Elin derdi neyine
Derin derin düşünme
Elem dolar kalbine ³⁸

518

Akar suyun bendine
Pek güvenme kendine
Elin alası içte
Düşürürler fendine ¹⁷

519

Değirmenin bendine
Döner kendi kendine
Hakikatli yâr olsa
Gelir kendi kendine ²³

520

Ben giderim Mardin'e
Karlı dağın ardına
Düşmesin kimsecikler
Bu ayrılık derdine ⁶⁰

521

Gemi gider engine
Mal getirir zengine
Sevenler mutlu olsun
Verin dengi dengine ¹⁷

522

Gemi gider engine
Boyanmış gül rengine
Gece gündüz ah çeker
Düşemeyen dengine ¹²²

523

Değirmenin bendine
Döner kendi kendine
Ben bir anahtar buldum
Kapının firengine ²⁰

524

Kayık saldım engine
Düşemedim dengime
Güzellik para etmez
Şimdi rağbet zengine ¹⁷

525

Kavunun keleşine
Aşığım dileğine
Kelepçe vurulur mu?
Sevdanın bileğine ²³

526

Geline bak geline
Kına yakmış eline
Ne mutlu bu geline
Gidiyor sevdiğine ⁸

527

Su verir ektiğine
Kuş olur sektiğine
Herkes varıp kavuşsun
Gönlünün çektiğine ¹⁷

528

Eşek girdi ekine
Kulakları dikine
Alaca'nın kızları
Birer mucur ekine ¹⁶

529

Orak almış eline
Kurban tatlı diline
Kollarım kuşak olsun
O incecik beline ¹²²

530

Ben gidiyom Çorum'a
Bi daş dağdı goluma
Golum sarılmak ister
İnce belli geline ¹³²

531

Haline bak haline
Kaldın oğul eline
Bir lokma ekmek için
Yalvar artık geline ⁵⁴

532

Alma attım geline
Aldı soktu beline
Yemesini bilmedi
Verdi cahil eline ¹⁶

533

Alma attım geline
Gelin almaz eline
Yazık oldu şu kıza
Düştü sarhoş eline ¹⁴⁶

534

Teline
Duvak üste tel ine
Bahtımı bağlamışım
Saçlarının teline ⁴⁸

535

Çıktım ambar koluna
Baktım yârin yoluna
Asılır da ölürüm
Perçeminin teline ¹¹⁶

536

Al martini eline
De geleni diline
Yârim tel yüzük taktı
Ben onunum biline ¹⁷

537

Kemer aldım beline
Bir gül verdim eline
Ta ezelden vurgunum
Yârin tatlı diline ¹²²

538

Canım kurban teline
Eşi yoktur bilene
Tatlı dilli sevdiğim
Şeker katmış diline ⁶⁰

539

Kızın adı Emine
Ermış sevmeye demine
Bir kötüye kul olmuş
Emsal yok elemine ⁶⁰

540

Bahçede güllerine
Kuş konar dallarına
Sazım çok efkârlıdır
Dokunsam tellerine ¹²

541

Çıktım erik dalına
Sevdalıyım birine
Oğlan karın ölürse
Ben gelirim yerine ¹²⁹

542

Yâri koydum derine
Serim kurban serine
Baba beni yâre ver
Zekâtının yerine ¹⁷

543

İnandım sözlerine
Vuruldu gözlerine
Bin esmeri koyamam
Bir sarışın yerine ³⁸

544

İncecik iğnesine
Kailim cilvesine
Ben yârime kavuştum
Darısı cümlesine ¹⁴⁶

545

Pekmezin kömesine
Doyulmaz yemesine
Sinek olup konaydım
Yârin ak memesine ⁶⁰

546

Kalemim sarmasına
Ela göz sürmesine
Yavrum bir şeftali ver
Kazanıp vermesine ⁵⁵

547

Yâr gelir sine sine
Sezdirmes ninesine
Kaytan bıyıklarımı
Süreyim sinesine ⁶⁰

548

Nesine yâr nesine?
Hasret kaldım sesine
Çok özledim dolan gel
Âşıklar Tepesi'ne ⁶⁰

549

Sabahın er sesine
Uyandım yâr sesine
Gülüştün aklım aldı
Uslanmam çaresi ne? ⁶⁰

550

Yatmadan sinesine
Ayrılık çattı yine
Sevip kavuşmayı
Koysunlar aynı sine ⁶⁰

551

Otur sevdiğim otur
Rize iskemlesine
Yüreğimin derdini
Diyemem hepsine ⁹¹

552

Odanın yapısına
Çık otur kapısına
Canımız kurban olsun
Güzelin hepsine ¹¹⁷

553

Bak şu kapı itine
Kaldım merhametine
Karaçalı diken
Batsın kaba etine ⁶⁰

554

Yâri yitirdim yine
Gönlüm nasıl sevine?
Beni yârdedenin
Ateş düşsün evine ⁶⁰

555

Akşamlar oldu yine
Badeler doldu yine
Ellerin yâri geldi
Vay bize n'oldu yine? ¹⁰³

556

Bahçelerde çedene
Toplarım dene dene
Yâr aklıma düşünce
Ağlarım döne döne ¹⁶

557

Ardıç diktim güğüme
Mendil serdim göğüne
Öyle bir yâr sevdim ki
Düşmanlarım döğüne ¹²

558

Çıktım kar kürtüğüne
Delmenin yırtığına
Adam meyil verir mi?
Sokağın sürtüğüne ⁸⁷

559

Koyma aşkı kapına
Dönersin dut sapına
Sevda neyler adamı?
Döndürür dert küpüne ⁶⁰

560

Kızların sürüsüne
Yandım ben birisine
Yârim gelin oluyor
Can verem dürüsüne ⁶¹

561

Ayvanın birisine
Taş attım irisine
Beni çoban etsinler
Kızların sürüsüne ²³

562

Şu düşmanın kastı ne?
Selam yolla dostuna
Anan seni vermezse
Çık gel başım üstüne ¹⁷

563

Kerpiç kerpiç üstüne
Bu kerpicin aslı ne?
O yâr beni seviyor
Üç kumanın üstüne ²³

564

Kerpiç kerpiç üstüne
Bu kerpicin aslı ne?
Yârim konak yaptırmış
Gül memenin üstüne ¹³²

565

Asgere bak asgere
Goltuğunda teskere
Asger yine mi gelmiş?
Garlı dağlar üstüne ¹¹

566

Kar yağar kar üstüne
Yâr sevmiş yâr üstüne
İtin köpeğin kızı
Turp yemiş nar üstüne ⁵⁵

567

Taş koydum taş üstüne
Saç düştü kaş üstüne
Yâr beni unutunca
Yaş döktüm yaş üstüne ³⁸

568

Elek takma yüzüne
Ben bakarım özüne
Özün çürük neyleyim?
Kim inanır sözüne? ⁶⁰

569

Mavi düşmüş gözüne
Sarı sinmiş özüne
Yâr sarışın olmazsa
İnanılmaz sözüne ³⁸

570

Gül yüzüne
Gül takmış gül yüzüne
Dostun ile hoş geçin
Düşmanın gül yüzüne
Al yârini yanına
Seyreyle gül yüzüne ¹¹⁸

571

Vardım Mecitözü'ne
Bastım suyun gözüne
İşi gücü boşladım
Baktım yârin yüzüne ⁶⁰

572

Evinin önü arpa
Nur yağar serpe serpe
Güllü kız yârim olsa
Uyarsam öpe öpe ¹⁷

573

Kiraz dallarda küpe
Sapları benzer ipe
Yanağını kızartmış
Çapkın gün öpe öpe ³²

574

Gökte uçan teyyare
Selam söyle o yâre
Benden ona fayda yok
Bulsun başına çare ⁶⁰

575

Kaşların kara kara
Açtın gönlüme yara
Hiçbir doktor kâr etmez
Sensin derdime çare ¹¹⁸

576

Reyhan ektim kenare
Aşık oldum bir yâre
Yâr aşkından olmuştur
Yüreğim pare pare ¹²²

577

Cami önü minare
Yâr oturmuş kenare
Can kurban canım kurban
Burma bıyıklı yâre ⁶⁰

578

Dağların başı pare
Yâr derdime bir çare
Onulmaz derde düştüm
Yüreğim başı yare ⁶⁰

579

Gemi gelir kenare
Yârim gider pınara
Hayran hayran bakarım
Pınara giden yâre ¹¹²

580

İbrik koydum pınara
Doldu geldi kenara
Altın yüzük yolladım
Belgizardır o yâre ¹⁰⁶

581

Sineme doldu yare
Tabipler kılmaz çare
İlacım yâr elinde
El yetmez oldu yâre ⁶⁰

582

Şu dere derin dere
Gölgesi serin dere
Yâr kimse bulamamış
Bize selam göndere ⁵⁵

583

Ekin ektim çöllere
Yoldurmadım ellere
On beşinde yâr sevdim
Sezdirmedim ellere ⁶⁰

584

Yağmur yağar çöllere
Su birikir göllere
Besledim büyüttüm de
Seni verdim ellere ¹¹⁴

585

Bak şu esen yellere
Adım düştü dillere
Ben sevdim benden oldu
Ne diyeyim ellere? ⁶⁰

586

Ceviz koydum bellere
Ben demedim ellere
Kese kurban olayım
Seni diken ellere ⁵⁵

587

Aynam düştü yerlere
Karıştı gazellere
Benim huyum kötüdür
Bakarım güzellere ²⁹

588

Karşıdan gelenlere
Gaz koydum fenerlere
Anam beni verecek
Askerden gelenlere ⁵⁷

589

Gün düştü tepelere
Kulakta küpelere
Bu canım kurban olsun
Gerdanın öpelere ⁵⁵

590

Çağırın erenlere
Bu aşkı verenlere
Âşıklık müşkül haldir
Vermesin yarenlere ⁶¹

591

Su doldurdum küplere
Bal sakladım diplere
Yâre fitnelik eden
Gelsin yağlı iplere ¹⁷

592

Ekin ektim düzlere
Diken oldum gözlere
Aha geldim gidiyom
Bura kalsın sizlere ¹²⁹

593

Dereler aka aka
Karışır denizlere
Yârim kurban olurum
O edalı gözlere ²³

594

Kolunu gere gere
Yâr inmiş bahçelere
Koynundaki turuncun
Birini bana vere ⁶⁰

595

Dere geliyor dere
Gülemedim bir kere
Başımı bağladılar
İstemediğim yere ⁶⁰

596

Rende değil küştere
Su akar ne hoş dere
Ben o yârden geçemem
Israr etmen boş yere ¹²²

597

Biraz benzer debere
Lafı benzer bibere
Kız nişanlım kararmış
Çehresi düşmüş yere ⁶¹

598

Bu dere derin dere
Gölgesi serin sere
Dere beni al götür
Yârin olduğu yere ⁵¹

599

Yulaf koydum gözere
Ben vuruldum gözele
Gözel gözün kör olsun
Soktun beni mezere ⁶⁰

600

Tavanlarda pencere
El vurmam incire
Gâvur babam duymasın
Çeker beni zincire ⁹⁷

601

Şu dere derin dere
Suları serin dere
Gönlümü elem bastı
Yâr gele sevindire ⁶⁰

602

Bahçede yeşil tere
Gönül verdik bir kere
Dost değil düşman imiş
Yandık göz göre göre ⁶⁰

603

Cevizlik İçerdere
Kız saçını kim öre?
Bırak bu garip örsün
Ay karanlık kim göre? ⁴⁸

604

Çise yağıyor çise
Kel tepelerin kise
Gız Allah'ı seversen
Niye vardın şu pise? ¹¹⁶

605

Giydiceğin dar ise
Koynundaki nar ise
Gençliğime doymayım
Başka yârim var ise ⁶⁰

606

Kaynanam gelirse
Yaprağı sarıverse
Yaprak kaynıyor iken
Kaynanam ölüverse ²³

607

Kızım var adı Ayşe
Evime saçar neşe
Evini saray eder
Bakmayın üçe beşe ¹⁷

608

Fındık gibi menekşe
Gezeriz köşe köşe
Güzel yüzün solmasın
Çıkmayalım güneşe ³²

609

Mendil aldım on beşe
Yudum serdim güneşe
Gitti yârim gelmedi
Yandı yürek ateşe ⁶⁰

610

Karşıda kara meşe
Güneşe gölge düşe
Senin yârin gül ise
Benim yârim menekşe ⁸⁶

611

Kişe tavuğum kişe
Kanadı mor menekşe
Düşmanlar kuyu kazmış
İçine kendi düşe ⁶¹

612

Armut koydum sepete
Yâr bekliyor tepede
Öyle bir yâr sevdim ki
Şan olsun memlekete ¹⁰⁷

613

Deste milim gergefte
Bir yâr sevdim Erdek'te
Erdek'teyse Erdek'te
Sevdası var yürekte ¹²⁹

614

Ketenim var tarakta
Bir yâr sevdim konakta
Iraklığın kayırmam
Sevgisi var yürekte ⁵⁵

615

Çukuravlağı bükte
İki güzel bir yükte
Küçüğü elin olsun
Benim gözüm büyükte ⁴⁸

616

Dağdan kestim kereste
Kekliğim var kafeste
Yârin hasta dediler
Yetiştim son nefeste ⁶⁰

617

Arpalar deste deste
Beni babamdan iste
Eğer babam vermezse
Yalvar Allah'tan iste ¹²⁹

618

Yâr geliyor aheste
Dilinde eski beste
Eğer anam vermezse
Gel beni benden iste ¹⁷

619

Çamaşır yudum teşte
Değilsin uygun yaşta
Bayar'ın iti gibi
Ne dolanırsın peşte? ¹⁷

620

Beze serdim erişte
Tepserecek güneşte
Abin sevdiceğimdir
Sen d'olasın enişte ⁶¹

621

Nane dolu sepette
Nazlı yârim gurbette
Yeter ki can sağ olsun
Gelir bir gün elbette ¹²²

622

Yârim inadin niye?
Öldüm yâr diye diye
Sen davul ol ben zurna
Ses getirek mahleye ¹⁷

623

Ayna attım tarlaya
Parım parım parlaya
Kız oğlanın koynunda
Domur domur terleye ⁸⁶

624

Gidiyorum Çorum'a
Kar dizleye dizleye
Uzun ömrüm kısaldı
Yâr gözleye gözleye ¹¹⁸

625

Oy nereye nereye?
Koyun indi dereye
Güzel kurban olayım
Koynundaki memeye ¹⁴

626

Düşmemeye
Düş de gör döş memeye
Düşenin dostu olmaz
Gayret et düşmemeye⁵⁵

627

Gözyaşlarım dökmeye
Bellerimi bükmeye
Tanrım beni yaratmış
Eza cefa çekmeye¹⁷

628

Delmeye bak delmeye
Dermanım yok varmaya
Buna can mı dayanır?
Ayda yılda görmeye⁵⁵

629

Bir ok attım karşıya
Vardı düştü karşıya
Bu nasıl sevda imiş
Razı oldum her şeye¹⁷

630

Kalmışız ayrı niye?
Kavuşsak diye diye
Yârim mendil yollamış
İçi dolu hediyeye¹²

631

Çağurdım Ali diye
Bektaşi Veli diye
Bana bir merhem çalın
Yârimin eli diye⁶⁰

632

Gül yolladım kok diye
Yanağına sok diye
Gözüm uyku tutmuyor
Yâr yanımda yok diye⁶⁰

633

Hemen varayım diye
Saçın öreyim diye
Komşu kızın sevdim ki
Her gün göreyim diye⁶⁰

634

Ciğer verdim kediye
Aldım sana hediyeye
Herkes beni kıskanır
Seni seviyom diye²³

635

Dağ başında ot bitmiş
Koyun yayılsın diye
Mevla'm güzellik vermiş
Gören bayılsın diye⁶⁰

636

Al giydim alsın diye
Mor giydim sarsın diye
İnadına bakarım
Sen bana yârsin diye⁴⁰

637

Argaca yonca ektim
Koyunlar dersin diye
Fadime'm camı açmış
Sevdiğim girsin diye¹⁰⁷

638

Çağurdım Satı diye
Mendili geti diye
Oturmuş da ağlıyor
Nişanlım kötü diye¹³³

639

Bülbül konmaz çalıya
Hele bakın deliyeye
Bin köylü şahit olsun
Ölsem varmam Ali'ye⁴⁵

640

Hele bak şu yelliye
Başlık keser elliye
Asılır da ölürüm
Yine varmam deliye ⁶⁰

641

Ben varmam inekliye
Yoğurdu sinekliye
Babam verirse versin
Omuzu tüfekliye ¹⁷

642

Bahçelerde bamiye
Sıra geldi yemiye
Yâre bir çift sözüm var
Utaniyom demiye ²³

643

Aşığım bir faniye
Onsuz geçmez saniye
Şerbetimiz içildi
Düğünümüz yeniye ⁶⁰

644

Bir daş attım dereye
Kız geldi pencereye
Kız Allah'ı seversen
Al beni içeriye ⁵⁵

645

Şen olsun askeriye
Yâr gitti Kayseri'ye
Sayılı gün tez geçer
Bir gün döner geriye ⁶⁰

646

Oğlan baba ye çor ye
Aslımı da sor sor ye
Geçmesin boğazından
Yutama da zor zor ye ¹⁷

647

Çıkıp gele beriye
Eteğini sürüye
Beni kendi mi sanmış?
Bohça götlü Dürüye ¹⁷

648

Elma attım denize
Geliyor yüze yüze
Sevdiğimin sözleri
Armağan kaldı bize ¹³⁹

649

Mavi yüzük firuze
Varın söylen horuza
Bu gecelik ötmesin
Yârim gelecek bize ⁶⁰

650

Uza kavağım uza
Mektup yolladım kıza
Ben size varamıyom
Dolan da gel sen bize ⁵⁵

651

Hoş geldin mehlemize
Deme eller nemize
Elin karnı dar olur
Kara çalarlar bize ⁶²

652

Oturalım diz dize
Konuşalım biz bize
Ceht edelim kuralım
Bir dünya ikimize ⁶⁰

653

Feleğin kastı bize
Taş vurdu belimize
Geç bulduk tez ayrıldık
Ne geçti elimize? ⁶⁰

654

Yaz geldi ilimize
Ses geldi telimize
Yârim dön de gel gayrı
Yas düştü evimize ¹⁷

655

Ben gidiyom Tiflis'e
Bir daha gelmem size
Tatlı tatlı sözlerim
Belgizar olsun size ⁹⁵

656

Yürek düşünce köze
Ölümü aldım göze
Sen benimsin ben senin
Ne hacet başka söze? ⁶⁰

657

Yâr yaslanmış üveze
Aşktan oldum geveze
Beni sana geçmişler
İnanma yâr her söze ³²

658

Oturalım diz dize
Bakışalım göz göze
Darılıp gücenmek yok
Vuruşalım söz söze ^(1B)

659

Develer gitti tuza
Geldi oturdu düze
İnşallah kavuşuruz
Ya bahara ya güze ¹²⁹

-H-

660

Iraflarda bal kabak
Gerdanı altın tabak
Horuz çenen çekilsin
Ne çabuk ettin sabah? ⁶¹

661

Gün siyah gece siyah
Derdinden oldum seyyah
Bu ne bitmez sevdadır?
Kayırsın beni Allah ⁶⁰

662

Ay doğar bedir Allah
Bu sevda nedir Allah?
Ya yârime insaf ver
Ya bana sabır Allah ⁵⁵

663

Tarlardan mı geliyon?
Boylarına maşallah
Bizim evde gelin yok
Sen olursun inşallah ¹⁶

664

Yâre taktım maşallah
Dilerim korur Allah
Piyadeye yazıldı
Döner gelir inşallah ¹⁷

665

Ay ışığı ne parlak
Muradımı ver Allah
Muradımı verirsen
Kurban keserim vallah ²³

-I-

666

Kırda erik ağacı
Etrafında alıcı
Oğluna gönül verdim
Darılma hanım bacı ¹³¹

667

Bahçede gül ağacı
Çift gezer iki bacı
Büyüğü hele hele
Küçüğü can ilacı ⁸⁶

668

Karayemiş ağacı
Ayrılık gayet acı
Gönül kime düşerse
İşte o başın tacı ³²

669

Komşulukta var sancı
Bir duymaktır ilacı
Gizli mektup yazardım
Rüzgâr olsa postacı ³⁸

670

Şu derenin alıcı
Kınalı parmak ucu
Duydum yâr evleniyor
Ben olayım sağdıcı ⁶⁰

671

Kaşların var mil ucu
Var git yüze gülcü
Ben bir yâr daha buldum
Kendime yalvarıcı ⁵⁵

672

Maniciyim manici
Vur boynuma kılıcı
Anam babam verirse
Varıcıym varıcı ¹⁴²

673

Kayalar kırcı kırcı
Yâr sevmek kimin harcı?
Tek taş yüzük istiyor
Şimdi kızlar çıkarıcı ⁶⁰

674

Dertleri sıraladı
Yüreğim paralandı
Beni hecil düşürüp
Yüzümü karaladı ⁶¹

675

Yârim bugün ağladı
Ciğerimi dağladı
İnce belin üstüne
Mavi yazma bağladı ²³

676

Gurbetin acı tadı
Yerlere batsın adı
Dert çeke zulüm çeke
Yürek nasır bağladı ⁶⁰

677

Dereleler buz bağladı
Avcılar iz bağladı
Beni bir gelin vurdu
Yaramı kız bağladı ¹²⁹

678

Al dedim de cukladı
İşini buçukladı
Yâr pencereye geldi
Dudağım uçukladı ⁶¹

679

Yârim camdan atladı
 Martin tüfek patladı
 Gelin güzel ben yahşi
 Düşmanlarım çatladı ¹⁷

680

Balıkta pul kalmadı
 Sayvanda çul kalmadı
 Sevdalının halinden
 Bilecek kul kalmadı ⁶⁰

681

Fenerde mum kalmadı
 Derede kum kalmadı
 Yâr yanımda giderim
 Başka arzum kalmadı ¹²²

682

Sende gözüm kalmadı
 Daha sözüm kalmadı
 Herkes kendi yoluna
 Başka çözüm kalmadı ⁶⁰

683

Dağlarda kar kalmadı
 Yürekte fer kalmadı
 Daha çok yazacaktım
 Mektupta yer kalmadı ¹⁶

684

Dağlarda kar kalmadı
 Dizimde fer kalmadı
 Dünya zalim dünyası
 Gidecek yer kalmadı ⁶⁰

685

Dilediğim olmadı
 Gönlüm ferah bulmadı
 Umudum var Allah'tan
 Daha gülüm solmadı ⁶⁰

686

Hamurun yoğrulmadı
 Somlarım savrulmadı
 Elalemin zorundan
 Belim hiç doğrulmadı ⁶⁰

687

Yâr kepin atılmadı
 Hatıran satılmadı
 Onu oğlun taşıyor
 Adın unutulmadı ¹⁷

688

Dünya tadı bal tadı
 Dünya beni aldadı
 Altına ağı koymuş
 Üstüne bir bal tadı ¹⁴⁵

689

Dağlara dolu yağdı
 Üstüne bulut ağdı
 Evvel yârin koynunda
 Gönlüm şen canım sağdı ⁶⁰

690

Çay geçtim ada kaldı
 İşim feryada kaldı
 Esmedi badı saba
 Gemim deryada kaldı ⁵⁵

691

Mendilim dalda kaldı
 Umudum falda kaldı
 Yâr gurbete gideli
 Gözlerim yolda kaldı ⁶⁰

692

Merağım Çin'de kaldı
 Aklım Lâçin'de kaldı
 Niye diye sormayın
 Yârim içinde kaldı ⁶⁰

693

Kayalar karda kaldı
Bülbüller zarda kaldı
Gönüm evi kitlendi
Enehter yârde kaldı ⁶¹

694

Yemenim yerde kaldı
Yüreğim darda kaldı
Kömür gözlü sevdiğim
Gelmedi nerde kaldı? ⁵⁸

695

İp attım ucu kaldı
Ocakta sacı kaldı
Ben büyüttüm el aldı
Yürekte acı kaldı ¹⁴²

696

İp attım ucu kaldı
Tarakta kücü kaldı
Doya doya sevmedim
Yürekte acı kaldı ¹²⁹

697

Kuş uçtu darı kaldı
Yolumuz yarı kaldı
Darılmayın esmerler
Kalbimde sarı kaldı ³⁸

698

Gidende gözüm kaldı
Yürekte sızım kaldı
Şu yavruya tenhada
Bir çifte sözüm kaldı ¹²⁹

699

Gurbet bana pay kaldı
Şurda altı ay kaldı
Sılanın yolundayım
Irmak geçtim çay kaldı ⁶⁰

700

Arpa biçtim az kaldı
Tel kırıldı saz kaldı
Merak etme sevdiğim
Kavuşmaya az kaldı ¹¹⁸

701

Dağ başını pus aldı
Yârimi mapus aldı
Demir kapı önünde
Uzun ömrüm kısaldı ⁶⁰

702

Deptim kapı açıldı
İnci yere saçıldı
Cennetten iki kapı
Biri sana açıldı ⁵⁵

703

Damda kürek kırıldı
Kız oğlana vuruldu
Oğlan almam dedikçe
Kız boynuna sarıldı ¹¹⁹

704

Çatak ceviz yarıldı
Anam bana darıldı
Darılırsa darılınsın
El kızdır sarıldı ¹¹

705

Yol çatına varıldı
Arap atım yoruldu
Tam üç kere evlendim
Kafam gözüm yarıldı ¹⁷

706

Oğlan kıza vuruldu
Dünürlüğe varıldı
Oğlan yoksul başlık çok
Hemen pundu kırıldı ⁶⁰

707

Sarhoş gönlüm bayıldı
Yâr sesine ayıldı
Şurda bir güzel sevdim
O da kusur sayıldı ⁶⁰

708

Yandı yüreğim yandı
Az derdim çokçalandı
Gel kaçalım sevdiğim
Çeyizin bohçalandı ⁶⁰

709

Lambalar sıralandı
Birkaçı birden yandı
Vefasız bir yâr için
Yüreğim yaralandı ¹²²

710

Kırık gönlüm yağlandı
Ciğerciğim dağlandı
Ben ona bakmazdım ya
Basiretim bağlandı ¹⁷

711

Aşkına ciğer yandı
Gözüm kana boyandı
Gam yuları boynuma
Günden güne dolandı ⁵⁵

712

Havalar bulutlandı
Deli gönül atlandı
Yârin hasretliğine
Çoktan beri katlandı ¹²²

713

Gönül aşka atlandı
Belasına katlandı
Küçükten sevdiğim kız
Ben sevdikçe tatlandı ⁶⁰

714

Süt içtim dilim yandı
Döküldü kilim yandı
Ben kilimde değilim
Bahçede gülüm yandı ⁶⁰

715

Kırmızı taksi boyandı
Geldi kapıya dayandı
O gece kaçacaktım
Elekçi yengem uyandı ¹⁶

716

Ayna aldım bakındı
Kına aldım yakındı
Nazlı yârin yoluna
Zincirleri takındı ¹¹⁷

717

Al eline bir sındı
Yâr cenazen kılındı
Yenile bir yâr tuttum
Senin suyun ısındı ¹⁷

718

Kara bahtım karardı
Gerçek sevse arardı
Sahici yâr olaydı
Ak tüllere sarardı ⁶⁰

719

Kararımız karardı
Aramızda ne vardı?
Seni ellerle gördüm
Betim benzim sarardı ⁶⁰

720

Kösedâğı'nın ardı
Gölge bastı karardı
Oğlan elin kırılınsın
Sıktığın yer morardı ⁶⁰

721

Suvardı
Ne çeşme ne su vardı
Susadıkça yâr beni
Gerdanından suvardı ⁴⁸

722

Gurbet şu dağın ardı
Seni benden ayırdı
Ayırdı da belimi
Yedi yerinden kırdı ⁶²

723

Akıl başta kalaydı
Sürme kaşta kalaydı
Güzele güç yetmezdi
Aynı yaşta kalaydı ⁶²

724

Hafta sekiz olaydı
Yavrum ekiz olaydı
Ala gözlü yavrumun
Birisi kız olaydı ⁶⁰

725

Şu dağlar olmasaydı
Çiçeği solmasaydı
Ölüm Allah'ın emri
Ayrılık olmasaydı ¹²⁶

726

Sevdalar olmasaydı
Gönüle dolmasaydı
Yâr benden habersizdi
Maniler olmasaydı ¹⁷

727

İnc' iğnem suya sızdı
Eloğlu yine azdı
Tanımazdım bilmezdim
Mevla alınma yazdı ¹²⁹

728

Ala koçun saçağı
Çifte sallar bıçağı
Bir akşam gel bir sabah
Bir de öğlen sıcağı ¹⁷

729

Derelerin kavağı
Değirmenin savağı
Ardında yârim kaldı
Yıkılsın Köseadağı ⁶⁰

730

Örümceğin bacağı
Ateş sardı saçağı
Daha bekleyelim mi?
Geçiyor bahar çağı ¹²²

731

Dağda sıçankulağı
Yâre saldım ulağı
Beni yârden edenin
Külhan olsun odağı ⁶¹

732

Şam dağı şeker dağı
Eridi yürek yağı
Sinem yârin beşiği
Kollarım bağırdağı ⁶¹

733

Göründü Kırklar Dağı
Gönül bilmez ırağı
On beşimde yâr sevdim
Oldum aşkın çırağı ⁶⁰

734

Elinde bir kaşağı
Süzer elin uşağı
Çevir yolun beri gel
Sâtâne'den aşağı ⁶¹

735

Mani derdim ortağı
Burda yârin otağı
Onu bana verseler
İstemem yün yatağı ¹⁷

736

Karnefilin çotağı
Sinem dilber yatağı
Olursa başa olsun
Ben istemem ortağı ⁵⁵

737

Sarı çamın budağı
Dibi geyik yatağı
Bizim köyün muhtarı
Gelinlerin ortağı ⁵⁵

738

Bahçelerde buzağı
Olmaz gönlün uzağı
Ben seni alacağım
Tak başına tozağı ⁶¹

739

Oğlanın oğlanlığı
Kadife yorganlığı
Kız koymuş gelin sevmiş
Oğlanın hayvanlığı ⁷⁷

740

Kayaların ışığı
Elimde bal kaşığı
Dün gece nerde idin?
Evlerin yakışığı ⁵⁵

741

Kaşların kalem çarkı
Gözlerin Mısır halkı
Kız aşkına düşeli
Unuttum evi barkı ⁵⁵

742

Benim yârim gül dalı
Dudağı oğul balı
Cahil sevmiş cahili
Kime bunun babalı ⁶⁰

743

Elma yanağın alı
Kokusu iğde dalı
Sen beni sev ben seni
Yiyelim sevgi balı ⁶²

744

Deli akar Zımbalı
Yârin boyu gül dalı
Kokusu lale sümbül
Tadıysa oğul balı ⁴⁸

745

Bağlarda üzüm dalı
Bugün günlerden Salı
Yâr bembeyaz gerdanım
Süzülmüş oğul balı ¹²²

746

Karşıda karaçalı
Kararıp durma çalı
Ben sana varır mıyım?
Sümüklü sıracalı 9

747

Leyli güzel açalı
Yeşillendi şu çalı
Dillendim destan oldum
Sırrım sana açalı
Hep kuşlar sana konar
Sende ne var a çalı? ⁵⁵

748

Topluları perdeli
Çiçek açar zerdeli
Kınamayın komşular
Bugün başım sevdalı ⁴³

749

Yüzünde pembe alı
Dudağı oğul balı
N' olur beni kınama
Sevdalıyım sevdalı ¹²

750

Ey sevdalı sevdalı
Biz de çektik bu halı
Elindekin sıkı tut
Şimdi kızlar pahalı ⁶⁰

751

Sedirde Acem halı
İpeği Urfa malı
Gönül düştü birine
Bilmez bendeki halı ¹⁷

752

Üzengiler cilalı
Bedir sandım hilalı
Aklım yoktur başımda
Yârimden ayrılalı ¹²²

753

Ben değilim buralı
Yaralıyım yaralı
Dünya gözümde değil
Yârimden ayrılalı ¹⁶

754

Armudu aşlamalı
Dibinde kışlamalı
Baktın yârin mefasız
Peşini boşlamalı ⁴³

755

Ceket giyer damalı
Beli çifte kamalı
Bugün düğün günüdür
Oynayıp hotlamalı ⁶⁰

756

Tabakası aynalı
Şu oğlana varmalı
Oğlan bek güzel emme
Anası olmamalı ¹¹

757

Saça güller takmalı
Ele kına yakmalı
Yâri eller alıyor
Kolayına bakmalı ⁶⁰

758

Elmanın ince dalı
Isırdım aktı balı
Böyle tatlı güzelden
Ya nasıl ayrılmalı? ⁶⁰

759

Bülbülün sesi olmalı
Çeşmenin taşı olmalı
El uzatıp dost dediğin
Adamın hası olmalı ⁴⁹

760

Dalda kiraz olmalı
Güzelde naz olmalı
Çok naz âşık öldürür
Güzelim az olmalı ³²

761

Şu dağları yarmalı
Yarıp yâre varmalı
El ayak çekilince
İnce belden sarmalı ⁶⁰

762

Entarisi sırmalı
Yâre nasıl varmalı?
Mübarek bayram geldi
Hatırını sormalı ⁵⁵

763

Bileziğim burmalı
Saatim var kurmalı
Bir ikrarın üstüne
Ölenecek durmalı⁶⁰

764

Bıyıkları burmalı
Dürümü kavurmalı
Yârin bende gönlü yok
Burda nasıl durmalı?⁶⁰

765

Sarmalı sarmaşmalı
Eller duyup şaşmalı
Yâri kapıp kaldırıp
Şu dağları aşmalı⁶⁰

766

Şu dağları aşmalı
Gülleri dolaşmalı
Yâr askere gidince
Kiminle konuşmalı?¹¹⁷

767

Kaynanayı nitmeli?
Kaynar kazana itmeli
Yandım gelin dedikçe
Altına odun atmalı⁶⁵

768

Haleyde yer gapmalı
Yâre cilve yapmalı
Kuru sözden ne çıkar?
Sarılıp da yatmalı⁶⁰

769

Başımdaki çemberim
Oymalıdır oymalı
Oldun dünya güzeli
Sana nasıl doymalı?⁴⁰

770

Dağlar olmuş sıralı
Yollarımız aralı
Tez kavuştur Yaradan
Çiğerciğim yaralı¹²

771

Elinize varalı
Alın yazım karalı
Tabibe derdim döktüm
O da benden yaralı⁶⁰

772

Karşı köyün maralı
Kaşı gözü karalı
Yüreğim bir güzelden
Vurgun yedi yaralı⁶⁰

773

Abam damda asılı
Yağlık cepte basılı
Kırk köy gezsem bulamam
Senin gibi asılı⁹⁴

774

Duvar da makas asılı
Elbiseler kesili
Bana mani sorarsan
Kirli çuval basılı¹¹⁶

775

Yârim bana küsülü
Ondan sesi kısılı
Seven yâre küser mi?
Nedir bunun asılı⁶⁰

776

Zıbın giydim çizili
Yüreciğim sızılı
Benim gibi var m'ola?
Alını kara yazılı⁶⁰

777

Ağıl yaptım kazılı
İçi körpe kuzulu
Küçük yaşımdan beri
Alnım kara yazılı ⁷⁸

778

Nar kırmızı yanaklı
İçinde mercan saklı
Nar meğer gelin olmuş
Kırdım yüzü duvaklı ³³

779

Mendili mavi dallı
Ucunda lira bağılı
İşittim yâr evlenmiş
Vah zavallı zavallı ¹⁶

780

Al eline kavalı
Çal havalı havalı
Seni alır kaçırım
Anan kalır zavallı ²³

781

Şu çobanın kavalı
Bağlamadan havalı
Başkasına göz ettim
Ona sanmış zavallı ⁶⁰

782

Patiskam iki yanlı
Güller işledim canlı
Mevlam bana veresin
Zengin bir delikanlı ¹⁷

783

Kekliğim Bozdoğanlı
Topuğu dizi kanlı
Ölürüm kapınızda
Ederim sizi kanlı ⁵⁵

784

Daim yazlı baharlı
Başım boranlı karlı
Yârim günün şen olsun
Benim günüm efkârı ⁶⁰

785

Dağların başı karlı
Toprağı taşı karlı
Ağustos'ta kar yağar
Garibin döşü karlı ⁶⁰

786

Yârim gidiyor atlı
Duvağı katlı katlı
Seni sevdim seveli
Fırgathıyım fırgatlı ¹²

787

Kanatlısın kanatlı
Oğlan dilin pek tatlı
Babam veriyo ama
Anam gavur inatlı ¹²⁶

788

Zahide'm elden tatlı
Nefesi gülden tatlı
Seni sarıp öpmesi
Vallahi baldan tatlı ¹⁷

789

Karşıdan gelen atlı
Atı rüzgâr kanatlı
Baldızım enek şeker
Ablası ondan tatlı ⁶⁰

790

Yaz gününde nar tatlı
Kış gününde kar tatlı
Narla kar şöyle dursun
İkisinden yâr tatlı ²³

791

Karşıdan gelen atlı
Altında kilim katlı
Anam babam sağ olsun
Hepisinden yâr tatlı ¹⁴¹

792

Nazlı yârin perçemi
Karga mısın serçe mi?
Ne çabuk da kırıldın
Yoksa gönlün sırça mı? ¹⁷

793

İzmir'e geldi gemi
Yâr yaremin merhemi
Yârine kavuşanın
Kalır mı derdi gamı? ¹²²

794

Yârin bir çüt selamı
Derde derman kıla mı?
Gurbette göresidim
Yârim ile sılamı ⁶⁰

795

Şu dağların susamı
Sunam bilir tasamı
Sevip sevip ayrılmak
Sizin elde yasa mı? ⁶⁰

796

Merdivenim basak mı?
Yâr sevmesi yasak mı?
Dünür yolluyormuşsun
Essah mı yâr essah mı? ¹⁷

797

Sevincimi acımı
Bacın belle bacımı
Yavanımı yaşa say
Bölüş ufamacımı ⁶¹

798

O yâr beni andı mı?
Döner gelir sandı mı?
Bir ince derde düştüm
Yüreciği yandı mı? ⁶⁰

799

Mektup saldım vardı mı?
Kimse bilmez derdimi
İçerimden yanıyom
Mevla'm etsin yardımını ⁵⁵

800

Hey Allah'ın zalımı
Görmeye gel halımı
Sözümü tutmaz isen
Bir gün tutan salımı ⁶⁰

801

Kara üzüm salkımı
Yârim orda saklı mı?
Ya yârimi versinler
Ya bozarım aklımı ²³

802

Sorma benim yaşımı
Zehir etme aşımı
Tahammülüm kalmadı
Kalbim sabır taşı mı? ³⁸

803

Ben yitirdim eşimi
Hak onarsın işimi
Yağlığım yârde kaldı
Kim silsin gözyaşımı? ⁶⁰

804

Laleler solacak mı?
Sonbahar olacak mı?
Yâr ile kavuşmamız
Ahrete kalacak mı? ¹²²

805

Başındaki sarık mı?
Elindeki koruk mu?
Adam sende gözüüm var
Cüzdanın kabarık mı? ¹⁷

806

Yayladan mı geliyon?
Sırtındaki yayık mı?
Ben sana nalın aldım
Giyindiğin çarık mı? ¹¹⁶

807

Giydiceğin çarık mı?
Alt tarafı yarık mı?
Sar dedim sarmıyorsun
Elin kolun kırık mı? ⁶⁰

808

Topu bana atman mı?
Balı yağa katman mı?
Anan çekişir iken
Benden yanı tutman mı? ¹⁷

809

Bu güzellik baştan mı?
Bakışın ataştan mı?
Bir su ver içim yandı
Kız yüreğin taştan mı? ⁶⁰

810

Patlıcan oymadın mı?
Tadına doymadın mı?
Anne beni kınama
Sen cahil olmadın mı? ⁵⁷

811

Şu başı bulmadın mı?
Helkeni dolmadın mı?
Bilişlik vermeyen kız
Sen benim olmadın mı? ⁶⁰

812

Ak tavuk olmadın mı?
Dallara konmadın mı?
Şebek yüzlü kaynana
Sen gelin olmadın mı? ¹⁴²

813

Pınara varmadın mı?
Gül koydum almadın mı?
Seni zalimin kızı
Hiç beni anmadın mı? ⁶⁴

814

Çamaşırı yudun mu?
Yudun güne kodun mu?
Vazgeçmişsin sözünden
Dönek senin adın mı? ¹⁷

815

Yoğurdunu çaldın mı?
Selamımı aldın mı?
Sen benim feryadımı
Hiç kaale aldın mı? ⁶⁰

816

Yokuşta yoruldun mu?
Sözüme darıldın mı?
Sen bana yâr olalı
Sıdk ile sarıldın mı? ⁵⁵

817

Dalına sarıldın mı?
Toplarken darıldın mı?
Öperken ısırılmışım
Fındığım kırıldın mı? ³²

818

Ey İriza İriza
Niye bindin horuza?
Horuz senin malın mı?
Derya deniz karın mı? ³⁴

819

Yâr beni bıraktın mı?
Yüreğinden attın mı?
Aradığın yok beni
Gönlünden ırattın mı? ⁶⁰

820

Güzel sevdiğin var mı?
Gönlün bana akar mı?
Gün gibi yâri olan
Dönüp aya bakar mı? ⁶⁰

821

Sevda serden çıkar mı?
Çıkmaz yürek yakar mı?
Hakikatli yâr olsa
Seven yârden bıkar mı? ⁶⁰

822

Kara tren koşar mı?
Karlı dağlar aşar mı?
Tez kavuştur yârimi
Gönlüm onsuz yaşar mı? ⁶⁰

823

Dam başında yatar mı?
Yorgan göbek atar mı?
O çok güzel gelinin
Kemikleri batır mı? ¹⁶

824

Kız koynundaki nar mı?
Nara bülbül konar mı?
Ben sana yanıyorum
Bilmem haberin var mı? ⁶⁰

825

Bahçenizde gül var mı?
Gül dibinde yol var mı?
Bu gece size gelsem
Yatağında yer var mı? ¹²⁹

826

Giden ay tutulur mu?
Bala tuz katılır mı?
Zemherinin ayında
Yalnız yatılır mı? ¹²⁹

827

Al alma atılır mı?
Bala tuz katılır mı?
Geceler çok uzundur
Yalnız yatılır mı? ¹²⁵

828

Gürgen bıdakanır mı?
Dalları saklanır mı?
Anasının yanında
Kızı kucaklanır mı? ⁷

829

Cam cama eklenir mi?
Cam dibi beklenir mi?
Adımı dillediler
Dert büyük saklanır mı? ⁶¹

830

Al alma dişlenir mi?
Üstü gümüşlenir mi?
Gönülden sevdiğim yâr
Ele bağışlanır mı? ⁶⁰

831

Öpsem yâr uyanır mı?
Ön cama dayanır mı?
İnsan sevdiği yârden
Böyle tez usanır mı? ¹⁷

832

Kara kaş boyanır mı?
Öpsem yâr uyanır mı?
Yârim orda ben burda
Buna can dayanır mı? ¹¹⁷

833

Karadut boyanır mı?
Öpsem yâr uyanır mı?
Yâr üstüme yâr sevmiş
Buna can dayanır mı? ⁶⁴

834

Ay doğar dolunur mu?
Bana yâr bulunur mu?
Yâr yâr diye ölenin
Namazı kılınır mı? ⁵⁵

835

Sel olur da akmaz mı?
Kenarını yıkmaz mı?
Sen benim sultanımsın
Sultan kula bakmaz mı? ⁶⁰

836

Kaynar kazan taşmaz mı?
Yol gedikten aşmaz mı?
Ağlama kömür gözlüm
Ayrılan kavuşmaz mı? ⁵⁵

837

Olan canı
Doldur ver olancanı
Yâri tenhada bulsam
Veririm olan canı ⁵⁵

838

Falan sevmiş falanı
Ben hazitmem yalanı
Güzeller benim olsun
Sizin olsun kalanı ⁶⁰

839

Kayaların yılanı
Gel dolanı dolanı
Adam sevmez olur mu?
Senin gibi oğlanı ¹¹⁸

840

Dağların boz yılanı
Bilmez bize olanı
Sevdiğim şu ellerin
Bitmez yalan dolanı ⁶⁰

841

At karşidan bir mani
Yoktur yârin imanı
İmansız yâre düştüm
Nedir bunun dermanı? ⁵⁷

842

Çattı firkat zamanı
Yok feleğin amanı
Aşk odu içten yanar
Gizli çıkar dumanı ⁶⁰

843

Şu ovanın püseni
Senin gibi küseni
Ben yâr yerine komam
Adama kan kusanı ⁶¹

844

Gömleğimin dört yanı
Sensin canımın canı
Seni seven çok olur
Candan seveni tanı ²³

845

Kaynananın azanı
Kara yazı yazanı
Şeytan bana diyor ki
Çal başına kazanı ⁶⁰

846

Hakkın bize armağanı
Severiz can ile anı
Gördük büyük bir zevk ile
Hamd edelim Ramazan'ı ⁷⁴

847

Yandı keşkek kazanı
Yok gönlümün düzeni
Isıtmalar tutmaz mı?
Aramızı bozanı ⁶⁰

848

Karşı dağın odunu
Yakan bilir dadını
Eğer oğlum olursa
Ölmez koyam adını ⁵⁵

849

Ne bilem geldiğini?
Topluyu deldiğini
Bana mı gahrediyon?
Ayazda kaldığını ¹¹

850

Tökecit ayağını
Ters çevir kayığını
Düşman suda boğulsun
Bulsun ilayığını ⁶⁰

851

Al almanın alını
Rüzgar kırmış dalını
Dalı kırık yiğidin
Kim bilecek halını? ⁶⁰

852

Kokma gülün hamını
Çok çekersin gamını
Zorla güzellik olmaz
Boylan mapis damını ⁶⁰

853

Güneş vurdu eritti
Güneyleyin karını
Bekar kızlar çok sever
Elbisenin darını ⁶⁰

854

Yârin sunaklarını
N'idem konaklarını?
Uyku dünek istemem
Emsem dudaklarını ¹⁷

855

Eğdim kavak dalını
Saydım yapraklarını
İnkâr etme sevdiğim
Öptüm yanaklarını ⁸⁸

856

Sev yiğidin hasını
Çekme gönül yasını
Söndür de gel yanıma
İdare lambasını ¹⁷

857

Gözünün elasını
Süsünü cilasını
Fettan bir yâre düştüm
Çekerim belasını ⁶⁰

858

Gayaların yosunu
Çekerim yâr yasını
Ağzım dilim gurudu
Doldur ayran tasını ¹¹⁷

859

Bizim bağın başını
Kim ayıtlar daşını?
Yine gönlüm arzular
Gaynımın gardaşını ¹²⁶

860

Bizim bağın başını
Ben atledim taşını
Kaynım kurban olurum
Tez yolla kardaşını ²³

861

Yârim çatma kaşını
Yeter eğme başını
Yerine ben ağlayım
Sil gözünün yaşını⁶⁰

862

Yemenimin yeşili
Ben yitirdim eşimi
Yemenim sende dursun
Sil gözünün yaşını¹¹⁸

863

Şu derenin uzununu
Kıramadım buzunu
Aldım Dadaş kızını
Çekemedim nazını²⁸

864

Şu obanın ozanı
Alsın gelsin sazını
Sazı kendinin olsun
Versin bana kızın⁶⁰

865

İçerde ara kapı
Sürmesi çavdar sapı
İkimizi ayıran
Dilensin kapı kapı¹⁹

866

Çiğdem sarı gül sarı
Çiğdeme konmuş arı
Oğluna varacağı
Killi göynekli garı⁶⁵

67

Ambarın tahtaları
Üstünün noktaları
Gelin olmuş gidiyor
Çorum'un hoppaları⁵³

868

Giyin ak sayaları
Dolan gel kayaları
Salınır suya gider
İskilip mayaları⁶⁰

869

Değirmenin taşları
On üç on dört yaşları
Gel yârim ben öreyim
Omza düşen saçları⁶⁰

870

Kız göğsünün bağları
Hasta eder sağları
Yâr domurcuk gül olmuş
Tam sevecek çağları⁶⁰

871

Tabancamın bağları
Duman almış dağları
Yâr yüklenmiş yükünü
Kaba kuşluk çağları¹¹

872

Eskiekin bağları
Mor sümbüllü dağları
Yel gibi geldi geçti
O muhabbet çağları⁴⁸

873

Dağları
Aştım karlı dağları
Her gören ağlar geçer
Bağrımdaki dağları⁴⁸

874

Örümceğin ağları
Gezdim bahçe bağları
Yâr ateşi eritti
Yüreğimde yağları¹²²

875

Çiğdemın sarıları
Gel gece yarıları
Boyuna kurban olsun
Çorum'un karıları ⁶⁰

876

Saatın kapakları
Gülhane yatakları
Gül suyuna boyanmış
O yârin dudakları ¹³⁴

877

Dolabın kapakları
Çınarın yaprakları
Kara gözlü yârimin
Çınlasın kulakları ¹¹⁰

878

Edirne kavakları
Kırılın budakları
Edirne'de ablam var
Çınlasın kulakları ¹²³

879

Çorum'un konakları
Ben sevmem oynakları
Çiğ düşmüş güle benzer
Yârimin yanakları ⁶⁰

880

Yengem çıkmış mahleye
Topluyor kaşıkları
Nasıl ayırdın yenge?
Biz gibi âşıkları ⁹⁷

881

Hoca çıkmış mahleye
Topluyor kaşıkları
Cennet istersen hoca
Kavuştur aşıkları ⁶⁰

882

Merdiven badalları
Yârim giymiş alları
Sarhoş gönle mezedir
Dudağının balları ⁶⁰

883

Yeşil söğüt dalları
Yâr giyinmiş alları
Bir sözüme darılmış
Sarılmıyor kolları ⁶⁰

884

Pırıl pırıl parlıyor
Alçevremin pulları
Nazlı yârim geliyor
Açıl Çorum yolları ⁶⁰

885

Alçak ceviz dalları
Kardan beyaz kolları
Kız nereden varayım?
Annen bağlar yolları ²⁶

886

Akşamın ezanları
Kaynıyor kazanları
Günde pancar pişirir
Zangı'nın kızanları ⁶¹

887

Al çuhamın yanları
Yanındadır benleri
Sana mübarek olsun
Güyalığın donları ⁶¹

888

Sarı kızın saçları
Oynar omuz başları
Alır onu kaçarım
Darılır gardaşları ⁷⁷

889

Merdivenin uçları
Çıkamam yokuşları
Yârime selam söylen
Yedi köyün kuşları ⁷⁰

890

Şu yazının kazları
Sürmelidir gözleri
Hiç kaydeyi bozmazlar
Şu Çorum'un kızları ⁶¹

891

Kömüşün boynuzları
Oynuyor omuzları
Bize kız mı verirler?
Bu yerin domuzları ⁶⁰

892

Antarisi yeldarı
Neyleyim böyle yâri?
Yârim yâr değil amma
Çektiğim elin arı ⁶¹

893

Haymalığın duvarı
Dibinde yedik narı
Yanan benim yakan yâr
Kime bunun zararı? ⁶³

894

Pınarın başı sarı
Dibinde taşı sarı
Yenile bir yâr sevdim
Gözünden kaşı sarı ⁵⁵

895

İzmir deniz kenarı
Kız bekliyor pınarı
Yaktı beni ayrılık
Benzim oldu sapsarı ¹²²

896

Yârim cennet pınarı
Suyu zemzemden arı
Sevdiğimin yoluna
Dökerim yoğu varı ⁶⁰

897

Zarı zarı
Ben neyleyim gülzarı
Yitirdim ben erkenden
Gülizar adlı yâri
Konu komşu toplandı
Ağlarım zarı zarı
Hayatım kumar oldu
Gençliğim tavla zarı ¹⁷

898

Gül sarı bülbül sarı
Koynumda gördüm yâri
Uyandım ki düş imiş
Ağladım zarı zarı ⁶⁰

899

Gitme ömrümün varı
Ağlatma zarı zarı
Dile canım vereyim
Çektirme intizarı ⁶⁰

900

Derelerin çakılı
Kimden aldın akılı?
Orta yerde oynayan
Ağbeyimin çakırı ⁴⁰

901

Dama serdim mısırı
Oldum kızlar esiri
Bin kuruşçuk etmiyor
Dul karının kısırı ⁷⁷

902

Kuşlara serptim darı
Vızıldar durur arı
Seni bir melek gibi
Yaratmış ulu tanrı ²³

903

Şu tepenin bayırı
Ayrı düştük yâr ayrı
Borcum yoktur feleğe
Bir kuru candan gayrı¹⁷

904

Haydi güzelim haydi
Gözlerin beni baydı
Ellerinen olmuşsun
Bana yaraman gayrı¹¹⁷

905

Ayrıldım dosttan gayrı
Sevdiğim uslan gayrı
Ben senin neyin gördüm?
Elemden yastan gayrı⁶⁰

906

Harmandadır yabası
Sırtındadır abası
Kızın gönlü var ise
Ne bok yesin babası?⁶⁰

907

Yüksek e bacası
Kara duman saçası
Evliye gönül verdim
Ya duyarsa kocası⁶⁰

908

Sevdiğimin odası
Kahverengi boyası
Evvel severdim seni
Şimdi geçti modası²⁵

909

Aldım gümüş makası
Açtım gömlek yakası
Bizim evden görünür
Nazlı yârin odası²³

910

Yok gönlümün şakası
Sevmiş canı çıkası
Sinemdeki yaraya
Merhem olmaz başkası⁶⁰

911

Al yazmanın oyası
Sevedim doyayı
Yâr üstüne yâr tutmuş
Allah'ından bulası⁶⁰

912

Kahveciye keyf verir
Kahvenin kaynaması
Eşeği yoldan çıkarır
Sıpanın oynaması¹²⁹

913

Yâri kapıp sarması
Sarıp da solması
Ufak tefek güzelce
Yârim misket elması¹⁷

914

Dağda odun yarması
Dilberin darılması
Mısır haznasın değer
Bir gece sarılması⁶¹

915

Sevdiğim aslar hası
Ağzında al yazması
Ne şeker ne de kaymak
İçinde bal sızması¹²

916

Öğretmenin odası
Gümbürdüyor sobası
Kaynanamı severim
O da yârin anası²⁶

917

Efeliğin sarması
 Hani bunun yarması
 Amcam düşün ediyor
 Nerde bunun zurnası? ¹²⁹

918

Dam başında su tası
 Şingirdatma o tası
 Babam seni almıyor
 Gah git eşek sıpası ¹⁶

919

Hamam tası su tası
 Ortasında vidası
 Ben sana varır mıyım?
 Hey eşeğin sıpası ⁹

920

Terekte hoşaf tası
 Çektiğim yârin yası?
 Gel gönlümün kalayı
 Silinsin yürek pası ⁶⁰

921

İki dağın arası
 Gâvurun Almanya'sı
 Aldı götürdü yâri
 Zıkkım olsun parası ¹⁶

922

Kaşlarının karası
 Çatıkçadır arası
 Seni ellerin bilmek
 Bana yürek yarası ¹⁷

923

İki kaşın arası
 Eldir varı varası
 El kızı eldir amma
 Yürektedir yarası ⁶⁰

924

Beden kürkün kıyası
 Baldan tatlı busesi
 Sevdi isem ben sevdim
 Eli almış tasası ⁵⁵

925

Köpeklik'in çağlası
 Ak gerdanın bal tası
 Kolum kanadım kırdı
 Şu feleğin baltası ⁴⁸

926

Amasya'nın elması
 Hoştur yâri sarması
 Kadehle olmaz bu iş
 Doldur şu bakır tası ⁶⁰

927

Hamamlıkta su tası
 Şingirdatma şu tası
 Şimdi nerde geziyor?
 İçkırıklar tutası ⁹³

928

Çıkrığının kovası
 Oldu baykuş yuvası
 Ben yârimi yitirdim
 Batsın Çorum Ovası ⁶⁰

929

Elinde gümüş tası
 O kız kızların hası
 Benim yârim kokuyor
 İlimon kolonyası ⁶¹

930

Nazlı yârin bacısı
 Çeker sevda acısı
 Ondan önce ben yandım
 Yoldaymış kınacısı ⁶⁰

931

Yumurtanın sarısı
Yere düştü sarısı
Görümcem verem olmuş
Kaynanama darısı ¹⁴²

932

Şeftalinin sarısı
Yere düştü yarısı
Biz yâr ile topladık
Başınıza darısı ³²

933

Yumurtanın sarısı
Yere düştü yarısı
Büyüğünü biz aldık
Küçüğüne darısı ¹³²

934

Yumurtanın sarısı
Yere düştü yarısı
Nezaketten ne anlar
Şu yezidin karısı ³⁰

935

Yumurtanın sarısı
Aktı yere yarısı
On beşime değmeden
Oldum asker karısı ⁵⁸

936

Yüz yarısı
Ellidir yüz yarısı
Gerdana zülfün değmiş
Görünmez yüz yarısı ⁵⁵

937

Üsküdar'ın çarşısı
Aydınlıktır karşı
Benim bir sevdiğim var
Jandarma yüzbaşısı ²³

938

Karşı durur bazısı
Alnımızın yazısı
Babası mülayimdir
Anası küp cazısı ¹⁷

939

Yürekte aşk sızısı
Ömre bedel bazısı
Ne zaman ak olacak
Şu ömrümün yazısı? ⁶⁰

940

Avluda dibek taşı
Verdiğin bulgur aşısı
Teneşirde yıkansın
Kaynanamın kel başı ²³

941

Alaca'da parke taşı
Dinmez gözümün yaşı
Ölmeden ben yer miyim?
Sancı'da keşkek aşısı ¹⁶

942

Geride koduk kışı
Çiğdem baharın başı
Yoh'ekmekle gök soğan
Madımağın oynaşı ⁴⁹

943

Dumanlı dağların başı
Bitmez gönlümün kışı
Kanlı düşman vurmadi
Senin vurduğun taşı ⁶⁰

944

Geçti güzeller başı
Sürmeli gözü kaşı
Çirkin ile bal yeme
Güzel ile taş taşı ⁶⁰

945

Ufacık fiske taşı
Yandı yüreğim başı
Ne yârden haber geldi
Ne dindi gözüm yaşı¹⁴⁶

946

Bulgur taşı el taşı
Yanar yüreğim başı
Yâri gurbete saldım
Kurumaz gözüm yaşı⁶⁰

947

Derelerin akışı
Çiçeklerin nakışı
Yaktı beni kül etti
Bir güzelin bakışı¹²²

948

Kale kaleye karşı
Kalenin altı çarşı
Sarılıp da yatalım
Dosta düşmana karşı⁶⁰

949

Merdivenin üst başı
Ben istemem yüzbaşı
Olursa paşa olsun
Dosta düşmana karşı⁵⁵

950

Giderim yele karşı
Meylim güzele karşı
Buruk koyma boynumu
Sevdiğim ele karşı⁶⁰

951

Kalenin beden taşı
Şen olsun Yazıçarşı
Bir tomurcuk gül oldum
Açıldım yâre karşı⁶⁰

952

Yârimin adı Satı
Kalbi demirden katı
Yine de bir gülüşü
Değer Şam'ı Bağdat'ı⁶⁰

953

Bademler çiçek açtı
Ne güzel koku saçtı
Senden uzak kalınca
Her gece uykum kaçtı³⁸

954

Gün doğdu göz ışıdı
Emeklerioşudu
Ciğerim toprak oldu
Hep askerde yaşıtı¹⁷

955

Elledim yumuşaktı
Kopardım südü aktı
Soydum yedim inciri
Tadı balla kaymaktı³²

956

Kanatlıdan yâr çıktı
Cilvesi canım yaktı
Bir öptüm bir ısırıldım
Al yanaktan kan aktı⁶⁰

957

Topludan dudu baktı
Canım kdı aktı
Güzelliği âlemi
Ateşi beni yaktı⁶⁰

958

Duvaran para çıktı
Elimden yara çıktı
Evlenmeyin bekarlar
Kızlar milyara çıktı⁶⁴

959

Yâr sapa yola saptı
Beni dudaktan öptü
Yâre çörek pişirdim
Çıkınım çaylak kaptı ¹⁷

960

Ay doğdu akşamüstü
Nazlı yâr bana küstü
Çok geçmeden barıştık
Yine bağına bastı ⁹⁸

961

Kaynanam kara testi
Beni oğluna kesti
Kesti ise ne yaptı?
Aldı bağına bastı ¹²⁹

962

Köprünün atı üstü
Usulca bir yel esti
Ak göğsün üzerinde
Beni bir uyku bastı ⁶⁰

963

Kirazımız Dalbastı
Dalları kiraz bastı
Delikanlı söz etti
Kızlar yüzünü astı ¹⁴²

964

Gelebim suya düştü
Kusurun bini aştı
Sen ettin ben affettim
Aklım da buna şaştı ¹⁷

965

Sisle duman karıştı
Sapla saman karıştı
Baban he der anan cık
Yahşi yaman karıştı ⁶⁰

966

Kara kabak gol attı
Dibine yılan yattı
Kör olasıca babam
Beni gurbete sattı ¹¹⁵

967

Ayşekadın tatavı
Yutamadım pilavı
Oğlan senin işlerin
Aşk değil adam avı ⁶¹

968

Mevsimin sıcak ayı
N'eylen yıldızı ayı?
Canım seni istiyor
Üfle de gel lambayı ¹⁷

969

Mart ayı Nisan ayı
Gevşer gönlümün yayı
Nikâhımız olacak
Çağırınlar hocayı ⁶⁰

970

Kalayladım kalayı
Parıldıyor alayı
Bakırın çıkarırım
Kız yalayı yalayı ¹⁷

971

Meşrebenin kalayı
Kızlar çeker halayı
Sevda çeken söyleyin
Var mı aşkın kolayı? ⁶⁰

972

Ava gidersin ava
Tüfeğe koy saçmayı
Anandan öğren de gel
Kız sen ekmek açmayı ⁶⁰

973

Saldım telli turnayı
Alsın gelsin Suna'yı
Suna yârim gelince
Takarım üç burmayı⁶⁰

974

Bırak ağzım yormayı
Çağır gelsin Sırma'yı
Anasından öğrenmiş
Haspam gerdan kırmayı¹⁷

975

Dam üstünde yatmayı
Çağırın gelsin Fatma'yı
Fatma nerden öğrenmiş
Böyle göbek atmayı?¹⁷

976

Yârle bile yatmayı
Bülbül olup ötmeyi
Bir ben beceremedim
Yâri elde tutmayı¹⁷

977

Kaşı gözü karayı
Açma güzel arayı
Sen al giyin ben yeşil
Düşman giysin karayı⁶⁰

978

Giydiğin al dirayı
Göğsün sultan sarayı
Kime derdim yanayım?
Sen açtın bu yarayı⁵⁵

979

Altın yüzük morayı
Vatan tuttun orayı
Genç başını seversen
Sıla eyle burayı⁵⁵

980

Hop ninnayı ninnayı
Gel oynayı oynayı
Yârim sensiz nideyim?
Ben bu yalan dünyayı⁶⁰

981

Yâr göğsünün sarayı
Sönük bırakır ayı
Yârimin güzelliği
Satın alır dünyayı?⁶⁰

982

Kaynanam kara tazı
Ürüyor bazı bazı
Bırakın da ürüsün
Oğlu benden ırızı¹⁷

983

Şu abimin baldızı
Kız değil peri kızı
İki gözüm kamaştı
Sandım seher yıldızı¹⁷

984

Cami dibinde kuzu
Boynuzları kırmızı
Ağlatmayın yârimi
Verin sevdiği kızı¹⁶

985

Çay aşığı kurt izi
Yanımda kara kuzu
Beni yakıp yandıran
Emmimin küçük kızı¹⁷

986

Kale dibinde kuzu
Kıvrım kıvrım boynuzu
Yok demen yoksul demen
Yığıde verin kızı⁵⁵

987

Şeftalisi kırmızı
İçime doldu sızı
Öpsem uyanır m'ola?
Uyuyan dilber kızı ¹²²

988

Kaya dibinde kuzu
Kıvrım kıvrım boynuzu
Ana bana alsana
Kolu boncuklu kızı ⁹⁶

989

Yârım bu kara yazı
Karartır dünyamızı
Bana dünür yollamış
Karşı köyün camızı ⁶⁰

990

Şu giden kimin kızı
Giymiş allı kırmızı
Bir gider bin salınır
Almıştır aklımızı ⁵⁵

991

Karanfilim kırmızı
Dudakalarında izi
Unutamam aşkını
Kalbimdedir o sızı ⁵⁵

992

Elma aldım kırmızı
Candan sevdiğim kızı
İstedim alamadım
İçime doldu sızı ¹²²

- İ -

993

Benim ağam çelebi
Boyu üç dört halebi
Elimdeki perçemin
Sandım sırma gelebi ⁶¹

994

Dağlarda meşe gibi
Bir top menevşe gibi
Elin koynunda gezme
Azl olmuş paşa gibi ⁵⁵

995

Dağlarda meşe gibi
Kül oldum şişe gibi
Yana yana kurudum
Bir mor menekşe gibi ¹⁴²

996

Poyraz esmesi gibi
Sokak yosması gibi
Yırtarım ben ağzını
Aydın basması gibi ¹⁷

997

Pilav pişirdim pilav
Sultanlar aşu gibi
Gözlerin güzel ama
Birazcık şaşu gibi ⁶⁰

998

Köyün horozu gibi
Yastuk çerezi gibi
Yârin al yanakları
Badem kirazı gibi ⁶¹

999

Gevenin özü gibi
Yanarım közü gibi
Bir gün aşar giderim
Seher yıldızı gibi ⁷

1000

Yâr peri kızı gibi
Sabah yıldızı gibi
Saplandı yüreğime
Bir tatlı sızı gibi ⁶⁰

1001

Benim yârim sarıdır
Yumurta içi gibi
Anası ayak direr
Meleyip keçi gibi ¹⁷

1002

Bağlar içdeli gibi
Dalı kız belı gibi
Yâr sevindirik olmuş
Yeldirir deli gibi ⁶⁰

1003

Ak üzüm parmak gibi
Sevdiğim kaymak gibi
İkimizi ayıran
Devrilsin kavak gibi ¹¹⁶

1004

Gözleri erik gibi
Yüreği delik gibi
Yârim ufak tefektir
Eskimez ferik gibi ¹⁷

1005

Dağlarda geyik gibi
Ovada öveyik gibi
Yeni yârden ayrıldım
Mele gez geyik gibi ⁶¹

1006

Saçları sim tel gibi
Kokusu var gül gibi
Yenile bir yâr sevdim
Sızdırılmış bal gibi ¹⁷

1007

Elma aldım bal gibi
Kaşları hilal gibi
Yâr elinden içtiğim
Sular hep zülal gibi ¹²²

1008

Altının var el gibi
Ne bakıyon el gibi?
Ben sana güveniyom
Kazanılmış mal gibi ¹¹⁴

1009

Eğdin beni dal gibi
Konuşamam lal gibi
Nerde o eski günler?
Düş gibi masal gibi ⁶⁰

1010

Yıllar geçer yel gibi
Akar gider sel gibi
İnsanoğlu tez solar
Dost elinde gül gibi ¹²

1011

Bir kız sevdim gül gibi
Cildi ipek tül gibi
Hele bir gözleri var
Yakar beni kül gibi ⁶⁰

1012

Severim özüm gibi
Saklarım gözüm gibi
Öyle bir yâre düştüm
Çiğitsiz üzüm gibi ¹⁷

1013

Uzaktan bakan gibi
İrmaktan akan gibi
Yüreğim sana yanar
Durmadan volkan gibi ¹²

1014

Karpuz kestim nar gibi
Kızın gönlü var gibi
Açtım baktım yorganı
Taze yağmış kar gibi ⁷²

1015

Derdim var dağlar gibi
Yanarım ağlar gibi
Yana yana kül oldum
Üzümsüz bağlar gibi ¹¹⁴

1016

Ağlarım çağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Ciğerden yaralıyım
Gülerim sağlar gibi ⁹¹

1017

Entarisi dar gibi
Yanakları kar gibi
Açılıp kapanıyor
Bana gönlü var gibi ⁷²

1018

Dişleri var kar gibi
Dudakları nar gibi
Acep kimin yârı var
Gönlümdeki yâr gibi ¹²³

1019

Bakışı hançer gibi
Sanki kan içer gibi
Arayıp sorduğu yok
Yâr benden geçer gibi ⁶⁰

1020

Şeftali şeker gibi
Gökte ay teker gibi
Ben topladım o durdu
Boynunu bükerek gibi ³²

1021

Dumanlı beller gibi
Yâr olmuş eller gibi
Akıttı gözyaşımı
Bulanık seller gibi ⁶⁰

1022

Ay doğar güneş gibi
Salınır kamış gibi
Bana bir şeftali ver
Turfanda yemiş gibi ¹²³

1023

Bağına girmiş gibi
Gülünü dermiş gibi
Geç buldum tez yitirdim
Oldum düş görmüş gibi ¹¹⁸

1024

Mendil yudum süt gibi
Dürerim kağıt gibi
Yâr kapıya gelince
Kalkarım saat gibi ⁶⁰

1025

Saçları ipek gibi
Gezer kelebek gibi
İssız çöllere düştüm
Yanarım Ferhat gibi ¹⁰⁸

1026

Gökte yıldız süt gibi
Gözlerin var bit gibi
Söylersen mani söyle
Ürüp durma it gibi ¹²⁹

1027

Ay ışığı süt gibi
Fistan giymiş çit gibi
Ne ürüyüp döküyon?
Amcamgilin it gibi ²³

1028

Ay doğar sini gibi
İkinci günü gibi
Yâr burnumda tütüyor
Amasya gülü gibi ⁵⁵

1029

Yüzüm beyaz ay gibi
Bak kaşlarım yay gibi
Oğlun bana ev aldı
Koskoca saray gibi ²³

1030

Karatavuk kaz gibi
Kanatları saz gibi
Dönüp dönüp bakıyor
Nişanlı kız gibi ¹⁶

1031

Kara tavuk gaz gibi
Kanatları saz gibi
Oturmuş da düşünür
Satılacak kız gibi ⁵⁵

1032

Dem içer dem sahibi
Gözlerim nem sahibi
Bir yavrunun ucundan
Oldum verem sahibi ⁶⁰

1033

Maniciyim manici
Her dertlere yanıcı
Âlemi sel alınca
Ben olayım gemici ⁵⁵

1034

Maniciyim manici
Hem altınım hem inci
Şu Alaca içinde
Birinciyim birinci ¹⁶

1035

Cici babucum cici
Gümüş bastonun ucu
Benim bir yârim vardır
Kırılmış badem içi ⁵⁵

1036

Ak iğnenin boladı
Dülbendin kim doladı?
Şu Çorum'un içinde
Gönlüm seni diledi ⁶¹

1037

Komşumuzun Ahmet'i
Ballar sundum yemedi
Gönülcüğüm yandı da
Geçmiş olsun demedi ⁶⁰

1038

Lale ağlar gülmedi
Henüz bahar gelmedi
Vefasız yâre düştüm
Kıymetimi bilmedi ¹²²

1039

Talih bana gülmedi
Hanem yuvam olmadı
Evinin Hızır'ıydım
Küflü anan bilmedi ¹⁷

1040

Yâr halimden bileydi
Bilmedi boynum eğdi
Attığı sitem oku
Ten değil cana değdi ⁶⁰

1041

Yemenim allı idi
Ortası dallı idi
Bu senin edeceğin
Ezelden belli idi ⁵⁵

1042

Kilidi
Kız kardığın kil idi
Hangi anahtar açar
Gönlündeki kilidi ⁴⁸

1043

Yürekler yaktın idi
Yaslı bıraktın idi
Ne deyim de ağlayım?
Tam ölme vaktin idi ⁶⁰

1044

Mektup yazdım kış idi
Kalemim gümüşü idi
Daha çok yazacaktım
Elim üşümüşü idi ⁶⁰

1045

Mektup yazdım yaz idi
Kalemim kiraz idi
Daha çok yazacaktım
Mürekkebin az idi ⁶

1046

Vardı da köşke geldi
Bu sefer başka geldi
Acer avrat istiyor
Kaynatam aşka geldi ¹⁷

1047

Dudum karşıma geldi
Aklım başıma geldi
Siz çekilin camiler
Kiblem karşıma geldi ⁵⁵

1048

Bir iştir başa geldi
Pek sırtım tuşa geldi
Yâri koynumda sandım
Ellerim boşa geldi ¹⁷

1049

Gidenler ile geldi
Leylekler bile geldi
Dön gel artık sevdiğim
Yavrumuz dile geldi ⁶⁰

1050

Bahar mı yaz mı geldi?
Yâr benden vaz mı geldi?
Sebep gözün kör olsun
Ettiğın az mı geldi? ⁶⁰

1051

Kayalar gölgelendi
Ağamız öfkelendi
Öfkelenme be ağa
Paydos zamanı geldi ⁶⁰

1052

Köylü ovalı geldi
Altı develi geldi
Başıma bu sevdalar
Seni seveli geldi ²³

1053

Kuşağı enli geldi
Yâr senli benli geldi
Haktan dilek diledim
Gerdanı benli geldi ⁶⁰

1054

Dağlardan maral geldi
Koymaya haral geldi
Çok konuşma kaynana
İçime daral geldi ¹⁷

1055

Suya dalasım geldi
Balık alasım geldi
Yâr çilingir sofranda
Meze olasım geldi¹⁷

1056

Çaya inesim geldi
Ata binestim geldi
Eloğlu benim neyim?
Yine göresim geldi¹²⁶

1057

Yâr yâr dedim yâr geldi
Ayva geldi nar geldi
Yârden ayrı düşünce
Dünya bana dar geldi¹²²

1058

Alma attım nar geldi
Döndüm baktım yâr geldi
N'ola bakmaz olaydım
Elin sözü ar geldi²³

1059

Ak koyun meler geldi
Bağrımı deler geldi
Yaşım küçük dert büyük
Gör başa neler geldi?⁶⁰

1060

Karşıya atlar geldi
Ecevit Kürtler geldi
Kendi yiğit cebi boş
Çelen yiğitler geldi⁶¹

1061

Topluya bir kuş geldi
Kanadı gümüş geldi
Gitti yârim gelmedi
Başına bir iş geldi⁵⁵

1062

Derviş Edna'm hoş geldi
Söyledikçe coş geldi
Hak sevdanı artırsın
Gönlün bana hoş geldi³⁵

1063

Yüreğime coş geldi
Elin sözü boş geldi
Ellere çirkin yârim
Bana gayet hoş geldi⁶⁰

1064

Hoydala yârim yaz geldi
Yaylaya kiraz geldi
Aldım beş on kuruşluk
O da yâre az geldi¹²⁹

1065

Yaza yaza yaz geldi
Çarşıya kiraz geldi
Daha çok yazacaktım
Mürekkebim az geldi⁶⁰

1066

Derviş Edna'm açıldı
Hakkı seven seçildi
Hak sevdası olanın
Günahından geçildi³⁵

1067

Ay doğar batar şimdi
Işığı tutar şimdi
Ben yârim kölesiyim
Dilerse satar şimdi⁵⁵

1068

Yemenim kahverengi
Bulamadım yâr dengi
Oturmuş yazı yazar
Adı katip efendi¹¹⁸

1069

Sarı yayımın bendi
Ne tez unuttun andı?
Düşmanlar bile etmez
Bana ettiğin fendi ⁵⁵

1070

İğdeler çiçeklendi
Dört yana saçaklandı
Ağla kızın anası
Ayrılık gerçeklendi ⁶⁰

1071

Ayvalar çiçeklendi
Muşmula böcekledi
Şaka maka der iken
Sevdamız gerçeklendi ²³

1072

Kösedağı sislendi
Akça yüzüm islendi
Düşürdün el diline
Güzel adım pislendi ⁶⁰

1073

Kavaktan gazel indi
Dibine güzel indi
Öperken ısırmışım
Dişime nazar indi ⁵¹

1074

El derdi ayak derdi
Bana verdin bu derdi
Ben küçükten büyüttüm
Gülünü eller derdi ⁵⁵

1075

İnsan insanın kurdu
Öldürür evlat derdi
Hamdolsun Allah'ıma
Seni kucâma verdi ¹⁷

1076

Çektiğim sevda derdi
Feryadım göğe erdi
Yârden imdat istedim
Yandıkça ateş verdi ⁶⁰

1077

Bahçeye kuzu girdi
Saymadım yüzü girdi
Anasını beklerken
Koynuma kızı girdi ⁸⁶

1078

Pencerede oturdu
Elinde gül getirdi
Kaşın gözün değil mi?
Yedi beni bitirdi ²³

1079

Çiğdem çiğdem çiçeği
Alaca bulaca saçağı
Dağlar çiğdem sokundu
Hazır edin göçeği ¹⁷

1080

Kadifeden yeleşti
Sütten akça bileği
Bir yastıkta kocamak
İkimizin dileği ⁶⁰

1081

Yittim uyku düneği
Saydım karasineği
Senin yeni nişanlın
Kız değil yağ küleği ¹⁷

1082

Şu üzümün tefeği
Al ipeğin yefeği
Hiç durmadan ürüyor
Öte köyün köpeği ⁶¹

1083

Şu Hörü'nün uşağı
Yün dokuma kuşağı
Otura düştü bize
Kaba geldi döşeği ¹⁷

1084

Mendilimin biciği
Gönlümün biteciği
Ağlatmayın yârimi
Yufkadır yüreciği ⁶⁰

1085

Bisikletin düdüğü
Aştı gitti gediği
Hiç aklımdan çıkmıyor
Nazlı yârin dediği ⁹³

1086

Ayağında ediği
Kaynatmış diş hediği
Uyuz tilkiye benzer
Yârimin yâr dediği ⁶⁰

1087

Makinenin ipliği
Sökülmüyor diktiği
Benim sevdiğim oğlan
Kuşsaray'ın kekliği ⁷²

1088

Tütütsen üzerliği
Keser mi nazarlığı?
Benim için yaratmış
Sendeki güzelliği ¹²

1089

Alaca mezarlığı
Top biter yüzerliği
Çorum valisinde yok
Yârimin güzelliği ²¹

1090

Dedim ki Seki Seki
Ne haldir bu sendeki?
İnişin eyi emme
Çıkış zikkımın beki! ¹¹⁴

1091

Mani mani maniki
Kuyruğu var on iki
Bize Çorumlu derler
Güzeli var bin iki ¹⁷

1092

Dama vardım dam iki
Penceresi on iki
Ellerin yâri geldi
Hani bizim boz tilki? ²

1093

Armut dalda bir iki
Saydım baktım on iki
On ikinin içinde
Gök yazmalı benimki ⁶⁰

1094

Bahçede hurma dalı
Altında yeşil halı
Beni yâre kavuştur
Ya Muhammet ya Ali ⁶⁰

1095

Oğlanın adı Ali
Aya benzer cemali
Beni sevdin almadın
Boynunadır vebali ⁶⁰

1096

Başında Acem şalı
Kırılın her bir dalı
Girdi yerin altına
İkimizin ikbali ⁹¹

1097

Irmaklar deli deli
Akar andırır seli
Gözlerim ırmak oldu
Yâr buradan gideli ¹²²

1098

Bahçelerde zerdali
Nerden geliyor zır deli?
Günde Hak yanındadır
Yine gözün perdeli ³⁵

1099

Penceresi perdeli
Çiçek açtı zerdali
Ellerin yâri gelmiş
Nerde benim zır deli? ⁵⁷

1100

Karatavuk tepeli
Kulakları küpeli
Evlenmeyin bekârlar
Şimdi kızlar şüpheli ⁶⁰

1101

Hep pınarlar kurumuş
Suyu nerden içmeli?
Yârim göçmen kuş olmuş
Ardı sıra göçmeli ¹⁷

1102

Dağları elemeli
Yâr diye melemeli
Baktın yârin yâr değil
Başka yâr dilemeli ⁶⁰

1103

Evleri medineli
Varıp da ne demeli?
Yâr bir petek bal olmuş
Oturup da yemeli ⁶¹

1104

Evleri Fadime'li
Varıp da ne demeli?
Fadime şeker olmuş
Alıp alıp yemeli ⁶⁵

1105

Eğmeli yâr eğmeli
Fistan yere değmeli
Hani yârin deyincik
Gösterdiğne değmeli ⁶⁴

1106

Pınar başı tekneli
Tekneye gül ekmeli
Kolay sevda olur mu?
Biraz çile çekmeli ⁶⁰

1107

Bahçede hanımeli
Derdinden oldum deli
Âlemde hüner odur
Sevmeli sevilmeli ³⁸

1108

Merzivandan inmeli
Bir aşık edinmeli
Zengin kocaya varıp
Mersedese binmeli ⁶⁰

1109

Cam dibinde küpeli
Dibini süpürmeli
Yâr üste yâr sevenin
Yüzüne tükürmeli ⁶⁰

1110

Sürmeli
Mahmur gözler sürmeli
Seni gönül yarasına
Merhem diye sürmeli ⁴⁸

1111

Fistan giymiş kırmalı
Göğsü çapraz düğmeli
Şu Çorum'un kızları
Hep anadan sürmeli ¹¹⁷

1112

Sürmeli
Göz kudretten sürmeli
Sürmeliyi üzeni
Buralardan sürmeli ⁵⁷

1113

Şu güzeli görmeli
Bahtını güldürmeli
Gözünü yaş edeni
Diyar diyar sürmeli ⁶⁰

1114

Penceresi perdeli
Çiçek açmış zerdeli
Yenile bir yâr sevdim
Kaşı gözü sürmeli ¹⁷

1115

Bu ellerde nitmeli?
Güzelleri fitneli
Başa bir iş gelmeden
Uzaklara gitmeli ⁶⁰

1116

Cehizini dizmeli
Yâri alıp gezmeli
Fesatların başını
Dövecinen ezmeli ⁶¹

1117

Yârin kınalı eli
Kulağı çüt küpeli
Aklım başımda değil
Ak gerdandan öpeli ⁶⁰

1118

Gurbet değil yâr eli
Yârden gönüm yareli
Benim yarem onulmaz
Değmeyince yâr eli ⁶⁰

1119

Mintan giymiş kareli
Aklım gitti görelî
Bu yerde menendi yok
Sorun aslı nereli? ⁶⁰

1120

Hey vahralı vahralı
Eli gümüş dahralı
Sen avradı neyliyon?
Ölmüş eşek çehrelî ⁶¹

1121

Eviniz cendereli
Sinem tümünden yareli
Ne gördüm derkten gayri?
Elinize gireli ⁶⁰

1122

Evleri dört köşeli
İçi mermer döşeli
Karlar gibi eridim
Ben bu aşka düşeli ⁶⁰

1123

Aşkından oldum deli
Gözyaşım geçti seli
Başımdan dert eksilmez
Seni sevdim seveli ²³

1124

Başımda sevda yeli
Esti eyledi deli
Akıl başa yâr değil
Yârimi görmeyeli ⁶⁰

1125

Yollar uzun uzalı
Gönül sevdi güzeli
Uykular haram oldu
Senden ayrı gezeli ¹²

1126

Yüce dağ başında kardan ezeli
Ayvayı soyarlar nardan ezeli
Duydum ki başına bir haller gelmiş
Ben yanar ağlarım yârden ezeli ⁸¹

1127

Yârin eli naz eli
Dağlar döker gazeli
Ortalıkta oynuyor
Anasının güzeli ⁶⁰

1128

Ezeli yâr ezeli
Bağlar döktü gazeli
Yenile bir yâr sevdim
Yedi köyün güzeli ⁶⁰

1129

Coşkundur aşkın seli
Gençlikte büker beli
Gönlüm arsız değildir
Sevemem her güzeli ²³

1130

İbrişimden mendili
Yâr yakıyor kandili
Derman olur derdime
Yârimin tatlı dili ¹²²

1131

Yâr sallama mendili
Dünür sal anangili
O yâr keklik ben kumru
Konuşuruz kuş dili ⁶⁰

1132

Yârin dili kuş dili
Elinde çorap mili
Çaltıcak'ı aşarsam
Göremem anangili ²³

1133

Odaları sekili
Top karanfil ekili
Benim sevdiğim oğlan
Çalmış yana kekili ²³

1134

Kara erik göbekli
Uzunca çekirdekli
Çirkine göz ettirir
Olsam da taş yürekli ³²

1135

Muşmulam çekirdekli
Yârim beyaz etekli
Sarardım saman gibi
Kafir kız taş yürekli ³²

1136

Saatim var köstekli
Gönülcüğüm istekli
Yârin gavur inadı
Anasından destekli ⁶⁰

1137

Hey hirikti hirikti
Atlı kapıya birikti
Kızımı gelin ettim
Omzu çifte belikli ¹³²

1138

Bağlamam var üç telli
Derdim var beş yüz elli
Yâri elden aldırđım
Ağlarım bundan kelli ⁶⁰

1139

Mani bilirim elli
Yitirsem yârım belli
Ben yârımı tanırım
Yanağı çifte benli ¹⁶

1140

Kaş kirpikten ince mi?
Aldın da eğlencemi
Şaşırttın felek bana
Gündüzümü gecemi ⁶⁰

1141

Gül demi
Geldi yine gül demi
Bülbülü inleyen sır
Dikende mi gülde mi? ⁴⁸

1142

Minarenin âlemi
Kaşlar kudret kalemi
Güzel ol dedi isem
Yak mı dedim âlemi? ⁶⁰

1143

Sen açtın bu yaremi
Melhem getir sar emi
Kız beni beğenmedin
Dul herife var emi ⁶⁰

1144

Parmağında hatemi
Etme bana sitemi
Siteminden ölürsem
Sen çekersin matemi ⁶⁰

1145

Kuşun ahı neye mi?
Ne suyu var ne yemi
Görelim kavuşmamız
Seneden seneye mi? ⁵⁵

1146

Dala gerdim sicimi
Kime dökem içimi?
Kimseye verme Mevla'm
Gayınnalı geçimi ⁶⁰

1147

Şu dünyanın zalimi
Koyup gelsin talimi
Kurban olam ak turna
Yâre ilet halimi ¹⁷

1148

Terk ediyom ilimi
Yâr sakla mendilimi
Burda bize geçim yok
Sar döşeği kilimi ⁶⁰

1149

Kayaların arını
Süpürseler karını
Şu benim dar günümde
Gönderseler yârımı ⁵⁷

1150

Çok sınıadin sabrımı
Bilemedin kadrımı
Dünyada güldürmedin
Dolanırsın kabrimi ⁶⁰

1151

Böyle rüzgar esimi
Gel geç duyma sesimi
Tutarım bir ıssızda
Alırım hevesimi ⁶⁰

1152

Taze kahve pişti mi?
Soğudu yâr içti mi?
Kahveci kadan alam
Yârım burdan geçti mi? ⁶⁰

1153

Güvercinim uçtu mu?
Kanadını açtı mı?
Arayıp sorduğu yok
Yârım benden geçti mi? ⁶⁰

1154

Güzel nazım bitti mi?
Sevda baştan gitti mi?
Beni böyle yaktın da
Canın rahat etti mi? ⁶⁰

1155

Antarisi bezer mi?
Yosmalıkta gezer mi?
Getir yârın yanına
Benimkinden güzel mi? ⁵⁵

1156

Bahçe pezik değil mi?
Ciğer ezik değil mi?
Ben sevdim eller aldı
Bana yazık değil mi? ¹³⁷

1157

Kırmızı nar değirmi
Bu yıl yaşım yiğirmi
Mehlede üç güzel var
Biri benim değil mi? ⁶⁰

1158

Şu gelen yâr değil mi?
Sinesi kar değil mi?
Seviyorum demişsin
Kız aslı var değil mi? ⁶⁰

1159

Maydanoz ot değil mi?
Yaprağı dört değil mi?
Ben sevdim eller aldı
Bu bana dert değil mi? ²⁵

1160

Şu dağı elesem mi?
Kundağa belesem mi?
Yâr gurbete gidiyor
Ardından melesem mi? ⁶⁰

1161

Al almayı yedin mi?
Sırrın ele dedim mi?
Biyocuk öpmeyinen
Bir yanını yedim mi? ⁸⁶

1162

Mani manileyim mi?
Bir mani söyleyim mi?
İşaret et sevdiğim
Yanına geleyim mi? ⁴⁰

1163

Ay doğdu geleyim mi?
Benimsin bileyim mi?
Ellerle konuşursun
Günüden öleyim mi? ⁶⁰

1164

Dağları deleyim mi?
Yanına geleyim mi?
Eller altın verirse
Ben canım vereyim mi? ¹⁷

1165

Kaşların kömürden mi?
Geçen gün ömürden mi?
Kız yağlarım eridi
Yüreğin demirden mi? ¹⁷

1166

Sevdalara yelmen mi?
Tenhalara gelmen mi?
Taş yürekli saf oğlan
Sen hiç halden bilmen mi? ⁶⁰

1167

Yenidünya yedin mi?
Daha da istedin mi?
Sırrımızı güzel kız
Hiç kimseye dedin mi? ³²

1168

Elma verdim dildin mi?
Bıçağını sildin mi?
O verdiğim elmanın
Anlamını bildin mi? ⁶⁰

1169

Elma dalda biter mi?
Gökte yıldız yiter mi?
Bana yârden geç derler
Bu can yârden geçer mi? ¹³¹

1170

Dabancam dolu mermi
Adam böyle eder mi?
İnsan sevdiği yâri
Bırakır da gider mi? ¹¹⁶

1161

Bahçe bara gider mi?
Ayva nara gider mi?
Yolcu kadan alayım
Bu yol yâre gider mi? ¹³⁴

1172

Gül boynunu eğer mi?
Amber yere değer mi?
Sana layık olmayan
Gelip boynun eğer mi? ⁵⁴

1173

Gökten yıldız düşer mi?
Düşer yeri eşer mi?
İnsan hiç sevdiğinin
Yarasını deşer mi? ⁶⁰

1174

Armut dalda pişer mi?
Günden güne şişer mi?
Senden başka yâr sevmek
Vicdanıma düşer mi? ²³

1175

Yol tepeden aşar mı?
Sensiz gönlüm yaşar mı?
Sevip de ayrılmamız
Şanıma düşer mi? ¹²

1176

Beyaz bakla bişer mi?
Bişer bişer şişer mi?
Ben Müslüman sen gâvur
Bize nikâh düşer mi? ⁵⁷

1177

Bahçada gül biter mi?
Bülbül gülsüz öter mi?
Ömür versem yoluna
Yâre bedel yeter mi? ⁹⁴

1178

Sevmeden sevilir mi?
Sevmeyen dert bilir mi?
Gece gündüz yalvarsam
O yâr bana gelir mi? ⁶⁰

1179

Bağda gül açılır mı?
Kokusu saçılır mı?
Ellerin sözü ile
Hiç yârden geçilir mi? ⁶⁰

1180

Ağ deve yüklenir mi?
Yamaca diklenir mi?
Tez gel evin yıkılsın
Bu kadar beklenir mi? ¹³²

1181

Kuşburnu pürlenir mi?
Dibi gübürlenir mi?
Komşu kızı sevenin
Gömleği kirlenir mi? ⁶

1182

Boş yayık yağ verir mi?
Tepeler dağ verir mi?
Gurbet adamı neyle?
Öldürür sağ verir mi? ¹⁷

1183

Menekşe derilmez mi?
Murada erilmez mi?
Bir sarışın kız için
Bir yaşam verilmez mi? ³⁸

1184

Lamba yandı sönmez mi?
Gözyaşlarım dinmez mi?
Yârim küsmüş gidiyor
Çağırırsam dönmez mi? ¹²²

1185

Dağlarda ot bitmez mi?
Süpürseler gitmez mi?
Dön gel artık gurbetten
Beklettiğin yetmez mi? ⁶⁰

1186

At olur da tepmez mi?
Yâr olur da öpmez mi?
Yârin öptüğü yerde
Mor menekşe bitmez mi? ²³

1187

Mani bilirim mani
Yavrum kaşın kemani
Eller düğün ediyor
Yârim bizimki hani? ⁶⁰

1188

Unuttun burda beni
Koydun çukurda beni
Sen bu ahmaklığınan
Yedirin kurda beni ⁶⁰

1189

Gidiyom egle beni
Teline bağla beni
Senden özge seversem
Mil çektir dağla beni ⁶⁰

1190

Gidiyom bağla beni
Yak beni dağla beni
Aşkından ölüyorum
Merhem sür sağla beni ⁶⁰

1191

Kavunum kokla beni
Her akşam yokla beni
Senden başka seversem
Vur güzel okla beni ³²

1192

Hayat bir gemi
Yoktur dümeni
Manilere bak
Hatırla beni ⁶⁰

1193

Kan ile yuma beni
Savurma kuma beni
Turnalardan haber sal
Tasada koma beni ⁶⁰

1194

Ey saçı sırma beni
Başından ırma beni
Ak gerdandan öpeyim
Cahilim kırma beni ⁶⁰

1195

Yârim ağlatma beni
Derde dağlatma beni
Yar başından kürele
Gönlünden atma beni ⁶⁰

1196

Sevdiğim ara beni
Yandırma nara beni
Gelmezsen öldürecek
Açtığın yara beni ⁶⁰

1197

Neyledin usta beni?
Bıraktın yasta beni
Sevdiğimden ayırdın
Sen ettin hasta beni ⁶⁰

1198

Hazineyim aç beni
Yatağına saç beni
Yâr pembe bir gül olam
Şurup yapıp iç beni ¹⁷

1199

Bağlayın güle beni
Koymasın dile beni
Tutsun altın kafeste
Vermesin ele beni ⁶⁰

1200

Gidiyom eyle beni
Zülfüne bağla beni
Zülfün gonca gül ise
Bir gül ver eğle beni ²¹

1201

Gidersem özle beni
Dönerim gözle beni
Seversen yürekten sev
Avutma sözle beni ⁶³

1202

Özle beni
Ayrıldım özle beni
Gurbete sen uğurla
Bir yaşlı gözle beni
Bir gün çıkagelirim
Umutla gözle beni
Ben gibi yürekten sev
Avutma sözle beni
Dediler aşk külhandır
Yak güzel közle beni
Kerem gibi yanmazsam
O zaman yüzle beni ⁶²

1203

Ayağında yemeni
Sevdan öldürür beni
Eski yârim duyarsa
Ne seni kor ne beni ¹²⁹

1204

Başındaki yemeni
Yedi dağın çimeni
Dünya ölümlü dünya
Ne seni kor ne beni ⁶⁰

1205

Dağlar dağladı beni
Gören ağladı beni
Felek bir urgan attı
Derde bağladı beni ⁶⁰

1206

Sevdi aldattı beni
Başından attı beni
Bir gül idim soldurdu
Gazele kattı beni ⁶⁰

1207

Köprüden geçer iken
Köprü salladı beni
Yârimin eski dostu
Düşman belledi beni ¹³⁹

1208

Dağlar dağladı beni
Gören ağladı beni
Bir ölüm bir ayrılık
Verem eyledi beni ⁵⁵

1209

Karanfilim ek beni
Has bahçeye dik beni
Eğer meyve vermezsem
Al kazmayı sök beni ¹¹⁹

1210

Karnefilim al beni
Yâre tutu sal beni
Eğer yârin almazsa
Yerden yere çal beni ⁵⁵

1211

Yere yıktı gam beni
Kül etti sevdam beni
Dert için mi yarattın
Sen yüce Mevla'm beni? ⁶⁰

1212

Yıldız sandırdın beni
Küle yandırdın beni
İlkin böyle demedin
Alla kandırdın beni ⁶¹

1213

Sarı kumaşın eni
Yârim sararttın beni
Sararttığna yanmıyom
Gine ararsın beni ⁸¹

1214

Kaleden atın beni
Kumlara katın beni
Ben bir cahil oğlanım
Kızlara satın beni ⁶⁰

1215

Uzağa attın beni
Attın ağlattın beni
Değerimi bilmedin
Bir pula sattın beni ⁶⁰

1216

Arifse sezsin beni
Bağlandım çezsin beni
Göğsüm cennet bağıdır
Yâr gelsin gezsün beni ⁶³

1217

Pınarda gördüm seni
Kim diye sordum seni
Avcı mısın ey güzel?
Kalbimden vurdun beni ¹²²

1218

Oy dedin oydun beni
Kemikten soydun beni
Kendin bırakıp gittin
Yalnız koydun beni ⁸¹

1219

Bu dert yaralar beni
Bastı karalar beni
Yârsiz yatağa girsem
Döşek paralar beni ⁶⁰

1220

Düşlerinde gör beni
Hayırlara yor beni
Örtü döşek neyime
Ay ışığına sar beni ¹⁷

1221

Pencereden bak beri
Beğenirsen al beni
Beğenmezsen beğenme
Beğenenler var beni ¹¹⁸

1222

Haydi güzel sar beni
Eyle sana yâr beni
Ağzım dilim kurudu
Göğsünden suvar beni ⁶⁰

1223

O yâr beni
Öt baykuş uyar beni
Sineme bir kurt düştü
Oydukça oyar beni
Ellerle güler oynar
Tanımaz o yâr beni ⁵⁵

1224

O yana dönder beni
Bu yana dönder beni
Sol yanımda yara var
Tabibe gönder beni ¹⁰³

1225

Ateşe yandır beni
Susadım kandır beni
Kız sevdiğin essah mı?
Ant iç inandır beni ⁶⁰

1226

Sevdan yakıyor beni
Halden hale kor beni
Taş yürekli sevdiğim
Arada bir sor beni ⁶⁰

1227

Dut olayım sor beni
Dillerine sar beni
Ölüm var ayrılık var
Sabahaçı yor beni ¹⁷

1228

Nidem koyup gideni
Sar bedene bedeni
Bakışın hasta eder
Sevdan öldürür beni ⁶⁰

1229

Mani beni has beni
Zülüfüne as beni
Ya kendine yâr eyle
Ya sevdadan kes beni ⁶⁰

1230

Çeşniyim ben tat beni
Katiğına kat beni
Kendine yâr etmezsen
Yar başından at beni ⁶²

1231

Gözlerinle tart beni
Canevine kat beni
Kıymetimi bilmezsen
Pazar pazar sat beni ³⁸

1232

Aşk okuna tut beni
Sağaltır umut beni
Aşk yağmuru ısladı
Koynunda kurut beni ⁶⁰

1233

Baklavam sini sini
Yiyelim hepisini
Ağlarım için için
Gel de sen avut beni ¹²

1234

Al kaleden at beni
İn aşağı tut beni
Üşüdüm çok yorgunum
Kolunda uyut beni ²³

1235

Pencereden at beni
 İn aşağı tut beni
 Sağ dizinin üstünde
 Nenni çal uyut beni ⁵⁷

1236

Karanfil oydu beni
 Bir gelin soydu beni
 Soyduğunu kayırmam
 Cıscıplak koydu beni ⁶¹

1237

Hıçkırık tuttu beni
 Tuttu kuruttu beni
 Ne hayırsız yâr imiş
 Gitti unuttu beni ¹²⁹

1238

Kardım eritti beni
 Seldim durulttu beni
 Farimedik kul idim
 Bir kız kuruttu beni ⁹⁴

1239

Dut yedim tuttu beni
 Yârım unuttu beni
 Yarı yola varmadan
 Hıçkırık tuttu beni ⁵¹

1240

Aşkın yaktı şu beni
 Söyündürmez su beni
 Ben bu dertten ölürsem
 Gözyaşınla yu beni ⁶⁰

1241

Al almayım soy beni
 Dilimle ye doy beni
 Yüce Tanrı'm yâr ile
 Bir yastığa koy beni ⁶⁰

1242

Kömür gözlüm duy beni
 Öldürür bu huy beni
 Ben keklğim göğsünün
 Kafesine koy beni ⁶⁰

1243

Karanfilim ez beni
 Tülbendinde süz beni
 Ben bir fındık altınım
 Gerdanına diz beni ¹²⁹

1244

Şu dağların gürgeni
 Getir daya dirgeni
 Bereketi kesmesin
 Evlendirin ergeni ¹⁷

1245

Kara kabak kökeni
 Ele batar dikenini
 Ana baba ne bilir?
 Gizli sevda çekeni ⁶⁰

1246

Seyreyle yün bükeni
 Arpa buğday ekeni
 Sana varacam emme
 Anan deve dikenini ¹⁷

1247

Kayaların yılanı
 Gel dolanı dolanı
 Kutmu döşek sereyim
 Yat beleni beleni ⁷⁰

1248

Defimin alamanı
 Tanımadım geleni
 Acep nere goyarlar?
 Sevda ile öleni ¹¹

1249

Al eline kalemi
Yaz diline geleni
Tanrı'm cennete alsın
Yâr yâr diye öleni? ⁶⁰

1250

Bayır bağın emeni
Bitmiş güllü çemeni
Ölsem de unutamam
Hazidiyom demeni ⁶⁰

1251

Şu gurbetin öreni
Verem eder gireni
Sevenleri ayırıp
Kalktı gurbet tireni ⁶⁰

1252

Ateşe atam seni
Çırama yakam seni
Oluver bir mücevher
Yakama takam seni ¹⁷

1253

Kucağa alam seni
Koklayam balam seni
Biraz daha büyü de
Okula salam seni ⁶⁰

1254

Gülüm kurutmam seni
Suda çürütmem seni
Senelerce görmesem
Yine unutmam seni ⁹⁷

1255

Ses versen duysam seni
Çırçıplak soysam seni
Yerden alıp sevdiğim
Kalbime koysam seni ⁶⁰

1256

Irafta altın sini
Sıtkınan sevdim seni
Her teline bin altın
Verseler vermem seni ⁶⁰

1257

Ah seni sevsem seni
Herkesi övsem seni
Sevmeye kıyamazken
Bir temiz dövsem seni ²³

1258

Uçurdum kuşum seni
Yitirdim eşim seni
Alıp nere gideyim?
Karalı başım seni ⁶⁰

1259

Cebime attım seni
Şekere kattım seni
Turfanda yemiş iken
Önce ben tattım seni ⁶⁰

1260

Güzel tutayım seni
Bala katayım seni
Gönlümün gıdası ol
Ağzım'atayım seni ⁶⁰

1261

Halayda gördüm seni
Güllere dürdüm seni
Bakmaya kıyamazken
Ellere verdim seni ²³

1262

Sevda yakmış yâr seni
Söndüremez kar seni
Aşk böyledir kül eder
Bırakır naçar seni ⁶⁰

1263

Entarisi mor meni
Verem ettin sen beni
Nasıl verem olmayım?
Eller sarıyor seni ¹³⁷

1264

Pınarında çörtleni
Üzdüm m'ola görpemi?
Bir öpücük vermedin
Terk edeyim gör seni ⁹⁴

1265

Şu derenin geveni
Geven sarmış geveni
Paşadan emir gelmiş
Seven alsın seveni ¹²⁹

1266

Sabahın er ezanı
Getir mektup yazanı
Yarabbim sen kavuştun
Gurbet elde gezeni ⁶⁰

1267

Şu caminin ezni
Yok içinin düzeni
Cennetten mi kovarlar
Yâr yâr diye gezeni? ⁶⁰

1268

Çekmecenin berçini
Açamadım içini
Dün gece nerde idin?
Gönlümün güvercini ⁶¹

1269

Al almanın dördünü
Sar yağidin merdini
Kimselere vermesin
Hak ayrılık dardını ⁵⁵

1270

Al eline zembili
Sok cebine mendili
Hiç çekmeyen anlar mı?
Sevdalının dardını ²³

1271

Al almanın dördünü
Sev yağidin merdini
Seversen de güzel sev
Çekme çirkin dardını ⁸¹

1272

Şu yazının engini
Bulamadım dengini
Çıkma yârim kâpiya
Gün soldurur rengini ⁶⁰

1273

Eğdim kiraz dalını
Öptüm beyaz gelini
Gelin aferin sana
Bildin cahil halini ⁵⁵

1274

Elini ver elini
Tutamam el dilini
Yeni birini buldum
Kırdım yârin belini ¹⁷

1275

Çarşıdan aldım kilimi
Tut kaynana dilini
Akşam oğlun gelende
Kırar kambur belini ⁷⁹

1276

Alt odanın kilimi
Tut kaynana dilini
Mademki çok kötüydü
Neden aldın gelini? ²³

1277

Derelerin derini
Gölgelerin serini
Ben sana nerden alam?
Kar topuklu gelini ¹²⁹

1278

Yan komşunun gelini
Kemer sıkış belini
Salınıp suya gider
Helke kesmiş elini ¹⁷

1279

Araştırdım dibini
Beğenmedim tipini
Baktım ondan yâr olmaz
Çekiverdim ipini ⁶⁰

1280

Saçın yumalarını
Gülüm demelerini
Ne ekmek su isterim
Çözsem düğmelerini ¹⁷

1281

Culhalığın gerimi
Ele vermem yârimi
Yârime yâr diyenler
Meydana kor serini ⁵⁵

1282

Elmanın irisini
Kopardım birisini
Dişledim yanağından
Tahmin et gerisini ³²

1283

Gelir alaylı sini
İçi kalaylı sini
Yâri kapıp kaldırdım
Seçtim en iyisini ¹⁷

1284

Al bayrağın yeşili
Tuttuk cennet kuşunu
Selam olsun damada
Getiriyok eşini ⁸⁶

1285

Gör feleğin işini
Herkes bulmuş eşini
Nerelerde arasam?
Gönlümün güneşini ⁶⁰

1286

Atmacamın meşini
Vurma kuşun eşini
Tanrı bozar yuvanı
Kırar köpek dişini ¹⁷

1287

Sevdim göçmen kızını
Çözemedim gizini
Yârım ceylan ben avcı
Sürüp gitsem izini ⁶⁰

1288

Bahçelerde filbari
Var git ellerin yâri
Sen bana yâr olmazsın
Yüzüme gülme bari ⁶⁰

1289

Entarisi cengari
Cenk ile aldım yâri
Cenk ile aldım ise
Sineme sardım bari ⁶¹

1290

Odaya serdim halı
Boyu ireyhan dalı
Gören maşallah desin
Kimin var böyle yâri? ⁶⁰

1291

Bahçeye attım narı
Narın kabuğu sarı
Adam hiç terk eder mi?
İlkin sevdiği yâri¹²³

1292

Menekşeler mor sarı
Tarlaya ekdim darı
Arayıp da bulmalı
Kendine uygun yâri¹²²

1293

Bahçelerde filbari
Koynumda sandım yâri
Uyandım ki düş imiş
Ağladım zari zari⁶⁰

1294

Geri çekilin geri
Burası halay yeri
Halaydan tutmayanın
Gelsin kara haberi²³

1295

Ay gelir aydan beri
Çay gelir dağdan beri
Ben yârimi görmedim
Bir buçuk aydan beri⁶⁰

1296

Köşke serdim minderi
Neymiş yârin ederi
Hasretinden eridim
Kaldım kemikle deri¹⁷

1297

Kendim bileli beri
Severim ben o yâri
Cellât boynumu vursa
Bir adım atmam geri⁶⁰

1298

Harman yeri gün yeri
Güne serdim minderi
Yâr ile kavil kestim
Sözümünden dönmem geri⁶⁰

1299

Başında peştambalı
Severim kıştan beri
Sevgi nispete düştü
Ayrılmam şimden geri⁶¹

1300

Al atımın eğeri
Bahçe eder değeri
Anam etmiş bir koğu
Sen ona bakma hêri⁶¹

1301

Irmağın geçeleri
Kız kaldır peçeleri
Bu sendeki güzellik
Öldürür niceler^{i 60}

1302

Ak üzüm deneleri
Damlıyor şireleri
Usul yörü sevdiğim
İncidin memeleri⁵⁵

1303

Ak üzüm deneleri
Damlıyor şireleri
Oğul balına benzer
O yârin memeleri¹²⁹

1304

Karşıdadır evleri
Yayılr develeri
Oturmuş inek sağar
Terliyor memeleri¹³²

1305

Kaşının eğmeleri
Kim sever değmeleri
Gül sineni ter basmış
Yârim çöz düğmeleri ⁶⁰

1306

Çorumlu gedikleri
Leblebi yedikleri
Heç aklımdan çıkmıyor
“Yok hêri” dedikleri ⁶⁰

1307

Eşençay dedikleri
Eşelek yedikleri
Çok hoşuma gidiyor
“Geliyak” dedikleri ²³

1308

Kalenin gedikleri
Pilavdır yedikleri
Hiç aklımdan gitmiyor
Yârimin dedikleri ¹⁴⁶

1309

Çorum’un hedikleri
Cevizdir yedikleri
Yine aklıma düştü
“Nôrüyon” dedikleri ⁶¹

1310

Esti firkat yelleri
Sevindirdi elleri
Hiç peşimden ırmıyor
Çorum’un gobelleri ⁶⁰

1311

Ocak başı gel beri
Ben istemem berberi
Tıraş etmiş kelleri
Pis pis gokar elleri ¹¹

1312

Sırma saçın telleri
Dadandırma elleri
Sen ele yâr olursan
Akar çeşmim selleri ⁶⁰

1313

Kalenin bedenleri
Koyverin gidenleri
Vurun vurun öldürün
Yâri terk edenleri ¹⁷

1314

Göyneğimin yenleri
Sıkıyor giyenleri
Koymam adam yerine
Bırakıp gidenleri ⁶⁰

1315

Şu sevda sürgünleri
Yanar çıkmaz ünleri
Yaşamadım sayarım
Sensiz geçen günleri ⁶⁰

1316

Yüreğimin dipleri
Koptu can iplikleri
Seni derman gösterdi
Çorum’un tabipleri ¹⁷

1317

Kınalıdır elleri
Pek tatlıdır dilleri
Tarla tapan sattırır
Çorum’un dilberleri ⁴⁹

1318

Sabahın tan yerleri
Gerdanda ben yerleri
Eğil bir yol öpeyim
Zülfün değen yerleri ⁵⁵

1319

Çorum'un dilberleri
Yüksektedir evleri
Kızları naz etse de
Gönüldedir yerleri ⁶⁶

1320

Eskiyapar düzleri
Top biter nergizleri
Kız oğlanı görünce
Yitirmiş öküzlere ²¹

1321

Eyerlemiş bineri
Çifte takmış döneri
Gül üstüne gül dermiş
O da yârin hüneri ⁵⁰

1322

Gitme güzel dön geri
Yüreğim mahşer yeri
Senden özge kimim var?
Yoluna koydum seri ⁶⁰

1323

Gel beri yâr gel beri
Gönlümün şen dilberi
Sen doldur ben içeyim
Yanaktan akan teri ⁶⁰

1324

Ata vurdum eyeri
Beş yüz gayme değeri
Yoktur ara bozanın
İki dünyada yeri ⁶⁰

1325

Karşıda kale yeri
Sızılar yara yeri
Hünkâr köşküne benzer
Memenin kara yeri ⁵⁵

1326

Cihan değer gözleri
Çapraz takmış mavzeri
Öyle bir yâr sevdim ki
Çorum'da yok benzeri ⁶⁰

1327

Eskiyapar tandırı
Sık ekerler kendiri
Sever isen zengin sev
Bol yedirir pendiri ²¹

1328

Bahçelerde filbahri
Çektiğim elin kahri
Yâr gurbette evlenmiş
Yıkıldı gönül şehri ⁶⁰

1329

Barmağında möhürü
Etme bana kahiri
Bu kahiri etmeden
Doldur da ver zehiri ⁵⁵

1330

Şu dağların yücresi
Murat almaz nicesi
Yâri ele gidenler
Neyler düğün gecesi? ⁶⁰

1331

Şu sevda bilmecesi
Çözemedi nicesi
Tanrı'm seni yâr etsin
Bana Kadir gecesi ⁶⁰

1332

Garip kuşun cücesi
Yok gündüzü gecesi
Nerde kaldı gelmedi?
Gönlümün eğlencesi ⁵⁸

1333

Çam ağacı gölgesi
Bura yârin bölgesi
Ben o yâri beklerken
Çıkıp geldi yengesi ⁷⁶

1334

Kıratımın yelesi
Oldum yârin kölesi
Hiç imana gelmedi
Kara yere gelesi ⁶⁰

1335

Entarimin pilesi
Derdim nerden bileşi
El oğlu elin oğlu
İçindedir hilesi ¹⁷

1336

Ankara evrilesi
Evrilip çevrilesi
Sana giden gelmiyo
Kökünden devrilesi ¹¹

1337

Eteğimin pilesi
Beklerim yâr gelesi
Duydum elinen gezer
O boyu devrilesi ⁶⁰

1338

Ak üzümün asması
Kolay olur kesmesi
Her zaman çetin olur?
Cahil yârin küsmesi ⁵⁵

1339

Elindedir iğnesi
Elmastandır sinesi
On bir aydır seviyom
Yeni duymuş ninesi ⁶⁰

1340

Ak üzümün danesi
Hüsnün elmas paresi
Benim için doğurmuş
Sevdiğimin annesi ⁵⁵

1341

Yemenimin haresi
Yârim elmas paresi
Yanıyom ateşine
Nedir bunun çaresi? ⁶⁰

1342

Bu oğlan kimin nesi?
Gül kokuyor nefesi
Erkekler bakır kuruş
Kızlar altın kesesi ¹⁷

1343

Taş duvarın peykesi
Gönlüm sevmez herkesi
Kaynanamı bastırmaz
Bin karganın gür sesi ⁶⁰

1344

Vapurun güvertesi
Günlerden cumartesi
Kulağıma geliyor
Pek yakından yâr sesi ¹²²

1345

Şu karşıda yapı var
Geliyor keser sesi
Ustalar meclisinde
Çıraklar keser seri ¹⁴⁵

1346

Dağda pelit meşesi
O yâr bana düşesi
Ben sana sevdalandım
Ciğerimin köşesi ¹²

1347

Kadifeden kesesi
Kahveden gelir sesi
Oturmuş kumar oynar
Ciğerimin köşesi ⁵³

1348

Kadifeden kesesi
Kahveden gelir sesi
Dün gece nerde idin?
Koynumun menevşesi ⁵⁵

1349

Kara kazanın isı
Çorum'un leblebisi
Arasam ivil ivil
Yoktur yârim gibisi ⁶⁰

1350

Sarı saçın örgüsü
Ak yazmanın dürgüsü
Güzellikte eşi yok
Bu da Hakkın vergisi ⁶⁰

1351

Kahvenin telvelisi
Güzelin cilvelisi
Cilveli güzellerin
Delisiyim delisi ⁶⁰

1352

Tuğladandır yapısı
Kınalıdır kapısı
Beni yârden edenin
Teneşirlik hepisi ⁶⁰

1353

Şu Âşıklar Tepesi
Işıldıyor küpesi
Yârime kurban olsun
Çorumlunun hepisi ⁶⁰

1354

İrafta var tepisi
Bu maninin hepisi
Manime mani söyle
Çarığımın kepisi ⁶¹

1355

Aklım çeldi birisi
Sandım sular perisi
Şöyle bir deşeledim
Çora çıktı gerisi ¹⁷

1356

Aklım çeldi birisi
Sanırsın su perisi
Aşk cehennem ateşi
Hikâyedir gerisi ¹⁷

1357

Kuşburnunun kurusu
Geçti güzel sürüsü
Sürüsünden fayda yok
Yaktı beni birisi ⁷⁵

1358

Aşka düşmeyen başı
Yârim demeyen eşi
Ben hiç eve mi korum
Isıtmayan güneşi? ¹⁷

1359

Kırda şeker kamışı
Elvan olmuş güneşi
Öyle bir yâr sevdim ki
Dünyada yoktur eşi ¹³¹

1360

Kaşların kalem işi
Gözlerin zümrüt taşı
Din ayrı kafir etmez
Senin ettiğin işi ⁵⁵

1361

Yediğim toyga aş
Yandı bağrımın başı
Kem talihim dolaşık
Mevla'm çözsün bu işi⁶⁰

1362

Karşıdan paşa geçti
Kırpıklar kaşa geçti
Yâr bana bir ok vurdu
Sinemden taşta geçti¹²⁹

1363

Akşamın vakti geçti
Bir güzel baktı geçti
Zülfünü kement etmiş
Boynuma taktı geçti⁵⁵

1364

Karşıdan atlı geçti
Nalı parlattı geçti
Herkeselam verdi
Beni ağlattı geçti⁸⁵

1365

Pınardan Dudu geçti
Elini yudu geçti
Pınar seni kırarım
Yârim ne dedi geçti?⁴

1366

Dağlar kar idi geçti
Ömrüm faridi geçti
Sordular yârin var mı?
Evvel var idi geçti⁵⁵

1367

Güzel gözyaşım içti
Aşkına kefen biçti
Daha sana yâr demem
Geçti güzelim geçti⁶⁰

1368

Karşıdan Dudu geçti
Mani okudu geçti
Yandırdı yüreğimi
Ateşekodu geçti⁶⁰

1369

Karşıda kara kedi
Ağzında keklik eti
Verin benim yârimi
Yıkarım memleketi¹⁴²

1370

Yolda gördüm Memet'i
Elinde gül demeti
Memet'imindanı
Yandırır memleketi⁶⁰

1371

Bir sevda geldi geçti
Sinemi deldi geçti
Pınarda yâri gördüm
Eski derdim depreşti⁶⁰

1372

Manimiz bitmemişti
Postamız gitmemişti
Daha çok yazacaktık
Vaktimiz yetmemişti⁵⁵

1373

Dert beni arif etti
İnceltti zarif etti
Her kime sordum ise
Sevdayı tarif etti⁶⁰

1374

Bu aşk beni del'etti
Melil melil meletti
Cahil ömrüm çürüdü
Kara toprak gel etti⁶⁰

1375

Sevdiğim yada gitti
Derdi gamı ver etti
Ben çektim gadasını
Eller murada yetti⁶⁰

1376

Gül ekim yonca bitti
Boyu fidana yetti
Kargı'dan bir yar sevdim
Vardı ellere gitti¹⁷

1377

Ekin ekim ot bitti
Dalında bülbül öttü
Ötme bülbülüm ötme
Yârım gurbete gitti⁵¹

1378

Ay doğdu battı gitti
Yâr beni attı gitti
Kıymetimi bilmedi
Bir pula sattı gitti¹²²

1379

Bülbülüm uçtu gitti
Kanadın açtı gitti
Düşman yerin bol olsun
Yâr benden geçti gitti⁵¹

1380

Köprüden geçti gitti
Yâr beni seçti gitti
Bir selam da vermedi
Yaramı deşti gitti¹²²

1381

Al eline kepçeyi
Kepçeden su içmeyi
Ben nasıl baş edeyim
Senin gibi öçbeyi?⁶¹

1382

İp attım ulaş deyi
Dağları dolaş deyi
Ben de seni sevdim ki
Derdime ilaç deyi⁵⁵

1383

Kızım kimden öğrendin?
Sen kendini övmeyi
Daha öğrenmemişsin
Sen o dibek dövmeysi⁵⁵

1384

Çaya vurdum kazmayı
Kız örtünmüş yazmayı
Anasından bellemiş
Uğrun uğrun gezmeysi?⁹⁶

1385

Sığra kattım düveyi
Ben olacam güveyi
Sana dünür varacam
Köpüklü yap gaveysi⁶¹

1386

Dağlarda ceran izi
Yürekte kaldı sızı
Evvel gözden ırmazken
Felek ayırdı bizi⁶²

1387

Yıldırım vurdu bizi
Dal gibi kırdı bizi
Araya girdi düşman
Dağlar ayırdı bizi⁶⁰

1388

Karanfilim kırmızı
Severim hepinizi
Artık müsaade edin
Daha söyletmen bizi¹²

1389

Çittir minderin yüzü
Ayırdılar ikimizi
Ayıranlar onmasın
Mevla'm kavuştur bizi ⁷⁷

1390

Kabaklar dizi dizi
Ayırmasın Hak bizi
Başıma olsun yastık
Sevdiğim kızın dizi ¹²²

1391

Yunuslar dizi dizi
Aşar Karadeniz'i
Ne olur kadir Mevla'm
Ayrırma ikimizi ⁷

1392

Karanfilin filizi
Kim bilir kalbimizi?
Esti bir acı rüzgar
Ayırdı ikimizi ⁶

1393

Ayrılık aldı bizi
Kim bilir derdimizi?
Ayıranlar onmasın
Sevdiğim ikimizi ⁶⁰

1394

Çay aşağı kurt izi
Babam görmesin bizi
Eğer babam görürse
Öldürür ikimizi ¹¹⁶

1395

Benizi
Gerdanda var ben izi
Gizli aşk çekenlerin
Uçuk olur benizi ⁴⁸

1396

Şen olsun Çorum düzü
Helak eyledi bizi
El ermez gözüm görmez
Gönül arzular sizi ⁵⁵

-K-

1397

Bahçelerde bal kabak
Açılır tabak tabak
Beni beğenmiyordun
Aldığın cüdama bak ¹²⁹

1398

Atımın nalına bak
Toz olmuş yoluna bak
Nerde kaldın sevdiğim?
Gel benim halıma bak ⁹⁸

1399

Almanın alına bak
Çevir de dalına bak
Gül yüzlü ceylan gözlü
Gel de şu halıma bak ⁸⁶

1400

Kalenin taşına bak
Gözümün yaşına bak
Kimi sevsem el alır
Şu dertli başıma bak ¹²⁶

1401

Karşımda bakana bak
Canımı yakana bak
Kafir isen esleme
Gözümünden akana bak ⁶¹

1402

Kirazın dalına bak
Dalının alına bak
Eller senin neyine?
Sen kendi halına bak ¹⁷

1403

Delmenin toruna bak
Gönlümün koruna bak
Sevdayı kolay sanmış
Delinin zoruna bak ⁶⁰

1404

Yokarı bak aya bak
Aşağı bak çaya bak
Kimine düğün bayram
Kiminde vay vaya bak ⁶¹

1405

Aya bak yıldıza bak
Damda duran kıza bak
Cilvesine doyulmaz
Eylediği naza bak ¹⁴⁶

1406

İskefen pek yumuşak
Gerdanın pamuktan ak
Ne haldeyim bir bilsen
Göz gezdür sineme bak ⁶⁰

1407

Cam aldım tabak tabak
Bahçelerde bal kabak
Kız aşkın yakar beni
İnsaf et halime bak ¹²²

1408

Dağların başına bak
Yol vermez kışına bak
Yârime gidemedim
Mevla'nın işine bak ⁶⁰

1409

Dağların başına bak
Gözümün yaşına bak
Ayrı düştüm yârimden
Tanrı'nın işine bak ¹²²

1410

Çay aşağı düze bak
Al delmeli kıza bak
Kız Allah'ı seversen
Bir kez dön de bize bak ⁵¹

1411

Tayyareler uçacak
Uzaklara kaçacak
Acı bana sevdiğim
Ne var benden kaçacak? ¹²²

1412

Hava bozuk yağacak
Bulut yere ağacak
Yâr gözüme görünse
Bana güneş doğacak ¹²²

1413

Dama koydum yakacak
Yarın posta kalkacak
Ben askere gidiyom
Yâr sana kim bakacak? ⁶⁰

1414

Vay bıçak kara bıçak
Babam dükkân açacak
Evlennemeyin bekârlar
Naylon kızlar çıkacak ⁸⁵

1415

Halimiz ne olacak?
Gül benzimiz solacak
Yâr bizim kavuşmamız
Mahşere mi kalacak? ⁶⁰

1416

Nolacak yâr n'olacak?
Gül benzimiz solacak
Ya yâr benim olacak
Ya içim dert dolacak⁶⁰

1417

Oluğa desti koydum
Damla damla dolacak
Benim sevdiğim kızım
Başı örtük olacak¹⁶

1418

Elinde gümüş nacak
Sandım bana vuracak
Şu giden kömür gözülü
Kime nasip olacak?⁶¹

1419

Karanfil k ocak
Suyu nerden alacak?
Ateşin bastı beni
Çıngı çıngı yanacak¹²

1420

Ay doğup dolunacak
Sıla terk olunacak
Ayrılığın dermanı
Ne zaman bulunacak?⁶²

1421

A apacak apacak
Gökten yıldız kopacak
Açma yârım ağzını
Kuşlar yuva yapacak¹³⁹

1422

Masa üstünde bıçak
Sapından tutulacak
Anne haberin olsun
Oğlun kız kaçırarak⁷⁷

1423

Ne odun var ne ocak
Derdim var kucak kucak
Yâr de gitti gurbete
Beni kim avutacak?⁶⁰

1424

Kalenin üstü sancak
Bir yâr sevdim utancak
Vefasını görmedim
Ateşe yandım ancak⁶¹

1425

Gül ekdim ocak ocak
Topladım kucak kucak
Ellerin gülü açmış
Benim gülüm tomurcak¹²⁹

1426

Kar yağar bucak bucak
Odamız pekçe sıcak
Dola kolun boynuma
Yatalım kucak kucak⁵⁵

1427

Hamam başı son durak
Evin önü tek kavak
Güzelce bir yâr buldum
Tatlı dilli şakalak⁶¹

1428

Kaya dibi bıtırak
Gelin kızlar oturak
Oturaktan ne çıkar
Satılak da kurtulak¹²⁵

1429

Ceviz içi dört kıynak
Gönlüm yârdan ayrılacak
Ayrılması hiç emme
Sonuna dayanamak⁷⁷

1430

Saçların başak başak
Başında sarı yaşmak
Seni ben alamazsam
Bana haram yaşamak ³⁸

1431

Çıkrığım elli parmak
Ayıp mı yâre varmak?
Her yiğidin kârı mı?
Yâr elinden gül almak ⁵⁵

1432

Bahçalarda mor gabak
Açılır sabak sabak
Sen şeker ol ben gaymak
Yiyelim parmak parmak ¹¹⁶

1433

Bahçalarda bal kabak
Açılır tabak tabak
Vakıflar'dan kız almak
Cennetten gül koparmak ⁶

1434

Köprünün altı ırmak
Su akar parmak parmak
Baldan daha tatlıdır
Cilveli bir yâr sarmak ¹²²

1435

Köprünün altı ırmak
Akıyor parmak parmak
Yeni mi icat olmuş?
Kız oğlana yalvarmak ⁵⁵

1436

Muz dalda parmak parmak
Ne hoş olur koparmak
Yâden ayrı düşeli
Gözyaşım oldu ırmak ³³

1437

Karnefil oymak oymak
Olur mu yâre doymak?
Yâre doydum diyenin
Helaldir boynun vurmak ⁵⁵

1438

Derelerde madımak
Yeşerir oymak oymak
Arayıp sormam emme
Dudakların bal kaymak ⁹⁴

1439

Masa üstünde bardak
Yuvarlak mı yuvarlak
Şu Çorum'un kızları
Hem dondurma hem kaymak ⁶⁴

1440

Su akar bulanarak
Bahçeyi dolanarak
Buna can mı dayanır?
Yâr geçti salınarak ⁴⁶

1441

Elinde demir orak
Cebinde gümüş tarak
Baktıkça avunayım
Bana yadigâr bırak ⁶⁰

1442

Yol üstünde bıtrak
Sarmasın dalın kırak
Evvel diz dize idik
Düştük yıldızdan ırak ⁶⁰

1443

Gazel oldu her yaprak
Yeşiller sarardı bak
Yâre kem söz söyleyen
Dillere kara toprak ¹²²

1444

Dalların sarı yaprak
Saksılarda gül zambak
Kollarınla sar beni
Sarmadan kara toprak³⁸

1445

Elinde allı alpak
Başında samur kalpak
Sana manici derler
Dünya kaç kile toprak?⁵⁵

1446

Başında pullu kıvrak
Pınarı ettim uğrak
Kurban olayım yârim
Soluklan burda durak⁶¹

1447

Merdiven basak basak
Çıkma yukarı yasak
Gelin kaynını sevmiş
Urgan getirin asak⁷⁰

1448

Merdiven basak basak
Yukarı çıkmak yasak
Validen emir geldi
Kızlara koca yasak¹⁴⁴

1449

Ekinler oldu başak
Küstün ise barışak
Sarılıp mutluluğa
Erenlere karışak⁶⁰

1450

Değirmen üstü şak şak
Küstüyüsen barışak
Aramız uzak düştü
Mektubunan konuşak¹¹⁴

1451

Sen balsın ben de petek
Gel başı başa katak
Ölüm var ayrılık var
Sarılıp bile yatak¹⁷

1452

Bahçelerde madımak
Elim kına yüzüm ak
Oğlan gönlün var ise
Parmağıma halka tak⁶⁰

1453

Bahçede yeşil çardak
Elinde sırça bardak
Fidan boylu bir güzel
Derdime olsun ortak⁶⁰

1454

Ördek öter vak vak vak
Uzanır servi kavak
Gelin olmuş gidiyor
Başında beyaz duvak¹²²

455

Merdivenim kırk ayak
Kırkına vurdum dayak
Yâr kapıdan girince
Ne el tutar ne ayak⁵⁵

1456

Bahçeye girdim bayak
Hayvaya vurdum dayak
Yârin geldi dediler
Seğirttim yalın ayak⁶⁵

1457

Armut dalda top çiçek
Benim yârim küçücek
Biraz daha büyürse
Hepinizi geçecek⁵⁷

1458

Ekin ekdim olacak
Derdi beni alacak
Dertlenme deli gönlüm
Biçmeye yâr gelecek ⁶⁰

1459

Köprü'nün altı çiçek
Bu çiçek biçilecek
Hoplan gelinler kızlar
Kötüler seçilecek ¹³⁴

1460

Jandarmalar gelecek
Ağlayanlar gülecek
Nazlı yâr mendilimle
Gözyaşını silecek ¹²²

1461

Bahçeye biber ekdim
Ne zaman kabaracak?
Kız senin gâvur baban
Ne zaman geberecek? ¹²⁹

1462

Garip gönlüm erecek
Yaşayıp gün görecek
Yâr meylini ver bana
Seveyim mahşerecek ⁶⁰

1463

Örümcek ağ örecek
Ağı dala gerecek
Bahçedeki güllerden
Yâr bana gül verecek ¹²²

1464

Köprü üstünde çiçek
Oğlanlar geçmeyecek
Benim sevdiğim oğlan
Sigara içmeyecek ²³

1465

Kaya dibi örümcek
Aklım çıktı görüncek
Oğlan ben deli miyim?
Köye varıp sürüncek ⁶⁰

1466

Değirmen ardı bırbak
Orak getirin biçek
Yârimi sorarsanız
Orta boylu mor çiçek ⁶⁰

1467

Yel eser ebcek ebcek
Köyden çıkmış gönekçek
Elinde bir deste gül
Gülünden kendi gökçek ⁶¹

1468

Nidek elleri nidek?
Asiye'm burdan gidem
Al beni içeriye
Gönlümüzü şen edek? ¹⁷

1469

Karadır kaşın ördek
Yeşildir başın ördek
Sen bu göle çift gittin
Hani ya eşin ördek? ¹⁶

1470

Damdan düştüm gürpüdek
Bi gız öptüm şirpidek
Anası yanındaymış
Yumruk yedim gürpüdek ¹¹

1471

Gül ekdim evlek evlek
Dadandı karaleylek
Yazın biridik emme
Kışın ayırdı felek ¹⁴⁶

1472

Mavi fistan mor yelek
Dert verdi elek elek
Bir kere güldürmedi
Kör olsun kahpe felek⁶⁰

1473

Bülbül öttü mü felek?
Gülün bitti mi felek?
Bizi böyle ayırdın
Keyfin yetti mi felek?¹²⁹

1474

Anlamaz halim felek
Gezdirmes salim felek
Sevenleri güldürmez
Demişler zalim felek⁶⁰

1475

Bağım kurutan felek
Taşlara tutan felek
Bana ettiklerinden
Gel artık utan felek⁶⁰

1476

Pek yaman estin felek
Soluğum kestin felek
Onca zalim dururken
Bana mı kastın felek?⁶⁰

1477

Bir dal kestim incecik
Daha yaşım gencecik
Havaslandım yâr sevdim
Yatmadım bir gececik⁶⁰

1478

Havalarında kelebek
Kanadı benek benek
Beni yârden ayıran
Kalbur satsın hem elek⁴⁰

1479

Giyinmiş mavi yelek
Sevdiğim huri melek
Çok yalvardım Allah'a
Kabul olmadı dilek⁶⁰

1480

Karşıda ala inek
Tüyleri benek benek
Boğazımdan geçmiyor
Yârsiz yediğim yemek³⁸

1481

İnsandan olmaz enek
Batsın böyle gelenek
Kızlar milyona çıktı
Yaz biz nasıl evlenek?⁶⁰

1482

İpek bükürüm ipek
Haydi yâr burdan gidek
Yârime çemkirenler
Olsunlar kara köpek⁶¹

1483

İnledim ah ederek
Söyledim vah ederek
Yâr cemalin görenler
Tapar günah ederek¹⁷

1484

Bahçelerde mum direk
Suyu nerden indirek?
Kuşlar bile gelmiyor
Yâre selam gönderek⁷⁰

1485

Al gülüm solsa gerek
Yürek dert dolsa gerek
Sevdim de alamadım
Ölüm bu olsa gerek⁶¹

1486

Karnefil deste gerek
Destesi dosta gerek
Şu Çorum'da yâr seven
Kayetle usta gerek ⁵⁹

1487

Ağ duttan kestim değnek
Uçları benek benek
Emmim oğlu dururken
Eloğlu neme gerek? ²⁹

1488

Öküz düvene gerek
Âşık divana gerek
Bedenim riyakâra
Gönlüm sevene gerek ⁹⁴

1489

Değirmen taşlı gerek
Yâr hilal kaşlı gerek
İstemem pek cahili
Ortaca yaşlı gerek ⁶¹

1490

Bahçelere gül gerek
Güllere bülbül gerek
Senin gibi güzele
Benim gibi kul gerek ²³

1491

Güzellere gül gerek
Güllere bülbül gerek
İki gönül bir olmuş
Duvağınan tül gerek ⁶⁰

1492

Fırın üstünde kürek
Niye ah ettin yürek?
Her derde dayanırdın
Buna da dayan yürek ¹¹⁶

1493

Bir kız sevdim incecik
Taze bitmiş yoncacık
On dört on beş yaşında
Gonca değil goncacık ⁶²

1494

Bir küçücük sırçacık
İçi dolu elmacık
Yârim sabırsızlandı
Oldu hemen ummacık ⁶¹

1495

Sandık üstünde sandık
Baştan ayağa yandık
Sana gönül verdik de
Adam evladı sandık ⁶⁰

1496

Nar dolu yeşil sandık
Parası peşin sandık
Yaz geldi yâr gelmedi
Gelecek kışın sandık ¹²²

1497

Bir çift suna olaydık
Aynı dala konaydık
Madem sevda ateşmiş
İkimiz bir yanaydık ⁶⁰

1498

Akbalık karabalık
Yüreğim sana yanık
Gece varayım dedim
Haneniz kalabalık ⁶¹

1499

Cami önü aralık
Kızlar yüz bin liralık
Oğlanları sorarsan
Fiçıda kokmuş balık ⁴¹

1500

Ne gün biter ayrılık?
Nardan beter ayrılık
Sevenlerin aşına
Ağu katar ayrılık⁶⁰

1501

Yüce dağ başına bir ev yapmışlar
Leblebiyi kur'üzüme katmışlar
Ölüm ile ayrılığı tartmışlar
Elli gram fazla gelmiş ayrılık⁶⁴

1502

Kaya dibi arılık
Benzim oldu sarılık
Eller çüt çüt geziyor
Bana düştü ayrılık²⁰

1503

Kaya dibi gürgenlik
Ne hoş olur ergenlik
Ergenlikte yâr sevmek
Ya beylik bezirgânlık¹²⁹

1504

Dere boyu kavunluk
Bugün hava yağmurluk
Kızın gönlü var amma
Anasında hayınlık⁸⁶

1505

Bahçelerde yüzerlik
Ayakta beyaz terlik
Ne böyle sevda gördüm
Ne böyle intizarlık⁵⁵

1506

Kaya kayaya beklik
Kayanın ardı keklik
Şu Çorum'un kızları
Bir çift potine satlık⁶¹

1507

Sular akar bulanık
Severim bağrım yanık
Sevda yaman dert imiş
El uyur ben uyanık⁶⁰

1508

Bugün hava pusarık
Başımda durmaz sarık
Eğil bir yol öpeyim
Belki yolda susarık¹²⁶

1509

Bol üzümlü Ayarık
Olukları dayarık
Koynundaki narı ver
Zekâtına sayarık⁴⁸

1510

Analık kara yamalık
Çopra pişirir boz bulanık
Ekmek verir ardı yanık
Kaşık verir yanı kırık¹⁴⁵

1511

Bitsin artık zarılık
Yere batsın ayrılık
Bırakıp gitme beni
Göz yaşlı gönül kırık⁶²

1512

Dere boyu sarmaşık
Sarmadan oldum âşık
Yâr aklıma gelince
Elimden düştü kaşık¹³⁶

1513

Tezeneni bul aşık
Şu sazını çal aşık
Sazla geçim olur mu?
Senin işin dolaşık⁶⁰

1514

Küp içinde bal kaşık
İskelesi dolaşık
Düşme oğlan peşime
Köpek baban bulaşık ⁵⁵

1515

Ak kaşık kara kaşık
Ana ben oldum aşık
Verin beni yârim
Yiyelim yavan yaşık ⁶⁰

1516

Karışık
Kar beyazdır kar ışık
Yâden ayrı düşeli
Aklım karma karışık ⁴⁸

1517

Yârimin adı Satık
Helkisi dolu gatık
Bırakıp da gel gayrı
Dayanamıyom artık ¹¹

1518

Köprü altında fındık
Subaylar çalar ıslık
Şu Çorum'un kızları
Çifte kavrulmuş fıstık ²³

1519

Çayıra çaktım kazık
Hani yanında azık?
Bize bahşiş vermezsen
Ağalığına yazık ⁶⁰

1520

Güzelin adı Kezik
Kolu dolu bilezik
Çok altın takmış emme
Çirkine düşmüş yazık ⁶⁰

1521

Gül bedeni diricik
Bir kınalı pericik
Kız Allah'ı seversen
Beriden yürü ecik ⁶⁰

1522

Gönül sırça yapıcık
Baldan tatlı öpücük
Öpücüğün sonunda
Karnın ister epicik ⁶¹

1523

Ambar altında cücük
Ayakları küçücük
Benin sevdiğim oğlan
Dünyalarda biricik ¹¹⁶

1524

Bahçeye girdi idik
Ağ dutlar yedi idik
İkimiz de birlikte
Ayrılmak dedi idik ⁸⁶

1525

Bahçelerde efelik
Bir yârim var küfelik
Eve barka hayrı yok
Akli kıt cebi delik ⁶⁰

1526

Yârim kınalı keklik
Öter manalı keklik
Garip gönlüm göynüdü
Sana yanalı keklik ⁶⁰

1527

Bahçelerde al erik
Dallarını eğerik
Bize derler Çorumlu
Biz güzeli severik ⁵⁹

1528

Bahçelerde bal erik
Bal dudaktan emerik
Biz o cinsten değiliz
Ölenecek severik ⁵⁵

1529

Hava açık bulut yok
Vefasızda umut yok
Kaşları hilâl hilâl
Kırpikleri birer ok ¹²²

1530

Şu halime bakan yok
Yüreğimi yakan yok
Kuru dil dökme bana
Benim lafa karnım tok ⁶⁰

1531

Ateş var dumanı yok
Nağme var kemanı yok
Yârim komşunun oğlu
Dini var imanı yok ¹⁷

1532

Maninin düzeni yok
Okuyup yazanı yok
Sungurlu'nun içinde
Gönlümün suzanı yok ¹⁷

1533

Elinde satırı yok
Bicimcik hatırı yok
Cıbrı yâri neyleyim?
Motoru katırı yok ⁶¹

1534

Motor geliyor motor
Motorun kancası yok
Oğlan dünür göndermiş
Pantolun paçası yok ⁶⁴

1535

Motor geliyor motor
Motorun bacası yok
Kalkmış beni istiyor
Cebinde parası yok ⁸⁰

1536

Bağlama çal diyorsun
Bozuktur notası yok
Bu bir fani dünyadır
Ucu var ortası yok ²

1537

Bak söğüdün rengine
Çeşmesi var taşı yok
Kırma insan kalbini
Yapacak ustası yok ¹⁴⁵

1538

Yârimin menendi yok
Hilesi yok fendi yok
Şu Çorum'un içinde
Yârimden efendi yok ⁶⁰

1539

Caminin ezanı yok
İçinin düzeni yok
Şu Çorum'un içinde
Yârimden güzeli yok ¹⁴⁴

1540

Silah sıktım sesi yok
Yârim geldi mesi yok
Kulağını sağır etti
Halimden bileisi yok ¹⁷

1541

Ark atladım taşı yok
Yüzük buldum kaşı yok
Şurda bir kuş oturur
Bencileyin eşi yok ⁴³

1542

Yüksek evler yaptırdım
Dayamaya direk yok
Yârim kaçmak istiyor
Bende öyle yürek yok ⁴⁰

1543

Gitti kaşı karam yok
Onulacak yaram yok
Aldı nazlı yârimi
Feleğinen aram yok ⁶⁰

1544

Akşam oldu aram yok
Kaşı gözü karam yok
Göz gördü gönül sevdi
Ayrılmaya çarem yok ⁶⁰

1545

Kilerde aşlığım yok
Cebimde haşlığım yok
Yârim düğün istiyor
Hazırda başlığım yok ⁶⁰

1546

Karanfilim dalım yok
Haldan düştüm halım yok
Sevdiğimin yoluna
Harcayacak malım yok ⁶⁰

1547

Garibim vatanım yok
Bülbülüm ötenim yok
Kaldım derya yüzünde
Elimden tutanım yok ⁵⁵

1548

Gelenim gidenim yok
Yaşama nedenim yok
Şu Çorum'un içinde
Gönlümü edenim yok ⁶⁰

1549

Kadife yastığım yok
Odana bastığım yok
Öyle yüzüme gülme
Evvelki dostluğum yok ²³

1550

Orak biçtim suyum yok
Fazla uzun boyum yok
Yâr kısa kes şireyi
Naza gelir huyum yok ¹⁷

1551

Pınara geldiğim yok
Suyundan aldığım yok
Yârden ayrı düşeli
Şad olup güldüğüm yok ⁶⁰

1552

Kadife yastığım yok
Odana bastığım yok
Kitap getir el basam
Ben sana küstüğüm yok ⁵⁵

1553

Mangalım var külüm yok
Bülbül oldum gülüm yok
Ben gülümü yitirdim
Başkaca müşkülüm yok ¹²³

1554

Ateşim var külüm yok
Bülbül oldum gülüm yok
Düştüm zalim eline
Ah etmedik günüm yok ²³

1555

Kavak senden uzun yok
Dallarında üzüm yok
İlk göz ağrım sensin yâr
Başkasında gözüm yok ⁶⁰

1556

Kavak senden uzun yok
Dallarında üzüm yok
Yârim küsmüş gidiyor
Döndürmeye yüzüm yok ⁵¹

1557

Bugün tadım tuzum yok
Gecem var gündüzüm yok
Dedim yâre gideyim
Çok incittim yüzüm yok ⁶⁰

1558

Çemen kardım yiyecek yok
Kokusunu duyan yok
Asrileşti hep gençler
Büyüğünü sayan yok ¹⁷

1559

Ekin ektilim biçen yok
Ayran yaptım içen yok
Yârden haber soracam
Yoldan gelip geçen yok ⁶⁰

1560

Yârim izin süren yok
Gül yüzünü gören yok
Yanarım oylum oylum
Bir teselli veren yok ⁶⁰

1561

Karpuz kestim yiyecek yok
Ağzım yandı diyen yok
Sevdiğime kavuştum
Gözün aydın diyen yok ¹⁰⁴

1562

Giderim dur diyen yok
Halin nedir diyen yok
Ayrılık gömleğini
Benden başka giyen yok ⁸¹

1563

İn cin yok
Gerdanında incin yok
Eğil bir yol öpeyim
Ortalıkta in cin yok ⁴⁸

1564

Karanfilsin kararın yok
Gonca gülsün tımarın yok
Ben seni çoktan seviyom
Senin benden haberin yok ⁵⁹

1565

İnc' iğnemde polat yok
Yüzüğümde savat yok
Yâri pek göresidim
Uçacağım kanat yok ⁶¹

1566

Ambarı yok unu yok
Ayağında donu yok
Kız zengin oğlan cıbrı
Bu sevdanın sonu yok ⁶⁰

1567

Duvarın alçısı yok
Yapının işçisi yok
Sana karşı inan ki
Sevgimin ölçüsü yok ²³

1568

O kız ezelden savruk
Gezer başına buyruk
Bir yiğide yâr olmaz
Herkesine salları kuyruk ⁶⁰

1569

Ceviz fidanı küçük
Yâr verdi bir öpücük
İkimiz bir boydayız
Denir mi ona küçük ¹²²

1570

Bir kahve yap içeyim
 Üzeri sarı köpük
 Adını çıkarırım
 Vermezsen bana öpük⁶⁰

1571

Göbeğin sanki hüyük
 Yaşın eşşekten büyük
 Ben sana varır mıyım?
 Başın kel dişin küyük⁶⁰

-L-

1572

Evleri var kırk badal
 Ulu Tanrım bu ne hal?
 Ya o yâri bana ver
 Ya da şu canımı al⁴⁹

1573

Üzümü bağlardan al
 Gözyaşın ağlardan al
 İşte ben gidiyorum
 Haberim sağlardan al⁵⁵

1574

Dam üstünde portakal
 Gitme asker burda kal
 Albaydan izin aldım
 Teskereni burdan al⁷

1575

Esmer çehre ince bel
 İsminiz de çok güzel
 Diliyorum Tanrı'dan
 Değmesin sana yad el¹³⁰

1576

Üzümler olunca gel
 Oluğa dolunca gel
 Babam sana kız vermez
 Başlığı bulunca gel⁶⁰

1577

Menekşe topla da gel
 Top gibi hopla da gel
 Bahçedeki has gülden
 Güzelce kokla da gel¹²²

1578

Pencereni aç da gel
 Kız annenden kaç da gel
 Hasret kaldım yüzüne
 Bana sevgi saç da gel³⁸

1579

Kayalardan kalk da gel
 Yılan olup ak da gel
 Dostumdan düşmanım çok
 Dört yanına bak da gel¹⁴⁰

1580

Tuna gibi ak da gel
 Yeşil yeşil bak da gel
 Sana göz dikenleri
 Birer birer yak da gel³⁸

1581

Kara tren dal da gel
 Düdüğünü çal da gel
 Askerde bir yârim var
 İncitmeden al da gel⁶⁰

1582

Evini yaptır da gel
 Camını taktır da gel
 Beşibirlik isterim
 Sarrafa yaptır da gel²³

1583

Cılga yola düş de gel
 Karlı dağlar aş da gel
 Çoktandır gördüğüm yok
 Göresidim koş da gel⁶⁰

1584

Anan baban bay da gel
 Kız şeytana uy da gel
 Çoktandır hasiretim
 Entereni soy da gel¹⁷

1585

Sevdiğim yanıma gel
 Çok sevdim kınama gel
 Sen de beni seversen
 Gelin ol anama gel⁶⁰

1586

Hastayım sormaya gel
 Başımda durmaya gel
 Bu gece bir düş gördüm
 Hayıra yormaya gel⁶⁰

1587

Çay aşağı suya gel
 Ara bul kokuya gel
 Kızlar seçilip gelmiş
 Dolan da sokuya gel¹⁷

1588

Salın sallan dön de gel
 Sen ellerden önde gel
 Bugün başım kalaba
 Bir münasip günde gel⁹⁴

1589

Bellek yap uğrın de gel
 Gözüme görün de gel
 Nenem uyanıverir
 Usulca sürün de gel⁶¹

1590

Çekilidir perde gel
 Kapıları ger de gel
 Ara sıra el hakkı
 Yâr sen bana herde gel¹⁷

1591

Ördek isen göle gel
 Bülbül isen güle gel
 Kız imana gelmezsen
 Sabahacak öle gel⁶⁰

1592

Ördek isen göle gel
 Bülbül isen güle gel
 Sil gözünün yaşımı
 Yavrum güle güle gel⁶⁰

1593

İp attım ucuna gel
 Tarakta kücüne gel
 Zengine tamah etme
 Yiğidin gencine gel⁷⁷

1594

Dine gel
 Ayl da kendine gel
 Etme bana bu zulmü
 İmana gel dine gel⁶⁰

1595

Yâr izimi süre gel
 Yandığımı göre gel
 Sevdiğini bileyim
 Çağırduğım yere gel⁶⁰

1596

Ekinler gönderdi gel
 Sarı başak verdi gel
 Takvimde gün kalmadı
 Aylar sona erdi gel⁶⁰

1597

Dilimin hecesi gel
Gönlümün ecesi gel
Anan baban uyut da
Perşembe gecesi gel⁶⁰

1598

Elmayı dilerek gel
Bıçağı silerek gel
Yâr yanına gelirken
Yüzüme gülerек gel²⁸

1599

Adalar kavuştu gel
Dalga boydan aştu gel
Eyi günün dostları
Yaman günüm geçti gel¹¹⁴

1600

Yüce dağlar aşım gel
Ben bu işe şaşım gel
Derecesi kırk iki
Ateşlere düştüm gel¹⁷

1601

Aldan gel
Vazgeç artık aldan gel
Kız lades tutuşalım
Bir kez de sen aldan gel⁴⁸

1602

Bağa gel bostana gel
Kekili destele gel
Anan izin vermezse
Yalandan hastalan gel²⁸

1603

Gel sevdiğim yakın gel
Dört yanına bakın gel
Sana nazar atarlar
Hameylini takın gel⁶⁰

1604

Al yeşili sarın gel
Her kaygıdan arın gel
Beklemeye sabrım yok
Hemen bugün yarın gel⁶⁰

1605

Nane kokusu güzel
Ben seni sevdim ezel
Evel yeşil yapraktım
Şimdi oldum bir gazel¹²²

1606

Portakal dalda güzel
Yiyelim al da güzel
Kaç akşamdır neredesin?
Gözlerim yolda güzel³²

1607

Dozer geliyor dozer
Çekilin yoldan ezer
Benim arkadaşım var
Dünyalardan da güzel¹⁶

1608

Köprüye çıkma güzel
Etrafa bakma güzel
Dayanacak halim yok
Gel beni yakma güzel¹²²

1609

Ayna güzel
Yüz güzel ayna güzel
Güzel yâri görenler
Dediler “Ay ne güzel!”
Oturmuş zülfün tarar
Dizinde ayna güzel⁹¹

1610

Evleri sapa güzel
Kapını kapa güzel
Çok aşık usandırmış
Naz yapa yapa güzel⁶⁰

1611

Melek misin be güzel?
Meyve aldım ye güzel
Benden hiç sır saklama
Neler varsa de güzel ¹²²

1612

Pınara gitme güzel
Çok sitem etme güzel
Sana kurban olanı
Göğsünden itme güzel ¹²²

1613

Üzümüm üzme güzel
Ezildim ezme güzel
Süzüldüm şarap oldum
Kaldır iç süzme güzel ³²

1614

Gözleri kare güzel
Yanmışım nare güzel
Senin kaşın gözündür
Derdime çare güzel ⁵⁰

1615

Zeytinin dağı güzel
Meyvesi yağı güzel
Zeytin gözlü kızların
Gelinlik çağı güzel ³³

1616

Elmanın alı güzel
Çiçeği dalı güzel
Gönül kimi severse
Gelir her halı güzel ³²

1617

Güzelin fendi güzel
Benle eğlendi güzel
Elinde bir deste gül
Gülünden kendi güzel ⁶⁰

1618

Gözleri yaşlı güzel
Kirpikli kaşlı güzel
Gonca gülden dudaklı
İnciden dişli güzel ⁵⁰

1619

Beni güzel
Gerdanda beni güzel
Ben güzeli severim
Severse beni güzel
Çoğunu ağlatmışsın
Ağlatma beni güzel ⁵⁵

1620

Gidenin üçü güzel
Ardında saçı güzel
Saçı başını yesin
Yolda gidişi güzel ¹²⁹

1621

Yanımdan geçti güzel
Yaşmağın açtı güzel
Bir öptüm bir sarıldım
Hevesim geçti güzel ⁶⁰

1622

Gözleri aşık güzel
Libasları şık güzel
Gözün gel der dilin git
İşi dolaşık güzel ⁵⁰

1623

Onulmaz yaram güzel
Dün dünük haram güzel
Bir umut ver gönlüme
Edeyim bayram güzel ⁶⁰

1624

Nağmesi sazdan güzel
Sevmesi sözden güzel
Yâri kıyaslayınca
Anası kızdan güzel ¹⁷

1625

Gözleri yaman güzel
Saçları saman güzel
Bu kadar da naz olmaz
Yeter elaman güzel ⁵⁰

1626

Kızılıcak satan güzel
Bana söz atan güzel
Tanrı seni affetmez
Yalnız yatan güzel ³²

1627

Bağ bahçe bostan güzel
Kim geçer dosttan güzel?
Şu senin güzelliğin
Dillere destan güzel ³²

1628

Denizde kalbur yüzer
Annem kendini üzer
Üzme anne kendini
Damadın benden güzel ⁴²

1629

Gözleri gülen güzel
Halimden bilen güzel
Bir bakışla içimden
Dertleri silen güzel ⁵⁰

1630

Yayladan inen güzel
Al ata binen güzel
Burcu burcu kokuyor
Cennet mi sinen güzel? ⁶⁰

1631

Alıcı dizen güzel
Kalbimi ezen güzel
Bir gece de bize gel
Dünyayı gezen güzel ³²

1632

Köyleri Sarın güzel
Sevdası derin güzel
Gel benim muradım ver
Cennettir yerin güzel ⁶³

1633

Zülfün dökülsün güzel
Belin bükülsün güzel
Ömrümü zay eyledin
Ömrün sökülsün güzel ⁶⁰

1634

Üzenkiye bas güzel
Güller açmış has güzel
Sevdiğine kavuştun
Kalmaz sende yas güzel ¹²²

1635

Karşıdan geçti güzel
Elinde teşti güzel
Kurban oluyum sana
Saç bağın düştü güzel ¹³³

1636

Güneş güzel ay güzel
Kaşı gözü yay güzel
Severken incitmişim
Gençliğime say güzel ⁶⁰

1637

Gelin güzel kız güzel
Etme bize naz güzel
Güzelliğin çok emme
Merhametin az güzel ⁶⁰

1638

Bugün hava yaz güzel
Mintanı beyaz güzel
Söylediğim maniyi
Defterine yaz güzel ⁶¹

1639

Kaşı gözü düz güzel
Bana da göz süz güzel
Senin bir telin etmez
Elli güzel yüz güzel ⁶³

1640

Evimizin önü marul
Sular akar harıl harıl
N'olur anam gel bir daha
Kızım diye bana sarıl ⁸⁹

1641

Ay doğdu parıl parıl
Su akar şarıl şarıl
Yâr olduğun bileyim
Boynuma candan sarıl ¹²²

1642

Karanfilsin karanfil
Sen de birsin ben de bir
Aldım yâri elinden
Yiğit isen alabil! ¹²⁴

1643

Yel eser efil efil
Sevgime Allah kefil
Sen gittin uzaklara
Ben kaldım serme sefil ⁶⁰

1644

Denizde gölde değil
Gönül güzeldede değil
Kavga ettim barıştım
Darılmak elde değil ²³

1645

Altısı beşi değil
Gözleri kaşı değil
Hiçbir dünya güzeli
Yârimin eşi değil ²³

1646

Sarayı sıcak değil
Güller domurcak değil
Bir yastıkta kocayın
Sevda oyuncak değil ²³

1647

Madem sevgin tam değil
Ayrılalım gam değil
Senin gönül verdiği
Mısmıl bir adam değil ⁶⁰

1647

Dama vardım dam değil
Penceresi cam değil
Bugün ben yâri gördüm
Ölürsem de gam değil ⁵⁵

1649

Eğil sevdiğim eğil
Ben sana verdim meyil
Yürekten candan sevdim
İnan ki yalan değil ⁶⁰

1650

Dudaktan dışten değil
Ela göz kaştan değil
Öyle bir güzelsin ki
Sevmemek işten değil ¹⁷

1651

Gördün yârin yâr değil
Terk etmesi ar değil
Bul bir ahdi bütünü
Dünya geniş dar değil ⁵⁵

1652

Gel başıma tacım ol
Umudum ol gücüm ol
Bugünlük yârim ol da
Yarın bürgün bacım ol ⁹⁴

1653

Güzel mezem demim ol
Fındığım bademim ol
Ben aşkın kaptanıyım
Sen benim aşk gemim ol ⁶²

1954

Kekliğim ol kuğum ol
Yumşacık pamuğum ol
Yorgan döşek sereyim
Bu gece konuğum ol ⁶⁰

1655

Lokman der ki bilmiş ol
Her meyveden yemiş ol
Söz tutulur tutulmaz
Sen de bir yol demiş ol ¹²⁹

1656

Kaşı karalı bülbül
Derdı sıralı bülbül
Sen çile ben ağlayım
Olduk yaralı bülbül ⁶⁰

1657

Sarı sümbül mor sümbül
Bakma bana hor sümbül
Ben yârimi yitirdim
Uçan kuştan sor sümbül ⁶⁰

1658

Evinin önü sümbül
Yârimin adı Songül
Dünyayı umursamam
Nazlım yeter ki sen gül ¹⁷

1659

Yol uzun atlan gönül
Kuş ol kanatlan gönül
Aya razı değildin
Yıllara katlan gönül ⁶⁰

-M-

1660

Bahçalarda patlıcan
Kucağıma topluycam
Eller yârim dedikçe
Ben hırsımdan çatlıycam ⁶⁴

1661

Garibim yoktur arkam
Kanadım yok ki kalkam
Çıkıp yüce dağlara
Sılaya doğru bakam ⁵⁵

1662

Kaya dibinde kalkan
Kanadım yok ki kalkam
Köye jandarma gelmiş
Sevdiğim yok ki korkam ¹¹⁸

1663

Şu dağlar ulam ulam
Ardında kaldı sılam
Durun allı turnalar
Yârime selam salam ⁶⁰

1664

Kaşların kalem kalem
Param yok seni alam
Baban köle tutmaz mı?
Kapınıza kul olam ¹²⁹

1665

Maniye mani kelim
Benden yârime selam
Darılmasın küsmesin
Belki ben onun olam ²

1666

Üşürsen ataş olam
Yana yana baş olam
Benden önce ölürsen
Mezarına taş olam ⁶⁰

1667

İnce bele mest olam
Yâr ile serbest olam
El yanında küsülü
Tenhalarda dost olam ⁶¹

1668

Pencereden bakamam
Sular gibi akamam
Var git oğlan yoluna
Ben kendimi yakamam ¹²²

1669

Çakmağımı çakamam
Özgelere bakamam
Bitecik sevdiğimin
Hatırımı yıkamam ⁶⁰

1670

Ben naza dayanamam
Allara boyanamam
Bir acayip huyum var
Öpmeden uyanamam ⁶⁰

1671

Koyunum var karaman
Kaybolursa aramam
Ben bir köylü kızıyım
Şehirliye yaramam ⁶⁰

1672

Ay ışığı varamam
Dile destan olamam
Ay buluta girince
Bağlasalar duramam ⁵⁵

1673

Ahrazım konuşamam
Utanır danışamam
Dünden gönüm var emme
Nazından yanaşamam ⁹⁴

1674

Gurbetle boğuşamam
Yol bulup savuşamam
Ölüm var ayrılık var
Belki de kavuşamam ⁶⁰

1675

Ak mendili yudurmam
İçine gül koydurmam
Sevmediğim oğlana
Nikâhımı kıydırmam ²³

1676

Gel bana saçı sırmam
Severim gönül kırmam
Öpeyim gerdanından
Vallahi yâr ısırmam ⁶⁰

1677

Kolundaki saati
Ya kurarım ya kurmam
Verme beni gurbete
Ya dururum ya durmam ⁶⁰

1678

Densize yol uğratmam
Çirkine gönül katmam
Küçükten öğütlüyüm
Çirkefe çamur atmam ⁶⁰

1679

Şu kızın dostu olsam
Elinde testi olsam
Yârin dili bal kaymak
Ben onun mesti olsam ⁶⁰

1680

İrmak kıyısında arı ben olsam
Sepet içindeki balı ben olsam
O yâr sabahları nenni söylerken
Ağzının içinde dili ben olsam⁶⁴

1681

İlengerde tuz olsam
Büyük evde kız olsam
Yâr kapıdan geçerken
Evde yalnız olsam¹⁰⁶

1682

Üzüm olsam teveklerde otlansam
Elma olsam yâr yedikçe tatlansam
Bu dünyada yâri bana verseler
Ötesinde işkenceye katlansam⁵²

1683

Haberin alamazsam
Gönlüne dolamazsam
Kimlere yâr diyeyim
Arayıp bulamazsam⁶⁰

1684

Kaya dibinde yavşan
Deptim uyandı tavşan
Karamık gözlü yârim
Sana gelirim akşam⁶¹

1685

Yâr perçemin üç tutam
Okşamaya güç tutam
Seni bana versinler
Altmış gün oruç tutam⁶⁰

1686

Limonum limonatam
Limonu bol salatam
Yeşil gözlü güzeldi
Kırpık var tutam tutam³²

1687

Selvi söğüt değilem
Yel estikçe eğilem
Var git oğlan işine
Ben dediğin değilem⁵⁵

1688

Kamış ekdim biçemem
Soğuk sular içemem
Dünya malın verseler
Yine yârden geçemem¹²²

1689

Sular soğuk içemem
Yâre göynek biçemem
Bana yârden geç derler
Yâr tatlıdır geçemem⁶⁰

1690

Akan suya ak demem
Kem talihe baht demem
Mısır'dan sultan gelse
Boyun eğip şah demem⁶⁰

1691

Başa gelsin dilemem
El içinde gülemem
Yâr cefayı kesmiyor
Kastı var mı bilemem¹⁷

1692

Gayalar ulam ulam
Ben yâri nerde bulam?
İkimize bir yastık
Başka dilek dilemem¹¹⁷

1693

Yeleği dar istemem
Üşüdüm kar istemem
Nazlılar fettan olur
Ben nazlı yâr istemem³⁸

1694

Kaşlarını eğmem
Hatırına değmem
Kırk yıl yârsiz otursam
Üstüne yâr sevemem ⁵⁵

1695

Bahçeye bar diyemem
Ayvaya nar diyemem
Alışmışım güzele
Çirkine yâr diyemem ¹³⁴

1696

Ben yandım seni bilmem
Can yandı teni bilmem
İmana gelmedi yâr
Var mıdır dini bilmem ⁶⁰

1697

Güzel Esme'm can Esme'm
Senden ayağım kesmem
Ellerin lafıyman
Gonca gülüme küsmem ⁶⁰

1698

Pınar başı ben olam
Bulanırsam bulanam
Verin benim yârimi
Dilenirsem dilenem ⁷⁰

1699

Sen Aslı'sın ben Kerem
Sana kalbimi verem
O kadar zalim olma
Edersin beni verem ⁴⁰

1700

Kapında nane bitsem
İçine reyhan seçsem
Ben yârime doyamam
Bardağa koyup içsem ¹²

1701

Çubuğum yok uzatam
Yâr yolunu gözetem
Şu cihanda mislin yok
Seni kime benzetem ⁵⁵

1702

Hamam tasım gümüştən
Ben anlamam bu işten
Beni yârden ayıran
Ablamınan eniştem ⁷⁹

1703

Asma boyu üç adım
Dallarımı budadım
Yâre kurban yerine
Ben canımı adadım ⁶⁰

1704

Karanfil desteledim
O yâre postaladım
Pencereden atarken
Camını ıskaladım ⁶⁰

1705

Maniyi sıraladım
Gönüllü araladım
Yâr öpücük istedi
Şaşırdım duraladım ¹⁷

1706

Ocağı eşeledim
Külünü deşeledim
Yârım aklıma düştü
Örneği şaşaladım ¹⁷

1707

Hamuru mayaladım
Yazmayı oyaladım
Yâr karşıdan gelirken
Dudağım boyaladım ⁸⁷

1708

Yumurta boyladım
Tadına doymadım
Senin gibi kötüye
Varmadım oyaladım ⁷²

1709

Dama koyun bağladım
Girdim çıktım ağladım
Yavrum gelin olurken
Ben yüreğim dağladım ⁶⁰

1710

Elmayı bıçakladım
Sevdayı saçakladım
Yâri koynumda sandım
Yastığı kucakladım ¹³⁶

1711

Gürgeni bıdaktadım
Dallarını sakladım
Anasının yanında
Kızını kucakladım ⁷⁷

1712

Fırsatını kolladım
Yâre mendil salladım
Baktım yâr yanımdadır
Şaşırdım afalladım ⁶⁰

1713

Ekmek ettim terledim
Dışa çıktım parladım
Yâr karşıdan gelirken
Çifte mendil salladım ⁵¹

1714

Her sözünü dinledim
Çile verdin inledim
Senden bana yâr olmaz
En sonunda anladım ⁶⁰

1715

Patlıcanı haşladım
Doğramaya başladım
Yâr kapıdan girince
Oynamaya başladım ⁷⁹

1716

Lambayı yakamadım
Su gibi akamadım
Yâr yanıma gelmiş de
Yüzüne bakamadım ¹²²

1717

Sevdim de alamadım
Layığım bulamadım
Kuşların yuvası var
Kuş kadar olamadım ¹⁷

1718

Deryaya dalamadım
Yanında kalamadım
Dağlar önümü kesti
Sana yol bulamadım ²³

1719

Armudu dilemedim
N'olduğum bilemedim
Şu Çorum'un içinde
Örneğin bulamadım ⁵⁵

1720

Ala bürünemedim
Göze görünemedim
Ne edersem edeyim
Sana yaranamadım ¹⁷

1721

Su içtim kanamadım
Derde dayanamadım
Yâr başımın ucuna
Gelmiş uyanamadım ¹²²

1722

Güvercin olayıdım
Dallara konaydım
Gelen giden yolcudan
Yâr seni soraydım ¹⁷

1723

Dağları aşamadım
Aşıp savuşamadım
Dağlar dağa kavuştu
Sana kavuşamadım ⁶⁰

1724

Dut dalı tutamadım
Dibinde yatamadım
Geldi düştü ağzıma
Yâr sensiz yutamadım ³²

1725

İnciri soyamadım
Mendile koyamadım
Yâr hediye göndermiş
Tadına doyamadım ³²

1726

Fener aldım yakmadım
Yad ellere bakmadım
O yârin sevgisini
Gönülden bırakmadım ¹²²

1727

Gözyaşım kurutmadım
Adını unutmadım
Hatırını saydım da
Üstüne yâr tutmadım ⁶⁰

1728

Sabah olmuş duymadım
Sohbetine doymadım
Şükür olsun Tanrı'ya
El sözüne uymadım ¹²²

1729

Yıllarca hep ağladım
Sular gibi çağladım
Bilinmez kulağına
Geldi mi ki feryadım? ¹³⁰

1730

Koyunu kıra saldıım
Tatlı uykuya daldım
Alıp başını gitti
Ardından bakakaldım ⁷⁶

1731

Tuz torbasını da astım yüceye
Sallandıkça gider değer bacaya
Bütün akrabalarım vardı kocaya
Amanın komşular ben evde kaldım ²²

1732

Konaktan sesin aldım
Eğildim fesin aldım
Şu Çorum'un içinde
Beğendim hasın aldım ⁵⁵

1733

Bahçeden barın aldım
Hayvadan narın aldım
Yüzüne güle güle
Elinden yârin aldım ¹²⁹

1734

Bahçeden sesin aldım
İndim busesin aldım
O yâr benim olacak
Sözünü kesin aldım? ⁶⁰

1735

Destursuz bağa daldım
İki deste gül aldım
Birisi benim için
Birini dosta saldıım ⁶⁰

1736

Gökte yıldız şıkırdım
Yâri eve okudum
Yâr kapıdan girerken
Şarkıdanak yıkıldım ¹⁴⁶

1737

Koyun güttüm yorulduğum
Kız ben sana darıldım
Seni muhtar alınca
Tam ortadan yarıldım ¹⁶

1738

Keklik oldum yayıldım
Sıcaklardan bayıldım
Üç gün olsun söylemen
Ben yârimden ayrıldım ⁵¹

1739

Limon sana bayıldım
Koklayınca ayıldım
Ben yârin bahçesinde
Kuzu oldum yayıldım ³²

1740

İnci idim üzüldüm
Al ipliğe dizildim
İster al ister alma
Ben alınına yazıldım ⁵⁵

1731

Altın idim paslandım
Cahil idim uslandım
Yâri gördüğüm yerde
Perçemine yaslandım ²³

1742

Sabah olmuş uyandım
Tüy yastığa dayandım
Yâr sararmış solmuşsun
Sevdiğine inandım ¹²²

1743

Uyudum da uyandım
Yâr koluna dayandım
Vefalısın vefalı
Sana çoktan inandım ¹²²

1744

Mutluluğa yarandım
Derdi kendim arandım
Sana meyil verdim de
Yandım yandım karandım ⁶⁰

1745

Bugün ben yâri andım
Andım da nara yandım
Seherde doğan günü
Yârin cemali şandım ⁶²

1746

Koynundakin nar sandım
Bir bakmayı kâr sandım
Cilvene kapıldım da
Bana gönlün var sandım ⁶⁰

1747

Sabah erken uyandım
Derde gama boyandım
Taş olsam erir idim
Toprak idim dayandım ⁶⁰

1748

Durup durup şaşırıldım
Yokuşları aşırıldım
Şu sevda olmasaydı
Bilmem nasıl yaşardım? ²³

1749

Kırbam suya daldırdım
Doldu diye kaldırdım
Benim biricik yârim
Ben gönlümü çaldırdım ⁶¹

1750

Sigaramı yandırdım
Pencereye kondurdum
O yâri yanağından
Öptüm de uyandırdım ⁵²

1751

Yâre kaypak pişirdim
Börtüp suyun taşırdım
Baktım ki anam gelir
Yan duvardan aşırđım ⁶¹

1752

Daldan ahlât devşirdim
Yâre kahve pişirdim
Yâr fincanı öpünce
İçim yandı şaşırdım ³³

1753

Altın zincir olaydım
Boynuna dolanıydım
Yâr soyunup yatınca
Gerdanında kalaydım ⁶⁰

1754

Alaya katılaydım
İleri atılaydım
Aynalı kemer olup
Kızlara satılaydım ⁶⁰

1755

Odasına dalaydım
Yâri uyur bulaydım
Gül sinesi üşümüş
Yorganı ben olaydım ⁶⁰

1756

Altın tabak olaydım
Yâr önüne konaydım
Yârim esvap biçirmiş
Terzisi ben olaydım ¹⁴⁶

1757

Tek yanında olaydım
Saraydım solaydım
Yârim askere gitti
Beş yüz elli gün saydım ⁶⁰

1758

Harmana kuyu kazdım
Yâr okudu ben yazdım
Ak göbeğin üstünde
Düşüp de öleyazdım ⁵⁵

1759

Ana ben kaçacağım
Kolumu açacağım
Bir çift kanat geçirip
O yâre uçacağım ⁶⁰

1760

Deniz kızı olacağım
Denize dalacağım
Çatla patla kaynana
Oğlunu alacağım ⁷

1761

Sararıp solacağım
Gönlünü çalacağım
Oğlan haberin olsun
Sana yâr olacağım ⁶⁰

1762

Kız seni alacağım
Sineme saracağım
Dört yanım düşman olsa
Sözümde duracağım ⁶⁰

1763

Oğluma çatacağım
Seni boşatacağım
Beline tekme vurup
Sokağa atacağım ²³

1764

Yoluna yatacağım
Martini atacağım
Yârin usul boyunu
Tülle donatacağım ⁶⁰

1765

Sedire yatacağım
Dediğim yapacağım
Yârim bana dönerse
Üç oruç tutacağım ¹⁷

1766

Çamaşır yuyacağım
Bağırsan duyacağım
Yârime yan bakanın
Gözünü oyacağım ⁶⁰

1767

Aşk yolunda çırağım
Bir güzelde merağım
El yârinin koynunda
Ben yıldızdan ırağım ⁶⁰

1768

Aşığım ben aşığım
Sofralarda kaşığım
Ayırma Kezban bizi
Saç gibi dolaşığım ¹⁰³

1769

Antarisin biçtiğim
Ateşine düştüğüm
Pek mi gönlün büyüdü?
Kel başına sıçtığım ⁵⁵

1770

Yâr cebinde fıstığım
Yalan yâre küstüğüm
Yâlden ayrı düşeli
Diken oldu yastığım ³³

1771

Ne sultanım ne şahım
Dağları deler ahım
Ben sevdim eller aldı
Nedir benim günahım? ⁶⁰

1772

Dam üstüne çıkalım
İdareyi yakalım
El ayak çekilince
İşimize bakalım ⁶⁰

1773

Bugün bizde kalalım
Muradımız alalım
Anan baban ararsa
Kimden haber salalım? ⁶⁰

1774

Saksıda gül olalım
Şeyda bülbül olalım
Sen Kerem ol ben Aslı
Birlikte kül olalım ¹⁷

1775

Su gibi akışalım
Gül gibi kokuşalım
Yakın durma söz olur
Uzaktan bakışalım ⁶⁰

1776

Beri gel görüşelim
Can cana sarışalım
Ver elini sevdiğim
Küstüysen barışalım ⁶⁰

1777

Derdi gamı atalım
Sarılalım yatalım
Bize nazar edeni
Hüsrana uğratalım ⁶⁰

1778

Çimende hoplayalım
İp ile zıplayalım
Yâr nazara gelmişsin
Üzerlik toplayalım ⁶¹

1779

Armudu taşlayalım
Dibinde kışlayalım
Sevdiğimi görünce
Maniye başlayalım ³⁷

1780

Elleri koymayalım
Can cana kaynayalım
Otur yârim birlikte
Domino oynayalım ¹⁷

1781

Pirtimizi soyalım
Yastığa baş koyalım
Sen beni sev ben seni
Sevilmeye doyalım ⁶⁰

1782

Yat dizime güzelim
Dere tepe gezelim
Sevdanın destanını
Yeni baştan yazalım ¹⁷

1783

Çiçek gibi her yanım
Sen hizmetçi ben hanım
Evden kovarım seni
Eğer isterse canım ²³

1784

Yandı canım
Su içti kandı canım
Dili dost kalbi düşman
Yârden usandı canım ⁵⁵

1785

Sevdiğim güzel hanım
Yoluna aksın kanım
Anlasana sevdiğim
Sensiz geçer mi canım? ¹²

1786

Öyle arzular canım
Mercan gözlü Sultan'ım
Rabbim nasip eylese
Sultan'ı bana hanım ¹⁷

1787

Irmak boyu reyhanım
Ala dağda ceylanım
Yananlar kar yesinler
Nikâhlıdır Aslan'ım ¹⁷

1788

Yâr yanında bir hanım
Görünce dondu kanım
Döküldü ezelerim
Kalmadı tutar yanım ⁶⁰

1789

Kırdan geldim yorgunum
Ben bu akşam durgunum
Geçme kapım önünden
Çoktan sana dargınım ⁴

1790

Manilerden naçarım
Yere göğe saçarım
Mani kutusu bende
Şimdi ağzın açarım ⁷⁷

1791

Ormandan yol açarım
Seni alır kaçarım
Dört yanım deniz olsun
Şahin olur uçarım ⁵²

1792

Bir has gülüm kokarım
İğil iğil akarım
Gurbet elde yârim var
Gelir diye bakarım ⁶⁰

1793

Manileri atarım
Yüreğini yakarım
Eski çarık ipini
Boğazına takarım ⁶⁰

1794

Cakamınan yakarım
Taframınan yıkarım
Sen gibi yârim olsa
Gıramise takarım ⁶¹

1795

İpek yelken takarım
Sular gibi akarım
Kız ben senin uğruna
Şu cihanı yakarım ²³

1796

Eski halbur yıkarım
Yola çıkar bakarım
Eğer yârim gelmezse
Alaca'yı yakarım ¹⁶

1797

Baldırcanım sarkarım
Sallanmaya korkarım
Yâr kapıdan girince
Ölmüş olsam kalkarım ⁵⁵

1798

Çay içinde çağlarım
Yâr yitirdim ağlarım
Yâri ısıtma tutmuş
Ben ısıtma bağlarım ⁶¹

1799

Yâr yâr diye ağlarım
Sular gibi çağlarım
Yaz geldi yâr gelmedi
Karaları bağlarım ¹²²

1800

Seller gibi çağlarım
Yâr yoluna ağlarım
O yârin saçlarını
Ben çözer ben bağlarım ⁵⁰

1801

Bağa iner ağlarım
Gül destesi bağlarım
Yârim senin derdinden
Ölene dek ağlarım ¹¹

1802

Çay içinde çağlarım
Yâr yitirdim ağlarım
Yâr el ile konuşmuş
Ben ciğerim dağlarım ⁵⁵

1803

Dağda tavşan avlarım
Çarıklarım tavlaram
Ben bir bekâr oğlanım
Evde kama yağlarım ⁵⁵

1804

Sarmak ister kollarım
Fırsatımı kollarım
Baban seni verirse
Onu hacca yollarım ⁶⁰

1805

Çayır çimen yolarım
Parmağıma dolarım
Çok söyleme kaynana
Saçlarını yolarım ⁵⁸

1806

Bahçeden gül yolarım
Kalbur kalbur bölerim
Eğer şeker vermezsen
Çeltiğini yolarım ⁶⁰

1807

Irak düşer taşlarım
Kurumaz gözyaşlarım
Bizde kışlar çetindir
Kız koynunda kışlarım ⁹⁴

1808

Her dem seni anarım
Of çektikçe yanarım
Ben bir cahil oğlanım
Her sözüne kanarım ⁶⁰

1809

Ben bir ulu çınarım
Durmaz akar pınarım
İşim gücüm bu benim
Yâri her gün anarım ⁶⁰

1810

Andacı var anarım
Bir gülüşe kanarım
Yâr aklıma düştükçe
İçin için yanarım ⁶⁰

1811

Sarışınım çaparım
Buluttan nem kaparım
Senin gibi oğlanı
Altıma post yaparım ⁶⁰

1812

Seni bulmak kararım
Gece gündüz ararım
Haberin uçan kuştan
Esen yelden sorarım ⁶⁰

1813

Karlı dağlar aşarım
Sensiz nasıl yaşarım?
Ellere bakma yârim
Üç şartınan boşarım ⁶⁰

1814

Sarı kavun satarım
Sağ yanına yatarım
Sen yanımda oldukça
Ben keyfimi çatarım ⁶⁰

1815

Dam başında yatarım
Mavzerim var atarım
Sen gidersen bu köyü
Birbirine katarım ⁶⁰

1816

Dam başında yatarım
Yağı bala katarım
Senin gibi yârin ben
Her yumuşun tutarım ⁶¹

1817

Kayalardan kayarım
Var mı benim ayarım?
Sevdiğimi verseler
Nişanlımdan cayarım ⁶⁰

1818

Kayalardan kayarım
Para buldum sayarım
Şu Çorum'un içinde
Bulamadım ayarım ⁶⁰

1819

Kayalardan kayarım
Yoktur benim ayarım
Ben bu dertten ölürsem
Kaderime sayarım ³⁶

1820

Karpuz aldım ye yârim
Sırrın bana de yârim
Yâr ben senin uğruna
Canıma da kıyarım ¹²²

1821

Gül satar gül alırım
Saçı sümbül alırım
Bana göre yâr mi yok?
Dili bülbül alırım ⁶⁰

1822

Dost dostu görmeyince
Soğuşur olur hasım
Hasımla çok görüşen
Sonunda olur hısıım ⁶⁰

1823

Daha pek gençtir yaşım
Seller oldu gözyaşım
Allah'a yalvarırım
Dara geldikçe başım ²³

1824

Çayıra kazan kurdum
Altını yakmamışım
Yâr geliyor deyince
Yoluna bakmamışım? ⁷⁰

1825

İnciyim ezilmişim
İpliğe dizilmişim
İster al ister alma
Alına yazılmışım ¹²⁶

1826

Engine yelken açtım
Sulara güller saçtım
Sevdiğim fettan çıktı
Yanından zorla kaçtım ³⁸

1827

Topludan dışa baktım
Bir bölük kuşa baktım
Yâr geliyor dediler
Yoluna koşu baktım ⁶⁵

1828

Hoş esen yele baktım
Taktığın tele baktım
Ramazan'ı unuttum
Bir ince bele baktım ³⁸

1829

Topludan dışa baktım
Bir bölük kuşa baktım
Bir hayırsız uğruna
Kendim ataşa yaktım ⁶⁰

1830

Dam üstüne dam yaptım
Üstünden yâre baktım
Onu gelecek diye
Şamdanı çifte yaktım ⁶⁰

1831

Bugün pekmez kaydattım
Kefini alıp attım
Sen ayarım değilsin
Birazıcık oynattım ⁶¹

1832

Pınarın sağındayım
Suyun ayağındayım
Beni küçük belleme
Tam sevme çağındayım ⁶²

1833

Bağların yolundayım
Sağında solundayım
Bugün bayramdır bana
Yârimin kolundayım ¹²²

1834

Yaylanın yolundayım
Ambarın kolundayım
Ana beni arama
Yârimin koynundayım¹³³

1835

Kız bahtına çıkayım
Perpereler takayım
Yamacımdan salın gel
Ben boyuna bakayım⁶⁰

1836

Duvara mık çakayım
Sallan da bir bakayım
Yolla yâr mendilini
Kirlendikçe yıkayım²⁰

1837

Adını sayıklayım
İlişeni haklayım
Bir resmini ver bana
Döş cebimde saklayım⁶⁰

1838

Harmanda çeç olayım
Yârden güleç olayım
Gün yakmış gül yüzünü
Ona ilaç olayım⁶⁰

1839

İbrığı ver alayım
Bir yudum su bulayım
Beni yaktın yandırdın
Sana kurban olayım¹²²

1840

Yakanda bit olayım
Kapında it olayım
Sen bir cımbı üzüm ol
Ben de çiğit olayım⁶⁰

1841

Pınardan su alayım
Sana kurban olayım
Tanrım bana yardım et
Sevdiğimi bulayım¹²²

1842

Gelepçede sarmayım
Yâr elinde sırmayım
Yâr elime geçerse
Öpeyim ısırmayım⁵⁵

1843

Bahçelerde hurmayım
Yeşil başlı turnayım
Senden başka seversem
Gençliğime doymayım¹⁰⁷

1844

Ben bir dertli anayım
Garibim bir banayım
Ölüm var ayrılık var
Hangi derde yanayım?⁶⁰

1845

Garip bülbül olayım
Gül dalına konayım
Varım yoğum sen idin
Kime derdim yanayım?⁶⁰

1846

Altını bozdurayım
Gerdana dizdireyim
Kız bu gece benim ol
Kütüğe yazdırayım¹⁷

1847

Evlerine varayım
Kapısını vurayım
Eğer yârime evdeyse
Divanına durayım⁶⁰

1848
Sensiz nasıl durayım?
Kimden haber sorayım?
Gönlüm haber anlamaz
Zincire mi vurayım? ⁶⁰

1849
Saatini ver bana
Sevdiğim ben kurayım
Damatlık elbisene
Ütüyü ben vurayım ⁵²

1850
Oğlan adın Hüseyin
Kesene gül basayım
Anan kahrını çekmiş
Ben bağırma basayım ²

1851
Derdi derde katayım
Yar başından atayım?
Sen gurbete gidince
Nasıl yalnız yatayım? ⁶⁰

1852
Dertteyim firaktayım
Günlerdir meraktayım
Elin yâri yanında
Neden ben iraktayım? ⁶⁰

1853
Yolunu bekleyeyim
Kapını yoklayayım
Evde yalnız isen
Öpeyim koklayayım ⁶⁰

1854
Maniyim maniciyim
Beylere gemiciyim
İster al ister alma
Ben seni alıcıyım ⁹¹

1855
Potininin bağyım
İçinin toprağyım
Yâr eline gül almış
Ben onun yaprağyım ²⁵

1856
Yol üstünde halıyım
Halının bir dalıyım
Oğlan bana dokunma
Ben bir yiğit malıyım ⁸⁵

1857
Dağların maralıyım
Yürekten yaralıyım
Ağaçlar yeşil giymiş
Daha ben karalıyım ⁶⁰

1858
Kalenin burcu muyum?
Dil bilmez Gürcü müyüm?
Felek gözün kör olsun
Ben gurbet harcı mıyım? ⁵⁵

1859
Ben hamam tası mıyım?
Sokak yosması mıyım?
Her gelen beni çiğner
Kapı paspası mıyım? ⁶⁰

1860
Çıkrığın urganıyım
Kadife yorganıyım
Hangi yola gidersen
O yolun kurbanıyım ¹⁰³

1861
Mercimek destesiyim
Güzeller hastasıyım
Yavrum memem eğilmiş
Ben onun ustasıyım ⁹³

1862

İzmir'in asmasıyım
 Bezirgân basmasıyım
 Bana doktor göndermen
 Ben sevda hastasıyım ⁸⁵

1863

Selvi söğüt başıyım
 Canım yüzük kaşıyım
 Yârım bir belgüzar ver
 Ölenecek daşıyım ⁶¹

1864

Hekimlerin başıyım
 Yiğitlerin aşıyım
 Yâr yılancık çıkarmış
 Ben yılancık taşıyım ¹⁷

1865

Altın yüzük kaşıyım
 Ben kızların başıyım
 Bana paha biçilmez
 Ben cevahir taşıyım ²³

1866

Göklerin yıldızıyım
 Anamın bir kızıyım
 Uzun mektup yollama
 Bir selama razıyım ⁶⁰

1867

Sarı buğday özüyüm
 Bir kurbanlık kuzuyum
 Doğum yerim Vakıflar
 Şanlı Çerkez kızıyım ⁴²

1868

Altınım paslanmazım
 Yaş yere yaslanmazım
 Sevdandan deli oldum
 Öldürsen uslanmazım ⁶⁰

1869

Gelmedi hayırsızım
 Can sızlar sızım sızım
 Yüreğim külhan yeri
 Dışım güler arsızım ⁶⁰

1870

Yanıktır gönül sazım
 Sızlıyor sızım sızım
 Geleceksen bugün gel
 Görestim sabırsızım ⁶⁰

1871

Yanakların al dedim
 Dudakların bal dedim
 Annen sana darılmaz
 Biraz daha kal dedim ³⁸

1872

Kaşların keman dedim
 Elinden aman dedim
 Yavru senin ucundan
 Dostuma düşman dedim ⁶¹

1873

Aşka ar olmaz dedim
 Vakit dar olmaz dedim
 Ar eden dilberlere
 Kimse yâr olmaz dedim ⁵⁵

1874

Ocağı deşeledim
 Gül suyu şişeledim
 Meylimi sana verdim
 Elleri kişeledim ⁶⁰

1875

Eşeğini dehledim
 Öpük verdim behledim
 Yâr bu akşam gelecek
 Sıkıca tembihledim ⁶⁰

1876

Taze höllük eledim
Kuzucuğum beledim
Hıdırellez gecesı
İkiz oğlan diledim ¹⁷

1877

Kumaşu teğelledim
Cevizi geğelledim
Çenelerde oturup
Yârımı hayallemim ⁶⁰

1878

Gurbete yâr yolladım
Gözyaşımı selledim
Bekçi düdük çalınca
Yâr geliyor belledim ⁶⁰

1879

Ben armudu dişledim
Sapını gümüşledim
Sevdiğimin adını
Mendilime işledim ⁵³

1880

Cevizi iç eyledim
Bilmem ne suç eyledim?
Şu Çorum'un içinde
Kendimi hiç eyledim ⁶⁰

1881

Gönlümü kuş eyledim
Aşka konmuş eyledim
Bir güzelin yoluna
Ömrümü kış eyledim ⁶²

1882

Reyhan ektim biçmedim
Su doldurdum içmedim
El sözüne bakıp da
Yâr senden vazgeçmedim ¹²²

1883

Kötü bir söz demedim
Bırakıp gidemedim
Yârım küsmüş gidiyor
Gönlünü edemedim ⁶⁰

1884

Gel benim Mehemedim
Sarı tütün demetim
Benden sana koğ varmış
Vallahi ben demedim ⁸⁵

1885

Bayırı sökemedim
Buğdayı ekemedim
Güzeli sevdim ama
Nazını çekemedim ²³

1886

Karanfil ekemedim
Suyunu dökemedim
Kırdı felek belimi
Kolunu bükemedim ⁶⁰

1887

Almayı dilemedim
N'olduğum bilemedim
Şu Çorum'un içinde
Şad olup gülemedim ⁵⁵

1888

Al ata binemedim
Binip sevinemedim
Sevdiğimin evine
Ben gelin inemedim ⁶⁰

1889

Yârımı göremedim
Vişneyi veremedim
Vişne dalın tutuşsun
Murada eremedim ³²

1890

Karanfil ekemedim
Suyunu dökemedim
Yârimden ayırdılar
Yüzünü göremedim ¹¹⁰

1891

Dağları aşamadım
Su olup taşamadım
Onca yiğit içinde
Bir beye düşemedim ¹⁷

1892

Al yeşil giyemedim
Tadıyla yiyemedim
Derdim dağlara yandım
Kimseye diyemedim ⁶⁰

1893

Güle çıktım gülmedim
Gülден düştüm ölmedim
Ben bu yalan dünyada
Ne olduğum bilmedim ⁷⁴

1894

Sarı kavun dilmedim
Bıçağımı silmedim
Bu dünyaya geleli
Hay edip de gülmedim ⁵⁷

1895

Karanfil ektirmedim
Çeyizim diktirmedim
Kaçırverdim yârime
Masarif çektirmedim ⁶⁰

1896

Aştan beter görmedim
Odsuz tüter görmedim
Sevdaya tutulup da
Dertsiz yatar görmedim ⁶⁰

1897

Kaya gibi dik idim
Mermer gibi pek idim
Yâr rakibim çok ettim
Evvelce bir tek idim ¹⁷

1898

Dağlara çıkar idim
Üfürsem yıkar idim
Gençliğimde ben taşın
Suyunu sıkır idim ⁶⁰

1899

Ben bir hüma kuş idim
Yoluna konmuş idim
Niye uçurdun beni?
Ben senin olmuş idim ⁵⁵

1900

Vıy vıy demeye geldim
Kaymak yemeye geldim
Kaymak başını yesin
Yâri görmeye geldim ¹²⁹

1901

Dağlardan aştım geldim
Sel gibi taşım geldim
Tanrı'nın hikmetine
Büsbütün şaşım geldim ¹²²

1902

Gemiye bindim geldim
Limanda indim geldim
Yârden mektup almıştım
Sevdim sevindim geldim ¹²²

1903

Gemiye bindim geldim
Kenarda indim geldim
Gurbet ele giderken
Yâr için döndüm geldim ⁹⁸

1904

Zerdali gördüm geldim
Atımı sürdüm geldim
Nazlı yâri görmeye
Yolları dürdüm geldim ¹²²

1905

Elmayı bütün dildim
Çamura düştü sildim
Ben yârin kıymetini
Gittikten sonra bildim ⁹¹

1906

Bu sevda yıktı bendim
Kendime ettim kendim
Böyle sevda olur mu?
Ben kulum o efendim ⁶⁰

1907

Yağmur yağdı islandım
Karaduta yaslandım
Ben o yârin koynunda
Şeker ile beslendim ⁵⁹

1908

Cahildim meyil verdim
Yoluna gönül serdim
Düşte gördüğüm yârin
Gündüz aslına erdim ⁶⁰

1909

Gizlidir benim derdim
Yâri uğrun severdim
Yâr bildi de halimden
Gonca gülünü derdim ⁶⁰

1910

Bahçe içinde mürdüm
Dünyada neler gördüm?
Ağaçlar kalem olsa
Kimse yazamaz derdim ¹⁴⁶

1911

Pencreye ip gerdim
Üstüne mendil serdim
Kapı bir komşumuzun
Oğluna gönül verdim ⁶⁰

1912

Aşk şarabın içirdim
Yâri elden uçurdum
Ele karşı güldüm de
Tenhada iç geçirdim ⁶⁰

1913

Petekte balı sevdim
Ben bugün yâri sevdim
Aldanmadım ahbaplar
Altundan sarı sevdim ¹²

1914

Damdan dama ip gerdim
İpekli mendil serdim
Şu dürzünün kızını
Canı gönülden sevdim ⁸⁸

1915

Sandığı sıra düzdüm
Yârden ümidi üzdüm
Yârden ümit üzülmez
Elin dilinden bezdim ⁶¹

1916

Yüreğimi dilmezdim
Ağlayıp yaş silmezdim
Kurudum gazel oldum
Aşk böyle bilmezdim ⁶⁰

1917

Kara bağrımı ezdim
Gün oldu candan bezdim
Ben seni almak için
Yedi yıl gurbet gezdim ⁶⁰

1918

Benim güzel çiçeğim
Derdinden öleceğim
Bir belgizar ver bana
Benimsin bileceğim⁶⁰

1919

A benim boz çiçeğim
Nasıl senden geçeyim?
Aht ettim yemin ettim
Yolunda öleceğim¹⁴⁶

1920

Hey benim sevdiceğim
Pek sevimli çiçeğim
Al yanak bal dudaktan
İnşallah öpeceğim¹²²

1921

Allılar diyeceğim
Al basma giyeceğim
Oğlanın anasına
Kaynana diyeceğim¹⁷

1922

Yağmur yağıyor yağmur
Abamı giyeceğim
Sakallıya varıp da
Baba mı diyeceğim?⁶⁰

1923

Al kanatlı böceğim
Sarışınım göceğim
Yârim on beş yaşında
Ben ondan küçüceğim⁶¹

1924

İbrişimden yeleşim
Buldum cici meleğim
Çok yalvardım Tanrı'ya
Kabul oldu dileğim¹²²

1925

Kız saçların öreyim
Seni nerde göreyim
Bir cızımlık mektup yaz
Rahat etsin yüreğim¹²

1926

Mis kokulu çileğim
Yeşil gözlü çiçeğim
Geçerken bir göz etti
Hâlâ çarpar yüreğim³²

1927

Benim nazlı meleğim
Kaşların eğim eğim
Kaşlarını eğersen
Bak dayanmaz yüreğim⁶⁰

1928

Emek verip derdiğim
Askere gönderdiğim
Gayri dayanamıyom
Tez gel gönül verdiğim¹⁴²

1929

Feneri yak sevdiğim
Etrafa bak sevdiğim
Artık sabah yaklaştı
Gidelim kalk sevdiğim¹²²

1930

Belinin kemerine
En olayım sevdiğim
Ak gerdanın üstüne
Ben olayım sevdiğim¹²

1931

Top oyna top sevdiğim
Haydi hop hop sevdiğim
Koynundaki memeler
Sevimli top sevdiğim¹²²

1932

Çağlayım ben eriğim
Yâr yoluna seriğim
Kumam yansın derdine
Ben güzelim ferîğim ⁶⁰

1933

Şu gönlümün varı kim?
Candan seven yâri kim?
Yusuf mu Züleyha mı?
Güzellerin piri kim? ⁶⁰

1934

Reyhan ekdim biçelim
Bir su doldur içelim
El ele turalım yâr
Bu diyardan göçelim ¹²²

1935

Düşman yaman nidelim?
Buralardan gidelim
Yâr düşmanın bacısı
Acap nasıl edelim? ⁶⁰

1936

Çay aşığı gidelim
Şu sürüyü güdelim
Yârim bizi görmüşler
Nasıl inkar edelim? ⁶⁰

1937

Güle güle gidelim
Yârim bile gidelim
Bizim ev kalabalık
Yengemgile gidelim ⁶⁰

1938

Sevdiğim kalk gidelim
Feneri yak gidelim
Güzele doyum olmaz
Yüzüne bak gidelim ⁶⁰

1939

Tırpanı al gidelim
Gün battı gel gidelim
İşte yârin geliyor
Ağlama gül gidelim ¹²²

1940

Gel hasbihal edelim
Eli günü nidelim?
Buralarda güzel yok
Bu ellerden gidelim ⁶⁰

1941

Gel bağlara gidelim
Bağı seyran edelim
Sen beni sev ben seni
Biz elleri nidelim? ⁶⁰

1942

Gel yokuştan inelim
Dövenlere binelim
Demetlerin ardına
Sevişerek sinelim ³⁸

1943

Gel yârim görüşelim
Bu derdi bölüşelim
Sil gözün buğusunu
Gülelim gülüşelim ⁶²

1944

Kayadan inişelim
Koç gibi dövüşelim
Kaldır güzel başını
Bayramdır görüşelim ⁶⁰

1945

Şu kışı kışlayalım
Çiğidi işleyelim
Girip yârin koynuna
Gerdandan dişleyelim ¹⁷

1946

Lale misin güzelim?
İnci mercan dizelim
Uzaktan bakma yâr
Gel beraber gezelim ¹²²

1947

Bahçelerde gezelim
Şeker şerbet ezelim
Ak gerdanın altına
Beşibirlik dizelim ⁶⁰

1948

Uyan uyan gezelim
Bal şerbeti ezelim
Türlü çiçek toplayıp
İnci mercan dizelim ¹²²

1949

Portakal dilim dilim
Darılmış benim gülüm
Ben gülüme ne dedim?
Kurusun ağzım dilim ¹⁹

1950

Güneşim kar değilim
Bülbülüm har değilim
Güzele yoldaş oldum
Çirkine yâr değilim ⁶⁰

1951

Çay benim çeşme benim
Derdimi deşme benim
Seninle dalga geçtim
Sevdiğim başka benim ¹³⁴

1952

Çay benim çeşme benim
Derdimi deşme benim
Benim bir sevdiğim var
Ardıma düşme benim ⁵³

1953

Biçtiğim darı benim
Bal yapan arı benim
Sevdiğim tüm kızların
Saçları sarı benim ³⁸

1954

Kalenin burcu benim
Dil bilmez Gürcü benim
Ak sinenin üstünde
Salınan inci benim ¹⁰⁶

1955

Kendim bileli benim
Başım çileli benim
Yüreğimde yara var
Yârim gideli benim ⁶⁰

1956

Karnım lafa tok benim
İçimdedir ok benim
Gel beni benden iste
Kimim kimsem yok benim ¹⁷

1957

Jale'dir adım benim
Kaymaktır tadım benim
İçimde bir sevda var
Gizli muradım benim ¹²²

1958

Hasreti çeken benim
Gözyaşı dökken benim
O zalim yâr değil mi?
Boynumu büken benim ⁶⁰

1959

Feryat benim zar benim
Bir müşkülüm var benim
Nazlı yâri küstürdüm
Bugün dünyam dar benim ⁶⁰

1960

Altın yüzük var benim
Barmağıma dar benim
Şu köylerin içinde
Orta boylu yâr benim ¹¹⁴

1961

Çıkrık benim tel benim
Neme gerek el benim
Eller ne derse desin
Zeytin gözlü yâr benim ¹⁰³

1962

Saçım siyahtır benim
İşim semahtır benim
Gece gündüz durmadan
Çektiğim ahtır benim ¹⁷

1963

Derdim çok çeşit benim
Sesimi işit benim
Doğ bahtımın güneşi
Dünyamı işit benim ⁶²

1964

Mendilim beyaz benim
Dostuma niyaz benim
Her sözüme inanma
O sözlerim naz benim ⁵⁵

1965

Vatan anamdır benim
Fedadır canım tenim
O yârden vazgeçemem
Sağ olduğça bedenim ¹²²

1966

Çubuğum çuha yârim
Bağrım pek yoha yârim
Ne dedim de incittim?
Gözlerim çıka yârim ⁶¹

1967

Geydiğin çuha yârim
Pek gönlün yuka yârim
El elimden alıcak
Canların çıka yârim ²¹

1968

Bu yana atla yârim
Sevgin ispatla yârim
Fıstık gibi yâr buldum
Günüden çatla yârim ⁶⁰

1969

Su gibi akma yârim
Yanlara bakma yârim
Ben ezelden yanmışım
Bir de sen yakma yârim ⁵⁵

1970

Delikten bakma yârim
Her söze akma yârim
Meramın sevmek ise
Kimseden korkma yârim ⁵⁵

1971

Tavanı asma yârim
Fistanı basma yârim
Elinde oynatırsın
Kastın ne yosma yârim? ⁶⁰

1972

Evleri uçta yârim
Ver bana müjde yârim?
Ayak bastığın yere
Edeyim secde yârim ⁶⁰

1973

Dem devran sürme yârim
Gün yüzü görme yârim
Cennetin adın işit
İçine girme yârim ⁶⁰

1974

Çayıra basma yârim
 Dadanmış yosma yârim
 Eller ne derse desin
 Selamı kesme yârim ¹¹⁶

1975

A benim fesli yârim
 Güvercin sesli yârim
 Eller ne derse desin
 Sen bana küsme yârim ⁴²

1976

A benim hacı yârim
 Başımın tacı yârim
 Eller bana acımaz
 Sen olsun acı yârim ⁶⁰

1977

Altın pazvandı yârim
 Yaman nazlandı yârim
 Ben ona yâr olalı
 Düşman kazandı yârim ⁵⁵

1978

Allı delmeli yârim
 Her gün gelmeli yârim
 Neylemeli zengini?
 Dengim olmalı yârim ¹¹⁷

1979

Saksağan başlı yârim
 Yedi gardaşlı yârim
 Yâr üstüne yâr tutmuş
 Çifte oynaşlı yârim ¹⁷

1980

Keklik sekişli yârim
 Misket nakışlı yârim
 Sen baktın ben bayıldım
 Baygın bakışlı yârim ⁹⁴

1981

A benim atlı yârim
 Mendili katlı yârim
 Bana çerez getirmiş
 Elden kıymatlı yârim ⁶⁰

1982

Mehemmet adlı yârim
 Adı bek datlı yârim
 Kur'üzüm fındık içi
 Ondan da datlı yârim ¹¹

1983

A benim nazlı yârim
 Kucağı sazlı yârim
 Yaktın beni içimden
 Kıldın marazlı yârim ⁵⁵

1984

Öte geçeli yârim
 Siyah peçeli yârim
 Pek mi gönün büyüdü?
 Benden geçeli yârim ⁶¹

1985

Öte geçeli yârim
 Başı peçeli yârim
 Ayrılık şerbetini
 Öldüm içeli yârim ⁶⁰

1986

Altın odalı yârim
 Eli badeli yârim
 Pek mi gönün böyüdü?
 Burdan gideli yârim ⁶¹

1987

Sarı yazmalı yârim
 Ciğer ezmeli yârim
 Sen orada ben burda
 Nasıl gezmeli yârim? ⁴³

1988

Gülle bezeli yârim
Dünya güzeli yârim
Yüreğimde vurgun var
Elle gezeli yârim ⁶⁰

1989

Eli elekli yârim
Şalı yeekli yârim
Bizim bağı yol etmiş
Demir bilekli yârim ¹¹

1990

Mavi yeekli yârim
Çarkıfeekli yârim
Beni bırakıp gitti
Demir yürekli yârim ¹¹⁰

1991

Eli kirazlı yârim
Dili piyazlı yârim
Her gece çitürdatır
Cebi çerezli yârim ¹⁷

1992

Dolan gel nazlı yârim
Sarı benizli yârim
Eller duyar söz eder
Gelesin gizli yârim ⁶⁰

1993

Akşam güneşi yârim
Hindin kumaşı yârim
Ne vakit benim olur?
Melekler eşi yârim ⁵⁵

1994

Elleri seçti yârim
Kefenim biçti yârim
Sevdik de kavuşmadık
Ele ne geçti yârim? ⁶⁰

1995

Sabah oldu kalk yârim
Pencereden bak yârim
Acı bana sevdiğim
Bu halime bak yârim ¹²²

1996

Gönlüm yanık pek yârim
Şu ellerde tek yârim
Madem elde gözün var
Gadasını çek yârim ⁶⁰

1997

Kirpiklerin ok yârim
Gözün gönlün tok yârim
Şu Çorum'un içinde
Bir benzerin yok yârim ⁶⁰

1998

Erik dalda al yârim
Dudakların bal yârim
Gözlerin ahu gibi
Kaşların hilal yârim ¹²²

1999

Şeker yârim bal yârim
Kaşların hilal yârim
Çok beklettin gelmedin
Bir namecik sal yârim ¹²²

2000

Ey kekili gül yârim
Kaş uçları mil yârim
Gözümünden akan yaşı
Mendilinle sil yârim ¹²⁹

2001

Zeytin gözlü gül yârim
Cildi ipek tül yârim
Seni yadla düşünmek
Bana haram zül yârim ¹⁷

2002

Şansa küserim yârim
Yüzüm asarım yârim
Sen gideli bağrıma
Taşı basarım yârim ⁶²

2003

Öllük eledim yârim
Bebek beledim yârim
Bu gece gelir diye
Seni diledim yârim ⁶⁰

2004

Gel yârim zalim yârim
N'olacak halim yârim?
Seni de süründürür
Benim vebalim yârim ⁶⁰

2005

Nane ekerim yârim
Nane şekerim yârim
Günler aylar yıl oldu
Hasret çekerim yârim ¹²²

2006

Gel bana yılan yârim
Boynuma dolan yârim
İki lafın birisi
Düzmece yalan yârim ¹⁷

2007

Gel ince dalan yârim
Gadamı alan yârim
Gönülden söylemiyon
Sevdiğin yalan yârim ⁶⁰

2008

Yastığa yaslan yârim
Sinemde beslen yârim
Nerde kaldın kaç gündür?
Geç geldin aslan yârim ¹²²

2009

Uykudan uyan yârim
Topluya dayan yârim
Sen sevdin eller aldı
Öleneçi yan yârim ¹⁷

2010

Nazardan sakın yârim
Hameyli takın yârim
Pek sokulma söz olur
Uzaktan bakın yârim ⁶⁰

2011

Evleri yakın yârim
Yola çık bakın yârim
Güzelsin nazar değer
Kendini sakın yârim ⁶⁰

2012

Yârsiz kalasın yârim
Yaktın yanasın yârim
Ben bu dertten ölürsem
Çekersin yasın yârim ⁶⁰

2013

Kestane kebab yârim
Yemesi sevap yârim
Yolladığım mektuba
Acele cevap yârim ⁶⁰

2014

Al beni aşır yârim
Aklım dolaşır yârim
Ahım sana ulaşmaz
Göğ ulaşır yârim ⁶⁰

2015

Çördük ye buyur yârim
Gözleri uyur yârim
Benim senin olduğum
Ellere duyur yârim ⁶¹

2016

Derdim aşkıdır yârim
Gönlüm köşkündür yârim
Benim meylim ezelden
Sana düşkündür yârim ⁶⁰

2017

Ben kestane balıyım
Dürümüne dür yârim
Sana mendil vereyim
Sivilcene sür yârim ¹⁷

2018

Karşıda motur yârim
Üstüne otur yârim
Sen askere giderken
Beni de götür yârim ⁵⁷

2019

Havada bulut yârim
Saçağından tut yârim
Kavuşmamız imkânsız
Sen beni unut yârim ⁶⁰

2020

Gül benzin soldu yârim
Gözlerin doldu yârim
Durursun ağlamaklı
Sana ne oldu yârim? ⁶⁰

2021

Fındık kırdım az yârim
Dudaklar kiraz yârim
Senin için Tanrı'ya
Ederim niyaz yârim ¹²²

2022

Dağda çadır açarım
Seni alır kaçarım
Senin için sevdiğim
Tatlı candan geçirim ⁶⁰

2023

Çayırimi biçirim
Ben kendimden geçirim
Ecel şerbeti verse
Yâr elinden içirim ²³

2024

Kapınızdan geçirim
Güzel çirkin seçerim
Kız ben senin uğruna
Avu zehir içirim ¹²

2025

Avucumda biberim
Eker eker giderim
Eller ne derse desin
Bildiğimi ederim ²³

2026

Tabak tabak hoşmerim
O yâr benim esmerim
Bana evlen diyorlar
Ben yârime ne derim? ⁶¹

2027

Maniyi mast ederim
Canına kast ederim
Sen gibi maniciyi
Altıma post ederim ⁶⁴

2028

Kaşların yay ederim
Gördükçe vay ederim
Alma felek yârimi
Aklımı zay ederim ²³

2029

Kale kale giderim
Yedi deve güderim
Al deveci deveni
Ben yârime giderim ⁷⁴

2030

Karanfilim biberim
Üç bacıdan dilberim
Yüzünüz ekşitmeyin
Misafirim giderim ¹⁴⁶

2031

Çay aşağı giderim
Topal koyun güderim
Eğer anam vermezse
Bohçam alır giderim ¹¹⁶

2032

Ben bir dolma biberim
Yuvarlanır giderim
Çok konuşma kaynana
Oğlun alır giderim ⁵⁸

2033

Canan derim can derim
Aşkıma inan derim
Geceleri rüyada
Yalnız beni an derim ³⁸

2034

Oğlan sana hişt derim
Çakal derim puşt derim
Ürme bizim kapıda
Kemik vermem hoş derim ⁶⁰

2035

Gün gün erir biterim
Bugün dünden beterim
Yâr gurbete giderken
Aldı göttürdü ferim ⁶²

2036

Kuyudan su çekerim
Al bakıra dökerim
Yaşım küçücük ama
Kara sevda çekerim ⁸²

2037

Sinilerde şekerim
Üstüne gül ekerim
Irak düştüm yâr ile
Hasretini çekerim ⁶⁰

2038

Sini sini şekerim
Üstüne bal dökerim
Kaynanamın kahrını
Oğlu için çekerim ²

2039

Şekerim al şekerim
Dudaklar bal şekerim
Kirpiklerin birer ok
Kaşlar hilal şekerim ¹²²

2040

Yol üstü Hacikerim
Dertten kurtulmaz serim
Yazı bile geçirdik
Kışıysa Allah kerim ⁴⁸

2041

Sarı iplik dikerim
Gözyaşımı dökerim
Yârden gelen mektubu
Kefenime dikerim ¹¹⁶

2042

Yeşil iplik bükerim
Yare yelek dikerim
Yelek yâre olmazsan
Vallah seni sökerim ⁴⁰

2043

Acı biber ekerim
Fidesini dikerim
İstedim vermediler
Ona boyun bükerim ⁶⁰

2044

Koyun oldum melerim
Sızlıyor memelerim
O yâri bulmak için
Dağı taşı delerim ¹²⁰

2045

Asker yolu beklerim
Günü güne eklerim
Sen git yârim askere
Ben burayı beklerim ⁴²

2046

Asker yolu beklerim
Vay benim emeklerim
Eller yârim dedikçe
Sızılar yüreklerim ⁴³

2047

Günü güne eklerim
Yâr yolunu beklerim
Yâr gedikten görünse
Zil çalar eteklerim ⁶⁰

2048

Pınar başı beklerim
Vay benim emeklerim
Eller yâr yâr dedikçe
Sızılar kemiklerim ¹³³

2049

Düz ovada kışlarım
Telli duvak işlerim
Senin gibi göbeli
İt olur da dişlerim ¹⁷

2050

Denizde gemilerim
Deryada inilerim
Ben seni candan sevdim
Gölgemden günülerim ⁶¹

2051

İp boyadım sağlerim
Ben gönlümü eğlerim
Kaynana benim neyim?
Gelir gider söylerim ⁶¹

2052

Mani benim ezberim
Kan ağlıyor gözlerim
Yârim gittin gideli
Tutmaz oldu dizlerim ⁸⁷

2053

Mani benim ezberim
Kan ağlıyor gözlerim
Ben o yârin yolunu
Ölene dek gözlerim ¹²⁶

2054

Sarı yorgan yüzlerim
Yüzler yüzler düzlerim
Ne kaderim karaymış
Asker yolu gözlerim ⁶⁰

2055

Mani mani mazlarım
Kan ağlıyor gözlerim
Bir vefasız yâr için
Yâr yolunu gözlerim ¹²⁴

2056

Harman yeri sürerim
Yoluna gül sererim
Seni vermem kimseye
Kollarımı gererim ¹⁷

2057

Sepet sepet yumurta
Sakın beni unutma
Unutursan küserim
Mektubumu keserim ⁵⁸

2058

Arıyım bal isterim
Konmaya dal isterim
Gitme güzel kapımdan
Bir ömür kal isterim ⁶⁰

2059

Bülbül oldum öterim
Derde düştüm beterim
Güldüğüme bakma sen
İçten içten tüterim ⁶⁰

2060

Kayalardan kayarım
Ufak para sayarım
Köylü beni everim
Kızımızı severim ²⁵

2061

Mani mani gezerim
Maniciyi ezerim
Mani çuvalı bende
Şimdi ağzın çizerim ⁵⁷

2062

Suya bulgur ezerim
İlistirden süzerim
Ben o yârin derdinden
Deli oldum gezerim ⁶⁰

2063

Gök boncuğu dizerim
Her hileyi sezerim
Sen gibinin ardından
Mecnun olur gezerim ¹⁷

2064

Dam başında gezerim
Çıkı buldum ezerim
Senin gibi güzeli
Ökçeminen ezerim ¹⁶

2065

Dalgın dalgın gezerim
İpe boncuk dizerim
Kalbimin aynasına
Yâr resmini çizerim ⁶⁰

2066

Mezarlıkta gezerim
İlik düğme çözerim
Senin gibi oğlanı
Topuğuma dizerim ¹²⁹

2067

Kiremitte gezerim
Kiremidi ezerim
Siz gibi maniciyi
Uçkuruma dizerim ²⁰

2068

Yemeni bağlanırım
Hasrete dağlanırım
Yârim bir belgizar ver
Bakar da eğlenirim ⁵⁵

2069

Eriği söktürürüm
Kapına diktiririm
Sen gibi maniciyi
Sıpayı deptiririm ⁸⁶

2070

Sevmiş seilmemişim
Vefa ne bilmemişim
Vefasız yâre düştüm
Ağlamak benim işim ⁶⁰

2071

Mani defterin açtım
Henüz kaynadım coştum
Ayrılık şerbetini
Yâr doldurdu ben içtim ⁴³

2072

İstanbul'a niyetim
Beni kervana katın
Ben bu dertten ölürsem
Yâlden alın diyetim ⁵⁵

2073

Sini tabakta zeytin
Yârimin adı Metin
Kimselerde gözüm yok
Sana varmak niyetim ¹¹

2074

Bayıra kelem ektim
Dert ile elem ektim
Derdî düşmandan değil
Senin elinden çektim ⁶⁰

2075

Fındık kırdım iç ettim
Yaylalara göç ettim
Yârîm senin yüzünden
Ben canımı hiç ettim ²³

2076

Dağları dolap ettim
İpliği kelep ettim
Yâr ben senin yoluna
Ömrümü telef ettim ⁷⁰

2077

Cilve ettim naz ettim
Zemheriyi yaz ettim
Telli duvak takmaya
Tanrı'dan niyaz ettim ⁶⁰

2078

Emeksiz uyur beyim
Hazıra buyur beyim
Terimi aş eyledim
Karnını doyor beyim ⁶²

2079

Orak aldım biçeyim
Bir su doldur içeyim
Nazlı yârîm geç desin
Tatlı candan geçeyim ¹²⁰

2080

Mani bilmem nideyim?
Hangi yola gideyim?
Ellerinki dal çubuk
Ben yârime ne deyim? ⁵⁵

2081

Dermanım yok nideyim?
Nerelere gideyim?
Küstürdüm sevdiğimi
Nasıl gönlün edeyim? ⁶⁰

2082

Ben daha bir fideyim
Nerelere gideyim?
Felek vurdu başıma
Kimlere naz edeyim? ¹⁷

2083

Şu dağın ardındayım
Güzelin yurdundayım
El işinde gücünde
Ben senin derdindeyim ⁸⁵

2084

Pınarın başındayım
On iki yaşındayım
On iki yaştan beri
Kızların peşindeyim ⁹³

2085

Üzengini sileyim
Yâr ben sana köleyim
Beni yalnız bırakma
Yanın sıra geleyim ¹²²

2086

Karpuz kestim yiyeyim
Aç kapını gireyim
Uyan uyan sar beni
Yâr olduğun bileyim¹²⁹

2087

Kapında bir köleyim
Emret günü böleyim
Bana bugün izin ver
Kucağında öleyim³⁸

2088

Yakına gel göreyim
Sırma saçın öreyim
Ayrılık ölüm bana
Başka nasıl öleyim?⁶⁰

2089

Suda balık neyleyim?
Ciğer yanık neyleyim?
Yanık yanık sevdanın
Son'ayrılık neyleyim?⁶⁰

2090

Dağlarda kar neyleyim?
Ah ile zar neyleyim?
Olursa vefal'olsun
Vefasız yâr neyleyim?¹²⁹

2091

Kekil kesti neyleyim?
Gönül küstü neyleyim?
Ayda yılda bir selâm
Böyle dostu neyleyim?²¹

2092

Ben bir küçük cezveyim
Elden ele gezmeyim
Verin benim yârimi
Boynum buruk gezmeyim⁶⁷

2093

Bahçelerde naneyim
Yanarım pervaneyim
Yârim gitti gurbete
Derdinden divaneyim⁶⁰

2094

Kuşburnu dikeniyim
Dibine dökeniyim
Güzel gelsin toplasın
Çirkine tükeniyim¹⁴³

2095

Karşıdan gel göreyim
Topludan gül vereyim
Sende dudak bende yüz
Sen iste ben vereyim⁶⁵

2096

Al mintanı düreyim
Gidip yâri göreyim
Yârim atından düşmüş
Sadakasını vereyim¹⁷

2097

Aç kapıyı gireyim
Gül yüzünü göreyim
Bir geceni bana ver
Ben ömrümü vereyim⁶⁰

2098

Altını bozdurayım
Gerdana dizdireyim
İpek mendil değılsin
Cebimde gezdireyim⁶⁵

2099

Siyah çorap öreyim
Ayağına vereyim
Açıl Çorum dağları
Ben yârimi göreyim⁸⁵

2100

Yağlığa gül düreyim
Talihi güldüreyim
Talih bana gülmezse
Kendimi öldüreyim⁶⁰

2101

Keteni bez edeyim
Yolları gözeteyim
Kara gözlü sunamı
Kimlere benzeteyim?⁶⁰

2102

Yemenim yok giyeyim
Derdim kime diyeyim?
Gökten üç elma düştü
Yârsiz nasıl yiyeyim?⁶⁰

2103

Kaşlarının ucuyum
Gönlünün turuncuyum
Sen orada gül oyna
Ben burda zarinciyim⁶¹

2104

Yazmanın pürçeğiym
Düş değil gerçeğiym
Yârim bir top karanfil
Ben onun çiçeğiym⁶⁰

2105

Kösedag'ın seliyim
Kekik kokan yeliyim
Güzel aldı aklımı
Divaneyim deliyim⁶⁰

2106

Derelerin seliyim
Ben bir sevda yeliyim
Sen koyun ol ben kuzu
Ardın sıra geliyim⁶⁰

2107

Dertliyim kareliyim
Gönülden yareliyim
O yâr nerde ben orda
Bilmedim nereliyim?⁶⁰

2108

Maniyim mareliyim
Yürekten yareliyim
Ulu çınar don giymiş
Daha ben yareliyim⁷⁵

2109

Oğlan ben deli miyim?
Gapında çalı mıyım?
Bana dünürücü salsan
Ben sana geli(r) miyim?¹

2110

Ayrıldım güler miyim?
Ayrılık diler miyim?
Ben yârimden ayrıldım
Aşk ile güler miyim?⁵⁵

2111

Akide şekeriyim
Kavurma tekeriyim
İşkillenme sevdiğim
Ben sözümün eriyim⁶⁰

2112

Gül suyu şişesiyim
Kızların paşasıyım
Düşümde seni gördüm
Kucağna düşesiyim¹⁷

2113

Pazarda teraziyim
Al yanak kirazıyım
Ben teyzemin oğlunun
Cebinin çereziyim¹³⁴

2114

Ölüm yokluk ayrılık
Düşmanımız üç bizim
Ara yerde engel var
Kavuşmamız güç bizim ⁶²

2115

Yuhayı yudamıyom
Gözüm uyudamıyom
Ana beni evlendir
Yalınız yatamıyom ⁶¹

2116

Her sese uyaniyom
Seni geldi sanıyom
Ayrılık ateşini
Sen yaktın ben yanıyom ⁶⁰

2117

Sarısın seçemiyom
Güzelsin geçemiyom
Sen benden geçtin ama
Ben senden geçemiyom ¹⁶

2118

Gidiyom gidemiyom
Az doldur içemiyom
Cahil gönlüm avunmaz
Ben sensiz edemiyom ⁶⁰

2119

Gidiyom gidemiyom
Ben yârsiz edemiyom
Yârim cahil ben cahil
Bırakıp gidemiyom ⁴⁶

2120

Aslına eremiyom
Gül buldum deremiyom
Eloğluna güvenip
Gönlümü veremiyom ⁶⁰

2121

Güzelsin kıyamıyom
Bakmaya doyamıyom
Sana pek yanıyorum
Yüzüne diyemiyom ⁵⁵

2122

Bademim badem içim
Yanıyor benim içim
Beni baştan çıkarın
Sensin yok benim suçum ³³

2123

Diledim dilek oldum
Elendim elek oldum
Sevdiceğim ben senin
Aşkından helâk oldum ¹²

2124

Armuda âşık oldum
Sardım sarmaşık oldum
Yâr ağzını öpmeye
Şimşirden kaşık oldum ³²

2125

Kaya dibinde durdum
Bir çift güvercin vurdum
Gençliğime pek yazık
Derdinden verem oldum ¹⁰⁶

2126

Mest oldum mestan oldum
Göverdim bostan oldum
Güzel senin elinden
Dillere destan oldum ⁶⁰

2127

Bağ idim bostan oldum
Dillere destan oldum
Üç münafık yüzünden
Gül gibi dosttan oldum ¹⁶

2128

Uzadım kamış oldum
Eridim gümüş oldum
Ben bu aşka düşeli
Bir avare kuş oldum ¹⁴⁶

2129

Yağmurum yağmaz oldum
Güneşim doğmaz oldum
Kız sevdana düşeli
İçime sığmaz oldum ¹²

2130

İndim dereye durdum
Bir çift güvercin vurdum
Güvercini alırken
Eli kınalı buldum ⁸⁸

2131

Orak biçtim yorulдум
Bir güzele vuruldum
Şükür olsun Tanrı'ya
Aradığımı buldum ¹²²

2132

Pınar üstünde durdum
Tokalı para buldum
Çatla patla sevdiğim
Senden âlâyı buldum ¹³¹

2133

Gezerken seni buldum
Ben aşkı yeni buldum
Girdim yârin koynuna
Gerdanda beni buldum ⁶⁰

2134

Çaya indim taş buldum
Yüzüğüme kaş buldum
Sevdim de kötü m'ettim?
Yanıma yoldaş buldum ⁸⁶

2135

Coştum coştum duruldum
Kız peşinden yorulдум
Gayri senden vazgeçtim
Ben ablana vuruldum ¹⁴²

2136

Odalara kurulдум
Sular gibi duruldum
Güllü senden ayrıldım
Başkasına vuruldum ¹⁴⁶

2137

Gide gide yorulдум
Sular gibi duruldum
Şu karşiki oğlanın
Gözlerine vuruldum ⁶⁰

2138

İndim dereye durdum
Dokuz güvercin vurdum
Dokuzunun içinde
Ben birine vuruldum ⁸³

2139

Baka baka yorulдум
Aka aka duruldum
Ben o güzel yârime
Can evimden vuruldum ¹²²

2140

Bir yabana vuruldum
Cıngıl tefe konuldum
İrezil olup çıktım
Bir Çorum'a duyuldum ¹⁷

2141

Kaleden iniyodum
El etsen dönüyodum
Aşkından kirbit oldum
Üfürsen yanıyodum ⁶⁴

2142

Köprü altında durdum
Manine mani vurdum
Senin gibi bitliyi
Kaz kümesine kordum ²³

2143

Güğüm ırbık doldurdum
Dolu diye kaldırdım
Bi yavrunun yoluna
Gül benzimi soldurdum ¹⁶

2144

Mektubunu okudum
Sana peşkir dokudum
Yâr gurbete tek gitti
Ben yanında yokudum ⁶⁰

2145

Su içtim yudum yudum
Gel benim nazlı dudum
Dünyayı güzel sarsa
Sensin benim umudum ²³

2146

Çam altında uyudum
Küçük idim büyüdüm
Elindeki bardaktan
Ver içeyim bir yudum ¹²²

2147

Elmadan fincan oydu
İçine bade koydum
Sevgiye aç yaşadım
Yalancı yâre doydum ⁶²

2148

Elmayı nazik soydum
Yârin dizine koydum
Afiyet olsun yârim
Sen yedikçe ben doydum ⁵²

2149

Elmayı yüke koydum
Ağzını dike koydum
Aldım yâri elinden
Boynunu büke koydum ⁸⁶

2150

Kapıya sepet koydum
İçine kepek koydum
Alaca kızlarını
Kapıya köpek koydum ¹⁶

2151

Tepeye sepet koydum
İçine kepek koydum
Kaynanamın adını
Cıngıllı köpek koydum ¹⁰⁷

2152

Yastığa yüzüm koydum
Mendile üzüm koydum
Yârin başı altına
Yastık yok dizim koydum ¹²²

2153

İrafa fincan koydum
İçine mercan koydum
Yâr geliyor deyince
Yoluna bir can koydum ¹⁶

2154

Ocağa kazan koydum
İçine sazan koydum
Vefasız yâr adını
Ben oyunbozan koydum ⁶⁰

2155

Arabaya daş koydum
Ben bu yola baş koydum
Seni gelecek diye
Sağ yanımı boş koydum ¹²⁵

2156
 Tabağa armut koydum
 Birini yedim doydum
 Boğazımdan geçmedi
 İki de yâre soydum ³²

2157
 Ceviz içim fındığım
 Dallarına konduğum
 Vermedi seni bana
 Sakalını yonduğum ⁶⁰

2158
 Usul boya vurgunum
 Güzel sana dargınım
 Çek elini elimden
 Yoldan geldim yorgunum ⁶⁰

2159
 Küp içinde bulgurum
 Güzel boya vurgunum
 Bir ikrarın üstüne
 Ölenece durgunum ²¹

2160
 Aynanın karşısında
 Saçımı tarıyorum
 Nerde kaldın güzel yâr
 Ben seni arıyorum ²³

2161
 Okulda okuyorum
 Yemeni dokuyorum
 Sevdiğim şeker olmuş
 Yemeye korkuyorum ¹¹⁸

2162
 Menekşe ekiyorum
 Hasretlik çekiyorum
 Aylar geçti yâr gelmez
 Gözyaşı döküyorum ¹²²

2163
 Mendilimi durulttum
 Güne serdim kuruttum
 Sana gönül vereli
 Evi barkı unuttum ⁶⁰

2164
 Rendeysi çarka tuttum
 Ninni dedim uyuttum
 Geç geldim affet yârim
 Sanma seni unuttum ¹²²

2165
 Ben bir şifalı suyum
 Taslarına doluyum
 Yâr hamama gidiyor
 İlifi ben oluyum ⁶¹

2166
 Küp içinde doluyum
 Ben de Allah kuluyum
 Öyle civan yiğidin
 Pantulu ben oluyum ⁶¹

2167
 Al yeleşin koluyum
 Yârim senin oluyum
 Sevme vakti gelince
 Seni nerde buluyum? ⁴³

2168
 İnc'eleğin unuyum
 Ben Allah'ın kuluyum
 Eski yârden fayda yok
 Kendime yâr buluyum ¹⁰³

2169
 Sen gül de ben koşuyum
 Sen gel de ben koşuyum
 Bin yıl gezsem ayıkmam
 Ben sevda sarhoşuyum ⁶⁰

2170

Kaşların kara kuzum
Zülfünü tara kuzum
Bir tüyünden vazgeçmem
Çekseler dara kuzum⁵⁵

2171

Karanfilim susuzum
Üç gündür uykusuzum
Yâr yanıma gelince
Elim durmaz huysuzum¹⁴⁰

2172

Yâri düşümde gördüm
Aşkî başımda gördüm
Ben aşkın yangınını
Bu genç yaşımda gördüm⁶⁰

2173

Sepette arı gördüm
Ben bugün yâri gördüm
Keşke görmez olaydım
Benzini sarı gördüm⁹⁴

2174

Bahçede kuzu gördüm
Tüyün kırmızı gördüm
İndim pınar başına
Sevdiğim kızı gördüm⁶⁰

2175

Zülfü bendini gördüm
Lebi kandini gördüm
Şükür olsun Huda'ya
Bugün kendini gördüm⁵⁵

2176

Dünyada neler gördüm?
Taş bağrın deler gördüm
Yavrusunu yitirmiş
Bir koyun meler gördüm?⁶⁰

2177

Bu gece bir düş gördüm
Elinde bir kuş gördüm
İncitmiş sevdiğimi
Rakibi ölmüş gördüm¹¹⁶

2178

Yatağımı döşedim
Ben yiğide eş idim
Anam bir vebal verdi
Yaşlı ile üşüdüm¹⁷

2179

Kar yağar üğüm üğüm
Elinde altın güğüm
Seni hasta dediler
Nasıl oldun sevdiğüm⁶⁰

2180

Bile sığır güttüğüm
Sarılıp da yattığım
Çok mu burnun büyüdü?
Tenhalarda öptüğüm¹⁷

2181

Su gelir oylum oylum
Geliyor selvi boylum
Selvi boylum gelince
Şen olur benim gönlüm⁵³

2182

Gönlüm nakışlı kilim
Gel otur benim gülüm
Kadir Mevlam nasip et
Kaynanama bir ölüm¹⁷

2183

Yaşlıyım uğrünürüm
Karaya bürünürüm
Ateş düştü haneme
Ağular dürünürüm¹⁷

2184

Altını eritirim
Sözümü yürütürüm
İlmeğin elimdedir
İpimde çürütürüm ¹¹⁸

2185

Bahçelerde kişnişim
Güneçikte pişmişim
Nerelerin kızıldım?
Nerelere düşmüşüm? ⁶⁰

2186

Tavana mısır astım
Küplere peynir bastım
Çektim elim ayağım
Fırıldak yâre küstüm ¹⁷

2187

Aşkı načara düştüm
Dost için zara düştüm
Zalim felek kahrinle
Cevri çok yâre düştüm ⁵⁵

2188

Sürmeydim göze düştüm
Gözden boş söze düştüm
Kıymet bilen yâr mi var?
Halden bilmeze düştüm ⁶⁰

2189

Derelerin duduyum
Sen topla ben yuduyum
Koynundaki memeyi
Çoban tut da güdüyüm ⁸⁸

2190

İnc'eleğin unuyum
Ben Allah'ın kuluyum
Verin benim yârimi
Ben acımdan ölüyüm ⁶⁵

2191

Yüzde güleç yüzlüyüm
Gözde ela gözlüyüm
Beni yârsiz bellemen
Bir yiğide sözlüyüm ⁶⁰

2192

Oy napıyım napıyım?
Hangi yola sapıyım?
Cahilim gönlüm düştü
Ak gerdandan öpüyüm ¹⁷

2193

Sarı babuç yüzüyüm
Ben bir ağa kızıyım
Yârime yâr diyenin
Derisini yüzüyüm ⁵⁵

2194

Bağında kara üzüm
Yoluna dönük yüzüm
Acap yâr mi gelecek?
Gine sâridi gözüm ⁹⁴

2195

Kavsarada ak üzüm
Yüzüne değsin yüzüm
Ben seni görmeyeli
Çeşmedir iki gözüm ⁶⁰

2196

Asmada kara üzüm
Geçmedi yâre sözüm
Yârım burdan gideli
Kan ağlar iki gözüm ¹⁶

2197

Üzüm aldım ne üzüm
Salkımlar düzüm düzüm
Yâr sevdan başımdadır
Başkasında yok gözüm ¹²²

2198

İnciler düzüm düzüm
Doğru söylerim sözüm
Başkasına bakamam
Çünkü yârdedir gözüm ¹²²

2199

Asmada kara üzüm
Kan ağlar iki gözüm
Gitti yârim gelmedi
Cihanı görmez gözüm ²³

2200

İzmir'den aldım üzüm
O kııda kaldı gözüm
İnşallah kavuşuruz
Ona söylerim sözüm ¹²²

2201

Asmalarda ak üzüm
Yâri arıyor gözüm
Taşı deler geçer de
O yâre geçmez sözüm ⁶⁰

2202

Vatansız gülmez yüzüm
Çeşmeye döner gözüm
Ak gerdana inciler
Yakışır düzüm düzüm ¹²²

2203

Kaysıda kaldı gözüm
Yâre var bir çift sözüm
Kaysı ona sen söyle
Benim tutmuyor yüzüm ³²

-N-

2204

Kıl çorap kırık saban
El nasır yarık taban
Görünce çulsuz demiş
Bana görgüsüz baban ⁶⁰

2205

Doğan sabaha kurban
Çektiğin aha kurban
Seni ilayık görüp
Veren Allah'a kurban ¹⁷

2206

Eller fincana kurban
Kollar mercana kurban
Şu Çorum'un içinde
Ben de bir cana kurban ⁵⁵

2207

Kaya üstünde urgan
Diktim kadife yorgan
Eğer yârim gelirse
Keserim çifte kurban ⁶⁰

2208

Geçtim paradan puldan
Geldim ta uzak yoldan
Aşk ile seviyom de
Yoluna canım kurban ¹⁷

2209

Bahçelerde patlıcan
Yâri gördüm koptu can
Yâr sana kurban olsun
Sinemdeki tatlı can ¹¹⁶

2210

Süpür süpür inceden
Süpürgesi yoncadan
Ben yarimi sakındım
Yerdeki karıncadan ⁴³

2211

Şu dünyanın yükünü
Çekersin hep kocadan
Bir sevda bir ayrılık
Güzelleri kocadan ¹⁷

2212

Kız ne bakan bacadan?
Urbası alacadan
Seni alır kaçarım
Kurtuluş yok kocadan ⁶¹

2213

Edep bir taçtır
Nuru Hüdadan
Giyin o tacı
Sakın belâdan ⁶⁸

2214

Saz çalar bağlamadan
Ciğerim dağlamadan
Tez gel de kurtar beni
Ah çekip ağlamadan ¹²⁹

2215

Bekle yârim bıkmadan
Kaşlarını yıkmadan
Sana nasıl geleyim?
Anam evden çıkmadan ⁶⁰

2216

Gün akşamı bulmadan
Gelir yolma yolmadan
Eğil bir yol öpeyim
Gül dudağın solmadan ⁶⁰

2217

Bir su ver aşırmadan
Doldurup taşırmeden
Yârime bir kavuşsam
Aklımı şaşırmeden ¹¹⁶

2218

Odun ettim vurmadan
Dallarını kırmadan
Eyce canım acıdı
Böyle bekâr durmadan ²³

2219

Üzüm aldım asmadan
Entarisi basmadan
Haydi yârim kaçalım
Karakollar basmadan ¹²²

2220

Basmadan
Fistan giy al basmadan
Senden nasıl ayrılam
Bağırma taş basmadan? ⁴⁸

2221

Yoluna canlar adan
Değil aldan kınadan
Yârimin güzelliği
Anadandır anadan ⁶⁰

2222

Yaradan
Derdimi kimse bilmez
Ancak bilir Yaradan
Çaresiz derde düştüm
Kurtar beni Yaradan
Sevdiğime insaf ver
Yeri göğü yaradan
Yetiş tabibim yetiş
Ölüyorum yaradan ⁹¹

2223

Mektup yazdım karadan
Dağlar kalksın aradan
Ayırdı zalim felek
Kavuştursun Yaradan ⁴⁶

2224

Zeytin topladım daldan
Evet hopladım daldan
Sevdiğim dudakların
Bana tatlıdır baldan ¹²²

2225

Perdeyi indir camdan
Seviyom seni candan
Başlığı peşin verip
Alacağım amcamdan ⁶⁰

2226

Akşamdan
Kırmızı mum ak şamdan
Gece varmak istesem
Ay doğuyor akşamdan ⁴⁸

2227

Kanadımdan
Uzaktır kan adımdan
Feleğin oku değdi
Kan damlar kanadımdan ⁴⁸

2228

Tespihim var mercandan
Kahve içtim fincandan
Ne doydum ne usandım
Senin gibi bir candan ⁵⁵

2229

Yâr geliyor hamamdan
Gören çıkar imandan
N'olaydı sevmeyeydim
Usandırdı bu candan ⁶⁰

2230

Penceresi mercandan
Bade içtim fincandan
O yâr benim olmazsa
Ben de geçtim bu candan ⁵⁵

2231

Yakından
Ya kılıçtan ya kından
Şöyle bir bak göreyim
Gözlerini yakından ⁴⁸

2232

Sana entari aldım
Çarşamba pazarından
Korktum da veremiyom
Babanın azarından ⁶⁰

2233

Fındık aldım dalından
Bildim yârin halından
Nazlı yârin uğruna
Geçtim dünya malından ¹²²

2234

Mani bilmem hasından
Ölüyorum yasından
Ak memeler gel eyler
Düğmeler arasından ⁵⁵

2235

Bir ay doğdu batundan
Selam geldi hatundan
Yavrum bir şeftali ver
Kırkma kekil altından ⁶¹

2236

Su gelir kütüğünden
İçilmez köpüğünden
Yılan olsam sarılsam
Yârimin topuğundan ⁹⁶

2237
Okundan
Deler geçer ok undan
Aman sakın feleğin
Zalim kanlı okundan ⁴⁸

2238
Hey horundan horundan
Çam görünmez burundan
Alnıma bir gün doğdu
Nazlı yârın nurundan ⁵⁵

2239
Ay doğar tepelerden
Ses gelir küpelerden
Yârle oyun oynasam
Fırsat yok sıpalardan ⁶¹

2240
Ambar kurdum hızardan
Yâr geliyor pazardan
İkimiz de bir boyda
Çatlatırlar nazardan ¹²⁹

2241
Fistan giyer beyazdan
Al dudağı kirazdan
Etme daha bu nazı
Gün doğacak birazdan ⁶⁰

2242
Elbisesi beyazdan
Ben anlamam niyazdan
Şimdi başım dumanlı
Konuşurum birazdan ²³

2243
Karşıda durma oğlan
Bıyığın burma oğlan
Senden bana yâr olmaz
Kendini yorma oğlan ⁶⁰

2244
Dam başında durma oğlan
Bıyığını burma oğlan
Beni sana vermezler
Serinceyip durma oğlan ¹³¹

2245
Gel kapıdan geç oğlan
Bir sigara iç oğlan
Beni sana vermezler
Zarınca hiç oğlan ²⁰

2246
Masa üstünde yılan
Yılan boynuma dolan
İşmar ettim anlamaz
Eşşek kafalı oğlan ⁷⁷

2247
Eli şakşaklı oğlan
Beli fişekli oğlan
İşaretten almadın
Hasır döşekli oğlan ⁷²

2248
Hey oğlan kıyak oğlan!
Göyneciği ak oğlan
Sevdiğim sen değilsin
Başkasına bak oğlan ⁶⁰

2249
Yolda gezen ak oğlan
Dön de bir yol bak oğlan
Nişanlın ben olayım
Bana yüzük tak oğlan ⁶⁰

2250
Salak oğlan sak oğlan
Bir falıma bak oğlan
Çoktandır ışiksizim
Şu çıramı yak oğlan ¹⁷

2251

Oğlan oğlan tek oğlan
Ayakların yek oğlan
Gece gündüz peşimde
Gezen imirsek oğlan ⁶¹

2252

Dolan gel tık tık oğlan
Delmesi yırtık oğlan
Bir şöylesin bir böyle
Usandım artık oğlan ⁶⁰

2253

Damda yatan del' oğlan
Bana dünür gel oğlan
Ellere yâr olurum
Sen olursun el oğlan ⁶⁰

2254

Ekmekçinin kel oğlan
Akşam bize gel oğlan
Akşam bize gelmezsen
Sabaha dek öl oğlan! ¹⁰⁶

2255

Duvarдан aşım oğlan
Güle dolaştım oğlan
Bana dünür salmışsın
Aklına şaştım oğlan ⁶⁰

2256

Maniye mestim oğlan
Küçükken dostum oğlan
Bekledim de gelmedin
Ben sana küstüm oğlan ¹⁶

2257

Bacadan bakan oğlan
Tummanı sarkan oğlan
İçeri gel içeri
Kediden korkan oğlan ⁶⁵

2258

Çarşıda gezen oğlan
Kesesi güzel oğlan
Beni sana vermezler
Bol altın kazan oğlan ⁷⁸

2259

Derdim bölüşen oğlan
Gülüp gülüşen oğlan
Çok gezme dam başında
Bacadan düşen oğlan ⁶⁰

2260

Saçım öresin oğlan
Örüp çözesin oğlan
Soyum sopum evlâdım
Senden türesin oğlan ¹⁷

2261

Sahana koydum soğan
Dayan yüreğim dayan
Kadir Mevlam bana ver
Topalakça bir oğlan ¹⁷

2262

Kale üstü sur oğlan
İkrarında dur oğlan
İkrarından geçmezsen
Düğün dernek kur oğlan ⁶⁰

2263

Karşıda otur oğlan
Şapkası fötür oğlan
Sinemaya giderken
Beni de götür oğlan ¹¹⁹

2264

Oğlan oyunlu oğlan
Sürü goyunlu oğlan
Mahlede kız komadın
Culuk boyunlu oğlan ¹

2265

Oğlan oğlan oy oğlan
O ne civan boy oğlan?
Beni sana vermezler
Umutlanma toy oğlan ⁶⁰

2266

Benim yanan yakılan
Benim derde takılan
Senin aşkın değil mi?
Beni marazlı kılan ⁶⁰

2267

Yayılan
Ya şahmeran ya yılan
Zülfünün teli midir?
Ak gerdana yayılan
Gökte bulut cenk eder
Ruzigâr derya ilen
Bu tekneye Nuh derler
Uğraşır derya ilen
Yârim kurmuş okunu
Beni vurdu yay ilen
Sıtkını bütün eyle
Hoş geçin dünya ilen
Yârim çıkmış kapıya
Ya kurt kapar ya yılan ⁵⁵

2268

Dürümde yeşil soğan
Güvez yelekli oğlan
Anam babam tetikte
Dolan çarşırı dolan ⁶¹

2269

Bahçede barsız olan
Ayvada narsız olan
Kalaysız kaba benzer
Dünyada yârsız olan ⁷⁰

2270

Samanlık dolu saman
Uyan nişanlım aman
Eller düğün yapıyor
Bizim düğün ne zaman? ⁹¹

2271

Dağların başı duman
Yolcuya vermez aman
Dağlar beni zaptetmez
Yâr gel dediği zaman ¹²²

2272

Masa üstünde roman
Okurum zaman zaman
Kız ben seni alırım
Subay olduğum zaman ¹⁶

2273

Kaya dibinde yılan
Geliyor dolan dolan
Beni yârden ayıran
Ne din bulsun ne iman ⁶⁰

2274

Dağ başı karlı duman
Yâri görsem her zaman
Onun'çin hasta oldum
Odur derdime derman ³⁸

2275

Başaklar harman harman
Dudağın ateş mercan
Seni hasta görmeden
Ölüme et ferman ³⁸

2276

Riyakâra yanaşman
Olursuz sonra pişman
Öyle yâri neyleyim?
Dışı dost içi düşman ⁶⁰

2277

Kara kaş kaleminen
Kara gün âleminen
Böyle sevda olur mu?
Bir kuru selamınan ⁹⁴

2278

Al iplik yeşilinen
Gezmedim eşiminen
Daha mı yol bekleyim?
Şu cahil başımınan ⁶⁴

2279

Su gelir akmayınan
Bendini yıkmayınan
Çirkin güzelleşir mi?
Çok altın takmayınan? ⁶⁰

2280

Ay doğar ayan beyan
Yollara düştüm yayan
Ela gözlü güzel yâr
Seni çok sevdim inan ²³

2281

Bahçelerde baldıran
Gülbenzini solduran
Benim gibi var m'ola?
Yârin elden aldıran ⁵⁵

2282

Aman oğlan can oğlan
Ulu Cami'yi dolan
Anam camı gözlüyor
Aman uyanık davran ¹⁷

2283

Gökte yıldız perişan
Bellidir aşka düşen
Neylesin dünya malın?
Hasretine kavuşan ⁷⁴

2284

Taksi gelir tarladan
Taksi camı parlatan
O taksiler değil mi?
Genç kızları aldatan ¹⁶

2285

Kırat gelir yayladan
Nalı parlak aynadan
Muhtarın küçük kızı
Yüreğimi oynatan ⁶⁰

2286

Sular içtim çanakdan
Lezzet aldım yanaktan
Ne hayırlı gün imiş
Yâri gördüm sabahtan ⁵⁵

2287

Duvar ördüm balçıktan
Balık yenmez kılçıktan
Şu Çorum'un kızları
Yürüyemez sıcaktan ⁶⁰

2288

Yılan akar kavaktan
Güzel bakar konaktan
Yanağında gül açmış
Bal damlıyor dudaktan ⁶⁰

2289

Penceresi parmaktan
Su doldurur ırmaktan
Kuzum bir şeftali ver
Al kırmızı yanaktan ¹⁰⁶

2290

Bir ay doğdu gedikten
Selam geldi Fadik'ten
Eğil bir yol öpeyim
Perpereli gıdıktan ⁶¹

2291
 Yılan çıktı kovuktan
 Su içiyor oluktan
 Baba beni evlendir
 Donuyorum soğuktan ⁶⁰

2292
 Davulumun ipi kaytan
 Kalmadı sırtımda mintan
 Verin beyler bahşişimi
 Sırtıma alayım mintan ¹³⁵

2293
 Basmadan giyer fistan
 Sanırsın ki gülistan
 Kurban olam sevdiğim
 Kurtar beni bu yastan ¹⁰⁸

2294
 Kalenin ardı bostan
 Adın dillere destan
 Çorumlunun kızları
 Geydikleri hep fistan ⁵⁵

2295
 Elma aldım ağaçtan
 Yâr göründü yamaçtan
 Sevgiler tazelendi
 Görünce yeni baştan ¹²²

2296
 Antarisi kumaştan
 Işmar eder yamaçtan
 Ya ben nice ayrılam?
 Bal dudak hilal kaştan ⁵⁵

2297
 Karanfil aldım taştan
 Seviyom seni baştan
 Yâre mektup yazayım
 Gözümden akan yaştan ⁶⁰

2298
 Yârim boyundan utan
 Ata soyundan utan
 Sevgi riya kaldırmaz
 Gel bari bundan utan ⁶⁰

2299
 Kalbur içinde saman
 Yâri görsem her zaman
 Güzeller kaymak yesin
 Çirkinler yarı yavan ¹¹⁷

2300
 Elmayı dalda koyan
 Gözlerim yolda koyan
 Ne gâvur ne Müslüman
 Beni bu halde koyan ¹²⁹

2301
 Eriği dalda koyan
 Gözümlü yolda koyan
 Ölmesin de sürünsün
 Beni bu halde koyan ¹²⁴

2302
 Ay doğar ayan ayan
 Düştüm yollara yayan
 Düşüne girmez iken
 Koynuna girdim uyan ⁵⁵

2303
 İşim çoğudu uyan
 Emzik yoğudu uyan
 Al kınalı beşikte
 Höllük soğudu uyan ¹⁷

2304
 Yayladadır kız kızan
 Soyun yanıma uzan
 Cehennemini boylasın
 Senle aramı bozan ¹⁷

2305

Bakıp iki yana ben
Göz süzeyim sana ben
Can vermeye yüksünmem
Senin gibi cana ben ⁶⁰

2306

Türkü yaktım sana ben
Bakmam iki yana ben
Sen benim olmaz isen
Ölem yana yana ben ⁶¹

2307

Kara ben
Eli yüzü kara ben
Acemi tavşan gibi
Saplanmışım kara ben
Şaştım nerden öpeyim?
Beyaz gerdan kara ben ⁵⁹

2308

Gidiyom Sivas'a ben
Dayanamam naza ben
Yedi yıl emek verdim
Ela gözlü kıza ben ⁵⁵

2309

Adile'm der nerde ben?
Yeni düştüm derde ben
Ben murat almamışım
Nasıl yatam yerde ben? ¹⁰³

2310

Yârle gittim bile ben
Döndüm solmuş güle ben
Hep sözlerin yalanmış
Hecil düştüm ele ben ¹⁷

2311

Mailim kaşına ben
Diline dişine ben
Altın hamail olsam
Sarılısam döşüne ben ⁵⁵

2312

Dağdan indim düze ben
Diken oldum göze ben
Ara yerde engel var
Nasıl gelem size ben? ⁶⁰

2313

Dağlardan akamam ben
Göklere çıkamam ben
Sarılar çıra olsa
Kıyıp da yakamam ben ³⁸

2314

Köprüye çıkarım ben
Her yana bakarım ben
Benim huyum böyledir
Çok canlar yakarım ben ¹²²

2315

Manici başıyım ben
Cevahir daşıyım ben
Yâr derdini anatmış
Yârin sırdaşıyım ben ¹¹

2316

Rendeleri dizdim ben
Şeker şerbet ezdim ben
Ancak buldum dengimi
Diyar diyar gezdim ben ¹²²

2317

Yâr yâr diye gezdim ben
Yüreğimi ezdim ben
Vefasız olduğunu
Ta ezelden sezdim ben ¹²²

2318

Ölçüp ölçüp biçtim ben
Soğuk sular içtim ben
Sil beni defterinden
Güzel senden geçtim ben ¹⁷

2319

Buğdayımı biçtim ben
Kepeğini saçtım ben
Yârim ile bir olup
Aşıklığı seçtim ben ¹⁷

2320

Eleğimi astım ben
Seni elle bastım ben
Geçme kapım önünden
Oğlan sana küstüm ben ⁶⁰

2321

Ağlamadan gülmeden
Ayrılıp üzülmeden
Akıl baştan gider mi?
Aşk kapıya gelmeden ⁶⁰

2322

Elbisem var pembeden
Yakışmıyor giymeden
Yaktın beni vicdansız
On beşime girmeden ²³

2323

Entarisi fişmeden
Şimdi gelir çeşmeden
Alacaksan al beni
Yataklara düşmeden ²³

2324

Ateş yanmaz tütmeden
Yol kavuşmaz gitmeden
Tez kavuştur Yaradan
İbik gügük ötmeden ¹²

2325

Daneden
Kısmet aldım daneden
Ahı bülbülden aldım
Yanmayı pervaneden
Ben bu aşka düşeli
Çıkmadım meyhaneden
Felek beni ayırdı
Gözleri mestaneden ⁵⁵

2326

Kesesi kadifeden
Beklerim arifeden
Bayram geçti gelmedin
Söyle sevdiğim neden? ⁶⁰

2327

Adam ölmez yaradan
Öldürmezse Yaradan
İş yanını bilmez mi?
Bunu yoktan var eden ¹⁰³

2328

Seni beni var eden
Kışımı bahar eden
Dünyada dert görmesin
Seni bana yâr eden ⁶⁰

2329

Bir ay doğar meşeden
Yâr dolanır köşeden
Ben yârimi sardıkça
Kırılırim neşeden ⁶⁰

2330

Bir ay doğdu meşeden
Yârim baktı köşeden
Rengini gülden almış
Kokusu menekşeden ²³

2331

Bir su içtim testiden
Ela gözdür mest eden
Mısır'a sultan olsun
Seni bana dost eden ⁵⁵

2332

Şu gönlümü şen eden
Gitti dönmedi neden?
Gözlerim yolda kaldı
Ne gelen var ne giden ⁶⁰

2333

Giden allıdır giden
Çifte benlidir giden
Aşığı öldürmüş
Eli kanlıdır giden ⁵⁵

2334

Sevdim ne gelir elden?
Ölürüm bu emelden
Tehnede bulsam yârî
Sarılısam ince belden ⁶⁰

2335

Maniciyim ezelden
Gönlüm geçmez gözelden
Deli olası gönül
Sana düşmüş ezelden ⁵⁵

2336

Kandilden
Farkım yoktur kandilden
Senden ayrı düşeli
Kan gidiyor kan dilden ⁴⁸

2337

Mani mani mendilden
Çıra yaktım kandilden
Gel otur mani diyek
Sen ağızdan ben dilden ⁹¹

2338

Bir kuş geldi Sarin'den
Selam verdi yârimden
Kanadın yere vurdu
Benim ahizarimden ⁶¹

2339

Sap benden keser benden
Gitmedi eser benden
Sevdan böyle kalırsa
Seni kim keser benden? ⁵⁵

2340

Su çimenden
Su çıkar şu çimenden
Suyu niçin esirgen?
A zalim sucu benden
Hak suçumu affetse
Kim sorar suçu benden? ⁵⁹

2341

Entarisi pembeden
Ne tez usandın benden?
Tenhada bulur isem
Öcüm alırım senden ¹¹⁸

2342

Ayrıldım gülüm senden
Saçı sümbülüm senden
Araya dağlar düştü
Kesildi yolum senden ⁵⁵

2343

Yârimin ediğinden
Ay doğar gediğinden
Ahtı bütün sadık yâr
Döner mi dediğinden ⁶⁰

2344

Caydım ben cihanından
Sevdanın nihanından
Öpsem öpsem doymasam
Yârin gül deheninden ¹⁷

2345

Sular akar derinden
 Çağlayarak yerinden
 Şen gönlüm viran oldu
 Yârimin hallerinden ²³

2346

Bakma bana derinden
 Kımıldama yerinden
 Çektiklerim yetmez mi?
 Menekşe gözlerinden ³⁸

2347

Seni sevdim derinden
 Pişman oldum şerinden
 Adını sileceğim
 Güzeller defterinden ²³

2348

Birinden
 Geçti gönlüm birinden
 Avcılar ceyran için
 Daim çıkmaz bir inden
 Cihandan ahım aldım
 Alamadım birinden ¹¹⁸

2349

Zarar gelmez serinden
 Sesin gelmez derinden
 Ere koca demedim
 Kaynanamın şerrinden ¹⁷

2350

Entarisi yeşilden
 Ben gelemem peşinden
 Sevip gönül verenler
 Ayrılamaz eşinden ²³

2351

Gül aldım yâr elinden
 İçtim aşkın gölünden
 Bu dünyayı verseler
 Gönül geçmez gülünden ¹²²

2352

Kar yağar bardan bardan
 Yollar kapandı kardan
 Ne gelen var ne giden
 Haber gelmedi yârdan ¹³⁴

2353

Geçtim devletten vardan
 Bütün dosttan ağıyardan
 İhtiyar oldum amma
 Gönül ayrılmaz yârdan ³⁸

2354

Mintanı var sarıdan
 Gel beriden beriden
 Belindeki tabanca
 Seni kostak yürüden ¹⁷

2355

Gidiyom ilinizden
 Kurtulam dilinizden
 Yeşilbaş durna olsam
 Su içmem gölünüzden ¹⁴⁶

2356

Koltuğunda ileğen
 İleğende fesleğen
 Kimse güç yetiremez
 Sensin başımı eğen ⁶¹

2357

Kaynanam kara diken
 Yaktı beni gül iken
 Konuştukça oluyor
 Tüyerim diken diken ¹⁷

2358

Köprünün altı diken
 Yaktın beni gül iken
 Allah da seni yakısın
 Üç günlük gelin iken ¹¹²

2359

Aslına ermiş iken
Meylini vermiş iken
Ben niye sevmemişim?
Elime girmiş iken ⁶⁰

2360

Ay gökte yıldız iken
Ben evde yalnız iken
Sarılalım yatalım
Sen oğlan ben kız iken ⁶⁰

2361

Karyola içi diken
Gel yârim etme sitem
Ayrılık değıl midir?
Bunca belimi büken ¹²

2362

Gülün dalında diken
Bilir sevdayı çeken
Azraile baş eğmem
Sensin belimi büken ⁶⁰

2363

Babam der handır gelen
Lebi mercandır gelen
Aşğın yaralamış
Gözleri kandır gelen ⁵⁵

2364

Mezarım derin eylen
Su dökün serin eylen
Dünyada gün görmedim
Ahrete gelin eylen ¹⁰

2365

Bahçede yeşil çimen
Eğlenme beniminden
Horuzlar ötüşmeden
Yola düşelim hemen ⁶⁰

2366

Bu dünya bir merdiven
İnen giden derdinen
Ne kötüye yoldaş ol
Ne konuş namerdinen ⁵⁵

2367

Ayrı kaldım yârinen
Selam saldım telinen
Hiçbir yere sığılmaz
Bu kemiksiz dilinen ¹²

2368

Urbaları siminen
Yemin eyle dininen
Sana bi haller olmuş
Gine gezdin kiminen? ⁹⁴

2369

Tren geliyor tren
İslimin zoruyunan
O yâr haki giyinmiş
Alnının teriyinen ¹⁷

2370

Gökte yıldız miliyenen
Köçek oynar ziliyenen
Kundurası toz olmuş
Siliyor mendiliyenen ⁶⁰

2371

Oynadın benimle sen
İnim inim inle sen
Senin için çektiğim
Destan olur dinlesen ⁶⁰

2372

Armut dalda tek nişan
Al da beline kuşan
Benden başka seversen
Kara toprağa döşen ⁵⁸

2373

Gemi gelir kışladan
Tahtaları vişneden
Köy parası değil mi?
Muhtarları kişneten ⁵⁵

2374

Ne umarsın felekten?
Kavun yapar kelekten
Ateşe su getirir
Kovası da elekten ¹⁴⁵

2375

Çuha çektim cerekten
Bir ah ettim yürekten
Benim bir muradım var
Yeşil başlı melekten ⁶¹

2376

Tavşan kalktı yataktan
Pembe şalvar ipekten
İpek şalvar gelmezse
Boşanırım köpekten ⁵⁵

2377

Yârim gelir mektepten
Gömleği var ipekten
Ben o yâri severim
Hem candan hem yürekten ¹⁶

2378

Ne bakıyon delikten?
Bana da ver erikten
Ne doydum ne usandım
Sencileyin ferikten ⁵⁵

2379

Üzengiler gümüştan
Kalem kestim kamıştan
Yâr aşkına düşeli
Elim çektim her işten ¹²²

2380

Ben usandım gıybetten
Güzel düşmez kıymetten
Seni alır kaçarım
Korkum yok hükümetten ⁶⁰

2381

Bahçede sümükleğen
Topladım iki leğen
Yârim yola koyulmuş
Var mı ki bir bekleyen ⁶¹

2382

Sormadın aramadın
Yaramı saramadın
Boyun devrilsin emi
Sözünde duramadın ⁶⁰

2383

Testi olup dolaydın
Kız sararıp solaydın
Akşama kına yakıp
Yatsı benim olaydın ¹⁷

2384

Aşçılar Bağı yakın
Nazar değmesin sakın
Muska diye beni o
Yârin boynuna takın ⁴⁸

2385

Giderken güle dokun
Al da beline sokun
Irak deyi gücenme
Aşığa Bağdat yakın ⁵⁵

2386

Kale duvarı kalın
Salın sevdiğim salın
Salınarak gezişin
Değiyor dünya malın ¹²²

2387

Dağı duman olanın
Hali yaman olanın
Gözüne uyku girmez
Yâri civan olanın ⁵⁵

2388

Sözlerine kananın
İçin için yananın
Aklıyan zoru vardır
Aşkına bağlananın ²³

2389

Kız saçların saçların
Oynar omuz başların
Kız seni alır kaçarım
Öldürür arkadaşların ¹²⁹

2390

Örülüyor başların
Yakar kara kaşların
Gece kınan yakıldı
N'olacak oynaşların? ¹⁷

2391

Al ipek yeşil ipek
Yâr o senin kaşların
Yaktı kül etti beni
Senin o bakışların ⁷²

2392

Yanarım uğrun uğrun
Geleceği yok yârin
Güzel bizim sevdamız
Oldu Arkası Yarın ¹⁷

2393

Erik dalda daldasın
Ey gönül ne haldasın?
Kırpık seni yolarım
Yâr önüne duldasın ⁹⁵

2394

Terazisin okkasın
Dilerim Hak saklasın
İsterim ki tez gelsin
Yâr bende konaklasın ¹⁷

2395

Mor koyunum kuzlasın
Çoban onu tuzlasın
Ya başlık yasak olsun
Ya kızlar ucuzlasın ⁶⁰

2396

Çilesi dolamasın
Şaduman olamasın
Dert ver Tanrı'm zalime
Melhemini bulamasın ⁶⁰

2397

Koparma dağ almasın
Yârin gönlü kalmasın
Yaram yâr yarasıdır
Ellemen sağalmasın ⁶⁰

2398

Ördek suya dalmasın
Düşman murat almasın
Soyun da gir koynuma
Arzumanın kalmasın ⁶⁰

2399

Kayalar yarılmasın
Yâr bana darılmasın
Yâr bana darılıp da
Ellere sarılmasın ³⁰

2400

Gülüm gülün solmasın
Eller gülün yolmasın
Girem yârin koynuna
Kırk gün sabah olmasın ⁶⁰

2401

Gidiyom söz olmasın
Yolunda iz olmasın
Su serpeyim yoluna
Kundurana toz olmasın²¹

2402

Menekşeler solmasın
Gönül keder dolmasın
Yâri yârden ayıran
Derde derman bulmasın¹²²

2403

Kayalar kertilmesin
Yemenim yırtılmasın
Beni yârden ayıran
Can verip kurtulmasın⁵³

2404

Mısır ektim azmasın
El kuyumu kazmasın
Bugün yârle görüştüm
Allah günah yazmasın⁶⁰

2405

Ocakta gara tava
Yak altını gaynasın
Öte var guru gelin
Kemiklerin oynasın¹¹

2406

Saçlarımın bağısın
Gözlerimin yağısın
Yâr sırtımı dayadım
Bana Aygar Dağı'sın¹⁷

2407

Yanıma gelme misin?
Bir selam salma misin?
Misler gibi kokuyon
Çorum'da alma misin?⁶⁰

2408

Kız gelin Gürcü müsün?
Dağların burcu musun?
Güzellikte eşin yok
Sen çirkin harcı mısın?⁶⁰

2409

Adamdan ayrı mısın?
Düş müsün sayrı mısın?
Az uzu beğenmezsin
Yoksa saraylı mısın?⁶¹

2410

Manici başı mısın?
Cevahir taşı mısın?
Bir mani de sen söyle
Eşşeğin başı mısın?⁶

2411

Cevahir taşı mısın?
Güzeller başı mısın?
Baharınan gelirsin
Kız çiğdem aşı mısın?⁴⁹

2412

Ormanda ceylan mısın?
Gönlümü çalan mısın?
Rüyalarımın giren
Sarışın Nâlân mısın?³⁸

2413

Kış mısın bahar mısın?
Yağmur musun kar mısın?
Yaktıkların yetmezse
Beni de yakar mısın?³⁸

2414

Petek misin bal mısın?
Her gönülde var mısın?
Saçlarımı ağartan
Yağmur musun kar mısın?¹³⁰

2415

Yemeni bağlar mısın?
Hasretim dağlar mısın?
Sana belgizarım var
Bakar da ağlar mısın? ¹²⁹

2416

Ayvayı kaklar mısın?
Kaklarken koklar mısın?
Ayva olsam sevdiğim
Koynunda saklar mısın? ³²

2417

Manici başı mısın?
Cevahir taşı mısın?
Sana bir mendil versem
Cebinde taşır mısın? ¹¹⁴

2418

Bal mısın pekmez misin?
Gülümü kokmaz mısın?
Oğlan ateşsiz kaldım
Çıramı yakmaz mısın? ⁶⁰

2419

Pınara varmaz mısın?
Sar desem sarmaz mısın?
Aht ettin ikrar verdin
Sözünde durmaz mısın? ⁶⁰

2420

Kiremitte buz musun?
Gelin misin kız mısın?
Bu gece geleceğim
Evde yalınız mısın? ¹²⁹

2421

Bedenimin canısın
Eller böyle tanısın
Gönlüm aşkın sarayı
Sen onun sultanısın ⁶²

2422

Taşı attım dereye
Kız geldi pencereye
Kız sen kimin kızısın
Elmadan kırmızısın ¹³¹

2423

Evleri yapan usta
Yeniden yıkısın yapsın
Pencere bırakmamış
Delikanlılar baksın ⁶⁰

2424

Sokağa çıkacaksın
Su gibi akacaksın
Cilvelenme fettan kız
Mahleyi yakacaksın ⁶⁰

2425

Karanfil olacaksın
Sarıp solacaksın
Ben hakime danıştım
Sen benim olacaksın ¹⁴⁶

2426

Sen tazecik bir dalsın
Ahdim mezara kalsın
Benim çok çekmiş gönlüm
Bırak muradın alsın ¹⁷

2427

Irafta portakalsın
Her sırlar burda kalsın
Kumandan ferman etmiş
Herkes sevdiğin alsın ⁵⁵

2428

Çeşme suyun durulsun
Kız oğlana vurulsun
Suya giden gelinin
Su testisi kırılısın ⁵⁵

2429

Okuntumuz sayılsın
Bildiklere yayılsın
Telli duvak içinde
Nikâhımız kıyılsın ⁶⁰

2430

Yâr kalemde burcumsun
Benim gönül borcumsun
Eller ne derse desin
Tam da benim harcımsın ¹⁷

2431

Mani benim falımsın
Mavilimsin alımsın
Senden özge kimsem yok
Tutunacak dalımsın ⁶⁰

2432

Peteğimsin balımsın
Tutunacak dalımsın
Vermem seni ellere
Sen benim öz malımsın ⁶⁰

2433

Karanfilim narımsın
Sen biricik yârımsın
Bıldır nişanlım idin
Bu sene de karımsın ¹⁷

2434

Deli gönlüm naçarsın
Daha nere kaçarsın?
Ağzına kilit vursam
Acep nasıl açarsın? ⁶⁰

2435

Manileri atarsın
Yüreğimi yakarsın
Ben sana ne yaptım ki?
Öyle yan yan bakarsın ⁶⁰

2436

Çapkın çapkın bakarsın
Sen çok canlar yakarsın
Meramın sevmek değil
Yuvaları yıkarsın ⁶⁰

2437

Pencereden bakarsın
Yüreğimi yakarsın
Yel vurur aşağıdan
Misler gibi kokarsın ⁶⁰

2438

Bizim köyün yolları
Çamurluktur kayarsın
Bizim köyün kızları
Dalgacıdır yanarsın ⁴⁰

2439

Ay doğsun gün ağarsın
Tam da bana kararsın
Yitme göğsün üstünden
Bir gün beni ararsın ⁶⁰

2440

Alma dalda sararsın
Bir gün beni ararsın
Sarılalım yatalım
Ateşimiz kararsın ⁵⁵

2441

Leyla der ki ararsın
Erik dalda sararsın
Melek gibi yârin var
Ne öper ne sararsın ⁷²

2442

Üstüme yâr tutarsın
Yeminini yutarsın
Eğer beni almazsan
Salacamı tutarsın ¹⁷

2443

Elma verdim atarsın
Ne musturluk satarsın?
El duydu alem duydu
Kimin ağzın tutarsın? ¹²⁹

2444

Dam başında yatarsın
Bala şeker katarsın
Eğer gönlüm alırsan
Bu gece iş tutarsın ¹⁷

2445

Keklik gibi kayarsın
Bakışınla bayarsın
Gören aklın oynatır
Tam yirmi dört ayarsın ⁶⁰

2446

Karnefilsin darçımsın
Yavru benim harcımsın
Etme bu kötülüğü
Yine kendin acırsın ⁵⁵

2447

Az durursun
Geç gelip az durursun
El gelip yarem bağlar
Sen gelip azdırırsın ⁵⁹

2448

Almalar olgunlaşsın
Sepetler dolsun taşsın
Sevdiğine emdir de
Kız memem dolgunlaşsın ⁶⁰

2449

Bostanım bozulmuşsun
Derdin ne üzölmüşsün?
Güzel kız inat etme
Alnıma yazılmışsın ³²

2450

İrafa uzanmışsın
Güllere bezenmişsin
Gözün aydın sevdiğim
Yeni yâr kazanmışsın ⁶⁰

2451

Yâr sevdayı uzatsın
Beni aşka susatsın
Gece girsin koynuma
Her yanımı ısıtsın ⁶⁰

2452

Yatma yârim çayıra
Uyur uyanamazsın
Verme beni ellere
Görür dayanamazsın ⁶⁰

2453

Alma verdim almazsın
Ben ölürsem kalmazsın
Hangi bağın gülüsün
Zemheride solmazsın ⁵⁵

2454

Üvez dalda sarışın
Saklanır yenir kışın
Sevdayı öğrenmişsin
Güzel kız kaçtır yaşın? ³²

2455

Kızlar bir mani atın
Düğüne neşe katın
Al duvağın içinde
Gelindir Elif hatın ⁶⁰

2456

Bahçe kapısın açtım
Açtım da geri kaçtım
Ben bir şey bilmiyordum
Çapkın yüzümü açtın ⁶¹

2457
Köprüler ırmak için
Yüzükler parmak için
Analar kız doğurmuş
Oğlanlar sarmak için ⁵⁵

2458
Örgüyü örmek için
Örük öğrenmek için
Mehlemizden yâr sevdim
Her sabah görmek için ¹¹

2459
Ay doğar eyvan için
Ala çul sayvan için
Mevla'm kızı yaratmış
Gencecik oğlan için ⁶¹

2460
Şu dağlar orman için
Kâtipler ferman için
Seni bana yazsalar
Derdime derman için ⁶⁰

2461
Bağa indim nar için
Dolaşırım yâr için
Analar kız büyütür
Delikanlılar için ¹³⁵

2462
Karabiber aş için
Yandım çatık kaş için
Eğil bir yol öpeyim
Anan baban baş için ¹⁷

2463
Gidin bulutlar gidin
Yârime selam edin
Yârim uykuda ise
Üstüne gölge edin ¹²⁹

2464
Sevmedin irdeledin
Gelmedin sendeledin
Boşuna ziyan oldum
Ömrümü rendeledin ⁶¹

2465
Ekin ekelim ekin
Yabana saçman tekin
Tarlaya ter dökmeyen
Yesin zıkkımın bekin ⁶⁰

2466
Bu köyler değil tekin
Aldırdım elimdekin
Her gelen benzim sorar
Hiç bilmez kalbimdekin ⁶⁰

2467
Eli saçaklı gelin
İpten kuşaklı gelin
Dün geldin adam oldun
Leylek bacaklı gelin ²³

2468
Elinde tuttuğun helke mi gelin?
Pınar başı sana ülke mi gelin?
Cemalin görenler düşer bayılır
Bir daha yerinden kalka mı gelin? ⁶⁰

2469
Duvağı telli gelin
Gümüştan elli gelin
Buğulu gözlerinden
Sevdiğin belli gelin ⁷

2470
Gözlerin patlak gelin
Çenesi hırtlak gelin
Seni mezar kaçkını
Suratsız hortlak gelin ²³

2471

Alma attım al gelin
Yanakları bal gelin
Dilerim kocan ölsün
Sen de bana kal gelin⁵⁹

2472

Karpuz aldım dil gelin
Ara sıra gül gelin
Ben gibi bulamazsın
Kıymetimi bil gelin²³

2473

Gedikten aşan gelin
Al yeşil kuşan gelin
Kocan çirkin sen güzel
Ceht et de boşan gelin⁵⁵

2474

Karşıdan gelen gelin
Gönlümü çelen gelin
Can vermeye razıyım
Daha ne dilen gelin?⁶²

2475

Aktır bileğin gelin
Nedir dileğin gelin?
Üstüne yâr severim
Oynar yüreğin gelin¹³⁴

2476

Penceresi demir gelin
Söyle sözün emir gelin
O yiğidi ben doğurdum
Gel kıçımı kemir gelin¹²⁹

2477

Kız gelin gavur gelin
Bu nice tavır gelin?
O sırma saçlarını
Sinemde savur gelin⁹⁴

2478

Cinc'oca soylu gelin
Anadan huylu gelin
İk'evi kana koydu
Oklava boylu gelin¹⁷

2479

Salın sevdiğim salın
Kemere vermiş belin
Kız ile cilve olmaz
Gönlümün gülü gelin⁸⁶

2480

Boynunda şal mı senin?
Endamın dal mı senin?
Tadına doyamadım
Dudağın bal mı senin?³⁸

2481

Kaşların kalem senin
Yoluna ölem senin
Ben nasıl hayran olmam?
Hayranın âlem senin⁹⁴

2482

Jale mi adın senin?
Şeker mi tadın senin?
Söylesene güzel kız
Kimdir muradın senin?¹²²

2483

Hallerine vay senin
Emeklerin zay senin
Sen sevdin eller aldı
Adın elevay senin⁶⁰

2484

Keseme dar diyenin
Kusurum var diyenin
Boynu altında kalsın
Yârime yâr diyenin⁶⁰

2485

Gül açılır baharın
Gül dibi olur serin
Yanağında tomurcuk
Güller var nazlı yârin⁹⁸

2486

Mursal'ın suyu serin
Ok vurdu kirpiklerin
Tabip çare bulamaz
Yaralarım çok derin⁴⁸

2487

Yel eser serin serin
Bu gönül senin yerin
Bir ummana benziyor
O masmavi gözlerin³⁸

2488

Denizin dibi derin
Üstüne halı serin
Sandık sepet istemem
Beni yârime verin⁶⁰

2489

Haydin haydin kalkıverin
Lambaları yakıverin
Ananız mayalı yapmış
Gövdenize çakıverin⁵⁴

2490

Yollar açtım geçesin
Gelincikler biçesin
Gönlümü bahçe yaptım
Sarı güller seçesin³⁸

2491

Kaldır camın perdesin
Yârim hangi yerdesin?
İlk akşamdan gelirdin
Sabah oldu nerdesin?⁶⁰

2492

Güzel yârim nerdesin?
Kaldır camın perdesin
Güzelliğın hoş emme
El erişmez yerdesin⁶⁰

2493

Kız halimden bilesin
Güldüresin gülesin
Eğer bana gelmezsen
Kara yere gelesin⁶²

2494

Vur testiye gümlerin
Âşık olan dinlesin
Sevdiğine varmayan
Hiç evlendim demesin⁴²

2495

El dili uzamasın
Aramız bozamasın
Geleceksen uğrun gel
Kimseler sezemesin⁶²

2496

Söğüt dalın eğmesin
Yâr elleri sevmesin
Mavi boncuk tak oğlan
Sana nazar değmesin⁶⁰

2497

Çirkini kimse öğmesin
Güzele nazar değmesin
Güzel dediğın güzel de
Koç yiğide kaş eğmesin⁴⁹

2498

Uzan kavak uzan dalın olmasın
Yârim güzel olsun malım olmasın
Seni benden beni senden ayıran
Dilerim Allah'tan yüzü gülmessin²⁷

2499

Seni seven onmasın
Dalına kuş gonmasın
Sülün desem değilsin
Gökten yere inmesin ¹⁷

2500

Elma elma der misin?
Elma versem yer misin?
Bir garip derde düştüm
Derdim kimse bilmesin ¹⁶

2501

Efendim ölmeyesin
Dert bela bilmeyesin
Cennet durağın olsun
Cehennem görmeyesin ¹⁰³

2502

İncecik dal gibisin
Dudakta al gibisin
Sana hiç doyum olmaz
Sapsarı bal gibisin ³⁸

2503

Damarda kan gibisin
Canımda can gibisin
Bir gün var bir gün yoksun
Uçan duman gibisin ³⁸

2504

Gerilmiş yay gibisin
Göklerde ay gibisin
Her zaman içilecek
Demlenmiş çay gibisin ³⁸

2505

Karpuzun göbeğisin
Bursa'nın ipeğisin
Ben kovanda arıyım
Sen balın peteğisin ³²

2506

Peri mi ece misin?
Dilimde hece misin?
Sultan da başın eğer
Ondan da yüce misin? ¹⁷

2507

Acep yapağı mısın?
Buğday kepeği misin?
Dolanırsın peşimde
Zağar köpeği misin? ¹⁷

2508

Bahar gecesi misin?
Aşkın hecesi misin?
Mis gibi kokuyorsun
Çiçek bahçesi misin? ⁷

2509

Yenidünya yer misin?
Daha da ister misin?
Gördüm gözüm kamaştı
Kız sen mücevher misin? ³²

2510

Karanfil eker misin?
Balınan şeker misin?
Bana ettiklerini
Sen olsan çeker misin? ²³

2511

Karanfil eker misin?
Balınan şeker misin?
Meramın sevmek değil
Kuru dil döker misin? ³⁹

2512

Çağırsam gelir misin?
Halimi bilir misin?
Sen bana benim deyip
Yüzüme güler misin? ¹²

2513

Perilere eş misin?
Yakarsın ateş misin?
Ay batar sen batmazsın
Yoksa sen güneş misin? ⁶³

2514

Yârim yâr ise gelsin
Dağlar kar ise gelsin
Ben o yâri seviyom
Gönlü var ise gelsin ¹¹⁹

2515

Adımı anan gelsin
Sevdiğim canan gelsin
Yüzüme gülen değil
Derdime yanan gelsin ⁶⁰

2516

Mavi giyenler gelsin
Şeker yiyenler gelsin
Sessiz yâr neme gerek?
Mani diyenler gelsin ⁶⁰

2517

Rüzgâr gibi esersin
Öpsem acep ne dersin?
Dünyada güzel pek çok
Onlardan sen güzelsin ¹³⁰

2518

Dam üstünde gezersin
İnci boncuk dizersin
Çorum'da menendin yok
Sen herkesten güzelsin ⁶⁰

2519

El bilsin âlem bilsin
Sevdiğim değil elsin
Çok gelip geçme burdan
Benim harcım değilsin ⁶⁰

2520

Kâğıt içinde simsim
Dedim yârim sen kimsin?
El yanında elimsin
Tehnelerde benimsin ¹⁶

2521

Esmerimsin erimsin
Sabahım seherimsin
Dünyamı ısıtırsın
Gözümde güherimsin ⁶⁰

2522

Menekşem harelensin
Yaprağı parelensin
Ne gözüm yâri görsün
Ne yürek yarelensin ⁷⁴

2523

Karşıda duran sensin
Zülfünü buran sensin
Bana cellat kâr etmez
Boynumu vuran sensin ⁵⁵

2524

Bisiklete binersin
Bizim orda inersin
Annem sana sorarsa
Lastik patladı dersin ⁸⁵

2525

Karnefilsin bibersin
Kız ne güzel dilbersin
Eğil bir yol öpeyim
Cennetecek gidersin ⁶¹

2526

Bahçelerde bibersin
Bilirim yâr güzelsin
Sana gönül veremem
Hayırsızsın gidersin ²³

2527

Dalda erik yeşersin
Niye derdim deşersin?
Gülme benim derdime
Bir gün sen de düşersin⁶⁰

2528

Sarı delme giyersin
Niye boynun eğersin?
Doğru söyle genç oğlan
Hangimizi seversin⁶⁰

2529

Köprünün altı mersin
Beklerim yârim gelsin
Beklemekten usandım
Allah belanı versin¹⁶

2530

Kara bağrım ezersin
Niçin beni üzersin?
Ben derdinden ölürken
Sen elinen gezersin⁶⁰

2531

Bisiklete binersin
Karıncayı ezersin
Madem benden güzelsin
Neden bekâr gezersin?⁸⁵

2532

Hep peşimde gezersin
Bakışınla ezersin
Sözümden dönmedim ki
Niçin hile sezersin?⁶⁰

2533

İpe mercan dizersin
Cami cami gezersin
Oruçlu olduğumu
Bakışımдан sezersin¹²⁶

2534

Sen hızarâ gelirsin
Ah u zara gelirsin
Yıldızın mı düşüktür
Hep nazara gelirsin?¹⁷

2535

Ekin ekme eğlenirsin
Bağ dikme bağlanırsın
Çek deveyi güt koyunu
Bir gün olur beylenirsın¹⁴⁵

2536

Şapkanı eğdirmişsin
Kaşına değdirmişsin
Çok da güzel değilsin
Kendini sevdirmişsin⁷³

2537

Vur tepsiyi gümllesin
Âşık olan dinlesin
İstedığın olmazsa
Ben evlendim demezsin¹³¹

2538

Dünyamı zindan ettin
Dinden imandan ettin
Madem candan sevmezdin
Ne diye candan ettin?⁶⁰

2539

Hep elleri hoş ettin
Yaz ömrümü kış ettin
Kurşun yemez sırtımı
Yere serdin tuş ettin¹⁷

2540

Beni baştan atıyon
Sevgiye su katıyon
Mademki sevdiğin var
Niye yalnız yatıyon?⁶⁰

2541

Okula gidemiyon
Gidip de gelemiyon
Saçın çok güzel ama
Örmeyi bilemiyon⁶⁰

2542

Beygirin yüklü odun
Dağdan mı geliyodun?
Yel esti tipi yağdı
Gözümü yolda kodun⁶⁰

2543

Irmak kıyısı yılğın
Üç oğlan bana vurgun
Birisi şöyle böyle
Birisi bana uygun²⁰

2544

Bahçelerde moroşgun
Yârim atın ne coşkun
Kara sevda başında
Kızılırmak'tan coşkun⁷³

2545

Fırın üstünde fırın
Engeller geri durun
Yârim burdan geçecek
Altın iskemle kurun¹⁷

2546

Ben efendi sen kulsun
Bırak kolun yorulsun
Ben senden ırazıyım
Her günüm böyle olsun⁶¹

2547

Kara günüm ağ olsun
Aramızda dağ olsun
Yılda bir görüşelim
Tek canımız sağ olsun⁶⁰

2548

Kabak pişti tuz ister
Ana gönlüm kız ister
Kız olmazsa dul olsun
Cilve cümbüş bol olsun¹²⁵

2549

Mezarım derin olsun
Su serpin serin olsun
Dünyada alamadım
Ahrette benim olsun⁶⁰

2550

Sevdiğim âlim olsun
İstemem zalim olsun
Benim burda yandığım
Ona da malum olsun⁶⁰

2551

Yorganım gülden olsun
Döşeğim çuldan olsun
Samanlık seyran bana
Sevdiğim Sultan olsun¹⁷

2552

Şu dağlar pelin olsun
Meşeler gelin olsun
Yâri bana versinler
Kalanı elin olsun⁶⁰

2553

Yâr ömrün uzun olsun
Düğünün güzün olsun
Küstürüp gitme beni
Gelmeye yüzün olsun⁶²

2554

Akıllı bilgin olsun
Yaşından olgun olsun
Bir koca ver Allah'ın
Kesesi dolgun olsun¹⁷

2555

Yârim atın beş olsun
 Üzengin gümüş olsun
 Bana bir mendil yolla
 İçinde yemiş olsun ⁶⁰

2556

Yâr yüreğin buz olsun
 Gözün uykusuz olsun
 Ekmek aş yetireme
 Bebeğin dokuz olsun ⁶⁰

2557

Sokakta geziyorsun
 Oğlumu üzüyorsun
 Güzel desem değilsin
 Maymuna benziyorsun ²³

2558

Ay doğsun düzde dursun
 Kırkmalar yüzde dursun
 Canım karar almıyor
 Yâr gelsin bizde dursun ⁵⁵

2559

Yavrum sen ne durursun?
 Durdukça ucuzursun
 Vermezse küpe koysun
 Anan turşunu kursun ¹⁷

2560

Cam dibinde durursun
 Cama tık tık vurursun
 Kırma oğlan camları
 Karakolluk olursun ⁶⁰

2561

Mendilim sende dursun
 Bakar neşe bulursun
 Alacaksın al beni
 Sonra pişman olursun ⁶⁰

2562

Ne uyursun ne uyursun?
 Bu uykuda ne bulursun?
 Al abdesti kıl namazı
 Cennet âlâyı bulursun ⁷

2563

Beyaz giyme üşürsün
 Güzellikte meşursun
 Bir acayip huyun var
 Yad ile konuşursun ⁶¹

2564

Manici başı mısın?
 Cevahir taşı mısın?
 Her geçen seni sever
 Sen cennet kuşu musun? ¹⁶

2565

Gözelerden durusun
 Nazar eden kurusun
 Kem sözden kötü gözden
 Mevla'm seni korusun ⁶⁰

2566

Yatarken koyun koyun
 Bana oynadın oyun
 Hiç utanman yok mudur?
 Boyun devrilsin boyun ⁶⁰

2567

Lale açılır bir gün
 Koku saçılır bir gün
 Gam çekme deli gönül
 Bahtın açılır bir gün ¹²²

2568

Kar yağar üğüm üğüm
 Elinde altın güğüm
 Buna can mı dayanır?
 Ne dün gördüm ne bugün ⁶¹

2569

Denize daldım bugün
Bir balık aldım bugün
Yârimi eller aldı
Kimsesiz kaldım bugün ⁶⁰

2570

Gözlerim doldu bugün
Benizim soldu bugün
Sensiz bana her taraf
Cehennem oldu bugün ³⁸

2571

Dertli başı bülbülün
Var savaşı bülbülün
Seherde gözün yaşı
Deler taşı bülbülün ⁵⁵

2572

Git yârim şirin görün
Kara şapkayı bürün
Ben buldum ayarımı
Sen ortaklıkta sürün ¹¹

2573

Gelin gelin getirin
Gelin geçin oturun
Buna imam evi derler
Ne yiyin ne götürün ¹⁴⁵

2574

Hotlan pabuç yırtılsın
Sevdan benden kurtulsun
Sırtındaki al delme
Salacama örtülsün ³⁴

2575

Dilden akan balımsın
Tutduğum dalımsın
Yaklaş da bir koklayım
Yediveren gülümsün ¹⁷

2576

Dane dane üzüksün
Yârim iki gözüksün
Sakin unuttu sanma
Gece gündüz sözümsün ¹¹⁶

2577

Oynama yorulursun
Civansın kırılırsın
Sen bir dünya güzeli
Her yerde görünürsün ¹⁰⁸

2578

Göyneği kire düşsün
Koynuna pire düşsün
Bana vefa etmeyen
Yâr yerden yere düşsün ⁶⁰

2579

Ham değil yetkin mişsin?
Kokmaya yatkın mışsin?
Serpilip aşka geldin
Amma da ötkünmüşsün ⁶¹

2580

Dağlarda geyik misin?
Başına seyip misin?
Hiç selamın gelmiyor
Hünkârdan büyük müsün? ⁵⁵

2581

Bağlarda ak gül müsün?
Lale mi sümbül müsün?
Çiçek dili kuş dili
Söyle sen bülbül müsün? ¹²³

2582

Çoban alsın sürüsün
Yaylalara yürüsün
Sevip de unutani
Kara toprak bürüsün ⁶⁰

2583

Sen bir peri kızısın
Göklerin yıldızısın
Yuvamın nar çiçeği
Annenin sağ gözsün ¹⁷

2584

Kekliği vurdum bütün
Havaya ağdı tütün
Adam adamı yemez
Azıcık beri sürtün ⁵⁵

-P-

2585

Elemin bağı verip
Derdinle oldum harap
Adam sarhoş olur mu?
İçtiğin bir tas şarap ⁴⁸

2586

Kaynanam kara akrep
Ağusun akıtır hep
Güvencim yüce Allah
Onu eylesin türap ¹⁷

2587

Sarıl da koynumda yat
Kaymaklar ye ballar tat
Dinin iman yok mu?
Bana bir güzellik yap ¹⁷

2588

Bayramlığım mor krep
Yürürüm yelep yelep
Ben senden ırazıyım
Anan kışkırtıyor hep ⁶¹

2589

Kollarında altın top
Kurban olayım mektup
Benden evvel varırsan
Yârin gözlerinden öp ¹¹

2590

Halden bilmez el mektup
Gözüm yaşı sel mektup
Yârin pamuk eline
Yüzün sür de gel mektup ⁶⁰

-R-

2591

Mani maniyi açar
Maniden kaldım naçar
Kör olası çöpçüler
Yârsiz yorganım açar ⁶⁰

2592

Mani maniyi açar
Manilerden kim kaçar?
Doğru söyle manici
Cenneti kimler açar? ⁵⁵

2593

Gökte güvercin uçar
Kanadı hülle biçer
Oğlu güveyi olmuş
Babası altın saçar ⁶¹

2594

Gel gidelim sevdalım
Bizim vatana kadar
Yâr ben senden ayrılmam
Dünya batana kadar ¹³⁹

2595

Arpalar dize kadar
Gel yârim bize kadar
Sana çorap öreyim
Topuktan dize kadar ¹⁶

2596

Yârim adın Gülizar
Yanağında gülün var
Sen ellerin olursan
Dünya olur bana dar ⁶⁰

2597

Dağların tepesi kar
Yol kapalı gelmez yâr
Yârinden ayrılana
Geniş dünya olur dar ¹²²

2598

Mile yâr
Sevdan benim ile yâr
Aşığa hor bakanın
Gelsin gözü mile yâr
Yâr el ile konuşmuş
Söylemesi bile ar ⁵⁹

2599

Sabah olur gün doğar
Bulutlar göğe ağar
Yârsiz gezip tozanın
Başına dolu yağar ¹²²

2600

Bahçelerde su akar
Yâr aşkı beni yakar
Yâri gurbette olan
Her gün yollara bakar ¹²²

2601

Kapın kapıma bakar
Ateşin beni yakar
Etme bu kötülüğü
Gine yüz yüze bakar ⁸¹

2602

Camdan sakallı bakar
Burnundan sümük akar
Delikanlı dururken
Sakallıya kim bakar? ⁶⁴

2603

Tafrası yürek yakar
Eloğludur tez bıkar
Hoplayan evde kalır
Hanım kızlar tel takar ¹⁷

2604

Reyhanlar güzel kokar
Yârim karşıdan bakar
Yârin mahmur bakışı
Benim kalbimi yakar ¹²²

2605

Kaşların hüma bakar
Gözlerin yuma bakar
Nasıl ana doğurmuş?
Ateşin beni yakar ⁵⁵

2606

Pencereden kız bakar
İncili küpe takar
Sakallıya kim bakar?
Sakalsız yürek yakar ⁶⁰

2607

Yâr yâr yoluna bakar
Su olsa orya akar
Kimde varsa yâr aşkı
O aşk yüreğin yakar ¹²²

2608

Bahçelerde ayva nar
Öptüm şekerlendi yâr
Olmaz olsun böyle kâr
Bu yıl da kaldık bekâr⁸⁶

2609

Portakalım hoş kokar
Soyarken suyu akar
Yâr koynundan birini
Bana verse ne çıkar³²

2610

Yerden bir bostan çıkar
Tatlı dil dosttan çıkar
Neler geçti başımdan?
Yazdırsam destan çıkar⁶⁰

2611

Kekili festen çıkar
Tatlı dil dosttan çıkar
Kalmışım gam içinde
Gel beni yastan çıkar⁶⁰

2612

Seneklikte fırçalar
Yâr oturmuş saz çalar
Yârimin yanık sesi
Yüreğimi parçalar⁶⁰

2613

Dam üstünde çırılar
Çekiliyor kuralar
Ben askere gidiyom
Size kalsın buralar¹¹⁴

2614

Eller kavil kursalar
Sözlerinde dursalar
Akşam verip yârimi
Sabah beni vursalar⁶⁰

2615

Ovalar düz ovalar
Yaz geçti güz ovalar
Yâr hasreti çekerim
Gece gündüz ovalar¹²²

2616

Bu dağlar ulu dağlar
Eteği sulu dağlar
Herkes yâr ile gezer
Yüreğim kara bağlar⁹¹

2617

Çağlar
Gençlik bir seldir çağlar
Dünya malını versen
Geri gelmez o çağlar⁴⁸

2618

Şu dağlar meşe dağlar
Engel güneşe dağlar
Sevenleri ayırmış
Dön müştür taşa dağlar⁶³

2619

Dağlar hey sıradağlar
Akdağlar Karadağlar
Deli gibi gezdiğim
Söyleyin yâre dağlar¹²²

2620

Şu dağlar taze dağlar
Yâr gele geze dağlar
Esmesi şarap olmuş
Kekliği meze dağlar⁵⁵

2621

Şu dağlar helik dağlar
Dört yanı delik dağlar
Eşinden ayrılana
Mekan meşelik dağlar⁶⁰

2622

Başı tavatır dağlar
Gaylesiz yatır dağlar
Yârin cevri çok bana
Sustuğum hatır dağlar⁶⁰

2623

Yâr yâr diye kan ağlar
Al değil kara bağlar
Yârinden ayrılanın
Meskeni olur dağlar¹²²

2624

Bu dağlar ulu dağlar
Çevresi sulu dağlar
İkrıldım yâre gidem
Kapatmış yolu dağlar⁶⁰

2625

Şu dağlar ulu dağlar
Cılgadır yolu dağlar
Sevdiğinden ayrılan
Hem dövünür hem ağlar⁶⁰

2626

Firkate dalan ağlar
Çaresiz kalan ağlar
Analar içten içten
El kızı yalan ağlar⁶⁰

2627

Şu dağlar kıştan ağlar
Geyikler şişten ağlar
Öperken ısırılmışım
Al yanak dişten ağlar⁵⁵

2628

Bahçe bar için ağlar
Havya nar için ağlar
Dün anadan doğanlar
Bugün yâr için ağlar⁵⁵

2629

Şu dağlar ulu dağlar
Dört yanı sulu dağlar
Ben derdimi söylesem
Gün durur bulut ağlar¹²⁹

2630

Kağrı çokça gıcılar
Şimdi gelir hacılar
Allah bize gösterme
Bundan büyük acılar⁶¹

2631

Karşıda oyacılar
İp boyar boyacılar
Gelin olan ağlasın
Geliyor kınacılar⁸⁶

2632

Keklik idim vurdular
Kanadımı kırdılar
Daha ben neyidim ki?
Anamdan ayırdılar¹¹⁸

2633

Karşıda ayvalıklar
Suda oynar balıklar
Bir kız sevdim vermedi
Kör olsun Arpalıklılar¹²⁹

2634

Kara koyun kestiler
Kındırgından astılar
Tez gel evin yıkılınsın
Tüm köyleri bastılar¹³²

2635

Sakalımızı ağarttılar
Benzimizi sararttılar
Börek lafzın iştince
Lambaları kararttılar⁵⁴

2636

Altın oldu başaklar
Tırpan çalın uşaklar
Seven alsın seveni
Söyünmesin ocaklar ⁶⁰

2637

Uzun uzun kavaklar
Elma gibi yanaklar
O elmalar üstünde
Gezsin benim dudaklar ¹²²

2638

Hey kavaklar kavaklar
Yârim şeker ufaklar
Pul pul olsun dökülsün
Seni öpen dudaklar ³⁹

2639

Ortaköy'ün başında
Guru guru budaklar
Alışmış duramıyo
Yâri öpen dudaklar ¹¹

2640

Zeytin dolu tabaklar
Çiçek açtı kabaklar
Yâr koynunda yâr için
Bir çift tomurcuk saklar ¹²²

2641

Deryadaki kayıklar
Suda oynar balıklar
Azemdeki kemikler
Yâr yâr diye sayıklar ⁶¹

2642

Göl üstünde kayıklar
Yârim bulgur ayıklar
Aç sevdiğim kapıyı
Buydu kaytan bıyıklar ⁶⁰

2643

Sıra sıra kavuklar
Giyer akli savuklar
Beni yâre dilemiş
Günücü kel tavuklar ⁶⁰

2644

Kara kara tavuklar
Beyaz beyaz yumurtlar
Çorum'un erkekleri
Çay içerken uyuklar ⁷

2645

Giymiş yeşiller allar
Dilinden akar ballar
On beşine değen kız
Sevdiğine el sallar ⁶⁰

2646

Yârin gezdiği damlar
Çörteninden su damlar
Sevda nedir bilir mi?
Şu kıyıcı adamlar ⁶⁰

2647

Çamlar ey sıra çamlar
Geldi geçti bayramlar
Yârsiz bayram yapanın
Yüreğine kan damlar ¹²²

2648

Damlar
Batsın zindanlar damlar
Aklıma sen geldikçe
Yüreğimden kan damlar ⁴⁸

2649

Karşıda oturanlar
Derdimi artıranlar
Bana bir öğüt verin
Sevdadan kurtulanlar ¹⁴⁶

2650
Adile'm okuyanlar
Okusun okuyanlar
Cennet yüzü görmesin
Peçeyi dokuyanlar ⁶¹

2651
Tezgâhta takıyanlar
Yemeni dokuyanlar
Geceyi gündüz eder
Gurbette okuyanlar ¹²³

2652
Kara kara kazanlar
Kara yazı yazanlar
Cennet yüzü görmesin
Aramızı bozanlar ⁶⁴

2653
Dağları dağlasınlar
Görenler ağlasınlar
Yârimin mendiliyinen
Yaramı bağlasınlar ²³

2654
Camdan ayna yaparlar
Güneş vurunca parlar
Yolculara görünme
Yollarından saparlar ⁹⁸

2655
Gazeteyi satarlar
Kolu kola çatarlar
Kavuşunca yâr yâre
Canı cana katarlar ¹²²

2656
Duymaz sanma duyarlar
Bağra hançer dayarlar
Kırkında azanları
Teneşire koyarlar ¹⁷

2657
Beyaz giyme tanırılar
Seni yosma sanırılar
Benim talihim yoktur
Seni benden alırlar ⁵⁵

2658
Gayfeyi gavururlar
Bişmeden savururlar
Bu ne şaal köyümüŝ?
Sevmeden ayırırlar ¹¹

2659
Bulguru kaynatırlar
Sokuya yaylatırlar
Benim bir tek yârimi
Döverek ağlatırlar ¹¹

2660
Kolcular geziyorlar
Künyeni kazıyorlar
Şimdi gözü açığı
Cenderme yazıyorlar ⁶⁰

2661
Köşkün önu ağaçlar
Dalında öter kuşlar
Beni sana kul eden
Sendeki kalem kaşlar ¹²²

2662
Cümle dert bende kışlar
Bir biter bini başlar
Düşmandan beter etti
Dostun vurduğu taşlar ⁶⁰

2663
Uzun uzun kamışlar
Ucunu boyamışlar
Benim sevdiğim yârî
Askere yollamışlar ²⁶

2664

Kekliğimi vurdular
Yüreğimi burdular
Ben buralı değılim
Bana tuzak kurdular⁷⁷

2665

Ey sokular sokular
Çağlasın serin sular
Yâr gözünü kırparsa
Haram olsun uykular¹⁷

2666

Başımdaki poşular
İlbır ilbır ışılar
Yedi yıldır seviyom
Yeni duydu komşular⁸¹

2667

Yara sızlar
Ok değımiş yara sızlar
Yaralının halinden
Ne bilsin yarasızlar?
Borçluların derdinden
Anlarmış parasızlar
Akçalar sölpük olur
Can yakar kara kızlar⁶¹

2668

Ah kızlar gövel kızlar
Akşam akşam gel kızlar
Siz olmadan dağılmaz
Başımdaki yel kızlar¹⁷

2669

Sarı sarı genç kızlar
Kalpleri aşkla sızlar
Damla damla eriyor
Yârsiz kalan yalnızlar³⁸

2670

Kalenin ardı çınar
Hep kuşlar ona konar
Kuş kadar olamadım
Yüreğim ona yanar⁶⁰

2671

Şu pınar eşme pınar
Bülbüller ona konar
Bugün yâri görmedim
Yüreğim ona yanar⁶⁰

2672

Köşkün altında pınar
Kah akar kahi donar
Yârinden ayrı düşen
Pervane gibi yanar¹²²

2673

Ay doğmuş par par yanar
Nazlı yâr beni arar
Vefasızlık etmeyin
Hep eller beni kınar⁶¹

2674

Şu pınar eşme pınar
Yaremi deşme pınar
Yâr yanından geçerse
Bensiz konuşma pınar⁷⁰

2675

Dama çıktım dam oynar
Damarımda gan oynar
Eloğlu benim neyim?
Görünce canım gaynar¹¹

2676

Harar üstünde harar
Oturmuş zülfün tarar
Bir elim ak göbekte
Bir elim neler arar?⁶¹

2677

Yüreğim alaf atar
El söze hile katar
Ellere ilendiğim
Hep gelir bana batar ⁶⁰

2678

Jandarma nişan atar
Dinlenir tüfek çatar
Nazlı yârin kaşları
Sanki sineme batar ¹²²

2679

Develer katar katar
Zenciri suya batar
Şimdi zaman kızları
Koca diye can atar ⁸⁵

2680

Kaşların katar katar
Kirpiklerin ok atar
Yanağın dükkân açmış
Dudakların bal satar ⁶⁰

2681

Elbisem boydan atar
Ceplerim para tartar
El kızı benim neyim?
Gördükçe ömrüm artar ⁶

2682

Tarana aşı tartar
Boğazımı yırtar
Yetiş baklava gardaş
Şu canımı gurtar ⁶⁰

2683

Gerdanı inci tutar
Gönül bir genci tutar
Ben yâr ile gezende
Rakibi sancı tutar ⁶⁰

2684

Deniz dibi kum tutar
İki güzel mum tutar
Biri şeker bal kaymak
Birisini lokum tutar ⁶⁰

2685

Suya var sabuna var
Su başında suna var
Beğenmezsen muhtarın
Sümüklü oğluna var ⁶⁰

2686

Mendilimde kare var
Yüreğimde yâre var
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne bu derde çare var ¹⁶

2687

Yare var
Gönül sende bir yare var
Tabipler çare bulamaz
Çare için o yâre var ⁴⁸

2688

Muzun dilde adı var
Her meyvenin tadı var
Soyunurken naz eder
Yârimin inadı var ³³

2689

Aslı var
Bak şu söziün aslı var
Yanan bir Kerem varsa
Bir de yakan Aslı var ⁴⁸

2690

Sevdalanmaz baş mı var?
Gözlerinde yaş mı var?
Çilekeş yaptın beni
Kız kalbinde taş mı var? ³⁸

2691

Dağların taşları var
Yârin yay kaşları var
Halimi arzetmeye
Gözümün yaşları var ²³

2692

Kasabın satırı var
Yanında yatırı var
Kasap olmazdım emme
Paranın hatırı var ¹³⁹

2693

Şu evin sunası var
Gönlümün yanası var
Civelek sevdiğimin
Elekçi anası var ⁶²

2694

Zenginın kasası var
Ne gamı tasası var?
Şu eli nasırlının
El kadar odası var ⁶⁰

2695

Halayın halayı var
Kapların kalayı var
Dünür yolla babama
Vermezse kolayı var ⁸⁸

2696

Bir incecik beli var
Okka gibi eli var
Elin işi bitince
Kürek gibi dili var ¹⁷

2697

Halden bilecek mi var?
Yaşım silecek mi var?
İçerim daralıyor
Başa gelecek mi var? ⁶⁰

2698

Kaşın kara ker mi var?
Al yanakta ter mi var?
Bugün ben yâri gördüm
Yüreğimde fer mi var? ⁶¹

2699

Bahçelerde enginar
Enginarın dengi var
Ben yârimi tanırım
Yanağında beni var ²³

2700

Marsık gibi teni var
Boydan uzun eni var
Çirkin zengin kızının
Bi dolu seveni var ⁶⁰

2701

Su başında peri var
İşin hayrı şeri var
Güzel sevmek sevaptır
Dört kitapta yeri var ⁶⁰

2702

Şu dağların karı var
Hep ellerin yâri var
Ağlama kömür gözlüm
Ben ağlasam yeri var ⁵⁵

2703

Elinde terazi var
Cebinde çerezi var
Elinen güler oynar
Yâr bana garezi var ¹³⁴

2704

Çam altında çardak var
Yâr elinde bardak var
Ne hoş yaratmış Mevla?
Elma gibi yanak var ¹²²

2705

Çanaklıkta çanak var
Kız sende ne yanak var
Öpmek isterdim ama
Karakolda dayak var⁶⁰

2706

Culhalıkta mekik var
Hatırımda yıkık var
Yâr benim olur amma
Arada münafık var⁵⁵

2707

Bahçelerde erik var
Dibinde bir ferik var
Ferik bir öpücük ver
Sana bir ellilik var⁶⁰

2708

Bahçelerde kelem var
Arkamızdan gelen var
Eski yâr şöyle dursun
Yeni yârden selam var¹⁰⁷

2709

Arpa biçtim destem var
Yatak getir hastam var
Yüce dağlar ardında
Nazlı yâre postam var⁷⁷

2710

Pencerede şişem var
İçinde menekşem var
Dün akşam yâri gördüm
Onun için neşem var⁴

2711

Tandırılıkta sacım var
Felek sende öcüm var
Yârimi elden aldın
Yüreğimde acım var⁶⁰

2712

Küleklerde yağım var
Kara üzüm bağım var
Yâr ile bir olmaya
Aşılacak dağım var¹⁷

2713

Saçımda siyahım var
Bülbül oldum ahım var
Göz gördü gönül sevdi
Benim ne günahım var?⁶⁰

2714

Kayada urganım var
Kadife yorganım var
O yâr benim olursa
Tekkeye kurbanım var¹⁵

2715

Bahçelerde narım var
Fidan boylu yârim var
Bir gün ayrı düşersem
O gün ah u zarım var¹²²

2716

Askerdeyim yasım var
Mor püsküllü fesim var
Yolla çavuş yârimi
Yârimde havasım var¹¹

2717

Asmada mor salkımlar
Dönüp de bakmadı yâr
Dolaşık çile gibi
Açılmayan bahtım var¹⁷

2718

Kalemim dividim var
Gurbette yığdım var
Gelir diye canımdan
Çıkmadık ümidim var⁶⁰

2719

Çaydanlıkta çayım var
Gam çekecek neyim var?
Çok gıllama gaynana
Üç aylık bebeğim var⁶⁰

2720

Karşıda eleğim var
İçinde keleşim var
İtin köpeğin kızı
Senden bir dileğim var⁵⁹

2721

Ağustos var ekin var
Hasta olsan hekim var
Benim gönlümde sensin
Senin gönlünde kim var?²³

2722

Her gün akşam demim var
Dağlar kadar gamım var
Kömür gözlü nazlı yâr
Senden başka kimim var?⁶⁰

2723

Sepet sepet arım var
Künde ah u zarım var
Şu dağların ardında
Kömür gözlü yârim var⁵⁵

2724

Evinize yolum var
Yâr sarmaya kolum var
Baban seni verecek
Yüklü param pulum var⁶⁰

2725

Ambar ambar unum var
Allah'tan umudum var
O kız benim olursa
Kırk tekkeye mumum var²³

2726

Bahçede hasırım var
Tarlada mısırim var
Dürzü deyyisin kızı
Neremde kusurum var?⁷⁸

2727

Asmalarda salkım var
Analardan talkım var
Seni alıp gidecem
Kararım var ülküm var¹⁷

2728

Asmalarda üzüm var
Yâre bir çift sözüm var
Bir evde iki bacı
Büyüğünde gözüm var⁶⁰

2729

Ketenim var bezim var
Gitme bir çift sözüm var
Niçin benden kaçarsın?
Belki sende gözüm var²³

2730

Ketenim var bezim var
Eğlen sana sözüm var
Yüzüne diyemiyom
Şeftalinde gözüm var⁵⁵

2731

İlengerde üzüm var
Benim sende gözüm var
Seni severdim emme
Başkasına sözüm var⁶⁰

2732

Ateşim var közüm var
Sevda çeken özüm var
Ellere bakar mıyım?
Benim yâre sözüm var⁶⁰

2733

Çuval çuval kozum var
Güzellerde gözüm var
Kulağımı bana ver
Sana bir çift sözüm var²³

2734

Uzun uzun urgan var
Üstümüzde yorgan var
Bu yorganın altında
İki değil bir can var¹²²

2735

Bahçelerde kiren var
Yârime fit veren var
Yâri benden ayırıp
Günahıma giren var⁶⁰

2736

Baş aşığı giden var
Yüzün eğri neden yâr?
Evvel böyle değildin
Seni bir öğreten var¹⁰³

2737

Bıçaklıkta kazan var
Gazan sende düzen var
Gazan seni kırarım
Yâriminen gezen var¹⁶

2738

Minarede ezen var
Has bahçede gezen var
Şu mehlenin içinde
Yüreğimi ezen var⁶⁰

2739

Develikte azan var
O yazıyı yazan var
Geçme bizim kapıdan
Sevdamızı sezen var⁵⁵

2740

Ayağında mesin var
Bir incecik sesin var
Can oğlan civan oğlan
Kimlerde hevesin var?⁶⁰

2741

İzin var
Yüreğimde izin var
Güzelleri sarmaya
Ta ezelden izin var⁴⁸

2742

Nalinlere perçin var
Yol bilmeze arşın var
Gül üstüne gül kokan
Dönelere kurşun var¹⁷

2743

Dağlar var
Taş bağırlı dağlar var
Sevdanın ateşiyle
Yüreğimi dağlar var⁴⁸

2744

Mendilimde neler var?
Yâr belinde kemer var
Gel sinemi yar da bak
Yüreğimde neler var¹²²

2745

Gözler var
Can alıcı gözler var
İşmar etme gelemem
Uğrun uğrun gözler var⁴⁸

2746

Yüzler var
Doksanlar var yüzler var
Üstündeki tükmüğü
Yağmur sanan yüzler var⁴⁸

2747

Barmağında mühür var
Yüreğimde kahr var
Yârim burdan gideli
Yemeğimde zehir var⁶⁰

2748

Dereelerde kamış var
Boyumca büyümüş var
Sevdiğimin koynunda
Türlü türlü yemiş var⁶⁰

2749

Mezarlıkta bir kuş var
Kanadında gümüş var
Gitti yârim gelmedi
Elbet bunda bir iş var²³

2750

Yüzünde nurun mu var?
Yandın da korun mu var?
Beni alımkermişsin
Aklından zorun mu var?⁶⁰

2751

Evimizde kuyu var
Ne de tatlı suyu var
Olmuşum yâr delisi
Bana derler huyu var²³

2752

Yüreğimde sızı var
Serde sevda izi var
Gönlüm kavuşmak diler
Ara yerde muzı var⁶⁰

2753

Ovalarda sürü var
Yârin gelmiş yürü var
İnanmazsan aç da bak
Çantasında dürü var¹²²

2754

Karşı evde bir kız var
Gönül çalan hırsız var
İşmar ettim gelmedi
Taş kalpli hayırsız var⁶²

2755

Hızır'dan elimiz var
İnsanca halimiz var
Nur yağar kapımıza
Hazreti Ali'miz var⁶⁰

2756

Evleri çukurda yâr
Bekle beni burda yâr
Ben bir güzel ceylanım
Verme kuşa kurda yâr⁶⁰

2757

Mile yâr
Düştüm pekçe dile yâr
Mahşere dek gidecek
Sevdan benle bile yâr
Aldın aklım başımdan
Bilmem ne ilmile yâr
Aşığa hor bakanın
Gelsin gözü mile yâr⁵⁵

2758

Antarisi leyla yâr
Küstün ise söyle yâr
Sür sefasın çek demi
Ele girmez böyle yâr⁵⁵

2759

Bahçelerde eşme var
Yarelerim deşme yâr
Senden ayrı düşeli
İki gözüm çeşme yâr¹²²

2760

Gazete al oku yâr
 Bülbül gibi şakı yâr
 Bir öpücük ver bana
 Sever isen Hak'kı yâr¹²²

2761

Bahçalarda boz hıyar
 Boyun boyuma uyar
 İkimiz de güvercin
 Öldürmeye kim kıyar?⁸¹

2762

Dalda bir çift ceviz var
 Birisi ben biri yâr
 Sen üzülme sevgilim
 Ayırmaya kim kıyar?³²

2763

Damın başı taşlı yâr
 Niçin gözün yaşlı yâr
 Seni bana vermezler
 Git gavur oynaşlı yâr⁶⁰

2764

Kavun kestim tatlı yâr
 Geldi geçti atlı yâr
 Eller ne derse desin
 Bana baldan tatlı yâr¹²²

2765

Biçtiğin yulaf mı yâr?
 Yüreğin alaf mı yâr?
 Dilinde ayrılık var
 Söylenecek laf mı yâr?⁶⁰

2766

Üzüm yedim tatlı yâr
 Ne geç geldin atlı yar?
 Beni böyle yalnız
 Bıraktın firkatlı yâr¹²²

2767

Mani mani mesti yâr
 Ben ne dedim küstü yâr?
 İkimiz arasında
 Soğuk yellere esti yâr⁹¹

2768

Yanıyor tam şuram yâr
 Tüter buram buram yâr
 Sen askere gidince
 Sensiz nasıl duram yâr?⁶⁰

2769

Hakığım var küpem var
 Eğil bir yol öpem yâr
 Uzak yoldan gelmişsin
 Soğuk sular serpem yâr⁶¹

2770

Feneri yakayım yâr
 Etrafa bakayım yâr
 Sen doratı hazırla
 Ben çabuk kalkayım yâr¹²²

2771

Derviş Edna'm sevdim yâr
 Dallarını eğdim yâr
 Bir kelâmdan küsüyon
 Neden gönlüne değdim yâr³⁵

2772

Çaylarda semeğim yâr
 Bilmezsin emeğim yâr
 Sensiz içime sinmez
 Bir öğün yemeğim yâr⁵⁵

2773

Elifim var beyim var
 Adına ne deyim yâr?
 Boy uzun beli ince
 Dillerini yiyim yâr⁵⁵

2774

Ah gözüm yâr gözüm yâr
 Gerdanında gözüm var
 Ellerin yâri geldi
 Nerde kaldı bizim yâr? ⁵⁵

2775

Bir sözünü duydum yâr
 Sana gönül koydum yâr
 Koynunda ısıt beni
 Ayaz yedim buydum yâr ⁶²

2776

Candan sevmek huyum yâr
 Dedim ki ben buyum yâr
 Yağlığın kirlenmiştir
 Gözyaşım ile uyum yâr ⁶⁰

2777

Suyumu ılıdan yâr
 Üstümü kurudan yâr
 Pek mi gönlün büyüdü?
 Karşımda sorudan yâr ⁵⁵

2778

Pencereden bakan yâr
 İğil iğil akan yâr
 Mis mi çaldın gerdana?
 Burcu burcu kokan yâr ⁶¹

2779

Sabah oldu uyan yâr
 Tüy yastığa dayan yâr
 Yana yana kül oldum
 Yok mu sende iman yâr ? ¹²²

2780

Orak geçti harman yâr
 Her derdime derman yâr
 Sen benimsin ben senin
 Bak elimde ferman yâr ¹²²

2781

Karyolada yatan yâr
 Çifte gönül tutan yâr
 Sevip beceremedin
 Çalımından utan yâr ⁵⁵

2782

Sabah oldu uyan yâr
 El sözüne uyan yâr
 Şu Çorum'un içinde
 Boynum buruk koyan yâr ⁶¹

2783

Uzak yola giden yâr
 Darıldın mı neden yâr?
 İpek gömlek gönderdim
 Dar mı geldi beden yâr ¹²²

2784

Saksıda fesleğen yâr
 Gülüşü can degen yâr
 Düşmana baş eğmedim
 Sensin boynum eğen yâr ⁶²

2785

Uzak yoldan gelen yâr
 Gözyaşımı silen yâr
 Bu canım kurban sana
 Kadir kıymet bilen yâr ¹²²

2786

Aşıp da gel belden yâr
 Korkun mu var elden yâr?
 Korkar da gelemeszen
 Kokunu sal yelden yâr ⁶⁰

2787

Kuytularda gezen yâr
 Gözlerini süzen yâr
 Ben seni candan sevdim
 Yapma bana düzen yâr ⁶⁰

2788
Nerelerde kaldın yâr?
Aklım baştan aldın yar
Divane ettin beni
Sevdalara saldın yâr⁶⁰

2789
Limon idim sıktın yâr
Hatırımı yıktın yâr
Dosta düşmana karşı
Pek hayırsız çıktın yâr²³

2790
Kurulukta odun yâr
Beni naçar kodun yâr
Bir hoyrata ıras gel
Kopsun etin budun yâr⁶⁰

2791
Gidiyodum bugün yâr
Taşlar al da dövün yâr
Bensiz senin üstüne
Ne ay doğsun ne gün yâr²¹

2792
Al bürüncek bürün yâr
Konaklardan görün yâr
Benden gayri seversen
Yılan ol da sürün yâr⁶¹

2793
Geç karşıma görün yâr
Karalara bürün yâr
Beni terk edip gittin
Sürüm sürüm sürün yâr²³

2794
Barmağında möhür yâr
Etme bana kahr yâr
Sensiz sular içersem
Olsun bana zehir yâr⁵⁵

2795
Antarisi aklı yâr
Sırrı bende saklı yâr
Ant iç inandır beni
Benden gayrı yok mu yâr?⁵⁵

2796
Ayarsız yâr densiz yâr
Koydun beni sensiz yâr
Ben kime yâr diyeyim?
İmansız yâr dinsiz yâr⁶²

2797
Bugün günlerden pazar
Katipler okur yazar
Güzel kızı görünce
Kaymakam bile azar¹⁷

2798
İğde dalı çok uzar
Sarışın çiçeği var
Tak yakana sevdiğim
Değmesin bize nazar³³

2799
Kayanın dibi biber
Kayıklar kalkmış gider
Ne hayırsız yâr imiş
Ne selam var ne haber²³

2800
Başında yeşil çember
Kokusu miski amber
Benim muradımı ver
Ya Hazreti Peygamber¹⁰³

2801
Tırpanı güzel biçer
Çam bardaktan su içer
Yâr yâr için yerinde
Tatlı canından geçer¹²²

2802

Gör baştan neler geçer?
El bize güler geçer
Düşmanın sözü neyse
Dostunki deler geçer⁶⁰

2803

Elekler eler geçer
Kalbimi deler geçer
Yaşım küçüktür ama
Aklımdan neler geçer?⁶⁰

2804

Kapaklı'dan çay geçer
Kara günler say geçer
Seni görenler sanır
On dördünde ay geçer⁴⁸

2805

Mani maniyi açar
Maniden kaldım naçar
Duldalanma sevdiğim
Sayılı gün tez geçer⁶⁰

2806

Gurbetin kuşları yüksekte uçar
İner enginlere derdini saçar
Sılaya dön sevdiceğim sılaya
Gurbete gidenin ömrü tez geçer¹⁴⁴

2807

Ördek gölden su içer
Ömürdür gelir geçer
Bu dünya bir tarladır
İnsan ektiğin biçer⁶⁰

2808

Çıkıda kara biber
Küsmüş gurbete gider
Küstüğünü kayırmam
Vatanını terk eder⁷³

2809

Dam başından el eder
Kaşları gel gel eder
Can cananı sevince
Dağı taşı yol eder⁶⁰

2810

Gele gide yol eder
Bir kötüye kul eder
Buna felek demişler
Onu d'alır dul eder⁶²

2811

Ayrılık yeter eder
Yandırır tüter eder
Aşk adamı öldürmez
Ölümden beter eder⁶³

2812

Cici babuç cız eder
Kız oğlana göz eder
Oğlan bir şey bilmiyor
Ne ederse kız eder⁶¹

2813

Yalancıktan naz eder
Cümle âlem söz eder
Ergen kız ergen oğlan
Birbirine göz eder¹⁷

2814

Çoban koyuna gider
Bakar boyuna gider
Çobanın hak toklusu
Nişan toyuna gider³⁸

2815

Gözel ataşa gider
Elinde maşa gider
Bir gider bir salınır
Ben sandım paşa gider⁶⁰

2816
Karanfil deste gider
Kokusu dosta gider
Yârini elle gören
Evine hasta gider ⁶⁰

2817
Ay doğar aya gider
Gönlüm bir maya gider
Mehle kızın alanın
Emeği zaya gider ⁵⁵

2818
Karanfil uzar gider
Boyunu süzer gider
Yâr yolunu yanılmış
İnşallah bize gider ⁶⁴

2819
Gökte yıldız mah gider
Kâh eğlenir kâh gider
Ben bugün yâri gördüm
Sandım padişah gider ¹⁴⁶

2820
Ovada atlı gider
Sanki kanatlı gider
Yâr yanına giderken
Yaya da atlı gider ¹²²

2821
Teyyare hızlı gider
Üstü yıldızlı gider
Yâri uzak olanın
Mektubu hızlı gider ¹¹

2822
Tayyare hızlı gider
Üstü yıldızlı gider
Nişanlı kızların
Mektubu gizli gider ⁵

2823
Masa üstünde biber
Üflesem yere gider
Ağzı açık olanın
Yâri elinden gider ⁷⁷

2824
Yollar uzayıp gider
Yaram sızlayıp gider
Gözüm görmez katlanır
Gönlüm özleyip gider ⁶⁰

2824
Ördekler uçar gider
Kanadın açar gider
Acımasız sevdiğim
Hep benden kaçar gider ¹²²

2826
Nar olsa yakar gider
Su olsa akar gider
Yârden ayrılıp giden
Ardına bakar gider ¹²²

2827
Su gelir akar gider
Yâr gelir bakar gider
Yârin şahin bakışı
Canımı yakar gider ⁵⁵

2828
Yâr bahçeyi herk eder
Herk ettikçe ter gider
Kime derdimi yansam
Layığın bu der gider ¹⁷

2829
Kasavet çeker gider
Kanlı yaş döker gider
Yâriden ayrılanlar
Boynunu bükür gider ⁶⁰

2830

Yaylaya yokarı cılga yol gider
Kimi ekin eker kimi ferk eder
Bir yiğidin yâri iki olursa
Biri darılınca biri kor gider⁸⁸

2831

Papır yolu düz gider
Bir edalı kız gider
Bir elinde kemani
Bir elinde saz gider³⁹

2832

Bir yağlık işle gönder
Ucun ateşle gönder
İçine üç alma koy
Birini dişle gönder⁶⁰

2833

Ocak başında minder
Yüzünü bana dönder
El oğlu değil misin?
Bir kuru selam gönder⁴³

2834

Ayva gönder nar gönder
Ciğer yandı kar gönder
Düşman duyar söz eder
Bir yağlığa sar gönder⁶¹

2835

Sevdiğim adın Önder
Yüzünü beri dönder
Kuru dil dökme bana
Nişan yüzüğü gönder⁶⁰

2836

Poşusu yana değer
Kılıcı kana değer
Nasıl ana doğurmuş?
Sardıkça cana değer⁵⁵

2837

Su gelir taşa değer
Kiprikler kaşa değer
Merak etme sevdiğim
Bir gün baş başa değer⁵³

2838

Deveyi düze çeker
Sürmeyi göze çeker
Bu sevdanın yüzünden
Kendini naza çeker⁷⁶

2839

Akılsız baş derdini
Şu sefil ayak çeker
El görür babam duyar
Bi kağmı dayak çeker⁶⁰

2840

Arabamda dört teker
Beni yârime çeker
Sevdiği güzel olan
Bahçesine gül eker¹²

2841

Kız bahçede gül eker
Gönlü bir oğlan çeker
Oturmuşlar yan yana
Biri bal biri şeker⁶⁰

2842

Sarı sarı cüceler
Kurum tutmuş bacalar
Hiç aklına gelmez mi?
Yalvardığın geceler⁶⁰

2843

Gül memeler
Ağlayıp gülmemeler
Çöz göksün düğmelerin
Terlemiş gül memeler 48

2844
Küp içinde kömeler
Tombul tombul memeler
Yâr kadrini ne bilsin?
Senin gibi semeler ⁶¹

2845
Dam üstünde un eler
Tombul tombul memeler
Memeler baş kaldırmış
Kavuşmuyor düğmeler ⁸⁶

2846
Koynundaki memeler
Başları gözüm deler
Dedi al senin olsun
Dedim yâr daha neler! ⁶⁰

2847
Naneler hoş naneler
Dönmekte pervaneler
Aşka düşüp yananlar
Değildir divaneler ¹²²

2848
Dereler hoş dereler
Yârsiz bomboş dereler
Çiçeği çok olsa da
Bana nahoş dereler ¹²²

2849
Karşıda medreseler
Yârin gelmiş deseler
Bir kuş kadar canım var
Veririm isteseler ⁶⁷

2850
Şu taş kaldırsalar
Yılanı öldürseler
Küçükten yâr seveni
Cennete gönderseler ¹⁶

2851
Serseler
Al sevdanı başımdan
Sevdan beni örseler
Felek sillesin yiyen
Ölmesede serseler
Bir tüyünden vazgeçmem
Üleşimi serseler ⁵⁵

2852
Oy develer develer
Çölde diken geveler
Ben o kızı almazsam
Herkes bana söveler ⁷⁶

2853
Aç gezdim tok dediler
Azıma çok dediler
Yanılıp güldüğüme
Hiç derdi yok dediler ⁶⁰

2854
Dam üstünde kediler
Yâre çirkin dediler
Beni dama düşürüp
Gençliğimi yediler ⁶⁰

2855
Karşı karşı siniler
Tisge vursam iniler
Aldı gitti yârimi
Uzaktaki gemiler ⁶¹

2856
Bucaklıkta siniler
Kulacığım çiniler
Yârimden ayrılanlar
İnim inim iniler ⁶⁰

2857
Bucaklıkta siniler
El değmeden iniler
Gurbet elde yârim var
Kulakları çiniler ⁷⁰

2858

Evinin önü bükler
Bükte keklükler öter
Yârim gelin mi oldun?
Yolunu sadıç bekler ⁶¹

2859

Kara kara böcekler
Duvarı delecekler
Sevmediğim oğlana
Zorunan verecekler ⁸¹

2860

Ovada avcı bekler
Su başında ördekler
Ben yârime kavuştum
Güldü gökte melekler ¹²²

2861

Yaylanın çimenini
Hep toplamış geyikler
Sevdalının işine
Ne garışır böyükler ¹¹⁶

2862

Ah güzeller güzeller
Çekilmez gurbet eller
Aklımı baştan aldı
Kara kaş ince beller ¹⁷

2863

Pınardaki güzeller
Güzel kınalı eller
Görenleri yakmaz mı?
Fidan boy ince beller ¹²²

2864

Hay güzeller güzeller
Altına gül dizener
Yine nerden geliyor?
Soyu soppu güzeller ¹¹

2865

Gül dalında bülbüller
Açılmış taze güller
Kurusun da lal olsun
Yâre kem diyen diller ¹²²

2866

Karşıda herk edenler
Sabanı sol gidenler
Of çeksün kan tükürsün
Beni yârden edenler ⁵⁵

2867

Kuyudan su çekenler
Gül dibine dökenler
Acınacak haldadır
Gizli sevda çekenler ¹²²

2868

Han önünde tükenler
Yeşil yelek dikenler
Sarıp da solmaz mı?
Hasiretlik çekenler ⁵¹

2869

Yüzünde çifte benler
Hayran oldu görenler
Bilmem nasıl vazgeçer
Sana gönül verenler ⁶⁰

2870

Uzun uzun trenler
Binip gider erenler
Gidiyor da gelmiyor
Yanlış yola girenler ¹⁷

2871

Karşıda oturanlar
Az derdim artıranlar
Gelin bile yanalım
Yârini yitirenler ⁶⁴

2872

Zeytinyağlı pahalıdır bu günler
Dürlü yağla yapılıyor düğünler
Mevla'dan dileğin gündüzle gece
Bir daha gelsinler o ucuz günler ⁵⁹

2873

Uzunu can ederler
Kısayı yan ederler
Orta boylu yâr için
Günde bir kan ederler ⁶⁰

2874

Maniye mazık derler
Bal koydum azık derler
Sen ölme de ben ölüm
Cahilsin yazık derler ¹²⁴

2875

Karşıya kaban derler
Ökçeye taban derler
Kız hatırın kalmasın
Nişanlın çoban derler ³⁸

2876

Karşıda kavun yerler
Biz de varsak ne derler?
Otursak bile yesek
Şu şunu sevmiş derler ⁸⁸

2877

Maniye maraz derler
Güzele kiraz derler
Her kime derdim yansam
Bu dert sana az derler ¹⁴⁰

2878

Maniye malaz derler
Çil ördeğe kaz derler
Eşinden ayrılana
Yana yana gez derler ¹⁶

2879

Maniye maraz derler
Güzele kiraz derler
Sen gibi maniciye
Çöplükte horoz derler ⁶⁴

2880

Sini sini şekerler
İçine gül ekerler
Vermezler sevdiğimi
Günahımı çekerler ⁷

2881

Dama bulgur sererler
Çıkma boyun görürler
Saçların tel tel olmuş
Sırma diye örerler ³⁹

2882

Adile'm der yüz eller
Seksen eller yüz eller
Sağ elin âdetidir
Gerdan eller yüz eller
Bugün bahçeye girmiş
Beş on dane güzeller
Yeşil çayır üstünde
Al badeyi süzerler
Açmış beyaz gerdanı
Lali mercan dizerler
Giyme penpe canfesi
Tor uçkuru çözerler
Serin ver sırrın verme
El ariftir sezerler ⁵⁵

2883

Gazeteyi yazarlar
Sıra sıra dizerler
Yâr yâre kavuşunca
Şeker şerbet ezerler ¹²²

2884

Kaleden indirirler
Paytona bindirirler
Kömür gözlü Seher'i
Sürgüne gönderirler ¹³⁷

2885

Arpayı bitirirler
Harmana getirirler
On beşine değeni
Yerine yetirirler ⁶⁰

2886

Eriği düşürürler
Et ile bişirirler
Etme bu kötülüğü
Sonunu düşündürler ⁵⁵

2887

Ağzında altın dişler
Kolunda saat işler
Gecenin bu vaktinde
Nereye bu gidişler? ²³

2888

Harman yerin sürmüşler
İçine gül sermişler
Bahtı güzel olanı
Sevdiğine vermişler ⁶⁰

2889

Yolları gözetmişler
Tüfeği uzatmışlar
Ali'nin kamburunu
Taş koyup düzeltmişler ⁴⁷

2890

Karanfil suyu neyle?
Güzel kokuyu heyle?
İki baş bir yastıkta
O göz uykuyu neyle? ¹²⁴

2891

Sıra sıra kirazlar
Niçin meyve vermezler?
Şimdi zaman kızları
Cahil halin bilmezler ⁵⁵

2892

Onu öyle demezler
Peynir ekmek yemezler
Ne bilir yâr sevmeyi?
Şu üç günlük çömezler ⁶⁰

2893

Şu derede kirazlar
Niçin meyve vermezler?
Şu Çorum'un kızları
Hiç içeri girmezler ⁵⁵

2894

Siyah saçın örmezler
Seni bana vermezler
Gel beraber kaçalım
Karanlıkta görmezler ⁷⁴

2895

Ay doğdu günü gözler
Yârim düğünü gözler
Ezelden bir gün gördü
Yine o günü gözler ⁵⁵

2896

Rende tahtayı düzler
Hiç bırakmaz pürüzler
Yârsiz geçen günleri
Saydım yüzler üç yüzler ¹²²

2897

Gece oldu gündüzler
Görünmüyor hiç düzler
Sen buradan gideli
Sarardı bütün yüzler ³⁸

2898

Belimi sıktı kemer
Oğlunuz beni sever
Benim ince belime
Yakışır gümüş kemer ⁵⁴

2899

Tülbendim yanar döner
İçinde yıldız söner
Seni gören neylesin?
Ben gibi yanar söner ⁶¹

2900

Kavakta dal titirir
Damarda kan titirir
Yâri gördüğüm yerde
Yürekte can titirir ⁶⁰

2901

Yağmur yağar yel eser
Kızın adı Güleser
Akşam gelir babası
Dilin ağzından keser ⁶⁰

2902

Yel eser
Rüzgâr eser yel eser
Sert esme sen ey gönül
Duyar nazlı yâr küser
Gamzeleri bıçaktır
Korkarım bağrım keser
Sürme kapından kulu
Yoluna koymuştur ser
Serpuşunu yumuşsun
Dala serme yere ser
Belki daldan düşürür
Yağmur yağar yel eser ⁵⁵

2903

Ay doğar günler aşar
Buluta gölge düşer
Kara gözlüm ağlamış
Kırpikten damla düşer ¹²⁹

2904

Sürmeler göze düşer
Dolanır söze düşer
Civan gibi koç yiğit
Bir kötü kıza düşer ⁹⁴

2905

Tencerede aş pişer
Bir tatlı telaş pişer
Kaynananın her sözü
Gelinlere taş düşer ⁶⁰

2906

Çektiğim acı yeter
Ocağa duman tüter
Herkesin derdi vardır
Benim hepsinden beter ²³

2907

Kar yağar kürek ister
Yiğitlik yürek ister
Sevgi üç beş gün değil
Bir ömür sürekle ister ⁶⁰

2908

Derdim var gater gater
Etme ettiğin yeter
Sen bana acımadın
Olasın benden beter ⁶⁰

2909

Sigaram ince tüter
Düşünsem aklım yiter
Sağ olsun da sallansın
Ayda gördüğüm yeter ⁸¹

2910

Oğlan selinti tutar
Tutma sel seni yutar
Eğer yârin ikiyse
Bizim iş burda biter ⁶¹

2911

Mekke'de hurma biter
Dalında bülbül öter
Ergen kızlar koynunda
Çiğitsiz meyve biter⁶¹

2912

Dar günde küpe ister
Dediğin yapa ister
Oğlum haberin olsun
Bu gelin sopa ister⁶⁰

2913

Ay doğar aşmak ister
Bal dudak yaşmak ister
Şu benim cahil gönlüm
Yâre kavuşmak ister⁵⁵

2914

Dam yıkıldı direk ister
Dayanmaya yürek ister
Benim karnım toktur ama
Arkadaşım börek ister⁵⁴

2915

Kar yağar kürek ister
Meyveler direk ister
Yârim hamamdan çıkmış
Öpmeye yürek ister⁵⁵

2916

Eski dam direk ister
Karnımız börek ister
Şu Çorum'da yâr sevmek
Demirden yürek ister⁶⁰

2917

Sevda yakar kor ister
Söndürmeye kar ister
Kötüden sındı gönlü
Hakikatli yâr ister⁶⁰

2918

Ana canım aş ister
İki çatık kaş ister
Yatak yorgan ısırır
Yastık iki baş ister¹⁷

2919

Pencereden bakıver
Bir şişecik rakı ver
O beyaz kollarını
Bir gece bırakıver⁵⁷

2920

Kız Münevver Münevver
Merdivenden iniver
Hıdır taksi getirmiş
Nazlanmadan biniver¹⁶

2921

Bugün bize geliver
Perdeleri geriver
Güzel neyin eksilir?
Bir öpücük veriver⁶⁰

2922

Mini mini Münevver
Merdivenden iniver
Dünürlerin gelince
Nişanlıyım deyiver⁶

2923

Gülöver
Sümbülü ver gülü ver
El yanında kaş yık da
Tenhalarda gülöver⁴⁸

2924

Biri al da beşi ver
Arı olup üşüver
Kız talih kuşu olup
Bizim eve düşüver¹⁷

2925
 Keklik taştta ne gezer?
 Kalem kaştta ne gezer?
 Bugün ben yârî gördüm
 Akıl başta ne gezer? ⁵⁵

2926
 Derede sürü gezer
 Kalbimde Hürü gezer
 O Hürü'nün sevdası
 Ezer bağırmı ezer ¹²²

2927
 Vapur denizde yüzer
 Gündüzle gece gezer
 Sevda çeken bir kişi
 Kalbinde neler sezer ¹²²

2928
 Kaşlar hilale benzer
 Dudaklar bala benzer
 Yârinden ayrılanın
 Dilleri lala benzer ¹²²

2929
 Dozer geliyor dozer
 Çekilin sizi ezer
 Benim sevdiğim kızın
 Gözü ceylana benzer ¹⁶

2930
 Maşa maşaya benzer
 Kızlar paşaya benzer
 Erkeklere gelince
 Kokmuş turşuya benzer ²³

2931
 Şu giden kıza benzer
 Endamı saza benzer
 Hiç halimden bilmedi
 İnsafı aza benzer ⁶⁰

2932
 Şu giden üçe benzer
 Yüklenmiş göçe benzer
 Önde giden yâr benim
 Kalanı hiçe benzer ⁵⁵

2933
 Dozer geliyor dozer
 Çekilin yoldan ezer
 Benim sevdiğim oğlan
 Sinan Özer'e benzer ¹¹⁶

2934
 Kemiş kemişe benzer
 Kemiş güneşe benzer
 Şu Harzadın kızları
 Kısır çebişe benzer ⁵⁵

2935
 Meşe meşeye benzer
 Köşe köşeye benzer
 Şu Çorum'un kızları
 Ölmüş eşeğe benzer ¹⁴

2936
 Oturmuş mani düzer
 Kaş oynatır göz süzer
 Düzençi fettan güzel
 Yüz vermez beni üzer ⁶⁰

2937
 Ceviz dalı incedir
 Boyu posu bencedir
 Yanağında has güller
 Taze açan goncadır ¹²²

2938
 Tayyare havadadır
 Bülbüller yuvadadır
 Yâre kavuşmak için
 Ellerim duadadır ¹²²

2939

Şeftaliler daldadır
Gözlerim hep yoldadır
Aylar geçti görmedim
Sevgilim ne haldadır? ¹²²

2940

Ana evladındadır
Kızlar muradındadır
Benim şu deli gönlüm
Hep senin yanındadır ²³

2941

Çeşmenin başındadır
Çiçeği kaşındadır
Bir sarışın yâr sevdim
On sekiz yaşındadır ²³

2942

Ak üzüm bakırdadır
Yâr camı tıkırdadır
Küstüm gönül almaya
Bilezik şıkırdadır ⁶⁰

2943

Sap kağnısı düzdedir
Çalma kekil yüzdedir
On iki gelin sevdim
Gine gönlüm kızdadır ¹³¹

2944

Yastık yüzü basmadır
Bahçedeki asmadır
Şu karşıdan bakan kız
Yosmalardan yosmadır ¹²²

2945

Ata binen ağadır
Atın yönü dağadır
Ne orada duruyon?
Bu maniler sanadır ⁶⁰

2946

Karadır
Yârin gözü karadır
Çaktı gamze okunu
Yürek göz göz yaradır
Kâh saklanır yâr benden
Yeri göğü aradır
Kâh yatar dizlerime
Siyah zülfün taradır
İki gönül bir olmuş
Tam saracak sıradır ⁶²

2947

Önlük bağım kısadır
Aşkın beni susadır
Geç gelip er gidiyon
O da bana tasadır ³⁵

2948

Mendilim dört köşedir
İki el bir başadır
Boş yere emek çekme
Hep emeğin boşadır ⁵⁵

2949

Köşkün her yanı bağıdır
Uzakta karlı dağdır
Vefasızın sözleri
İçimde birer dağdır ¹²²

2950

Yârim pek cilvelidir
Sofrası helvalıdır
Dillerinden dökülen
Laf değil can balıdır ¹⁷

2951

Yaralıdır
Yüreğim yaralıdır
Açma tabip döşümü
Yaralar sıralıdır

Vücudum dert ülkesi
Can onun kralıdır
Sevincim gurbet gezer
Kederim buralıdır
Aram yok talih ile
Bahtım hep karalıdır ⁶⁰

2952

Mendilim turalıdır
Sevdiğim buralıdır
Geçme kapım önünden
Yüreğim yaralıdır ⁸⁵

2953

Kaynanam azılıdır
Yüreğim sızılıdır
Silemem bu yazıyı
Alnımda yazılıdır ¹⁷

2954

Derviş Edna'm hallıdır
Hakkı seven bellidir
Bülbül güle karışmış
Muhabbeti ballıdır ³⁵

2955

Altın yüzük şanlıdır
Kız kapısı kanlıdır
Geçmeyin o kapıdan
Kız bize nişanlıdır ⁶⁰

2956

Kaşların keman mıdır?
Kaçacak zaman mıdır?
Ne dediysem inanman
Parolan aman mıdır? ¹⁷

2957

Şu giden kayık mıdır?
Bu ona layık mıdır?
Yeni düştüm sevdaya
Ağlasam ayıp mıdır? ⁵⁵

2958

Arıdır
Balı yapan arıdır
Bir gülüşün insanı
Dertlerinden arıdır ⁴⁸

2959

Üzümün asmasıdır
Karanfil basmasıdır
Hem sever hem salınır
Şu kimin yosmasıdır? ¹²⁹

2960

Antarisi mavidir
Göğsü cennet bağıdır
Yenile bir yâr sevdim
İlk bahtımın avıdır ⁵⁵

2961

Yârimin yanakları
Eşençay kirazıdır
Sevdim de alamadım
Feleğin garazıdır ⁶⁰

2962

Ay ışı ıldır ıldır
Gel de yâr beni güldür
Uzun sürdü hasretlik
Beni yanına aldır ⁶¹

2963

İncirin içi baldır
Kabukları helaldır
Dört mevsim gelir geçer
Çiçek açmaz ne haldır? ³²

2964

Cami altı hamamdır
Edirafı imamdır
O kız bana varacak
Sözü vardır tamamdır ⁶¹

2965

Mani derler nedendir?
Ağzın dilin bademdir
Ben bir Acem keklğim
Al koynuna dadandır ⁷⁵

2966

Sandığım cevzendir
Cevizi kavuzdandır
Yönün öte dönüyor
Anası domuzdandır ¹⁷

2967

Sarı saçın yilandır
Al boynuna dolandır
Sever isen candan sev
Dilindeki yalandır ⁵⁵

2968

Oğlan adın Sinan'dır
İşin gücün yalandır
Sevgin yalan değilse
And iç beni inandır ⁶⁰

2969

Entarisi aktandır
Ne gelirse Hak'tandır
Benzimin sararması
Belki yanıklıktandır ⁵⁵

2970

Garip gönlüm külhandır
Sen ateşsin ben tandır
Sevdamız söyünmesin
Yandır güzelim yandır ¹⁷

2971

Deli gönül şaşkındır
Derdim baştan aşkındır
Beni bu hale koyan
Güzel senin aşkındır ⁵⁰

2972

Ceviz dalı kalındır
Yeşilindir alındır
Üzülme deli gönül
O kız senin malındır ¹²²

2973

Dekardır
Şu bülbülün gezdiği
Bahçede bağda kârdır
Zamane dilberleri
Hepisi sahtekârdır ⁵⁵

2974

Atıp tutası vardır
Cana katası vardır
Bu dünya bir imtihan
Bir de ötesi vardır ¹⁷

2975

Alıcın alı vardır
Dikenli dalı vardır
Başım yastık neylesin?
Yârimin kolu vardır ³²

2976

Ibrık kızıl bakırdır
Kız gözlerin çakırdır
O çakır gözlerine
Vurulan bu fakırdır ¹²²

2977

Ey gözü gönlü sağır!
Söz vurdun taştan ağır
Attın sitem okunu
Ne döş kaldı ne bağır ⁶²

2978

Kahve pişirdim ağır
Döküldü yandı bağır
Yâr bağrını sarmaya
Ben gelem beni çağır ⁶⁰

2979

Harman yeri yarıılır
Babam bana darılır
Ne darılırsın baba?
Eloğludur sarılır³⁵

2980

Ala koçum yayılır
Saçakları sayılır
Çıkma yârim kapıya
Gören olur bayılır⁵⁴

2981

Erik dalda sallanır
Yeşillenir allanır
Tomurcuk memelerin
Her öptükçe ballanır¹²²

2982

Nar ağacı dallanır
Çiçekleri allanır
Biraz daha büyürse
Memeleri sallanır³²

2983

Yâr gurbette dolanır
Aylar aya ulanır
Tez gel yârim gurbetten
El peşimde dolanır⁶⁰

2984

Değirmen boş dolanır
Suyu sarhoş dolanır
Yâre bir kuşak aldım
Belini beş dolanır²³

2985

Gökte elma sallanır
Yere düşer kirlenir
Gökçamlının kızları
Püskül ilen fırlanır⁵⁵

2986

Motor gelir ıslanır
Aletleri paslanır
Benim sevdiğim oğlan
Direksiyona yaslanır¹⁶

2987

Ay doğar ayazlanır
Gün doğar beyazlanır
Şu Çorum'un kızları
Hem sever hem nazlanır⁵⁹

2988

Durur durur gümrenir
Elâleme imrenir
Âşamaçı düş kurar
Uykusunda samranır⁶¹

2989

Köyümüzün yolu çamur
Köylü köylüsünü tanır
Altında bi motur olan
Kendini de adam sanır¹⁶

2990

Pınar baştan bulanır
İner dağı dolanır
Al başımdan sevdayı
Buna can mı dayanır?⁴²

2991

Yel eser dal uyanır
Dal yeşile boyanır
Yâr üstüme yâr sevmiş
Buna can mı dayanır?⁶⁰

2992

Bülbül cüce çıkarır
Bilmem nice çıkarır?
Şu benim ah u zarım
Seni uca çıkarır⁵⁵

2993

Çay gider kumu kalır
Sanma even yol alır
Ne kadar eversen ev
İş olacaña varır ⁶⁰

2994

Gökte alma fırlanır
Yere düşer kirlenir
Oğlanlar vezir olsa
Yine kıza yalvarır ⁵⁴

2995

Altını paslandırır
Dağlara yaslandırır
Ergen kızın cilvesi
Deliyi uslandırır ¹⁷

2996

Sarı saçın yaş durur
Yel eser dolaştırır
Şu benim selamımı
Yâre kim ulaştırır? ⁵⁵

2997

Su gelir süzüştürür
Yamalık büzüştürür
Zalim yârin anası
Müşteri kızıştırır ¹⁷

2998

Gemi gelir yanaşır
İçi dolu çamaşır
Alaca'nın kızları
Koca diye ağlaşır ¹⁶

2999

Gemi gelir yanaşır
İçi dolu çamaşır
Yâri gördüğüm yerde
Benim dilim dolaşır ⁶⁰

3000

Yeşil dal ayva taşır
Yesem dişim kamaşır
Yârim fidan boyludur
Ne giyerse yaraşır ³²

3001

Tayyareler yarışır
Birbirine karışır
Bugün bayram günüdür
Küsülüler barışır ¹²²

3002

Bu dert beni ağlatır
Yarama tuz bağlatır
Benden ayrı düşüşün
Ciğerimi dağlatır ¹⁰³

3003

Ana baba bir taçtır
Her dertlere ilaçtır
Evlatlar pir olsa da
Yine ona muhtaçtır ⁷⁴

3004

Bahçeye ekim ıtır
Mektup yaz iki satır
Bugün gönlüm hoş değil
Belki efkâr dağıtır ⁶⁰

3005

Yağmur narı arıtır
Gelin olur kırıtır
Genç yaşında çatlamış
Kimi görse sırtır ³²

3006

Sevdiğim günden aktır
Yüzü aydan parlaktır
Sevenleri ayırmak
Ne kanundur ne haktır ⁶⁰

3007

Kazan Bağı uzaktır
Sevda yaman tuzaktır
Kara deme bana ak kız
Biber kara tuz aktır⁴⁸

3008

Mani mani matlıktır
Her oda bir atlıktır
Tosbağa keklik tutmuş
Bu ne malamatlıktır?⁵⁵

3009

Ay akşamdan ışıktır
Yüküm şimşir kaşıktır
Duydun mu hanım yengem?
Oğlun bana âşıktır⁶¹

3010

Karşıdan gelen güzel
Benim ile yaşıttır
Kız memen yük olmasın
Onu bana taşıttır⁶⁰

3011

Kalenin ardı bayır
Mevla'm düşeni kayır
Aşkından alev aldım
Yanıyom cayır cayır⁶⁰

3012

Kalenin ardı bayır
Yanıyom cayır cayır
Yavrum bir şeftali ver
Hem sevaptır hem hayır⁶¹

3013

Çınarın altı çayır
Yanıyom cayır cayır
Yârin elde gözü var
Kadir Mevla'm sen kayır⁶⁰

3014

Kalemim elimdedir
Maniler dilimdedir
Yüce dağlar aşarım
Yâr eli elimdedir¹²²

3015

Martinim elimdedir
Palaskam belimdedir
Yârin mübarek adı
Beş vakit dilimdedir¹⁷

3016

Yeşil çeki sendedir
Bir ibiği bendedir
Cennetten huri çıksa
Yine gözüm sendedir⁶¹

3017

Mavi kuşak beldedir
İki ucu yerededir
Doksan dokuz yâr sevsem
Yine gözüm sendedir²³

3018

Al erik elindedir
Hevesim gelindedir
Gelin saçın taramış
Uçları belindedir⁶⁰

3019

Söğüt dalı yerededir
Yâr durağın nerededir?
Arada bir iş olmaz
İşin aslı herdedir¹⁷

3020

Halep Musul nerededir?
Çölden aşrı yerededir
El atına binenin
Cenazesi yerededir¹⁷

3021

Fitne Bağı düzdedir
Püskürme ben yüzdedir
Şu derdimin çaresi
O kaşta o gözdedir ⁴⁸

3022

Gökte yıldız eladır
Gelin sevmek beladır
Seversen kızları sev
Alınmadık kaledir ⁵⁵

3023

Bu dert beni meledir
Yarama tuz eledir
Dert bende keder bende
Seninki velveledir ⁶¹

3024

Ay doğar bedir bedir
Sormazlar derdim nedir?
Gözün kör olsun felek
Hep zorun benimledir ⁶⁰

3025

Gözleri mestanedir
Saçları kestanedir
Eşi yok benzeri yok
Sevdiğim bir tanedir ³²

3026

Şu dağın ardı nedir?
Yâr küsmüş derdi nedir?
Başlık başlık diyormuş
Babanın virdi nedir? ⁵⁵

3027

Dam üstünde danedir
Başım ağrır semedir
Herkes güneş doğar
Bana bulut mu nedir? ⁶¹

3028

Güveyönü buradır
Gelin saçın turadır
Alla girip salla çıkmak
Bu ellerde töredir ⁴⁸

3029

Evleri Hüyük'tedir
Yeşil perde yüktedir
Benim sevdiğim oğlan
Beşinci bölüktedir ⁶¹

3030

Üzümü bitiren bağıdır
Urganı kıvratan iğdir
İnsanoğluna güvenme
Emdiği süt vallah çiğdir ¹²

3031

Şu kaynanam necidir?
Felaketten fecidir
İnadına bakarsan
Ya eşek ya keçidir ⁶⁰

3032

Yeldirmesi mavidir
Benim arkam kavidir
Yâr sözlerime inan
Her ne dersem şahidir ⁶¹

3033

Gökte yıldız ikidir
Gövde canın mülküdür
Dünyada yâr sevmeyen
Sansar ile tilkidir ⁵⁵

3034

Pencere perdelidir
Yediğim zerdelidir
Sana söz atan oğlan
Aşkından zır delidir ¹²²

3035
Şu giden nerelidir?
Ceketi karelidir
Yârim cahil ben cahil
Yüreğim yarelidir ¹⁰⁸

3036
Yar elidir
Yüreğim yarelidir
O yarenin ilacı
Ancak o yâr elidir ⁴⁸

3037
Evleri sekilidir
Gül reyhan ekilidir
Bir can bir canı sevse
Kim onun vekilidir? ¹⁶

3038
Bahçeleri güllüdür
Bağımız bülbüllüdür
Bizim elin kızları
Hep de ince bellidir ¹¹⁷

3039
Gökte yıldız ellidir
Ellisi de bellidir
Ben yârimi tanırım
Yüzü çifte benlidir ¹⁴⁶

3040
Ördek yeşil başlıdır
O yâr kalem kaşlıdır
Âşıkların sinesi
Her mevsim ateşlidir ¹²²

3041
Harman yeri otludur
Ergen koynu tatlıdır
Dul kişi ile yatan
Sabaha dek dertlidir ⁵⁵

3042
Nargilem yıldızlıdır
Benim yârim nazlıdır
Nazlı yârin sevgisi
Can evinde gizlidir ⁵⁵

3043
Bahçede iğde midir?
Dalları yerde midir?
Her gördüğün seversin
Sendeki mide midir? ⁶⁰

3044
Şeker aldım renklidir
Gerdanı beneklidir
Seni görenler diyor
Bu kız bir melek midir? ¹²²

3045
Kız dudağın mim midir?
Ak gerdanın sim midir?
Suretin peri gibi
Acaba resim midir? ¹⁷

3046
Kuru mudur yaş mıdır?
Kalbim ona eş midir?
Kız içimi ısıttın
Gül yüzün güneş midir? ¹⁷

3047
Zeytin dalı eğridir
Kale yolu eğridir
Yârden ayrı düşenin
Her dem beli eğridir ¹²²

3048
Aşk dediğin masaldır
Hem de eski meseldir
Nuh'a gemi yaptıran
Gözümden akan seldir ⁶⁰

3049

Su akar güldür güldür
Yağlığım dolu güldür
Gelip geçen yolcular
Halimi yâre bildir ⁶⁰

3050

Mani maniye kemdir
Mani bilmeyen kimdir
Bir sen söyle bir de ben
Bakalım dertli kimdir? ²

3051

Irmak kıyısı çimdir
Çimdir kızları çimdir
Vallahi kan ederim
Yâr ile gezen kimdir? ⁵⁵

3052

Çoban koyun kimindir?
Sayısı nice bindir?
Benim gönlüm sendedir
Senin sevdiğin kimdir? ⁶⁰

3053

Ayva dibi serindir
Girme suya derindir
Karşıda güzeller var
En güzeli benimdir ¹²⁹

3054

Karşı bağlar bizimdir
Ala salkım üzümdür
Beslesin anan baban
Belki kısmet bizimdir ¹³³

3055

Oğlan adın Aslan'dır
Şu gönlümü uslandı
Beni sana vermezler
Binlikleri seslendir ⁶⁰

3056

Sabah yeli serindir
Girme göle derindir
Benim sevdiğim güzel
İnceciktir narindir ⁵⁷

3057

Ceviz altı serindir
Bütün varım yârindir
Yâr açtı bu yarayı
Uçları çok derindir ⁶⁰

3058

Yârin gözü zeytindir
Sevdası pek metindir
Zeytin gözlü güzelden
Ayrılması çetindir ³³

3059

Gül sinende gül gezdür
Beni yakıp kül gezdür
Acımazsan halime
Hep böyle melül gezdür ⁶²

3060

Kumaş aldım ensizdir
İpek gömlek yensizdir
Bakma dediklerine
Anam biraz densizdir ¹⁷

3061

Altın yüzüğüm möhür
Ne bu çektiğim kahir?
Sen orada ben burda
Yediğim oldu zehir ⁷⁵

3062

Güşenem sarı bakır
Oynama şakır şakır
Salınıp gezişine
Kurban olsun bu fakir ⁹⁴

3063

Arılar bala gelir
Bülbüller dala gelir
Yârim inatçı değil
Yalvarsam yola gelir²³

3064

Bülbüller güle gelir
Kem gözler mile gelir
Yarım şişe rakıynan
Dilsizler dile gelir⁶⁰

3065

Oğlan sinsine gelir
Dolanır yine gelir
Gözlerimin yaşına
Kafirler dine gelir⁶⁰

3066

Karşıdan hindi gelir
Atına bindi gelir
Eski yâr kalk köşeden
Yenisi şimdi gelir⁵⁵

3067

Bana tuhaf hal gelir
Essah derler al gelir
Yârle yavan yediğim
Bana kaymak bal gelir¹⁷

3068

Kahve Yemen'den gelir
Bülbül çimenden gelir
Yâri güzel olanlar
Her gün hamamdan gelir⁶⁰

3069

Göynek yanar yen kalır
Çıkıp gitsem nem kalır?
Hışımlanma kaynanam
Anam hakkından gelir¹⁷

3070

Gökyüzünden kar gelir
Gece olmuş yâr gelir
Sen olmazsan bu dünya
İnan bana dar gelir¹³⁰

3071

Kekliğim seker gelir
Tüyünü döker gelir
Beni candan sevenler
Orduyu söker gelir⁵¹

3072

Ak koyun meler gelir
Ciğirim deler gelir
Yalınız yatanların
Aklına neler gelir?⁵⁵

3073

Ak koyun meler gelir
Dağları deler gelir
Anasız kuzuların
Başına neler gelir?¹²³

3074

Çoraklık'tan nar gelir
Kösedâğ'dan kar gelir
Kız senin âşıkların
Eve barka zor gelir⁴⁸

3075

Karşı dağdan kuş gelir
Sesi bana hoş gelir
Sözlerime darılma
Öpüşün yavaş gelir⁷⁶

3076

Pencereden taş gelir
Elâ gözden yaş gelir
Sen söyle ben dinleyim
Sözün bana hoş gelir⁵⁵

3077

Bahar geçer yaz gelir
Cefan bana az gelir
Kaçışın bir şey değil
Arkasından naz gelir ³⁸

3078

Su akar bendi bilir
Sevdiğim fendi bilir
Üstüne yâr tutarım
Gelmezse kendi bilir ⁶⁰

3079

Arşı âlâdan bilir
Kaşı karadan bilir
Bu toprağın hesabın
Anca Yaradan bilir ⁵⁵

3080

Eşten ayrılan bilir
Yalınız kalan bilir
Aşka düşüp yanmayan
Sevdayı yalan bilir ⁶⁰

3081

Taşa takılan bilir
Düşüp yıkılan bilir
İçimdeki yangını
Yanıp yakılan bilir ⁶²

3082

Almayı atan bilir
Cilveyi satan bilir
Gecenin uzununu
Yalınız yatan bilir ⁵⁵

3083

Mektubu yazan bilir
Yol derdin azan bilir
Geceyi hastaya sor
Gurbeti gezen bilir ⁶⁰

3084

Dağı aşanlar bilir
Aşka düşenler bilir
Dostunun kıymetini
Ayrı düşenler bilir ⁶⁰

3085

Gökler kapısı açılır
Âleme rahmet saçılır
Bu mübarek Ramazan'da
Günahlardan geçilir ⁷⁴

3086

Her sözüne tellenir
Görmeyince dellendir
On beşinde yâr seven
Ahraz olsa dillendir ⁶⁰

3087

Ay doğar tekerlenir
Bulut örter kirlenir
Bal dudak elma yanak
Öptükçe şekerlenir ⁶⁰

3088

Kız kapıya yan verir
Güzelliği şan verir
Sevdasına kapılan
Diz üstünde can verir ⁶⁰

3089

Dut ağacı dut verir
Yaprağını kıt verir
Oturmuş münafıklar
Nazlı yâre fit verir ⁵⁵

3090

Gül ağacım boy verir
Kendin kapıp koyverir
Adam senden bıkar mı?
Sarıılır da soy verir ¹⁷

3091

Su akar millendirir
Çayırı çillendirir
Ergen kızın memesi
Ahrazı dillendirir ⁸⁶

3092

Yel eser yellendirir
Bahçeyi güllendirir
Bir ayrılık bir ölüm
Dilsizi dillendirir ¹²³

3093

Elde fincan gezdendirir
Lali mercan dizdirir
Sana âşık olanlar
Bir kuru can gezdendirir ¹²⁹

3094

Manici karşım'otur
Manime mani yetir
Yedi türlü meyveyi
Hep bir manide getir ⁵⁵

3095

Nazlı yâre var getir
Gelmezse yalvar getir
Has bahçenin içinden
El değmemiş nar getir ⁶

3096

Ayva getir nar getir
Ciğer yandı kar getir
Yad elleri değmesin
Yağlığına sar getir ⁵⁵

3097

Git kekliğim ot getir
Uğur getir kut getir
Eğer yârim gelmezse
Yakasından tut getir ⁶⁰

3098

Öyledir yâr öyledir
Şimdi zaman böyledir
Almış yâri koynuna
Hem sever hem söyletir ⁶⁰

3099

Bülbül bir küçük kuştur
Ötüşü gayet hoştur
Kınamayın bülbülü
Âşıklık müşkül iştir ¹¹⁸

3100

Sevdiğim merttir
Bakışı serttir
Ellere bakar
İçime derttir ⁶⁰

3101

Ayrılık büyük derttir
Ona sabreden merttir
Ahdini unutanlar
İnsan değil namerttir ⁵⁵

3102

Bu devir nasıl devir?
Hali var türlü tevir
Kimi sevsem araya
Girer üç beş müzevir ⁶²

3103

Ateş yanar olur kor
Düş görünce hayra yor
Sevda çekmek nasılmış?
Sen onu çekene sor ²³

3104

Gelincikler açıyor
Kokusunu saçıyor
Yârim pek elavaysın
Fırsat elden kaçıyor ⁶⁰

3105

Havada kuş uçuyor
Kanadını açıyor
Bugünlerde sevgilim
Görünmüyor kaçıyor ¹²²

3106

Dereleler sert akıyor
Bentlerini yıkıyor
Biliyorum nazlı yâr
Yollarıma bakıyor ¹²²

3107

Pencereden bakıyor
Bana mani yakıyor
Şu Çorum'un kızları
Bülbül gibi şakıyor ⁶⁰

3108

Aşk insanı yakıyor
Kül edip bırakıyor
Yârini gerçek seven
Altın yüzük takıyor ⁶⁰

3109

Aval aval bakıyor
Cakası can yakıyor
Yâri elden uçurdum
Eller kına yakıyor ¹⁷

3110

Mani hasret kokuyor
İçinden bal akıyor
Çok söyleme nazlı yâr
Yüreğimi yakıyor ¹⁷

3111

Topludan yâr bakıyor
Bülbül gibi şakıyor
Kulak duyar göz görmez
Bu dert beni yakıyor ⁴⁹

3112

Yâr topludan bakıyor
Bakışı can yakıyor
Yad ellere bakması
Cana kurşun sıkıyor ⁶⁰

3113

Çay köpürüp akıyor
Oğlan kıza bakıyor
Mayıl mayıl baktıkça
Cicikleri sarkıyor ⁶⁰

3114

Yârim kaval çalıyor
Dursam işim kalıyor
Bir sevdalı bakışı
Beni benden alıyor ⁶⁰

3115

Manim yolda kalmıyor
Neden mektup gelmiyor?
Yazacaksan mektup yaz
Anam babam ağlıyor ¹⁹

3116

Keklik taşta bağrıyor
Yârim neren ağrıyor?
Senden ayrı düşeli
İki gözüm ağlıyor ¹¹⁸

3117

Samanlık yıkılıyor
Canım çok sıkılıyor
Ben yârime giderken
Köpekler dıkılıyor ¹²⁹

3118

Tayyare süzülüyor
Yoluna düzülüyor
Yaz geldi yâr gelmedi
Yüreğim sızılıyor ¹²²

3119

Çıkmiş kavak dallıyor
Kundurası parlıyor
Essahtan adam gibi
Bana mendil sallıyor⁶⁴

31120

Kırat damda kişniyor
Yarama ok işliyor
Ela gözlü sevdiğim
Nerelerde kışlıyor?¹²⁹

3121

Yâr uğruma çıkmıyor
Çulsuz diye bakmıyor
Bir yoksulluk bir gurbet
Yakamı bırakmıyor⁶⁰

3122

Odun vurdum ocağa
Bıdağından yanmıyor
Ne kadar kibar olsun
Seni madem almıyor⁶⁰

3123

Uzaklar seçilmiyor
Gönüldür geçilmiyor
Gönül bir top ibrişim
Dolaşmış açılmıyor¹⁴⁶

3124

Ak gülüm uyanmıyor
Süslenip boyanmıyor
Böyle mahzun durunca
Yüreğim dayanmıyor²³

3125

Suları akışmıyor
Yüzüne bakışmıyor
Hiç giyme sen elbise
Boyuna yakışmıyor⁶⁰

3126

Bakır kalay tutmuyor
Aktar rastuk satmıyor
Caz'anası işlemiş
Yâr benimle yatmıyor¹⁷

3127

Yaram derin kanıyor
Yüreciğim yanıyor
Seni neşeden haber ver
Derdi herkes tanıyor⁶⁰

3128

Çamlar ırgalanıyor
Sular dalgalanıyor
İnsaf et kız aşkından
Yanıyorum yanıyor¹²²

3129

Gökten zembil iniyor
Fırıl fırıl dönüyor
Ateş misin a güzel?
Seni gören yanıyor⁶⁰

3130

Yürek yırtık kanıyor
Her gün seni anıyor
Gel içime bir şey de
Koygun koygun yanıyor⁶¹

3131

Çayda çıra yanıyor
İplikler boyanıyor
Ben yârime giderken
Köpekler uyanıyor⁹

3132

Bizim evin önünde
Cankurtaran bağrıyor
Ne kabahat ettin yâr?
Jandarmalar arıyor¹¹⁸

3133

Kızılıcak kızarıyor
Bekârlar kız arıyor
Erkekler şimdi kızdan
Hep cilve naz arıyor ³³

3134

Dalda gügük bağıyor
Gülüm neren ağrıyor?
Yârden ayrı düşeli
Kötü yerim sağrıyor ⁶¹

3135

Çağla çiçek açıyor
Muhtar kızın kaçıyor
İnanmazsan gel de bak
Şu tepeyi aşıyor ²³

3136

Dağlara kar düşüyor
Gamlı gönlüm üşüyor
On beşinde yâr sevdim
Herkes buna şaşıyor ⁷⁶

3137

Garyolada yatıyor
Bana şeker atıyor
Yaklaşma sevdiceğim
Bıyıkların batıyor ⁵³

3138

Dam üstünde yatıyor
Yel yorganı atıyor
Öte git kuru gelin
Kemiklerin batıyor ³⁴

3139

Ay gidiyor gidiyor
Gözüm ayı güdüyor
Mermer bilekli yârim
Nerde talim ediyor? ⁵⁵

3140

Ah yâr yine gediyor
Beni de terk ediyor
Kulak ver dinle biyor
Kalbim sana ne diyor? ⁶¹

3141

Bir ay doğdu gidiyor
Bülbül figan ediyor
Öpersen işte gerdan
Eller sana ne diyor? ⁵⁵

3142

Ömre bedel gidiyor
El oldu el gidiyor
Yârimi eller aldı
Gözümünden sel gidiyor ⁶⁰

3143

Ay gidiyor gidiyor
Mendilim el ediyor
Ne duruyon sevgilim?
Gençlik elden gidiyor ¹¹

3144

Mavilim herk ediyor
Herkini terk ediyor
Herkin başını yesin
Yârin elden gidiyor ⁶⁰

3145

Yârim ekin ekıyor
Keklik gibi sekiyor
Gönlüme urgan attı
Ardı sıra çekiyor ⁶⁰

3146

Jandarmalar geliyor
Koyun kuzu meliyor
Nazlı yârin hasreti
Yüreğimi deliyor ¹²²

3147

Helkeler boş geliyor
Sesin bir hoş geliyor
Ulan domuzun kızı
Bakışın taş deliyor⁶⁰

3148

Sarı motor geliyor
Sarı duman veriyor
Aç kapıyı bak yârim
Sana gelin geliyor¹⁹

3149

Karşıdan yâr geliyor
Gömleği dar geliyor
Ben sevdim eller aldı
O bana zor geliyor⁴⁶

3150

Yaz gitti kış geliyor
Kimine hoş geliyor
Yârimin salacası
Gitti de boş geliyor¹⁷

3151

Karşıdan kaz geliyor
Ne kadar az geliyor
Oğlan gözlerin aydın
Sevdiğin kız geliyor⁵⁵

3152

Çağanalar çalıyor
Yâr hacıdan geliyor
Şen dillerim sussa da
Sevdiğimi biliyor⁶¹

3153

Artık yârim gülüyor
Dertlerimi biliyor
Fırsat bulup geldikçe
Buse vermek diliyor⁵⁵

3154

Kar kapıda kışlıyor
Yârim gergef işliyor
Ana değil analık
Bildiğini işliyor¹¹⁷

3155

Taş dönmüyor dönmüyor
Tuzlu pilav yenmiyor
Nazlı yârin bacısı
Hiç yanına gelmiyor¹³¹

3156

Taş dönmüyor dönmüyor
Taştan bulgur inmiyor
Kirpi bacaklı gelin
Pişirdiğin yenmiyor⁶⁰

3157

Kuşlar yere inmiyor
Özlem kalbe sinmiyor
Seni sevdim seveli
Gözyaşlarım dinmiyor³⁸

3158

Kuş kafese girmiyor
Buna aklım ermiyor
Hiç boşuna ah çekme
Anam beni vermiyor⁹⁷

3159

Elim yâre ermiyor
Umudum güvermiyor
Baban dünden ırız
Gâvur anan vermiyor⁶⁰

3160

Defim delik ötmüyor
Efkâr benden gitmiyor
Şu yârin ettiğini
Çocuk bile etmiyor¹¹

3161

Örümcek ağ örtüyor
Ağ içine giriyor
Yârinden ayrı düşen
Hazin hazin eriyor ¹²²

3162

Evleri görünüyor
Gönüldür yeriniyor
Çekilecek dert değil
Mevla'm sabır veriyor ⁶¹

3163

Başkasına seslendim
O bana ses veriyor
Yayıklık yaymayı bilmez
Kendine süs veriyor ⁶⁰

3164

Yâr selamı kesiyor
Beni gayle basıyor
Eli yakan sam yeli
Bana soğuk esiyor ⁶⁰

3165

Süt pişiyor pişiyor
Tencereden taşıyor
Şu Çorum'un kızları
Şişindikçe şişiyor ⁶⁰

3166

Karşıda sırtıyor
Eteği sürütüyor
Sevdanın hali böyle
Mum gibi eritiyor ¹⁷

3167

Kırat gemi geviyor
Tez gel dedim eviyor
Üç kumanın üstüne
O yâr beni seviyor ⁶⁰

3168

Ördek gölde yüzüyor
Çıkıp kumda geziyor
Nazlı yârin hasreti
Yüreğimi eziyor ¹²²

3169

Güle yağmur yağıyor
Üstüne gün doğuyor
Alçağın arkalı
Koç yiğidi boğuyor ⁶⁰

3170

Pencereden bakıyor
Açmış kitap okuyor
Yanağında gül açmış
Yel estikçe kokuyor ²³

3171

Lale sümbül çıkıyor
Su çağlayıp akıyor
Yâr tomurcuk memeler
Güller gibi kokuyor ¹²²

3172

Pencereden bakıyor
Mektup almış okuyor
Kekiline ne çaldın?
Burcu burcu kokuyor ⁴

3173

Bugün bana n' oluyor?
Dalda gülüm soluyor
Nalet olsun çirkine
Güzel eyi oluyor ⁸¹

3174

İndim dere akıyor
Yârim bana bakmıyor
Yolladığım çiçekler
Kurumuş da kokmuyor ⁶⁰

3175

Karşı pınar akmıyor
Yavru bana bakmıyor
Çok gülleri kokladım
Yârim gibi kokmuyor ⁵⁵

3176

Patlıcan oyulmuyor
Feryadım duyulmuyor
Bir güzel sevgilim var
Bakmaya doyulmuyor ²³

3177

Yürekler atışıyor
Can cana katışıyor
Ateş misin sevdiğim?
Görenler tutuşuyor ⁶⁰

3178

Yârim iplik boyuyor
Culhalıkta uyuyor
Çul dokur çulsuz yârim
Bu dert bana koyuyor ⁶⁰

3179

Gazeller dökülüyor
Sebzeler sökülüyor
Nazlı yârim gelmedi
Ah boynum bükülüyor ¹²²

3180

Kırat damda kişniyor
Arp'ekmeği pişmiyor
Beş denecik yavruma
Birer çörek düşüyor ¹⁷

3181

Çarşafa bürünüyor
Eteği sürünüyor
İpek çarşaf içinde
Ne güzel görünüyor ¹⁰⁷

3182

Tepede oturuyor
Yüreği titiriyor
Köye candarma gelmiş
Yârimi götürüyor ⁸⁵

3183

Akşam oldu köyü gölge basıyor
Acı poyraz ılgıt ılgıt esiyor
Bir gönüle iki sevgi sığar mı?
Birisini sevsem biri küsüyor ¹⁴³

3184

Karşıda pür kesiyor
Efil efil esiyor
Ben neyledim o yâre?
Durup durup küsüyor ¹²⁹

3185

Karlar pır pır düşüyor
Azelerim üşüyor
Sevgililer birleşmiş
Dudaklar öpüşüyor ⁵⁵

3186

Bağlarda kuş ötüyor
Bakın ne hoş ötüyor?
Bulamamış eşini
Yuvası boş ötüyor ¹²²

3187

Yâr gurbete gidiyor
Acısını bana sor
Ayrılmak kolay emme
Kavuşması hayli zor ⁶⁰

3188

Al da gör
Yeşilde gör alda gör
Cehennem narı nedir?
Mazlum ahı al da gör ⁴⁸

3189

Gidiyorum işte gör
Hayalde gör düşte gör
Kadir kıymet bilmedin
Bir zalime düş de gör ¹²⁹

3190

Hayalde gör düşte gör
Hele bir yol düşte gör
Düşenin dostu olmaz
Sen de bir yol düş de gör ¹²⁹

3191

Renkten ince teni gör
Gül yanakta beni gör
Kız pınardan dönerken
Bir kez olsun beni gör ³⁸

3192

Gönül tahtıma taht kur
Al hançeri bana vur
Ayrılık kolay değil
Sen de bana karşı dur ¹²

3193

Pencere dibi yoldur
Gelip geçen pek boldur
Pencereye bakma geç
Selamet yol bu yoldur ¹²²

3194

Gidiyom yolum budur
Ayrıldım zulüm budur
Bundan beter dert olmaz
Ecelsiz ölüm budur ⁵⁹

3195

Deniz dibi kumludur
Kenarı yosunludur
Kız nişanlın geliyor
Kucağı lokumludur ¹⁷

3196

Bugün hava pusludur
Bek yelikme uslu dur
Bizim köyün kızları
Ağırdır namusludur ⁶⁰

3197

İbrığım su doludur
Yolum sevda yoludur
Yârden ne esirgenir
Yâr yârinin kuludur ¹²²

3198

Kaysı dalı uludur
Kaysıları suludur
Gönül kimi severse
Kölesidir kuludur ³²

3199

Kiremitten su damlar
Bir kız verin adamlar
Bir kız bana çok mudur?
Mahlenizde yok mudur? ⁸⁶

3200

Aşkın yolu bu mudur?
Desti dolu su mudur?
Tez gelirim demiştin
Tez gelişin bu mudur? ¹¹

3201

Şu gelen Ali midir?
Sallanan kolu mudur?
Ak memenin arası
Ali'nin yolu mudur? ⁶⁰

3202

Sümbül mü şebboy mudur?
İnce uzun boy mudur?
Kızın pahasın biçen
Güzellik mi huy mudur? ¹⁷

3203
Arpa buğday çeç olur
Güzeller güleç olur
Alacaksan al beni
Derdime ilaç olur ¹⁷

3204
Güzeller güleç olur
Ergenler gelgeç olur
Ergen seven gelinin
Cahil ömrü heç olur ⁶⁰

3205
Ördek göllerde olur
Şahin çöllerde olur
Yâri çirkin olanın
Gözü ellerde olur ¹⁷

3206
Fındık altın tek olur
Çift eylesen yük olur
Seversen kızları sev
Memeleri bek olur ⁵⁵

3207
Dağlarda kekik olur
Istarda mekik olur
Güzel Tatar kızının
Gözleri çekik olur ⁶⁰

3208
Güzel seven tok olur
Hasretliğe ok olur
Düşüp de dost arama
Düşmanın pek çok olur ¹²

3209
Fasulye fasıl olur
Yemesi nasıl olur?
Ver anne sevdiğime
Bak geçim nasıl olur ¹⁴

3210
Pınar başı mill' olur
Güzel seven dill' olur
Güzel seven oğlanın
Gelişinden bell' olur ⁵²

3211
Bell' olur
Güzel ince bell' olur
Gizli sevda çekenler
Gözlerinden bell' olur ⁴⁸

3212
Yeşil çeki bol olur
Yürüdükçe yol olur
Oğlan padişah olsa
Yine kıza kul olur ⁵⁵

3213
Kara koyun etl' olur
Kavurması tatl' olur
Dengine düşmeyenler
Ölmezse de dertl' olur ⁶⁰

3214
Gonca açar gül olur
Dalında bülbül olur
Kara sevda çekenin
Hali pek müşkül olur ⁶⁰

3215
Kadehlerde dem olur
İçsem derde em olur
Eller sunarsa zehir
Yâr sunsa zemzem olur ⁶⁰

3216
Seven mülâyim olur
Erer de âlim olur
Sevilene ne kalmış
Şımarır zalim olur ¹⁷

3217

Karşıda elek m'olur?
İçinde kelek m'olur?
Var git hey cahil oğlan
Dar yerde dilek m'olur? ⁵⁹

3218

Yeşil ipek ker m'olur?
Elin yâri yâr m'olur?
Yeni yâr sevmeyinen
Eski yâri el m'olur? ⁵⁵

3219

Halının ilmekleri
Kıvrılır düğüm olur
Ellere gülen talih
Bana kördüğüm olur ¹¹⁶

3220

Karadut gazel m'olur?
Her evde güzel m'olur?
Seversen gelini sev
Kız ile pazar m'olur? ⁵⁵

3221

Kaleden iniş m'olur?
Ham demir gümüş m'olur?
Akşamdan söz verip de
Sabaha dönüş m'olur? ⁶⁴

3222

Çay kenarı kum olur
Parmaklarım mum olur
Yârsız şekerler yesem
İçime zakkum olur ¹²²

3223

Yan olur
Sevdamız göze gelir
El bakışı yan olur
Ben seni gizli sevdim

Belki bir duyan olur
Zaten bende talih yok
Sana göz koyan olur
Vermem seni ellere
Ara yerde kan olur ⁶²

3224

Dağ başı duman olur
Geçmesi yaman olur
Bir gün beni ararsın
Sevdiğim zaman olur ⁶⁰

3225

Bizim evin önünde
Ayvalar şişman olur
İlk yârini almayan
Sonunda pişman olur ¹³⁹

3226

Yâr yâre hayran olur
Yâr gelse bayram olur
İki gönül bir olsa
Samanlık seyran olur ⁶⁰

3227

Güzellik ayan olur
Namını duyan olur
Yârim çıkma kapıya
Sana göz koyan olur ⁶⁰

3228

Ben olur
Sen olmaz de ben olur
Güzelin gerdanında
Çifte çifte ben olur ⁴⁸

3229

Kirpik kirinen olur
Sevda sırınan olur
Gözdür âleme bakan
Gönül birinen olur ¹⁶

3230

Dağlarda pelin olur
Sen seven elin olur
Bekâr oğlan gözüyle
Çuvaldız gelin olur ¹⁷

3231

Şu dağlar şirin olur
Gölgesi serin olur
Aşk okunu yiyenin
Yarası derin olur ⁶³

3232

Mehmetler metin olur
Ahtine bütün olur
Mehmet'i seven kızlar
Yanar da tütün olur ⁸⁵

3233

Babayiğit er olur
Oturmaya yer olur
Sır saklamayı bilen
Aşkta muzaffer olur ²³

3234

Yâr dudağı mor olur
Sevda çekmek zor olur
Sevdağının yüreği
Yana yana kor olur ⁶⁰

3235

Ateş yanar kor olur
Aşk kapısı dar olur
Çok sevip de ayrılmak
Ölümden de zor olur ¹⁷

3236

Göllerde kamyş olur
Dallarda yemiş olur
Kaynana dilsiz olsa
Geline demiş olur ¹⁷

3237

Sarı erik hoş olur
Meyvesi mayhoş olur
Sarhoş yerse ayıkır
Ayıklar sarhoş olur ³²

3238

Nar çiçeği hoş olur
Sevdikçe bir hoş olur
Yârinden ayrı düşen
İçmeden serhoş olur ¹²²

3239

Viran gönül abat olur
Gamlı olanlar şad olur
Bu mübarek ramazanda
Cümle kullar azat olur ⁷⁴

3240

Terazinin taht' olur
Her şeyin bi vaht' olur
İyiler kadersizdir
Kötülerde baht olur ⁹⁴

3241

Dağ başında kurt olur
Bazı insan mert olur
Sevip de almayanın
Yüreğine dert olur ⁸⁶

3242

Ata binen bey olur
Bardağında mey olur
Sevdiğimi verseler
Gönül yaram ey' olur ⁶⁰

3243

Bahçelerde saz olur
Gül açılır yaz olur
Ben yârime gül demem
Gülün ömrü az olur ¹⁴⁴

3244

Sarı giyme söz olur
Beyaz giyme toz olur
Gel yeşiller giyelim
Muradımız tez olur ¹⁶

3245

Yörükler yersiz olur
Dizleri fersiz olur
Korkarım ki nazlı yâr
Güzel kadersiz olur ¹⁷

3246

Gazel döker güz olur
Doksan dokuz yüz olur
Yâri güzel olanın
Gecesi gündüz olur ¹²²

3247

Su bulanır durulur
Can cefadan yorulur
Yârin kaşı eğilse
Benim boynum burulur ⁶⁰

3248

Kaşın yaydır kurulur
Saran kollar yorulur
Vefasız yâre düşen
Can evinden vurulur ⁶⁰

3249

Zeytin dalı uzanır
Uzadıkça bezenir
Yâr karşıdan göründü
Sanki doğdu taze nur ¹²²

3250

Akan sular durulur
Bakan gözler yorulur
Senin gibi bir güzel
Dünyada az bulunur ²³

3251

Dünya bir akarsudur
Belki de bir gün kurur
Fakat bu hatıradır
Ebediyen sende durur ¹⁶

3252

İleğende su durur
Yâr elini yudurur
Gelin keyif çattıkça
Kaynanalar kudurur ²³

3253

Çatal kapı çit durur
Üstünde divit durur
Benim sevdiğim oğlan
Karşımda yiğit durur ¹⁷

3254

Karşıda kuş oturur
Kuş kuşa yem götürür
Bıldıırki şen gönlümde
Bu yıl baykuş oturur ¹³⁶

3255

Karşı dalda kuş durur
Eşini bulmuş durur
Tasalanma sevdiğim
Hak bizi kavuşturur ⁶⁰

3256

Şu dağlar maviş durur
Gideni savuşturur
Şu davulcu ne iyi
Hasiret kavuşturur ⁸⁶

3257

Badem çiçeği hoştur
Çağlası çok mayhoştur
Badem gözlü kızları
Seven gönül sarhoştur ³³

3258

Gökten yıldız yağmıştır
Bekârlara ağmıştır
Öksüz kırığa çıksa
Ay akşamdan doğmuştur ¹⁷

3259

Kışla yolu yokuştur
Yârim orda çavuştur
Ayrılık cana yetti
Mevla'm bizi kavuştur ⁶⁰

3260

Kapı önü sokudur
Dudağı bal yokudur
Türlü cilve bellemiş
Yâri kimler okutur ⁶⁰

3261

Şarabı murt kurutur
Yiğidi dert kurutur
Asırlık bir ağacı
Kıl kadar kurt kurutur ⁹⁴

3262

Yâr gücün yetende vur
Kaldır bentten bende vur
Yüz yerden yaralıyım
Acımazsan sen de vur ⁶⁰

3263

Armudun dibi bayır
Dibinde yârim uyur
Kuru yerde yatma yâr
Bu gece bize buyur ⁶⁰

3264

Yârim dalda bir güldür
Ben de ona bülbüldür
Yârimin siyah zülfü
Kar üstünde sümbüldür ⁵⁵

3265

Su akar güldür güldür
Ateşin sonu küldür
Bir kızı rüsva etmek
Erkek adama züldür ¹⁷

3266

Bugündür yâr bugündür
Seyran değil düğündür
Çalsın davul zurnalar
Son bekârlık günündür ²³

3267

Hercaiyim ünümdür
Öbürleri dünümdür
Düğün dernek kuruldu
Bugün benim günündür ¹⁷

3268

Elli gündür yüz gündür
Elim yârden üzgündür
Ben yâri görmeyeli
Tamam bugün yüz gündür ⁵⁵

3269

Kaşların çatık mıdır?
Dillerin tutuk mudur?
Bu nasıl kalp sendeki
Taş mıdır kütük müdür? ⁹⁴

3270

İnce belin bükülür
Sırma saçın dökülür
Düşme güzel sevdaya
Cahil ömrün sökülür ⁶⁰

3271

Gökte yıldız süzülür
Kızlar yola düzülür
Kız oğlanı görünce
Göğsün bağı çözülür ⁵⁵

3272

Keklik kumda eşinir
Eşindikçe düşünür
Keklik simalı yârim
Şimdi nerde düşünür? ⁶⁴

3273

Bir leğen dolu pendir
Yüreğim yanar göynür
Yüreğim yana yana
Bir gün olur söyünür ⁶¹

3274

Ağam atı yeldirir
Yel püskülün kaldırır
Kendi pek küçük amma
Cilve adam öldürür ⁶¹

3275

Kebabı köz öldürür
Sürmeyi göz öldürür
Yiğidi kılıç kesmez
Bir kötü söz öldürür ⁶⁰

3276

Aşkın beni yandırır
Ateşlere bandırır
Su gibi aziz yârim
Ateşi su söndürür ⁶⁰

3277

Bürüncek büründürür
Cımbaşlı göründürür
Aşk adamı öldürmez
Kır bayır süründürür ⁵⁵

3278

Gökte yıldız top durur
Ağam atı kopturur
Kız kahvaltı yerine
Kendisini öptürür ⁶¹

3279

Ata biner kopturur
Üzengisin kaptırır
On beşe değen güzel
Yanağından öptürür ¹²⁹

3280

Bahçede kiraz düşür
Dibinde kahve pişir
Ben yoksam hayalim var
Aklına beni düşür ⁶⁰

3281

Ördek gölde yüzüşür
Çıkar kumda düzüşür
Topla zülfün yüzünden
Gölge düşer yüz üşür ⁵⁵

3282

Motur geliyor motur
Çık da dalına otur
Sevdiğim hastalanmış
Al da doktora götür ⁸⁵

3283

Kaşların ilişiktir
Gül memene düşüktür
Bakışımдан bilsene
Meylim sana düşüktür ⁶¹

3284

Armudun dalı potur
Çık da dalına otur
Benden sevdalık kalktı
Hem ye hem yâre götür ²⁵

-Ş-

3285

Çay içinde iki taş
Biri kuru biri yaş
Gönlümün dilediği
Bir yastıkta iki baş⁶⁰

3286

Güzelim yürü yavaş
Gezelim sarmaş dolaş
Uğruna sevgilim ol
El yanında arkadaş⁶²

3287

Ben geceyim sen güneş
Beni devşir beni deş
Gel sen artık benim ol
Yaşın olmuş tam on beş³⁸

3288

Kız oğlanı tavlamiş
Tatlı dille avlamış
Koca isterim diye
Bacadan miyavlamış⁶⁰

3289

Boğazında göy boncuk
O sana yakışmamış
Evme sevdiğim evme
Evenler kavuşmamış¹¹

3290

Gölün Yazı'da kamış
Boyumla bir uzamış
Yârime yâr diyenler
Ölümüne susamış⁶³

3291

Bahar gelmiş gül açmış
Çevreye koku saçmış
Şimdi kızlar dalgacı
Sevmenin tadı kaçmış⁶⁰

3292

Çayda çanak kırılmış
Kız oğlana vurulmuş
Oğlan almam dedikçe
Kız boynuna sarılmış⁷

3293

Gönlüne gam basılmış
Dert altında yasılmış
Şu gelin muradını
Alamamış asılmış⁶⁰

3294

Bağa vardım budanmış
Güle bülbül dadanmış
Yâri benim sanmışım
Ona eller dadanmış¹²⁹

3295

Karanfilim dallanmış
Dalı yere sallanmış
Bal mı yedin sevdiğim?
Dudakların ballanmış⁶⁰

3296

Çeşmenin yolu darmış
Dağların üstü karmış
Tüm dertlerin şifası
Sendeki dudaklarmış³⁸

3297

Zerdaliler sararmış
Gökte bulut kararmış
Sevdalılar her yerde
Ancak yâri ararmış¹²²

3298

Karayemiş kararmış
Çok güzellik zararımış
Ay bulutta zannettim
Yâr saçını tararmış³²

3299

Yüz suyunu aldırılmış
Âlemlere daldırılmış
Yaşmaktan menefesi
Utanmayı kaldırılmış⁶¹

3300

Talihimi karatmış
Günüm günü aratmış
Demek ki Mevla'm beni
Dert çekmeye yaratmış⁶⁰

3301

Yâr zülfünü taratmış
Eli yandan ıratmış
Şükür olsun Mevla'ya
Huyu güzel yaratmış⁶⁰

3302

Sevdiceğim boy atmış
Kekili yana yatmış
Tanrım beni topraktan
Onu gülden yaratmış⁶⁰

3303

Yârim yüzün bir karış
Kâr etmiyor yalvarış
Bayram günü küs olmaz
Öpük vereyim barış⁶⁰

3304

Derelerde kuşburnu
Kuşburnuyu kuş yemiş
Üç kuruşluk gelin de
Kaynanaya çüş demiş⁶⁰

3305

İzmir'den aldım yemiş
Yâr yolumu beklemiş
Tez kavuşalım diye
Günü güne eklemiş¹²²

3306

Su çayırı millemiş
Eller bizi dillemiş
Tatlı söze kanan yâr
Eli adam bellemiş⁶⁰

3307

Biri yâri yellemiş
Gül sinesi tellemiş
Yârim gerdan kırmayı
Acap kimden bellemiş?⁶⁰

3308

Bu zamane bunamış
Dert değil kim kınamış
Sakallının koynuna
Ergen kızlar tünemiş⁶⁰

3309

Kaleden iniş iniş
Yağlığım dolu yemiş
Ben gözele bakarken
Bıyığım sıçan yemiş⁵⁵

3310

Kayalar iniş miniş
Kömüş paklayı yemiş
Damat camiye gitmiş
Gelin helvayı yemiş⁹³

3311

Karadut dalın eğişmiş
Eğişmiş de yere değişmiş
Şu Çorum'un içinde
Zararım kime değişmiş?⁵⁵

3312

Kaşların kara imiş
Gözlerin ela imiş
Al sevdanı başımdan
Çekmesi bela imiş⁵⁵

3313

Derdim derde ek imiş
Dert içime bekimiş
Gizli sevda çekmesi
Ateşten gömlek imiş⁶⁰

3314

Kaya dibi kar imiş
Günden yanı erimiş
Otuz iki meyveden
En tatlısı yâr imiş⁵²

3315

Dünya bir fener imiş
Döndükçe döner imiş
Nice koç yiğitlerin
Feneri söner imiş¹⁰³

3316

Şu dağa ceren gelmiş
Cana can veren gelmiş
Severdim uğrun uğrun
Gizime eren gelmiş⁶²

3317

Yüzüne güleç denmiş
Terine ilâç denmiş
Sen insan olamazsın
Cennetten huri inmiş¹⁷

3318

Yârim askerde çavuş
Sabret yüreğim kavuş
Yâr askerden dönünce
Yüreciğim olur kuş⁶⁰

3319

Dolmuş geliyor dolmuş
Dolmuşun rengi solmuş
Benim sevdiğim oğlan
Dolmuşa şoför olmuş⁷⁹

3320

Kayalar kertüş kürtüş
Arasına gün düşmüş
Sen ne bilin sevmeyi?
Elin yüzün buruşmuş²⁵

3321

Maniden defter tutmuş
İçinde gül kurutmuş
Sevip sardığım güzel
Beni ne tez unutmuş⁵⁸

3322

Karpuz kestim suyumuş
Yâr yanımda uyumuş
Uyardım öpe öpe
Benim kader buyumuş⁵⁷

3323

Karpuz kestim suyumuş
Bizim kader buyumuş
Bizim yazıyı yazan
İlk akşamdan uyumuş¹⁷

3324

Kırış güzelim kırış
İyaların beş karış
Başlık vermeye değmen
Edeceğin beş kuruş⁹⁴

3325

Oğlan tespihin gümüş
Avurdun içe göçmüş
Ben sana varır mıyım?
Sakalına kır düşmüş⁶⁰

3326

Dağlar başı kışımış
Taze kar yağmışımış
Nazlı yârin sinesi
Gün vurmamış üşümüş⁶⁰

-T-

3327

Gülün yaprağı bir kat
Alıyor beni firkat
Günnüksüz çalışırım
Yâr beni tutsa ırgat⁶¹

3328

Evin kapısın kapat
Kaynanayı kaldır at
Kaynanasız gelinler
Aman bacım ne rahat²³

3329

Ak kâat sarı kâat
Ağlarım saat saat
Sen orada ben burda
Nasıl olayım rahat?⁶⁰

3330

At
Yiğidin dostudur at
Sana bir top gül attım
Koklamazsan geri at⁴⁸

3331

Deh demeden giden at
Erkenden kalkan avrat
Ana baba muradı
Her sözü tutan evlat⁶⁰

3332

Evleri var iki kat
Paran yoksa arsa sat
Arsaya kıyamazsan
Yastığa sarıl da yat¹⁴

3333

Keten gömlek iki kat
Birin giy birini sat
Benden gayri seversen
Kalkmaz döşeklere yat⁵⁵

3334

Şekerden yaptım şerbet
Yıllardır çektim gurbet
Sabredelim ne çare
Hak kavuşturur elbet¹²²

3335

Gökten yağıyor rahmet
Uğruna çektim zahmet
Yâri benim edenin
Yedi soyuna rahmet¹⁷

3336

Mendilim yedi kanat
Ben söyleyim sen anlat
Allı pullu sevdiğim
Çorum sana emanet⁴²

3337

Gözler yaşlı kalpte dert
Gönüller aşka hasret
Kavuşmamız yakındır
Ne olur biraz sabret³⁸

3338

Yoğurt koydum ye de git
İsteğim var he de git
Sevda çekmek kolay mı?
Kolay gelsin de de git⁶⁰

3339

Pala bıyıklı yiğit
Tapan ayaklı yiğit
İstedim bana düştü
Eli dayaklı yiğit⁶⁰

3340

İncirin içi çiğit
Elinde altın divit
Yeni bir kanun çıkmış
Her güzele bir yiğit⁶⁰

3341

Akılsız dost deli dost
Dost edinmiş eli dost
Senin dost bildiğinin
İçi düşman dili dost⁶⁰

3342

Bahçelerde karadut
Yârim gitmiş ara dut
Doyamadan ayrıldım
İçim oldu yara dut³²

3343

Gökkubbe bulut bulut
Hastayım elimden tut
Âşık olan tanımaz
Ne ferman ne de hudut³⁸

3344

Bahçelerde bal armut
Yanında var karadut
Yârden ayrı düşenin
Her yanı kara bulut¹²²

3345

Ak bulut kara bulut
Mendilim yu da kurut
Kurban olam ak gelin
Sırrımızı sıkı tut⁶⁰

3346

Sepet sepet karadut
Sende aşk sende umut
Gönül verme ellere
Beni sev beni avut³⁸

-U-

3347

Gül kokar burcu burcu
Gülle doldurdum hurcu
Yârin yiğit değılse
Alınmaz sevda burcu⁶⁰

3348

Şu derenin alıcı
Kınalı barmak ucu
Evlenmedik kızların
Kabul olmaz orucu¹¹⁷

3349

Keçi güderim keçi
Sevdiğim badem içi
Sevdim de alamadım
Kimdedir bunun suçu?⁶⁰

3350

Gün aştı gece oldu
Halimiz nice oldu?
Seninle kavuşmamız
Sanki bilmece oldu⁶⁰

3351

Sevdiğim çiçek oldu
Büyüdü gökçek oldu
Deseler inanmazdım
Ayrılık gerçek oldu⁶⁰

3352

Kavun ektim bal oldu
Elmalar al al oldu
Kestin selam sabahı
Kız sana bir hal oldu ⁶⁰

3353

Deniz coştı göl oldu
Yârim sana ne oldu?
Benim sana yandığım
Memelekete şan oldu ¹⁰⁴

3354

İnsanlar beter oldu
Sözünü yutar oldu
Yalanlar benimsenmiş
Doğru söz batar oldu ¹²

3355

Can kuşum öter oldu
Yandı da tüter oldu
Yâr ile ayrılmamız
Ölümden beter oldu ⁶⁰

3356

Ayrılık yeter oldu
Ölümden beter oldu
Bir sevdiğim bir sılam
Gözümde tüter oldu ⁶⁰

3357

Elma yedim ger oldu
Sıcakladım ter oldu
Dostlar seni sordular
Yâr yüzlerim yer oldu ⁶¹

3358

Mektubun geldi buldu
İçim zehirle doldu
Mektubunu alalı
Rengim sarardı soldu ¹²⁶

3359

Ay doğdu gece oldu
Gözlerim yaşla doldu
Yârden ayrı düşeli
Rengim sarardı soldu ¹²²

3360

Kelem ektim baş oldu
Ela gözler yaş oldu
Gönül bir ayna idi
Kırıldı külhaş oldu ⁶¹

3361

Kara bağrım taş oldu
Daim gözüm yaş oldu
Felek senin yüzünden
Hangi günüm hoş oldu? ⁶⁰

3362

Dereler akmaz oldu
Bentleri yıkmaz oldu
Şu benim deli gönlüm
Gözele bakmaz oldu ²³

3363

Dereler akmaz oldu
Yollara çıkmaz oldu
Dün yoluma ölen yâr
Yüzüme bakmaz oldu ⁶⁰

3364

Yollar geçilmez oldu
Dağlar seçilmez oldu
Yâr gönlünü kitledi
N'etsem açılmaz oldu ⁶⁰

3365

Karatavuk kaz oldu
Komşular gammaz oldu
Yavuz komşu şerrinden
Yâre varılmaz oldu ⁶¹

3366

Lambalar yanmaz oldu
Sözüme kanmaz oldu
Hasretlik ataşine
Kalbim dayanmaz oldu ¹²²

3367

Antep geçilmez oldu
Güzel seçilmez oldu
Kevsere dönen sular
Sensiz içilmez oldu ²³

3368

Gün doğdu gündüz oldu
Bayırlar dümdüz oldu
Yâr senden ayrılalı
İlkbaharım güz oldu ⁶⁰

3369

Mezarım barınağım
Ayrılık şansım oldu
Bunca kulun içinde
Tanrım seni mi buldu? ¹⁰

3370

Göç kervanı kuruldu
Canlar yola vuruldu
Eller yârim dedikçe
Benim boynum buruldu ⁶⁰

3371

Gönlümdeki aşk odu
Beni dertlere kodu
Düştüm eller diline
Dört yanım dedikodu ⁶⁰

3372

Beni yaktı yandırdı
Seni alıp kandırdı
Beni beğenmediydin
Kocan kuş mu kondurdu? ¹⁷

3373

Tasa çaldım yoğurdu
Seni kimler doğurdu?
Seni doğuran ana
Bal ile mi yoğurdu? ⁵⁵

3374

Göç gördüm gidiyordu
Terk etmiş bizim yurdu
Beni de götür yârim
Sevdan başıma vurdu ⁶⁰

3375

Baharı başa vurdu
Kaşığı aşaya vurdu
Benden ayrıldı amma
Başını taşaya vurdu ²³

3376

Dağlara duman vurdu
Gönlüme güman vurdu
Evi yanası felek
Silleyi yaman vurdu ⁶⁰

3377

Ahu gözler aç mıydı?
Kavuşmamız güç müydü?
Benim seni sevdiğim
Sence bana suç muydu? ¹²

3378

Baba kızın çok muydu?
Bir kız sana yük müydü?
Sağ olun emmim dayım
Bir oğlunuz yok muydu? ¹⁴³

3379

Yavrum tenin soğudu
Bek mi yaran çoğudu?
Şu kocaman dünyada
Sana yer mi yoğudu? ⁶⁰

3380

Derelerin kumuydu
Dere dolu su muydu?
Seni ellerde gördüm
Edeceğin bu muydu?⁶⁰

3381

Güvercinin cücüğü
Severler küçücüğü
Neman gönlün büyüdü
A gâvurun çocuğu⁶⁰

3382

Yımirtanın kabuğu
İnsanların çabuğu
Gaşı gözü yok emme
Bizim köyün kopuğu¹¹⁴

3383

Koca çamin tomruğu
Pek hoş olur soymuğu
Vur davulcu davula
Yen kafana yumruğu⁶⁰

3384

Kalenin önü soku
Oku sevdiğim oku
Evvelki güzelliğin
Kalmamış yoru yoku⁸⁶

3385

Çaydan akar tatlı su
Yüreğim dolu kaygu
Yârin koynuna girsem
Gözüme girmez uyku⁹⁸

3386

Bahçeleri havuçlu
Öptüm ağzım oruçlu
Sana varacam emme
Anan yarım pabuçlu¹⁷

3387

Bir yâr sevdim Çorumlu
Düşünceli sorumlu
Şu Çorum'un kızları
Hep anadan kurumlu⁶⁰

3388

Kar yağar sulu sulu
Yârim şaşırma yolu
Ben yolunu gözlüyom
Gözlerim dolu dolu⁶⁰

3389

Çaylar akar dopdolu
İşte bahçeler yolu
Yârim aklıma düştü
Şaşırdım sağı solu¹²²

3390

Bağlarda meyve dolu
Uzak sılanın yolu
Yârinden ayrı düşen
Şaşırir sağı solu¹²²

3391

Yayla yolu yokuşlu
Yanı çiğdem nakışlı
Yaylada bir kız sevdim
Dağ kekiği kokuşlu⁶²

3392

Avluya serdim çulu
İstemem para pulu
Olursa acer olsun
Nideceğim ben dolu?⁶¹

3393

Şeftali aldım sulu
Mahmur gözler uykulu
Yârinden ayrı düşen
Elbet gezer kaygulu¹²²

3394
Emine'm vili vili
Yaşmağı yılan dili
Emine'min ucundan
Oldum kapılar kulu⁶¹

3395
Keten gömlek giydin mi?
Giyip giyip soydun mu?
Yâr gurbette evlenmiş
Köz yüreğim duydun mu?¹⁷

3396
Mani dedim tuttun mu?
Demeden unuttun mu?
Yolladığım ak gülü
Sinende kuruttun mu?¹¹

3397
Fındık fıstık olur mu?
Ateş yastık olur mu?
Selâm söylen o yâre
Böyle dostluk olur mu?²⁸

3398
Ambarda kol olur mu?
Cahilde mal olur mu?
Cahil cahili sevse
Buna vebal olur mu?²³

3399
Dağda harman olur mu?
Gönle ferman olur mu?
Yana yana kül oldum
Külde derman olur mu?⁶⁰

3400
Yârsiz insan olur mu?
Her ay Nisan olur mu?
Bir tek mektup yazmadın
Böyle nisyan olur mu?³⁸

3401
Sevgisiz durulur mu?
Gezmeyen yorulur mu?
Boş bir yuvaya döner
Gelinsiz ev olur mu?²³

3402
Bahçe barsız olur mu?
Ayva narsız olur mu?
Doğru deyin komşular
Yiğit yârsiz olur mu?¹⁷

3403
Deniz tuzsuz olur mu?
Balık pulsuz olur mu?
Bak anne sevdiğime
Galbim onsuz olur mu?¹⁶

3404
Bahçe narsız olur mu?
Yiğit yârsiz olur mu?
Kör olası ahbaplar
Kul kusursuz olur mu?¹⁷

3405
Ulu dağlar ulur mu?
Böyle zulüm olur mu?
İkimizi ayıran
Ettiğini bulur mu?⁶⁰

3406
Karanfil oyulur mu?
Güzele doyulur mu?
Yâri güzel olanın
Kolları yorulur mu?³⁰

3407
Yârsiz düş kurulur mu?
Sevdasız durulur mu?
İrağı yakın eder
Gönüldür yorulur mu?⁶⁰

3408

Portakal soyulur mu?
Tabağa koyulur mu?
Yâr dediğin bir şeker
Tadına doyulur mu? ⁵¹

3409

Uçan kuş tutulur mu?
Yâr hiç unutulur mu?
Gurbette yâri olan
Ağlamadan durur mu? ⁷⁴

3410

Ay doğdu mu doğdu mu?
Bulut ayı boğdu mu?
Aldın devlet yârimi
Bölüklerin doldu mu? ¹⁷

3411

Sarpa sardı yolumu
Kırdı yine kolumu
Feleğin kimsesi yok
Bana eder zulumu ⁶⁰

3412

Gözyaşı sırlı su mu?
Birden çeldin usumu
Şuh gözlerin kapanmış
Bu bir aşk uykusu mu? ³⁸

3413

Vapur tutmuş yolunu
Yâr uzatmış kolunu
Yârinden ayrı düşen
Bilmez sağı solunu ¹²²

3414

Ay doğar sini sini
Sevmişim birisini
Cellât boynumu vursa
Söylemem doğrusunu ²³

3415

Yârimin atı doru
Onla feleğin zoru
Attı zalim gurbete
Kadir Mevla'm sen koru ⁶⁰

3416

Karşı köyün yağmuru
Kurumuyor çamuru
Ergen kızın memesi
Taze buğday hamuru ⁵⁵

3417

Saten gömleğim sarı
Kaptırdım güzel yâri
Beni değiştığinin
Ne dili var ne nuru ¹⁷

3418

Menekşenin kokusu
Bahçelerin dolusu
Yârden ayrı yatanın
Hiç gelir mi uykusu ¹²²

3419

Beni bir yılan soktu
Yad değil bilen soktu
İçi düşman dışı dost
Yüzüme gülen soktu ⁶⁰

3420

Bahçenin karadutu
Gönül bir sırça kutu
Senden şikâyetim yok
Anan karabaş otu ¹⁷

3421

Bugün hava bulutlu
Şiforlara ne mutlu!
Yârim beni görüncü
Direksiyonu unuttu ⁵³

3422

Kayalar kircı tuttu
Dibinde purcu bitti
Ben yâr ile yatanda
Mehleyi sancı tuttu ⁶¹

3423

Çıktı madımak otu
Ay ışıtır bulutu
Kırma güzel yapılmaz
Gönül bir sırça kutu ⁶⁰

3424

Evimin altı kuyu
Uyu güzelim uyu
Boduru n'eylesinler?
Severler selvi boyu ¹⁷

3425

Çorap ördüm diz boyu
Yol gözledim yaz boyu
Üstüme gül koklamış
İrezil itin soyu ⁶⁰

3426

Buranın altı kuyu
Uyu sevdiğim uyu
Şu benim sevdiğimin
Şekerden tatlı huyu ²³

3427

Bahçenin başı kuyu
Zemzemden duru suyu
Görmedim has güllerde
Tenindeki kokuyu ⁶⁰

3428

Evimin ardı kuyu
Severler güzel huyu
Gül cemalin seyredem
Uyu sevdiğim uyu ¹⁷

3429

Armudun dibi kuyu
Uyu sevdiğim uyu
Sana sarhoş diyorlar
İçtiğin üzüm suyu 141

3430

Bugün ayın otuzu
Başındadır fitozu
Dünyada yâr sevmeyen
Ahrette yer topuzu ⁶¹

-Ü-

3431

Kaşların var mil ucu
Seviyom de dil ucu
Sevdiğin essah değil
Var git yüze gülcü ⁶⁰

3432

Akşam oldu ikindi
Mum şamdana dikildi
Ellerin yâri geldi
Benim boynum büküldü ¹⁴⁶

3433

Atlar yola düzüldü
Şahin gökte süzüldü
Yollara baka baka
Can bedenden üzüldü ¹²²

3434

Kavaktan gazel indi
Dibine güzel indi
Bir öptüm bir ısırıldı
Ciğerim buza döndü ⁵⁵

3435

Bugün ayın on dördü
Kız saçını kim ördü?
Ördüyse yârim ördü
İspat getir kim gördü? ¹⁴⁶

3436

Dağlarda kar eridi
Seller aktı yürüdü
Yâr gurbete gidiyor
Gönlümü gam бүрүdü ⁶⁰

3437

Sandığımın kilidi
Üstünü toz бүрүdü
Yârim burdan gideli
Bütün ömrüm çürüdü ²³

3438

Yolları sis бүрүdü
Yâr gurbete yürüdü
Onun ömrü orada
Benim burda çürüdü ⁶²

3439

Mektup yazdım kış idi
Kalemim gümüş idi
Daha çok yazacaktım
Parmaklarım üşüdü ⁴⁶

3440

Derelerin söğüdü
Kimden aldın öğüdü?
Ben sana kul olalı
Senin gönlün büyüdü ⁶⁰

3441

Şu Çorum'un düzlüğü
Erken biter güzlüğü
Yârden müjde verene
Hazırladım yüzlüğü ⁶⁰

3442

Kuma ektim pürçüklü
Entarisi çıtçıtılı
Mevlam evlat kazandır
Sıralayın küçüklü ¹⁷

3443

Entarisi mor güllü
Gül destesi sümbüllü
Sungurlu'nun kızları
Hepsi yüksek gönüllü ¹⁷

3444

Karnefilin filfili
Nerden aldın bu dili?
Bu dil buranın değil
İstanbul'un bülbülü ⁶¹

3445

Viran bağın mor gülü
Sırma saçı örgülü
Öyle bir yâr sevdim ki
Anasından görgülü ⁶²

3446

Mavi fistan asılı
Bedeninden kasılı
İkimiz bir köylüyüz
Nasıl durak küsülü? ⁶¹

3447

Yârim beni öndün mü?
Yıldız idin söndün mü?
Hiç bu yana bakmıyon
İkrarından döndün mü? ⁶⁰

3448

Elinde süt güğümü
Çözölsün gül düğümü
Beni yâre verseler
Görseler güldüğümü ⁷⁴

3449

Al almanın dilimi
Verin benim gülümü
Vermezseniz gülümü
Kabul etmem ölümü⁵⁵

3450

Baklavanın dilimi
Nittin benim gülümü?
Gülümü koklayanlar
Göze alsın ölümü⁶

3451

Sarı kavun dilimi
Uçurdum bülbülümü
Çıksam dağlar başına
Arasam sümbülümü¹³¹

3452

Kıratımın koşumu
Uçurdum can kuşumu
Bu gece yâri gördüm
Hayra yorun düşümü⁶⁰

3453

Yola duman çöktü mü?
Yollar belin büktü mü?
Yâr gurbete çıkarken
Gözyaşını döktü mü?⁶⁰

3454

Gün tepeyi aştı mı?
Sağdığın süt pişti mi?
Bir yol sarıldım deyi
Bir yanların düştü mü?¹⁷

3455

Bayır bağıın üzümü
Görsem yârin yüzünü
Ağlasam ardı sıra
Belki tutar sözümü⁶⁰

3456

Taşa vurdum dizimi
Kimse bilmez sızımı
Öpe öpe goymadı
Çopur etti yüzümü⁵³

3457

Yeşil iplik düğümü
Kim görmüş güldüğümü?
Hoplan gelinler kızlar
Şenlendirin düğünü⁹⁶

3458

Bir yel esti öteden
Kürkünü giy kürkünü
Yenisinden hayır yok
Söyle eski türkünü¹⁷

3459

Kesme çamın pürünü
Çoban çevir sürünü
Bir kol alttan bir üstten
Oynayalım hürünü⁶⁰

3460

Yâr kurarım düşünü
Unutmam gülüşünü
Seni gurbete saldım
Beklerim dönüşünü⁶⁰

3461

Ata vurdum kuskunu
Gönül bilir dostunu
Eğil bir yol öpeyim
Ak memenin üstünü⁶¹

3462

Ufacık kuş üzümü
Görsem yârin yüzünü
Uyuyup uyansa da
Öpsem elâ gözünü¹⁴⁶

3463

Bayır bağın üzümü
Diyemedim sözümü
Eğil bir yol öpeyim
Sarhoş bakan gözünü ⁵⁵

3464

Asmanın arasından
Alamadım üzümü
Kaldır yârim şapkanı
Göremedim yüzünü ¹⁰⁵

3465

Karşı bağın üzümü
Gelin kırma sözümü
Utandım diyemiyom
Bir öpeyim yüzünü ³⁰

3466

Pınara vardım kuru
Suyu billurdan duru
Kurdeşen ol da kâfir
Bizim kapıda ürü ¹⁷

3467

Develer sürü sürü
Yürü sevdiğim yürü
Öldürdüğün yetmedi
Bir de ardından sürü ²³

3468

Bahçelerde tetiri
Hiç sayamam hatırı
Dostumla düşman oldum
Yârim senden ötürü ⁶¹

3469

Kekliğim deste yürü
Ayağın meste yürü
Yere basma sevdiğim
Sineme bas da yürü ⁵⁵

3470

Güzel beriden yürü
Yürek eriden yürü
Genç ömrümü hiç ettin
Ömür çürüden yürü ⁶⁰

3471

Harman yeri yaş yeri
Fadime'm yavaş yürü
Koynundaki memeyi
Bana ver de boş yürü ³⁵

3472

Bileziğin burgusu
Saçlarımın örgüsü
Kaynana neyim olur?
Dış kapının sürgüsü ⁶⁰

3473

Al atımın terkisi
Aldı kurşun korkusu
Bu sevda sevda değil
Hasan Ali türküsü ¹⁷

3474

Havada turna kuşu
Yürek yakar ötüşü
Gülден yatak istemem
İlle yârimin döşü ⁶⁰

3475

Bu poşu kara poşu
Yakışır yâre poşu
Yüz bin altını değer
Tenhada yâr öpüşü ¹²⁹

3476

Hilal kaşın göz üstü
Etekliğin diz üstü
Nasıl koydun vefasız?
Beni böyle yüz üstü ⁶⁰

3477

Kerpiç duvar yan uçtu
Mendilim suya düştü
Eğildim mendil alam
Yârim aklıma düştü ²³

3478

Gözüm bir cana düştü
Zülûf gerdana düştü
Onca güzel içinde
Meylim bir sana düştü ⁶⁰

3479

Dağlar aleve düştü
Cana velvele düştü
Ya ben nasıl ağlamam?
Yâr elden ele düştü ⁵⁵

3480

Ay doğdu düze düştü
Kekiller yüze düştü
Herkes çifte gezerken
Ayrılık bize düştü ²³

3481

Önüme felek düştü
Başıma kelek düştü
Güzeller pay pay oldu
Bana eşelek düştü ¹⁷

3482

Kocadım çekemem nazı
Bağrıma dökemem közü
Kara bağrım deler geçer
Yârin bana kötü sözü ²³

3483

Çay aşığı kurt izi
Baban görmesin bizi
Babanın kesesine
Sayacağım beş yüzü ¹⁶

-Y-

3484

Derdim var alay alay
Çekmesi dile kolay
Acı benim yas benim
Neyime düğün halay? ⁶⁰

3485

Aya baktım dolunay
Benim yârim miralay
İsterse çavuş olsun
Odur gönlüme kalay ¹⁷

3486

Başımızda miralay
Toplandık alay alay
Düşman kaç olsa olsun
Yenilmek kolay kolay ¹⁷

3487

Yarım ay
Yarım güneş yarım ay
Yâr ile vadimiz var
Sabredelim yarım ay ⁵⁵

3488

Evlerinin önü çay
Sevdiğim pek elevay
Gelir diye bekledim
Yedi sene on beş ay ⁶⁰

3489

Uzaklarda akan çay
Güzel güzel kokan çay
Kız kirpikler birer ok
Kaşların kurulu yay ¹²²

3490

Mursal'ın üstü Hoyhoy
Kadehlere bade koy
Meze diye sevdiğim
Koynundaki narı soy ⁴⁸

-Z-

3491

Çayda kıldım bir namaz
O da Hak'ka yaramaz
Gençlerin ettiğini
Allah bile kınamaz ¹¹

3492

Bir yâr sevdim yaramaz
Beni sormaz aramaz
Gece gündüz sarhoştur
Eve barka uğramaz ⁶⁰

3493

Coşturamaz coşamaz
Ceylan gibi koşamaz
Senin gibi süflüyü
Hangi koca boşamaz? ⁶⁰

3494

Derdim çok dermanım az
Canıma yetti bu naz
Gâvur olsa acır da
O yâr bana acımaz ⁵⁰

3495

Çalarım kaval ötmez
Koyun arkaçta yatmaz
Yârim koyun gibidir
Darıldı bana bakmaz ¹¹⁶

3496

Vatansız yaşanılmaz
Vefasız yâr anılmaz
Yârin açtığı yara
Merhemle kapanılmaz ¹²²

3497

Dalda ceviz sayılmaz
Yemesine doyulmaz
Sevdadan sarhoş olan
Kolay kolay ayılmaz ³²

3498

Kuş yuvası bozulmaz
Kara yazı çizilmez
Dek dur dek otur herif
Kırktan sonra azılmaz ⁶¹

3499

Koca herif genç olmaz
Altın sikke tunç olmaz
Sülâlene mi sürdü?
Böyle kavi hinç olmaz ¹⁷

3500

Ak üzümden bağ olmaz
Kara üzüm ağ olmaz
Çorum'da yâr sevenin
Yüreğinde yağ olmaz ⁵⁵

3501

Sıcak su içmek olmaz
Demiri biçmek olmaz
Edalı nazlı yârden
Ayrılıp geçmek olmaz ¹²³

3502

Çamırdan temel olmaz
Çabasız emel olmaz
Geleceksen erken gel
Uykuya amel olmaz ⁶⁰

3503

Her mevsim bahar olmaz
Senden güzel yâr olmaz
Verdim sana canımı
Bundan hoş karar olmaz ³⁸

3504

Bahçelerde yâr olmaz
Havyalarda nar olmaz
Eğil bir yol öpeyim
Bundan تنها yer olmaz ⁵⁵

3505

Harman yeri yaş olmaz
Bundan ince kaş olmaz
Bundan ince kaş olsa
Hovardayla baş olmaz ⁶⁰

3506

Kuru gözde yaş olmaz
Dert çekmedik baş olmaz
Denizde kum tükenir
Benim derdim baş olmaz ⁶⁰

3507

Eski düşman dost olmaz
Dosttan dosta kast olmaz
Bin tabak iyilese
İt leşinden post olmaz ⁶⁰

3508

Kalpten ince saz olmaz
Bu kadar da naz olmaz
Bir gül açsın kalbinde
Bir çiçekle yaz olmaz ³⁸

3509

Kapı halkasız olmaz
Gönül dalgasız olmaz
Komşudan yâr sevenin
Başı gavgasız olmaz ⁶¹

3510

Güller dikensiz olmaz
Bülbül çimensiz olmaz
Herkesin bir eşi var
Gönlüm de sensiz olmaz ⁴

3511

Çaylar akar durulmaz
Sevda nedir sorulmaz
Gece gündüz kollarım
Yâri sarsa yorulmaz ¹²²

3512

Demir urgan burulmaz
Gönül yâre darılmaz
Alsam seni koynuma
Kolum budum yorulmaz ¹⁷

3513

Çam ağacı dallanmaz
Güzel olan sallanmaz
Yâre mendil işledim
O da elden yollanmaz ⁶⁰

3514

Altın yüzük donanmaz
Bir ayda yâr sınıanmaz
Canımı rehin koysam
Kâfir gönlüm inanmaz ⁵⁵

3515

Fındık dalı uzanmaz
Çalışmayan kazanmaz
Yâri uygun olanlar
Sever sever usanmaz ¹²²

3516

Çiçekten harman olmaz
Yâr derde derman olmaz
Bülbül güle darılmış
Gelip dalına konmaz ²³

3517

Ay doğmadan dolunmaz
Tomurcuk gül yolunmaz
Dünyada güzel çoktur
Vefalıı bulunmaz ⁶⁰

3518

Altın ibrik delinmez
Evme menzil alınmaz
İki gönül bir olmuş
Ona derman bulunmaz ⁵⁵

3519

Sülüklü'nün suyu az
Kız etme bu kadar naz
Ahirinde ölüm var
İkimizi de komaz ⁴⁸

3520

Taş üstünde taş durmaz
Ömür geçer yaş durmaz
Girsem yârin koynuna
Çapkın elim boş durmaz ⁶⁰

3521

Altın yüzük pas tutmaz
Ayrılmayan yas tutmaz
Eloğlu eldir amma
Sevdiğine küs tutmaz ⁶⁰

3522

Erin gönlü farimez
Gayri hükmüm yürümez
Herif iki evlendi
Gözüm yaşı kurumaz ¹⁷

3523

Eşk'almayı kuş oymaz
Oysa da karnı doymaz
Yâri herde görürüm
Yine de gönlüm doymaz ⁶⁰

3524

Güle naz
Bülbül eyler güle naz
Girdim bir dost bağına
Ağlayan çok gülen az ³⁸

3525

Gazeller dalda durmaz
Gezenler yolda durmaz
Aldanma deli gönül
Güzeller olur kurnaz ¹²²

3526

Geçti yine bahar yaz
Çapkın bana etme naz
Gençliğime acı da
Merhamet eyle biraz ¹³⁰

3527

Gül yüzün gülden beyaz
Kar yağdı esti ayaz
Dalımda bir gül idin
Koklayıp sevdim biraz ²³

3528

Ceviz kırdım içi az
Kız gerdanın ne beyaz
O beyaz gerdanına
Yakışmaz mı al kiraz? ¹²²

3529

Gayalar beyaz beyaz
Yaz sıcaktır gış ayaz
Gözümü yolda goyma
Mektubunu sıkça yaz ¹¹⁷

3530

Bulutlar beyaz beyaz
Sıcak geçecek bu yaz
Hava sıcak neyleyim?
Sensiz yatağım ayaz ¹⁷

3531
Suda yüzer ördek kaz
Etrafları sarı saz
Mevlam al kaynanamı
Oğlunu da bana yaz ¹⁷

3532
Bir dalda iki kiraz
Biri al biri beyaz
Kurban olduğum Allah
Şu güzeli bana yaz ¹⁶

3533
Bir beyaz
Bir kırmızı bir beyaz
Açıyor güller bu yaz
Sen doldur ben içeyim
Bir kırmızı bir beyaz
Arzum aldım esmerden
Saramadım bir beyaz ⁵⁵

3534
Bir dalda iki kiraz
Biri al biri beyaz
Büyüksün kadir Mevla'm
Seveni sevene yaz ¹²⁹

3535
Bir çırayı yakamaz
Bülbül olup şakımaz
Senin yeni bulduğun
Elime su dökemez ¹⁷

3536
Kavun kaşık istemez
Yâr var ışık istemez
Yâr yoluna ölmeyi
Hangi âşık istemez? ³²

3537
Tavanlarda gezemez
Kiremidi ezemez
Toplamış bamiyeyi
İğneyinen dizemez ⁶⁰

3538
Kuş dünemeye gelmez
Yâr sınamaya gelmez
İnsanı dellendirir
Aşk kınamaya gelmez ¹⁷

3539
Akşam karardı gelmez
Benzim sarardı gelmez
Ömrümün ardı geldi
Derdimin ardı gelmez ⁶⁰

3540
Ayva gelmez nar gelmez
Ölüm bana ar gelmez
Baş yastıkta göz yolda
Ecel geldi yâr gelmez ²³

3541
Ağlarım yaşım dinmez
Yaşımı kimse bilmez
Bir garip derde düştüm
Derdimi kimse bilmez ¹⁶

3542
Kahvenin yüzü kara
Kim demiş ki içilmez?
Gönlü ak dili tatlı
Nazlı yârden geçilmez ¹⁴⁴

3543
Çayır ince biçilmez
Argın suyu içilmez
Bana yârden geç derler
Yâr tatlıdır geçilmez ⁸⁶

3544
Şekersiz çay içilmez
Her ırmaktan geçilmez
Eğer gönül severse
Güzel çirkin seçilmez ¹²²

3545

Irmak derin geçilmez
Su bulanık içilmez
Huyu güzel olana
Elbet kıymet biçilmez ¹²²

3546

Taşa tohum ekilmez
Kuru ağaç bükülmez
Güzel varken çirkinin
Kahrı bir gün çekilmez ⁴⁹

3547

Sarı kâğıt yazılmaz
Deryalarda gezilmez
Gönül bir ibrişimdir
Düğlenince çizilmez ⁶¹

3548

Fındık daldan dökülmez
Taze fidan sökülmez
Yâri uygun olanın
Elbet beli bükülmez ¹²²

3549

Benim derdim bilinmez
Gözüm yaşı silinmez
Aramızda dağlar var
Ha deyince gelinmez ⁶⁰

3550

Yârim allık sürünmez
Yolum ırak yürünmez
Yurdun bilsem giderim
Yol gözüme görünmez ⁶⁰

3551

Gözüme uyku girmez
Nedendir aklım ermez?
Devlet aldı yârimi
Acıyıp da göndermez ⁶⁰

3552

İnek aldım süt vermez
Köpeğim var terlemez
Evde bir karım var ki
O da bana yüz vermez ¹⁶

3553

Irmaktan su kesilmez
Nazlı yâre küsülmez
Yârden ayrı yatanın
Gözüne uyku girmez ¹²²

3554

Zülûf kısa yüz örtmez
Sevda serimden gitmez
Bu gözler seni gördü
Gayrisine meyletmez ³⁹

3555

Leğenim dolu pekmez
Bu pekmez bize yetmez
Lokman hekim el değse
Yarama merhem etmez ¹²⁹

3556

Masa üstünde pekmez
Çoban kavalın ötmez
Ötünde gezen sürü
Benim nişana yetmez ⁷

3557

Masa üstünde pekmez
Bu pekmez bana yetmez
Senin aldığın mayış
Benim süsüme yetmez ¹⁴¹

3558

Pahasına güç yetmez
Dünyanın derdi bitmez
Güvey Mısdıfa olsa
Göçtügüzel mi yetmez? ⁶¹

3559
Savuştı yaz geldi güz
Giderim yolum dümdüz
Bizim evde iki kız
Biri biz biri çuvaldız⁶⁰

3560
Mendilimin ucuna
Sakız bağlarım sakız
Duyuyorum sevdiğim
Severmişsin başka kız⁴⁰

3561
Dam üstünde duran kız
Bayram geldi donan kız
Yılda bayram bir olur
Canım sana kurban kız¹¹⁷

3562
Pencereden bakan kız
Yolcuları yakan kız
Duruş bakış bambaşka
Yaktı beni cakan kız¹²²

3563
Hey kalbimi yakan kız
Tenhalardan bakan kız
Yaktın beni yok ettin
Bitmez senin şakan kız¹²²

3564
Pınarın oluğu buz
Sandım akça pakça tuz
Tanrım bana yazıver
Mor belikli ceylan kız¹⁷

3565
Küllüklerde duran kız
Saray düşü kuran kız
Prensin ben olayım
Yüreğimden vuran kız⁶⁰

3566
Ibrık elde giden kız
Kemer belde giden kız
Bir su ver de içeyim
Beni deli eden kız¹²²

3567
Karşı karşı hanımız
Yan yana harmanımız
Sen ordan bak ben burdan
Çatlasın düşmanımız⁵¹

3568
Bağımız bostanımız
Yeşildir fistanımız
Salın da gel yanıma
Çatlasın düşmanımız⁸⁶

3569
Köprüünün altı yıldız
Nerden geliyon baldız?
Sen git de ablan gelsin
Yatamıyom yalınız⁶⁴

3570
Aşıktır ben kula siz
Şehir olmaz kulesiz
Çünkü ben gidiyorum
Siz sağlıklı kalasız⁵⁵

3571
Üzüm aldım parasız
Söz söylenmez sırasız
Sevda çeken aşığın
İçi olmaz yarasız¹²²

3572
Bir yâr sevdim amansız
Derde düştüm zamansız
Düşene vululur mu?
İmana gel imansız?⁶⁰

3573

Çaya indim çay susuz
Pırtı yudum sabınsız
Ellerin yâri geldi
Hani benim hayırsız? ⁵¹

3574

Yazın sonu güzdür güz
Kışlanın yolları düz
Bir hanede iki kız
Biri çuvaldız biri biz ¹⁷

3575

Bahçelerde madeniz
Döşelidir odamız
Gelirse güzel gelsin
Çirkin almaz mademiz ⁶¹

3576

Ambar kolu tahtımız
Açılmadı bahtımız
Sen orada ben burda
Böyle miydi ahdimiz? ¹⁰³

3577

Sen hasta ben hekimiz
Neye yarar tekimiz?
Sen yağmur ol ben bulut
Yoldaş olak ikimiz ⁶⁰

3578

Karşı karşı evimiz
Nedir bizim sevimiz?
Bu da böyle giderse
Ölür bizim birimiz ¹⁷

3579

Bir dalda iki ceviz
Aramız derya deniz
Yâri gördüğüm yerde
Ne bet kalır ne beniz ⁵⁵

3580

Çorum'dan mı geldiniz?
Yorulduunuz öldünüz
Birinize demiyom
Hepiniz hoş geldiniz! ¹¹

3581

Altın gözlü ela kız
Yayladan mı indiriz?
Kaş atarak ışmarı
Siz kimden öğrendiniz? ⁶¹

3582

Çalyayla'dır köyümüz
Dağdan akar suyumuz
Bir mani de siz söylen
Tutuldu mu diliniz? ²⁹

3583

Bahçelerde kereviz
Biz kereviz yemeyiz
Bize Niksarlı derler
Biz güzeli severiz ¹¹⁶

3584

Gönlüm bugün düzensiz
Düzene gelmez sensiz
Koynuna yılan aksın
Nasıl yatıyon bensiz? ⁶⁰

3585

Niye yattın yâr bensiz?
Seni dinsiz imansız
Gece on iki saat
Uyuyamam kız sensiz ¹⁷

3586

Kaşların kara hatsız
Yörü hey hakikatsiz!
Dünyada seni gördüm
Yârine merhametsiz ⁶¹

3587

Aç karın çökük omuz
Yoksulluktur suçumuz
Bundan bize kız vermez
Baban olacak domuz ⁶⁰

3588

Biz gideriz üçümüz
Yola düştü göçümüz
Ayırdı zalim felek
Nedir bizim suçumuz ⁶⁸

3589

Armutlu'dur köyümüz
Yüksek uçar toyumuz
Bize Hak'tan vergili
Murat almaz soyumuz ⁶⁰

3590

Çalyayla'dır köyümüz
Dağdan iner suyumuz
Güzel güzel yâr sevmek
O da bizim huyumuz ⁶⁴

3591

Bahçelerde maydanoz
Maydanozu yoldunuz
Şu Çorum'un kızları
Ne tez artist oldunuz? ²³

3592

Damda kar saçakta buz
Yoldan çıkardı bir kız
Öpülmeye hasretim
Ağzım ağı dilim tuz ¹⁷

3993

Çayır ortası havuz
Ben duramam yalnız
Ben yâre gideceğim
Önümde yok kılavuz ⁵⁵

3594

Kapımızın önü havuz
Havuzdan dökülür kavuz
Uyan Ali'm öğlen oldu
Ala köpek pekçe yavuz ¹³³

3595

Gökteki kara yıldız
Kürkümün ucu kunduz
Gülümnden ayrı düştüm
Yanarım gece gündüz ⁶⁰

3596

Suya düştü gülümüz
Ötmedi bülbülümüz
Bir kuru sevda ile
Geçti cahil ömrümüz ⁵⁵

3597

Ceviz dibi yurdunuz
Yine halay kurdunuz
Al delmeli yârimi
Bana çok mu gördünüz? ¹¹⁷

3598

Dağdan mı geliyorsunuz?
Alıç mıdır yükünüz?
Tez beni evlendirin
Yoksa kurur kökünüz ⁶⁰

3599

Kösem gitti dolamaca
Bıyığı battı bulamaca
Şimdi gelir görürsünüz
Güle güle ölürsünüz ¹³²

3600

Bağların yolu dümdüz
Ağlarım gece gündüz
Bugün içim gülüyor
Yâr gelecek yüzde yüz ¹²²

SÖZLÜK

A

Aba : Çobanların giydiği uzun, yakasız üstlük; kepenek.

acer : Taze.

ağ : Ak, beyaz.

ağmak : Yükselmek, yukarı çıkmak.

ağu : Zehir.

ağyar : Başkaları,yabancılar.

ahraz : Dilsiz, hem sağır hem dilsiz.

akmak : Yılan gibi hayvanların bitkiler arasına ya da deliğine girmesi.

Akpınar : İskilip ilçesine bağlı bir köy.

al : 1. Kırmızı. 2. Hile.

ala : 1. Karışık renkli. 2. Ela (göz). 3. Gizli düşmanlık, kin.

alaf : Alev.

alçevre : Erkeklerin kullandığı kırmızı mendil.

ale : Ela (göz).

alımker: Almaya istekli olan kimse.

amber : Güzel kokulu kimi maddelerin ortak adı.

anaç : Analaşmış, çok yavru doğurmuş, yaşlanmış.

anatmak : Anlatmak.

andaç : Armağan.

antari : Entari.

aralık : Sokak.

ar etmek : Utanmak.

argaç (arkaç) : Davarların açıkta toplu olarak yattıkları yer.

ark : Su yolu.

Arpalık : Çorum merkez ilçeye bağlı bir köy.

arzuman : İstek, şiddetli istek.

asman : Gökyüzü.

Aşçılar Bağı : Şimdiki Fatih Caddesi'nin kuzeyi ile Binevler yolu arasında bulunan bağlar.

Âşıklar Tepesi : Şimdiki Cumartesi pazarının üst yanı. Adını sevgililerin buluşma yeri olmasından almıştır.

aşlama : Aşılanmış meyve fidanı.

aşlamak : Ağaçları aşlamak.

ataş : Ateş.

atlemek : Ayıklamak, temizlemek.

avara : İşsiz, işe yaramaz.

avu : Zehir.

Ayarık : Çorum Özel Hastanesi'nin kuzeyindeki bağlık alan. Bağ olma özelliğini yitirmiştir.

aytlamak: Ayıklamak, temizlemek.

ayn : Göz.

ayşekadın : Kılçıksız, lezzetli bir tür taze fasulye.

azap : Çiftlik işlerinde çalışmak üzere bir yıllığına tutulan erkek hizmetçi, uşak.

aze : Beden, vücut.

azlolmak : Görevden alınmak.

B

baba : Zehir zıkkım.

babal : Günah ya da suç sayılacak eylemler; vebal.

badal: Merdiven, merdiven basamağı.

badı saba : Sabah yeli.

bağırdak : Çocuğun düşmemesi için beşiğe ya da salıncağa bağlanan enli kuşak.

bahça : Bahçe.

bakla : Fasulye.

bala : Küçük yavru, çocuk.

balaban : Büyük, iri.

baldırcan : Patlıcan.

bamiye : Bamyası.

basak : Merdiven basamağı.

basiret: Doğruyu, uzağı görme, sezgi.

basma : Üzerinde baskı ile yapılmış şekiller bulunan bir çeşit kumaş.

başacak : Sonuna kadar.

başını bağlamak : Nişanlamak, evlendirmek.

başlık : Evlenecek erkeğin kız tarafına verdiği para, mal ya da zinet eşyası, ağırlık.

batman : Bir ölçü birimi.

bayak : Demin, az önce.

baz : Doğan, şahin.

bazlama : Mısır, arpa, darı ya da buğday unlarından yapılan sac ekmeği.

beddafa : Beddua, ilenç.

bedir : Dolunay, ayın on dördü.

behlemek : Tembihlemek.

bekimek : İyice yerleşmek, sağlamca tutunmak.

belenmek : Toz toprak içinde yuvarlanmak.

belgizar : Armağan.

belik : Saç örgüsü.

bellek yapmak : Tanımak, bellemek, işaret koymak.

belleme : Binek hayvanını soğuktan korumak için beline sarılan ya da eyerin altına konulan keçe.

bellemek : 1. Öğrenmek. 2. Bel ile toprağı alt üst etmek. 3. Sanmak.

berçin : Perçin.

beşibiyerde : Kadınların süs için takındıkları, beş altın lira değerinde olan altın, beşibirlik.

bıcaklık : Ocak üzerinde kap dizilen mutfak rafı, sergen.

bıldır : Geçen yıl.

bırçak : Burçak.

bıtırak : Kırılarda yetişen yabancı bir otun dışı dikenli tohumu.

bıcık : Köşe, bucak, uç.

bicimcik : Ufacık, bir parçacık, bir tutam, çok az, çok küçük.

bile : Birlikte.

bilişlik : Tanıdıklık.

billur : Duru, temiz kesme cam.

bir çala : Bir aralık.

birket : Tuğla biçimli yapı malzemesi; briket.

bitecik : Bir tanecik.

biyocuk : Bir kerecik.

bolat : Çelik.

borana : Yumurta, yağda kızartıldıktan ya da suda haşlandıktan sonra üzerine sarımsaklı yoğurt dökülerek yapılan yemek.

Bozdoğan : Alaca ilçesine bağlı bir köy.

böğür : Vücudun yan tarafı.

bölenmek : Bulanmak.

börtmek : Haşlanmak.

bulamak : Karıştırmak, bulaştırmak.

burma : 1. Burularak yapılan bir çeşit bilezik. 2. Musluk.

buse : Öpücük.

bük : Ova ya da dere kıyılarındaki çalı, diken topluluğu.

bürgün : Öbür gün.

bürüncek : Baş örtüsü.

C

cahil : Genç, deneyimsiz.

camız : Erkek manda.

canfes : Bir tür ipekli mat kumaş.

cazı : Cadı, fitneci.

ceht etmek : Çabalamak.

cendere : Manevi baskı.

cenderme : Jandarma.

cengari : Bakır pası rengi.

ceran : Ceylan.

cerek : İnce uzun, yuvarlak sırtık,

dilme.

cevahir : Elmas, yakut gibi değerli taşlar; mücevher.

cevr : Üzgü.

ceyran : Ceylan.

cezve : Kahve pişirmeye yarayan saplı küçük kap.

cıbarmak : Yaranın iltihaplanması, su toplaması.

cıbir : Geçim darlığı çeken, yoksul, beş parasız.

cık : Hayır, olmaz.

cılga : İnce, dar, taşlı yol, patika.

cımbaşlı : Cümbüşlü, eğlenceli.

cımbı : Küçük üzüm salkımı.

cıngıldatmak : Suyun bulunduğu kabın içinde çalkalanmasına yol açmak.

cıngıllı : Süslü.

cıscıplak : Çırılçıplak.

cızı : Çizgi.

cicikleri sarkmak : Çok istemek, imrenmek.

civelek : Sokulgan, cana yakın.

cuklamak : Olmaz anlamında ses çıkarmak.

culhalık : 1. Dokuma aygıtı. 2. Kilim dokunan yer.

culuk : Hindî.

cumbuş : Eğlence, cümbüş.

cuvara : Sigara.

cüce : Kümes hayvanlarının yavrusu, civciv.

cüçük : Kuş yavrusu.

cüdam: Beceriksiz, güçsüz, görgüsüz kimse.

Ç

çağla : Badem ağacının yaş iken yenen meyvesi.

Çaltıcak : Çorum merkeze bağlı bir köy.

Çalyayla : Çorum merkeze bağlı bir köy; Sarin.

çambardak : Çamdan oyularak yapılmış su kabı.

çançana: Hacı karşılar ken kullanılan, çan çan ses çıkaran, pirinçten bir çalgı.

çankal : Dallı budaklı eğri ağaç.

çaput : Eski bez parçası.

çat : İki yolun birleştiği yer.

çebiş : Bir yaşındaki keçi yavrusu.

çeç : Savrulurak samandan ayrılmış tahıl yığını.

çedene : Kendir, kenevir tohumu.

çeki : Kadınların başlarına bağladıkları başörtüsü.

çekişmek : Tartışmak, atışmak, ağız kavgası yapmak.

çelen : Yakışıklı, babayiğit delikanlı.

çeltik : Kabuklu pirinç.

çember : Beyaz, büyükçe başörtüsü; yemeni, yazma.

çemen : Maydanozgillerden bir bitkinin kokulu tohumundan yapılan, pastırma üzerine sürülen macun.

çemkirme : Yüze gelme, birisi ile konuşurken kural tanımadan karşısındakinin sözünü kese kese azarlar gibi yanıt verme.

çene : Köşe, köşe başı.

çengi : Çalgı eşliğinde oynamayı iş edinmiş kadın.

çerçi : Köylerde ufak tefek eşya satan gezgin satıcı.

çevre : Başörtüsü.

çezilmek : Çözülme.

çezmek : Çözmek.

çıkırık : Üzerine iplik sarılan çark.

çingri : Kıvılcım.

çitçit : Giysinin iki yanını üst üste getirerek kapamaya yarayan metal tutturmalık.

çızılı : Çizili.

çiğ : Gecenin serinliğinde bitkiler üzerinde biriken su damlaları; Çiy.

çiğit : Çekirdek.

çil : 1. Toprakta yeni çıkan bitki, ekin. 2. Yeni, parlak.

çile : İplik kangalı.

çilemek : Bülbülün şakıması.

çimdirmek : Yıkamak.

çir : Meyve kurusu.

çirkef : Pis, çamurlu su.

çise : Sabah ıslaklığı, çiy.

çit : 1. Çift. 2. Basma denilen kumaşa verilen bir başka ad.

çizik atmak : Şart etmek ya da bahse girmek.

Çopraşık : Alaca ilçesine bağlı bir

köy.

çopur : Yüzü çiçek hastalığından kalma küçük yara izleri taşıyan kimse.

çor : Hastalık.

çora çıkmak : Kötü ya da hastalıklı çıkmak.

çotak : Bitkinin dallanma yeri.

çömez : Beş on yaşlarında çocuk.

Çöplü : Alaca ilçesinin bir köyü.

çördük : Yabani küçük armut, ahlut.

çörten : Pınar ya da damdan su akıtan ağaç ya da teneke oluk.

çuha : Bir çeşit yün kumaş.

Çukuravlağı : Çorum'un yerleşim alanının kuzeydoğusunda bağlık alan.

çüt : Çift, çift sürme.

D

dadandırmak : Birinin bir şeyi sık sık istemesine yol açmak.

dahra : Bir çeşit budama bıçağı, tahra.

dalbastı : Bir tür iri, aşılı kiraz.

dam : Cezaevi.

darı : Buğdaygillerden bir bitki.

davar : Küçükbaş hayvanlara verilen ad.

dayak : Destek.

deber : Hoyrat, sözünü bilmez, patavatsız, dengesiz.

değirmi : Yuvarlak.

değme : Her, herhangi bir, gelişigüzel.

dehen : Ağız.

dek durmak : Uslu, terbiyeli, rahat durmak.

delme : Yelek, önu işlemeli bir çeşit yelek.

dem : Zaman, çağ.

dene : Tane.

depreşmek : Nüksetmek, tekrarlamak.

devək : Asma kütüğü, asma çubuğu; tevek.

devşirmek : Toplamak.

deyincik : Deyince.

deynek : Değnek.

deyyis : Deyyus.

dıklmak : Hücüm etmek, saldırmak.

dibek : 1. Haşhaş ezmek için kullanılan havan. 2. Soku.

dikme : Fidan, yeni dikilmiş fidan.

dillemek : Aleyhte bulunmak, kötülemek.

dira : Sert tutumlu bir kumaş.

direm : Bir ağırlık ölçüsü; dirhem.

dirgen : Harmanda sapları yaymaya yarayan demir ya da tahtadan yapılmış ucu çatallı tarım aygıtı.

dişece : Tırnak kenarında çıkan ince et parçası.

dolunmak : Ayın ya da güneşin batması.

dorat : Doru at.

döner : Toplu tabanca.

döşürmek : Toplamak, devşirmek.

döveç : Tahta havan ile eli.

döven (düven) : Harmanda ekini sapından ayırmakta kullanılan altı çakmaktaşı tahta.

dudu : Kadınlara verilen bir san; hanım.

duşka : Yüz, çehre, yüzün çene kısmı, avurt.

duvak : Gelinin başına konan dantelden ya da tülenden örtü.

düğlenmek : Düğümlemek.

dürgü : Kumaş ya da giysinin katlanmasıyla oluşan iz; kat yeri.

dürü : Gelinlerin, güvey ile akrabalarına, güveylerin de gelin ile akrabalarına verdikleri armağanlar.

E

ebcek ebcek : Yavaş yavaş.

ece : Güzel kadın.

ecevit : Çevik, çalışkan, açık fikirli, açığız.

ecicik : Az, azıcık, biraz.

ecimcik : Biraz, birazcık, çok az.

ecir : 1. Sabır. 2. Sevap.

edik : Patik, çocuk ayakkabısı.

efelek (efelik) : Yapraklarından sarıma yapılan bir çeşit ot, labada.

ekiz : İkiz.

elekçi: Kavgacı, geçimsiz, küfürbaz.

Elemın : Çorum merkeze bağlı Altınbaş köyünün eski adı.

elevay : Beceriksiz, aciz, tembel, elinden iş gelmeyen.

emen : Bağ çubuğu, ağaç ya da sebze

dikmek için açılan çukur.

emme : Ama, fakat.

emmi : Amca.

emprime : Desen baskılı bir çeşit kumaş.

emsal : Yaşıt, eş, denk.

encik : Kedi, köpek yavrusu.

enehter : Açkı, anahtar.

enek : Sermaye, anamal.

enek şeker : Kesme şeker.

entari : Basma, patıska gibi kumaşlardan yapılan kadın giysisi.

entere : Entari.

epicik : Ekmek, yemek.

Erdek : Çorum merkez ilçeye bağlı bir köy.

ergeç : Sürünün önünde giden iri yapılı erkek keçi.

erişte : Kurutulmuş ince hamur parçaları, ev makarnası.

Eskiyapar : Çorum'un Alaca ilçesine bağlı bir köy.

eslemek : Aldırış etmek, önem vermek.

eşelek : Elma, armut gibi meyvelerin yenmeyen çekirdekli kısmı.

Eşençay : Çorum merkeze bağlı bir köy.

eşme : Kaynak, göze, pınar.

evlek : Tarlaya tohum ekmek için saban iziyle bölünen kısımlardan her biri.

evmek : Acele etmek.

iyi : İyi.

eze : Vücudun organları, aza, beden.

ezen : Ezan.

F

fak : Tuzak.

fakır : Yoksul.

farimek : Gücü azalmak, güçsüz kalmak, çürümek.

fasla : İri iri kesilmiş kabak dilimi.

faş etmek : Açıklamak.

felek : Talih, baht, şans.

fent : Düzen, hile.

ferah : Kolay.

ferik : Taze, yetişmemiş.

ferk : Sürülmüş tarla.

fettan : 1. Fitneci, fesat karıştırıcı. 2. Gönül ayartıcı, cilveli.

fındık altını : Osmanlı döneminde kullanılmış bir altın sikke.

fındıkkurdu : Ufak tefek, tombulca kadın.

fitrat : Yaradılış.

fidayda : Ankara yöresine özgü bir halk oyunu.

filbari : Nilüfere benzeyen bir çiçek, filbahri.

filfil : Tohum.

filik : Tiftik keçisinin ince, uzun, yumuşak, parlak tüyü; tiftik.

firak : Ayrılık.

firenk : Asma kilit.

firik : Olgunlaşmak üzere olan bitki ürünü.

firkat : Ayrılık.

fistan : Kadın giysisi.

Fitne Bağı : Çorum'un yerleşim alanının güneyinde, bugünkü kışlanın bulunduğu yerdeki eski bağlar.

fitoz : Gelinlerin başlarına çevre ile yapılan hotoz şeklinde saç biçimi.

G

gada : Dert, hastalık. 2. Bela, çile.

gahretmek : İlenmek, beddua etmek.

gak : Olgun meyvelerden kesilerek hazırlanan hoşaflık.

gamze : 1. Kimi insanların yanağında gülerken oluşan çukurluk. 2. Yan bakış, göz süzme.

ganefil : Karanfil.

garanfil : Karanfil.

garkolmak : Gömülmek, batmak.

gater : Katar.

gatık : Yağı alınmış yoğurt.

gavat : Bir sövgü sözü.

gave : Kahve.

gaygana : Yumurta ile unun, yağda kızartılmasıyla yapılan bir çeşit omlet.

gayınna : Kaynana.

gayle : Tasa, üzüntü.

gayli : Artık, bundan böyle.

gayme : Kağıt para.

gazan : Kazan.

geğellemek : Cevizi yeşil kabuğundan ayırmak.

gelep: Geniş halka biçiminde sarılmış iplik ya da yün çilesi; kelep.

gelgeç : Direşmez, sebatsız kimse.

gen : Geniş.

ger : 1. Tadında sertlik olan yiyecek ya da içecek. 2. Meyve lekesi.

gergef : Üzerine kumaş gerilerek işleme yapılan çerçeve.

getmek : Gitmek.

geven : Kışın sökülüp kökleri hayvanlara yedirilen iğne yapraklı bir bitki.

gıdık : Çene altı, gerdan.

gıllamak : Birinin hoşuna gitmeyecek biçimde konuşmak.

gıramise : Cumhuriyet altını.

gobel : Delikanlı.

göcek : Gök gözlü, güzel.

gök : Mavi.

gökçek : Güzel insan.

Gölün Yazı : Çorum-Osmancık karayolu üzerinde sazlıkla örtülü sulak alan.

gönekçek : Gömlek.

göresimek : Özlemek.

görpe : Körpe, taze.

görüm : Kocanın kız kardeşi; görümce.

gövel : Yeşil başlı.

göy : Mavi.

göynek : Gömlek.

göynümek : Yanmak, için için yanmak.

gözer : Buğday, toprak gibişeyler

elenen iri gözlü büyük kalbur.

gügük : Çavuş kuşu.

gügüm : Bakırdan su ibriği.

güher : Cevher.

Gülhane : İstanbul'da bir semt.

gülistan : Gül bahçesi.

gülzar : Gül bahçesi.

güman : Kuşku.

gümpür : Patates.

gümrenmek : Kendi kendine söylenmek.

günnük : Günlük, gündelik.

günü : Kıskançlık.

güşene : Tencere.

güvermek : Yeşermek.

Güveyönü : Eski Mecitözü yolu üzerinde bulunan, bugün Köpeklik Bağları da denilen yer.

güvez : Yeşil ile mor arası bir renk.

güya : Güvey, damat.

güyalık : Güveyin düğünde giydiği giysi.

güz : Sonbahar.

güzlük : Sonbaharda ekilen tahıl.

H

Hacıkerim: Çorum'un kuzeydoğusunda bulunan bağlık alan.

hakık : Akik.

hakikatli : Bağlılığı sürekli olan, vefalı.

hakikatsiz : Bağlılığı sürekli olmayan, vefasız.

halbur : İri delikli elek.

halebi : Altmış beş santimetre boyunda bir uzunluk ölçüsü, arşın.

haley : Halay.

hamail : Küçük dua kitabı.

hamak : Ağ yatak.

hameyli : Nazar değmemesi için halkın kullandığı bir çeşit nazarlık, hamail

har : 1. Diken. 2. Ateş. 3. Gül yapraklarının üzerinde bulunan beyaz böcek.

haral : Kıldan yapılmış büyük çuval; harar.

harar : Büyük çuval.

hasbihal : Söyleşi, sohbet.

hasır : Bitkilerden örülerek yapılmış taban örtüsü.

haspa : Kadınlara şaka yollu söylenen söz.

haşlık : Harçlık.

hatem : Yüzük.

hatın : Saygıya değer kadın, hanım.

hayıf : Yazık etmek.

haymalık : İçinde tandır bulunan üstü örtülü kuruluk, ekmeklik.

hayva : Ayva.

hazitmek : Sevmek, hoşlanmak.

hazna (hazne) : Hazine.

hecil düşmek : Utanılacak duruma düşmek.

hedik : Haşlanmış buğday, bulgur, mısır, nohut gibi şeyler.

helik : 1. Dağkeçisi. 2. Duvar örerken büyük taşların arasına, boşluklara konulan ufak taş parçaları.

helke : Su, süt gibi sıvıları koymaya yarayan, çoğunlukla bakırdan yapılan bir çeşit kova.

helki : Helke.

herde : Her zaman.

hergele : Sabahları ineklerin toplandığı alan.

heri : “Yahu” anlamında seslenme ünlemi.

herk : Sürülüp dinlenmeye, nadasa bırakılan tarla.

hıyar : Salatalık.

hızar : Tahta kesmeye yarayan büyük bıçkı.

hızma : Burna takılan küpe.

hicran : 1. Ayrılık. 2. Ayrılığın yol açtığı onulmaz acı.

horuz : Horoz.

hotlamak : Atlamak, sıçramak.

hoydala : Sorumsuz, umursamaz davranışlar içinde olan genç kız.

Hoyhoy:Çorum'un kuzeydoğusunda, kenti kuşbakışı gören yüksek tepelik alan.

hoyrat : Yakışksız, çirkin.

höllük : Kundak çocuklarının altına konulan elenmiş ince toprak.

hörüklü : Çok dolu, yığılı.

höşmerim : Et, yumurta ile yapılan bir çeşit yemek.

husa : Kaygı, korku.

hülle : Cennet giysisi; hulle.

hürünü : Biri kadın, öteki erkek iki kişiyle oynanan bir halk oyunu.

hüsn : Güzellik.

Hüyük : 1. Alacahöyük. 2. Çorum'da bir cadde adı. 3. Ören yeri.

I

ıbrık (ırbık) : Su kabı, ıbrık.

ıçkırık : Hıçkırık.

ığıl ığıl : Yavaş yavaş.

ıkçırık : Hıçkırık.

ıkrılmak : Bir işi yapmak istemek; niyetlenmek.

ılbır ılbır : Pırıl pırıl.

ıldır ıldır : Pırıl pırıl.

ıraf : Raf, terak.

ırak : Uzak.

ırakı : Rakı.

ıravak : Taze, akışkan bal.

ırazı : Razi.

ırgalamak : Sallamak.

ırgat : Tarım işçisi.

ırmak : Uzaklaşmak, ıramak.

ısıtma : Sıtma.

ışmar : El, göz ya da baş ile yapılan işaret.

ıstar : Halı, kilim dokuma tezgahı.

İ

İbek : Mecitözü ilçesine bağlı bir köy.

ıbik : Uç.

ıbik gügük : Bir çeşit kuş.

ıbrık : Su ya da sulu şeyler koymaya yarar emzikli kap.

ıbrışım : Kalınca bükülmüş ipek ip-lik.

İçeridere : Çorum'un güney-doğusunda bağlık alan.

ıdare : Küçük, camsız, gazlı el lambası.

ıkbal : Baht açıklığı.

ıkrar : Söz verme.

ılayık : Yaraşır, layık.

ılazım : Gerekli, lazım.

ileğen : Leğen.

ilenger : Leğen.

ilenmek : Beddua etmek.

ılif : Banyo yaparken sabunlanmada kullanılan ip örgü.

ilimon : Limon.

ılistir : Süzgeç, süzgülü, kevgir.

ılışik : Çatık kaş.

ılışmek : Oturmak.

ımirsek : Çocuğuna, eşine, sevgilisine aşırı düşkün kimse.

ınce dalan : İnce, uzun boylu kimse.

ıntizar : 1. Bekleme, gözleme. 2. İlenme, ah.

ırdelemek : İstememek, karşı olmak, itip kakmak.

iskefe : Eskiden kadınların giydiği bir başlık; üskufe.

ışkillenmek : Tedirgin olmak.

ıvil ıvil : İnceden inceye, titizlikle.

iya : Kaburga kemiği; iyeği.

iyilemek : Deriyi ıslah etmek, dağarcık ya da post yapılacak duruma getirmek.

K

kaale almak : Önemsemek.

kabakuşluk : Öğleden bir iki saat önceki zaman.

kaban : Dik yokuş.

kada (gada) : Gönül, naz.

kaham : Akraba, hısım.

kail : İnanmış, aklı yatmış.

kaklamak : Kurutmak için meyveleri çizmek ya da parçalara ayırmak.

kalbur : Sırımdan yapılan iri delikli elek.

kalem çarkı : Kaşın ince ucunun kavislenmesi.

kanatlı : Bahçeli evlerin iki yana açılan büyük kapısı.

kanaviçe : El işlerinde kullanılan seyrek dokunmuş keten bezi.

kangal : Dikenleri soyulduktan sonra iç bölümü yenen bir ot; devedikeni.

kantarma : Gem, dizgin.

Kapaklı : Eskiekin köyü yolunun kuzeyinde bulunan bağlar.

kara : İftira.

karamık : İri, kahverengi göz.

karanmak : Sönmek.

karnefil : Karanfil.

kasavet : Üzüntü, sıkıntı, tasa, kaygı.

kaş : Bağ, bahçe, çeltik tarlası gibi yerlerde toprak yığarak yapılan sınır, set.

katmer : Arasına kaymak ya da yağ sürülerek katlanmış yufka ekmeği.

kavara : Yel, gaz.

kavsara : İnce tahtalardan yapılan üzüm sepeti.

kavil : Söz, sözleşme.

kavuz : İç tutmamış çürük buğday, kapçıklı tane.

kayde : Kural.

kaypak : Üçgen biçiminde, kıymalı ya da peynirli mantı.

Kazan Bağı : İskilip yolunun kuzeyi ile Çukürören köyünün alt yanında bulunan bağlar.

kef : Kürede kaynamakta olan pekmezin köpüğü.

kekil : Alna dökülen kısa saç.

kelem : Lahana.

kelik : Derme çatma gölgelik, kulübe, baraka, bağ evi.

kelle : Sirkeli paça yemeği.

kem : Kötü, fena.

keme : Fare, sıçan.

kepenek : Çobanların omuzlarına aldıkları keçeden giysi; aba.

kepi : 1. Yumuşak, dayanıklı deri parçası. 2. Eski ayakkabı parçası.

ker : Rastık.

kerpiç : Çamura saman karıştırılıp kalıp biçiminde kesildikten sonra güneşte kurutulmuş, pişmemiş tuğla.

kesmek : Çekiştirmek, dedikodusunu yapmak.

keşkek : Dövülmüş buğdaya, et konarak pişirilen bir çeşit yemek.

kevgir : Uzun saplı, yayvan, delikli kepçe.

kıran : Çok sayıda hayvanın ölümüne yol açan salgın hastalık.

kırba : Su kabı.

kırcı : Ufak, sert taneli kar.

kırık : Kadınların evlilik dışı ilgi kurduğu erkek sevgili.

kırışmak : Başını dikerek gösteriş yapmak, çalım satmak, kasılmak, böbürlenmek.

Kırklar Dağı : Mecitözü ilçesinde bir dağ.

kırkma : Alnın üzerine sarkıtılan kısa kesilmiş saç; kâkül.

kırma : Giysi kıvrımı, pili.

kıtil : Eski yorgan.

kıynak : Ceviz içinin dörtte biri.

kız oğlan kız : Bakire.

kile : Tahıl ölçeği.

killi : Kirli.

kirbit : Kibrit.

kiren : Kızılık, zuval.

kirimek : İnat etmek, ayak diremek.

kirmen : Yün, iplik eğirmeye yarayan araç.

kis : Taş, kum, kil ile karışık kaynaşmış sert toprak.

kişe : Kümes hayvanlarını kovalama ünlemi.

kişniş : Meyvesi baharat olarak kullanılan bir bitki.

kitlenmek : Kilitlenmek.

kofa : Kova.

koğu : Çekiştirme, yerme, kötüleme, dedikodu.

kopturmak : Koşturmak.

koruk : Olgunlaşmamış, ekşi üzüm.

koyak : Dağ araları, dere, hendek.

koz : Ceviz.

köçek : Kadın giysisi ile dans eden erkek.

köme : İpe dizilmiş ceviz içini koyu pekmezle nişastaya batırıp kurutarak yapılan sucuk biçiminde yiyecek; cevizli sucuk.

kömüş : Erkek manda.

Köpeklik : Eski Mecitözü yolunun sol yanındaki bağlara verilen ad.

Kösedağı : Çorum ilinde bir dağ.

kötürüm : Bacakları hareket edemeyen, yürüyemeyen kimse.

közleme : Ateş üstünde pişirilen et, sebze, meyve, her şey.

krep : Bir çeşit ince kumaş.

kuma : Aynı erkekle evli olan kadınlar.

kuracı : Eskiden askere alınacak gençleri belirlemek için kura çek-tiren subay.

kurdeşen : Ciltte çeşitli nedenlerle oluşan kaşıntılı döküntüler.

kurna : Hamam teknesi.

kuruluk : Evlerin önündeki üstü kapalı, önü açık yer.

kuskun : Eyer kayışı.

kuşana : Ufak tencere.

Kuşsaray : Çorum merkeze bağlı bir köy.

kutmu : Pamuk ipliği karışımı, atas taklidi ipekli kumaş.

kücü : Kilim dokunurken boy iplerini direğe tutturana aygıt.

küflü : Zamanı geçmiş, köhne.

külek : Tahtadan yapılmış yağ kutusu.

külhan : Hamamı ısıtan kapalı, geniş ocak.

külhaş : Kırılıp dökülerek ufalanmış, parçalanmış.

küllemek : Kusurlu işleri örtbas etmek.

küllük : Çöplük.

künde : Her gün, günde.

kürtük : Kuytu yerlere toplanmış kar ya da kum yığını.

küştere : Tahta rendesi.

kütüğe yazdırmak : Nikahına almak.

küyük : Çürük.

L

lafz : Söz.

lal : Dili tutulmuş, dilsiz.

lalek : Leylek.

leb : Dudak.

leb-i kand : Şeker dudak.

leyla : Siyah, kara.

M

made : Mide.

madeniz : Maydanoz.

mah : Ay.

mahana : Bahane.

mahle : Mahalle.

mail : Eğilimi olan.

malamat : Alçak aşağılık, rezil, berbat, kepaze.

mapis damı : Cezaevi.

mapus : Cezaevi.

maraz : Hastalık.

marsık : 1. Odun kömürü. 2. Fazla koyu tenli kimse.

martin : Tek kurşun atan bir çeşit tüfek.

masarif : Gider, masraf.

masıra : Hıyarın küçüğü.

maşalama : Bahçede ekilmek için ayrılmış küçük toprak parçası, evlek, karık.

matıra : Boyna ya da bele asılan su kabı; matara.

mavuş : Mavi.

maya : Yaradılış, öz nitelik.

mayalı : Mayalı hamurdan, tavada yağla kızartılan bir tür bazlama.

mayıl mayıl : Üzgün üzgün, iç geçirerek, özenerek bakmak.

mecnun : Sevdadan dolayı kendini yitirmiş.

medine : Ocak yanlarında, mutfak duvarlarında, kapaksız, gömme küçük dolap.

mefasız : Sevgisi çabuk geçen; vefasız

mehle : Mahalle.

melhem : İlaç, merhem.

melül : Üzgün, boynu bükük.

menefe : Kılıf, yüz.

menend : Eş, benzer.

mersin : Yaprakları yaz kış yeşil kalan beyaz çiçekli bir ağaç.

merzivan : Merdiven, merdiven basamağı.

meşk : Yazı ya da müzik dersi.

meşrebe : Su taşı; maşrapa.

meşur : Meşhur, ünlü.

mey : İçki.

mezer : Mezar, gömüt, sin.

mıdırıklı : Karışık, kuşku verici.

mıhlama (mıklama) : Sebzeli yumurta yemeği.

mısmıl : İyi, düzgün kimse.

mızmız : Her şeye kusur bularak hiçbir şeyden memnun olmayan.

mihman : Konuk.

milazi : Düşünce, derin düşünce.

mintan : Gömlek.

miralay : Albay.

mizan : Tartı, ölçü.

motor (motur) : Traktör.

muallim : Öğretmen.

mucur : Sekiz kilo alabilen bir tahıl ölçüğü.

muhanet : Kimseye yardım etmeyen.

mundar : Kirli, pis.

Mursal : Çorum'un kuzeydoğusunda, Melikgazi denilen yerde bulunan bağların bir bölümü.

murt : Sıvıların dibine çöken tortu.

muska : İçinde dinsel, büyüleyici bir güç olduğuna, taşıyanı koruyacağına inanılan kağıt ya da benzeri nesne; hamaylı.

musturluk : Suçu gizleme, iki yüzlülük.

muzu : Arabozucu, ispiyoncu.

münafık : Arabozucu, fesatlık yapan.

mürdüm : Bir cins küçük kara erik.

mürvet : Bir ailede çocukların iyiliğinden, güzel yaşayışından duyulan sevinç; mürüvvet.

müzevir : Dedikoducu, laf getirip götüren, gammaz.

N

nacak : Kısa saplı, geniş ağızlı küçük balta.

nalet : Lanet.

nalın : Bir çeşit takunya.

nar : Ateş.

narpız : Nane, yaban nanesi.

ne şaal : Ne şekil, ne biçim.

nisyan : Unutma.

nörüyon : Ne yapıyorsun?

O

od : Ateş, aşk ateşi.

oğul balı : Baharda çıkan arı

yavrularının yaptığı beyaz, iyi bal.

okumak : Çaçırmak.

okuntu : Düğün çağırısı.

onmak : Rahata kavuşmak, mutlu olmak, varlık edinmek.

onulmak : İyileşmek.

orak : 1. Yarım çember biçiminde ekin biçme aracı. 2. Ekin biçme dönemi.

oynaş : Dost, metres, kırık.

Ö

öçbe : Bilgiçlik taslayan.

öleneç : Ölene kadar.

önmek : Sezdirmeden birini izlemek.

öpük : Öpücük.

ötkün : Ergenlik çağına erken giren kişi.

öveyik : Güvercine benzer bir kuş; üveyik.

P

pakla : Fasulye.

pancar : 1. Kırlarda, bahçelerde biten, yenebilen her çeşit ot. 2. Madımak. 3. Şekerpancarı.

pantul : Pantolon.

papır yolu : Şose.

pare : Parça.

patiska : Çoğu pamuktan dokunmuş sık, düzgün bez.

payton : Fayton.

pazvant : Gece bekçisi.

pelin : Hekimlikte kullanılan otsu bir bitki.

pendir : Peynir.

perbere : Gelinliğe dikilen düğme gibi ince, yassı, madensel süsler.

perçem : Kakül.

pervane : Işığın çevresinde dönen bir kelebek.

peşgir : Havlu, büyük mendil.

peyke : Duvar dibine yapılan oturma yeri.

pezik : Pancar yaprağı.

pirtı : 1. Giysi. 2. Giysilik kumaş.

pıspış : Güzel sözlerle okşama, şımartma.

polat : Çelik.

poşu : Üçgen biçiminde katlanıp burularak fesin çevresine dolanan kumaş.

potur : Gövde yapısı çirkin, biçimsiz.

pullu kıvrak : Duvak günü gelinin başına örtülen, üzeri küçük madeni pullarla işlenmiş, al ya da mor renkli kanaviçe.

pund : Sevinç, neşe, moral.

purç : 1. Ağaçların üstünde asalak olarak yaşayan ot, ökseotu. 2. Ağaçların tomurcuktan yeni çıkmış küçük yaprakları.

pus : Hafif sis.

pusarık : Bulutlu, puslu, yağışlı hava.

pür : Ardiç ya da çam ağaçlarının yapraklı ince dalları.

pürçek : Alna sarkan saç.

pürçüklü : Havuç.

püsen : Sisli havalarda dallarda donan kar, kırağı, kırç.

R

rahmeylemek : Acımak.

S

sabak : Sayfa.

sağdıç (sadiç) : Düğünde geline ya da güveye yol gösteren, önderlik eden kimse.

sağlemek : Kimyasal maddelerle ip boyamak.

sal : Tabut.

salaca : Tabut, sal.

samranmak : Uyku ya da hastalık nedeniyle söylenmek, sayıklamak.

sap : Biçilmiş ekin.

sarimek : Seğirmek.

Sarin : Çorum merkeze bağlı bir köy; Çalyayla.

Sâtâne : Saat Kulesi.

satılmak : Evlendirilmek.

satır : Et kıymakta kullanılan büyük, enli bıçak.

satmak : Evlendirmek, kocaya vermek.

savak : 1. Aptal, saf, enayi, şaşkın. 2. Değirmende suyun oluğa girdiği yer.

savat : Gümüş üzerine kurşunla

işlenen kara nakış.

saya : Üçetek.

sayrı : Hasta.

sayvan : Evlere bitişik, önü açık, direkler üzerine oturtulmuş üzeri örtülü yer.

seğrimek : Seğirmek.

sehhare : Büyüleyici.

seki : Tahtadan yapılmış oturak.

Seki : Dodurga ilçesinin Obruk köyünde bir dağ ile yaylanın ortak adı.

selinti : Selin getirdiği ağaç, odun.

seme : Aptal, sersem, budala.

semek : Balık.

seneklik : Köy evlerinde ayakkabı konulan yerin yanında, ağaç su kaplarını koymaya yarayan yüksekçe bölüm.

ser : Baş, kafa.

sergen : Raf, terek.

serincemek : İç geçirmek.

serpuş : Başlık.

serselemek : Serselemek, başı dönmek, sallanmak.

sevindirik : Birden, çok sevinçle duyulan heyecan.

seyip : Bağımsız, özgür.

seyyare : Gezegen.

sıçankulağı : Yoncaya benzer bir çeşit ot.

sıdk : İçten bağlılık.

sımdı : Makas.

sınmak : Korkmak, sinmek.

sıpa : 1. Eşeğin yavrusu. 2. Çocuk.

sıracalı : Kötü, pis, pasaklı, çıbanlı, sevimsiz kişi.

sırça : 1. Cam. 2. Camdan yapılmış.

sırkalamak : Sallamak, silkelemek, sarsmak.

sıvışmak : Kaçmak.

sikke : Madeni para.

sile : Ağzına değin dolu, tam.

silme : Ölçeğin ağzına dek dolu durumda olması.

simsim : Ağız kokusu için kullanılan bir çeşit baharatlı hap.

sin : Gömüt, mezar.

sine sine : Saklanarak.

sini : Üzerinde yemek yenen büyük tepsi.

sinsin : Geceleri ateş çevresinde, davul zurna eşliğinde oynanan bir çeşit oyun.

sitil : Kulplu su kabı, bakraç, küçük kova.

sival : Soru.

sofa : Evlerde oda kapılarının açıldığı genişçe yer, hol.

soku : Tahıl dövmeye yarayan büyük taş dibek.

som : Samanla karışık ekin yığını.

somya : Şilteyi taşımaya yarayan, tellerle esneklik verilmiş kerevet.

sorutmak : Ayakta durmak, dikilmek.

soymuk : Çam ağacının dış kabuğu altındaki yenilebilen bölüm.

sölpük : Yumuşak, ağır başlı.

söyündürmek : Söndürmek.

su : Kenar süsü.

sufra : Sofra.

sunak : Sulu yiyecekleri yemek için yufka ekmekten koparılarak kaşık biçimi verilen lokma.

suvarmak : Sulamak, su içirmek.

suzan : Yakan, yakıcı.

süflü : Kılıksız, pis kılıklı.

Sülüklü : Çorum'un kuzeydoğusundaki bağlık alan.

sülün : Kuyruğu çok uzun, eti beğenilir bir kuş.

sümükleğen : Sümüklüböcek.

sürağaç : Dört ayaklı, tekerli çocuk yürüteci.

Ş

şaduman : Şen, neşeli.

şakalak : Davranışlarında çekingen olmayan, şakacı, atak kimse.

şalvar : Geniş pantolon.

şark : Doğu.

şeftali : Öpücük.

şelve : Yansı, akis.

şememe : Karpuzun küçüğü.

şemene : Ekşimsi küçük bir kavun türü.

şerbet : Nişan töreni.

şeyda : Aşktan aklını yitirmiş.

şimşir : Sert odunlu bir çeşit ağaç.

şire : Naz, nazlanma.

T

Taş Mektep : Bugünkü müze binası. 1916'da Sıhhat Mektebi olarak açılmıştır.

taşra : Büyük kentlerin dışın daki yerlerin hepsi.

tatavi: Çok az pişmiş sebze yemeği.

tavatır : Çok iyi, çok güzel.

tefek : Asma kütüğü, devek.

tehne : Kalabalık olmayan, ıssız; tenha.

teke : Damızlık erkek keçi.

tepsermek : Kurumaya yüz tutmak.

terek : Raf.

teşt : Leğen.

tetiri : Somak denilen bitkinin yaprağı.

teyyare : Uçak.

tırpan : Ekin biçmeye yarayan uzun saplı çelik bıçak.

tike : Küçük doğranmış, kuşbaşı et kavurması.

tiken : Diken.

tisge : Parmak ucuyla hafifçe vurma, fiske.

tokaç : Çamaşırını yıkarken dövmeye yarayan ağaçtan tokmak.

toplu : Pencere.

tor : Giysilere örülen lastik örgü.

tosbağa : Kaplumbağa.

toy: Kartaldan büyük, eti yenen bir çeşit kuş, yabankazı.

toyga : Süzme yoğurtla yapılan, üstüne tereyağı ile nane dökülerek

yenen bir çeşit çorba.

tozak : Renkli iplerden yapılan ponpon, püskül.

tökecimek : Ayağı engele takılıp sendelemek, düşer gibi olmak.

tuluk : Pekmez, peynir, yağ gibi yiyecekler koymaya yarayan ya da yayık olarak kullanılan deri; tulum.

tumman: Uzun don, iç donu, şalvar.

tura : Kadın feslerinin önünde bulunan süs.

tutu : Haberci kuş, papagan.

tüken : Dükkan.

tükmük : Tükürük.

tülbent : Beyaz pamuk ipliğinden dokunan, başörtüsü olarak kullanılan ince bez.

türap : Toprak.

U

ucuzumak : Ucuzlamak.

ufamaç : Parçalanmış yufkayı yağda yumurta ile karıştırarak yapılan yemek.

uğrun : Gizli.

ulak : Haberci.

umar : Çare, çıkar yol.

ummaca: İmrendiği yemeği, nesneyi elde edememekten kimi organlarda şişme ile oluşan bir çeşit hastalık.

ummacık : Çok istediği bir şey için aşırı sabırsızlanma.

urba : Giysi.

utancak : Utangaç.

utmak : Oyunda, kumarda kazanmak.

Ü

üç burma : Bir çeşit bilezik.

üftade : Düşkün, umarsız; âşık.

üğrünmek : Salına salına yürümek.

üğüüm üğüüm : Ağır ağır.

üleş : Leş.

ün : Ses.

üvez : Bir meyve ağacı; eyvaz.

üzengi : Atın eyer takımında bulunan ayak basacak yer.

üzerlik : Tütsü olarak kullanılan bir tür bitki.

V

Vakıflar : Mecitözü ilçesine bağlı bir köy.

verep : Bayır, yokuş, yamaç.

ver etmek : Desteksiz biçimde yüksekten atmak, sallamak.

vezne : Bir çeşit fincan.

vili vili : Cilveli.

virt : Diline dolama, tekrarlama.

vuslat : Sevgiliye kavuşma.

Y

yağdalı : Pis, yağlı.

yağır : Yük ya da binek havyanının sırtında, eyerin ya da semerin açtığı yara.

yağlık : Mendil.

yahşi : İyi, güzel.

yanılı : Sırt, vücudun yan tarafı.

yasılmak : Eğilmek.

yastık çerezi : Kocanın kahve dönüşü cebinde karısına getirdiği çerez.

yaşmak : Başla birlikte yüzü, ağzı kapatan örtü.

yavşan : Kokulu, acı, kaynatılıp suyu em olarak içilen bir çeşit yabancı ot.

yazı : 1. Düzlük, ova. 2. Alın yazısı.

yazma : İnce başörtüsü.

yedmek : 1. Yönetmek. 2. Bir kimseyi elinden tutup götürmek, bir hayvanı yedeğe alıp çekmek.

yefek : Seyrek dokunmuş, cansız, yumuşak kumaş.

yeldari : Entarilik kumaş.

yeldirme : Kadınların giydiği bir tür manto.

yeldirmek : Bir işin ya da birinin peşinde koşmak, koşturmak, acele etmek.

yelek : İşliğin üzerine giyilen, üzeri sim kordon işli, kırmızı çuhadan giysi.

yelep yelep : Hızlı, telaşlı yü rüme.

yelikmek : Şımarık, yaramazlık yapmak.

yelmek : Bir işin ya da birinin peşinde koşmak, koşturmak.

yemeni : 1. Başörtüsü. 2. Terlik biçiminde hafif ayakkabı.

yenile : Bu günlerde.

yeniyе : Gelecek yıl.

yerinmek : Üzülme, pişman olmak.

yermek : Birinin ardından kötülüğünü söylemek, bir şeyi beğenmemek.

yeşil çekmek : Ciltçilerin, yazma kitapların sayfalarının kenarlarına yeşil çizgi çekmeleri.

yezit : Nefret edilen kişiler için kullanılan bir sövgü sözü.

yılancık : Bedenin değişik yerlerinde şişlik yaratan bir hastalık.

yılgın : Sulak yerlerde, kendiliğinden biten bir ağaç.

yığirmi : Yirmi.

yoha : 1. İnce, kırılğan, dayanıksız. 2. Yufka ekmeği.

yok : Leke, iz, kalıntı, bulaşık.

yolma : Sapı, orakla biçilmeyecek denli kısa kalmış ekin.

yozmak : Zamanla soysuzlaşmak, bozulmak, yabanılaşmak.

yuha (yuha) : 1. İnce, duyarlı. 2. Yufka ekmeği.

yumuş : İş, hizmet buyruğu.

yüksünmek : Bir işi yapmaya istekli olmamak.

yüzerlik : Tütsü olarak kullanılan bir tür bitki.

üzlemek : 1. İş baştan savmak. 2. Birinin suçunu yüzüne vurmak.

Zangı : Sungurlu'nun Yarımsöğüt köyünün eski adı.

zar : Ağlama, inleme.

zarılık : Düşkünlük, yoksulluk.

zarı zarı : Ağlayarak, inleyerek.

zarincimek : Sıkıntıdan, yokluktan acınacak duruma düşmek; zarıncamak.

zay etmek : Yitirmek.

zembil : Sepet.

zemheri : Kışın en soğuk günleri.

zemzem : Kabe yakınlarındaki bir kuyunun kutsal sayılan suyu.

zerde : Bir çeşit şekerli pirinç peltesi.

zerdeli : Kayısı, zerdali.

zıbın : Kadınların giydiği üçetek giysi.

zıkkım : 1. . Ağı. 2. Acı.

Zımbalı : Çorum'un kuzeydoğusunda bağlık alan.

ziyade : Çot, fazla.

zül : Alçalma, düşkünlük.

zülal : Saf, tatlı su.

zülûf : Sevgilinin saçı.

zümzüm etmek : Rezil etmek, aşağı düşürmek.

Z

zamane : Şimdiki zaman.

KİŞİ ADLARI DİZİNİ

Adem : 467
 Adile : 73, 2309, 2649, 2882
 Ahmet : 189, 1037
 Ali : 375, 649, 1095, 2889, 3201, 3594
 Ali (Hz.): 631, 1094, 2755
 Aslan : 1787, 3055
 Aslı : 1699, 1774, 2689
 Ayşe : 607
 Bayar : 619
 Bektaşî Veli : 631
 Derviş Edna : 1062, 1066, 2771, 2954
 Dudu : 1365, 1368
 Dürüye : 647
 Elif : 2454
 Emine : 539, 3394
 Esmе : 1697
 Fadime : 375, 637, 1104, 3471
 Fadik : 2291
 Fatma : 288, 975
 Ferhat : 1025
 Güleser : 2901
 Gülizar : 146, 897, 2597
 Güllü : 572, 2137
 Gürcü : 2858, 1954, 2407
 Halime : 484
 Hasan Ali : 3473
 Hıdır : 2920
 Hızır : 1039, 2755
 Hürü : 2927
 Hüseyin : 1850
 İrıza : 818
 Jale : 27, 1957, 2483
 Kerem : 1200, 1699, 1774, 2689
 Kezban : 1768
 Kezik : 3520
 Leyla : 2440
 Lokman : 1655, 3555
 Mecnun : 2063
 Mehmet (Mehe-med, Memet, Mehe-mmet): 1370, 1884, 1982, 2332

Metin : 2073
 Muhammet (Hz.) : 1094
 Muharrem : 439
 Mustafa (Mısdıfa) : 47, 3358
 Münevver : 2920, 2922
 Nalan : 2411
 Nuh : 2268, 3047
 Nuran : 221
 Önder : 2835
 Paşa : 287
 Satı : 638, 952
 Satık : 1517
 Seher : 2884
 Sırma : 974
 Sinan : 2968
 Sinan Özer : 2933
 Songül : 1658
 Sultan : 1787, 2551
 Suna : 973
 Veli Paşa : 289
 Yusuf : 1933
 Zahide : 788
 Zeynep : 318
 Züleyha : 1933

YER ADLARI DİZİNİ

Acem : 751, 1098, 2965
 Akdağ : 2619
 Akpınar : 210
 Alaca : 528, 941, 1034, 1089, 1796, 2152, 2998
 Almanya : 921
 Amasya : 55, 926, 1028
 Ankara : 30, 1336
 Antep : 3368
 Armutlu : 3589
 Arpalık : 2634
 Aşçılar Bağı : 2384
 Aşıklar Tepesi : 548, 1353
 Ayarık : 1541
 Aydın : 996
 Aygar Dağı : 2405

- Bağdat : 952, 2385
 Bozdoğan : 783
 Bursa : 282, 2506
 Çaltıcak : 1130
 Çalyayla : 3582, 3590
 Çin : 392, 692
 Çopraşık : 81
 Çoraklık : 3075
 Çorum : 392, 530, 624, 867, 875,
 879, 884, 890, 928, 1036, 1089,
 1091, 1110, 1306, 1309, 1310, 1316,
 1317, 1319,
 1326, 1349, 1353, 1396, 1440, 1486,
 1507, 1518, 1527, 1538, 1539, 1548,
 1719, 1732, 1818, 1880, 1887, 1997,
 2099, 2141, 2206, 2288, 2294, 2406,
 2519, 2643, 2782, 2893, 2916, 2935,
 2987, 3107, 3165, 3311, 3336, 3387,
 3441, 3500, 3580, 3591
 Çöplü : 81
 Çukuravlağı : 615
 Edirne : 878
 Elemin : 2585
 Erdek : 613
 Eskiikin : 872
 Eskiyyapar : 1320, 1327
 Eşençay : 1307, 2961
 Fitne Bağı : 3201
 Gökçam : 2985
 Gölün Yazı : 3290
 Gülhane : 876
 Güveyönü : 3028
 Hacıkerim : 2040
 Halep : 3020
 Harzadın : 2934
 Hint : 1993
 Hoyhoy : 3490
 Hörü : 1083
 Hüyük : 3029
 İbek : 394
 İçer(i)dere : 603
 İlice : 352
 İskilip : 868
 İstanbul : 506, 849, 2072, 3444
 İzmir : 793, 895, 1862, 2200, 3305
 Kapaklı : 2804
 Karadağ : 2619
 Karadeniz : 1391
 Kargı : 1376
 Kayseri : 645
 Kazan Bağı : 3007
 Kırklar Dağı : 733
 Kızılırmak : 12, 2544, 2587
 Köpeklik : 925
 Köseadağı : 192, 720, 729, 1072,
 2105, 3075
 Kuşsaray : 77, 1087
 Lâçin : 692
 Mardin : 520
 Mecitözü : 571
 Mekke : 2911
 Mısır : 392, 741, 914, 1690,
 2331, 2403
 Mursal : 2487, 3490
 Musul : 3020
 Muş : 89
 Niksar : 3583
 Ortaköy : 2639
 Rize : 551
 Sancı : 941
 Sarin : 1632, 2338
 Seki : 1090
 Sivas : 2308
 Sungurlu : 1532, 3443
 Sülüklü : 3519
 Şam : 479, 732, 952
 Tiflis : 655
 Tokat : 393, 479
 Tuna : 1580
 Urfa : 751
 Üsküdar : 937
 Vakıflar : 1434, 1867
 Yazıçarşı : 951
 Yemen : 3069
 Zangı : 886
 Zımbalı : 744

KAYNAKLAR / KAYNAK KİŞİLER

1. AÇIKGÖZ, Fadime; Sungurlu Çiçeklikeller Köyü 1964 doğumlu, Derleme Tarihi: 11.04.2011
2. AĞIRMAN, Gülüstan; Çalyayla Köyü 1971 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.07.2010
3. AKALIN, Dr. L. Sami (1972); Türk Manileri, 1. Cilt, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, xxxı+252 s.
4. AKGÜL, İsmet (1969); “Külâh Köyünden Derlemeler”, İğdeli Gelin Sanat ve Kültür Dergisi, Yıl:1, Sayı: 1, Ocak 1969, s. 17.
5. AKKOLLU, Zeliha; Eşençay Köyü 1977 doğumlu, Derleme Tarihi: 11.04.2011
6. AKTAŞ, İbrahim; Çorum 1977 doğumlu, Derleme Tarihi: 23.04.2011
7. AKYILDIZ, Asiye; Aşağıcerit Köyü 1948 doğumlu, Derleme Tarihi: 15.11.2010
8. ALTUNAY, Yaşar; Sarayözü Köyü 1935 doğumlu, Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
9. ARO; Gönül; Mecitözü Alancık Köyü 1977 doğumlu, Derleme Tarihi: 23.12.2010
10. ASLIHAK, Tülay; (2005); “Çorum Merkezde Derlenen Mezar Taşları Yazıları”, Çorum Kültür Sanat, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Sayı: 4, s. 30-33.
11. ATAK, Erdal (2008); “Manilerimiz”, www.sapinuva.info
12. ATÇAL, Gazi (1998); Ufkun Ötesinde Sıla, Minpa Matbaacılık Tic. Ltd. Şti., Ankara, 160 s.
13. AYDIN, Turgay (2000); Türk Kültüründe Manilerin Yeri, İl İl Maniler ve Benim Manilerim, Kendi Yayını, Aydın, 258 s.
14. AYGÜN, Sultan; Koyunoğlu Köyü, (?) doğumlu, Derleme Tarihi: 23.12.2010
15. AYGÜN, Zübeyde; Tutluca Köyü 1968 doğumlu, Derleme Tarihi: 23.12.2010
16. AYHAN, Mustafa (2002), Geçmişten Geleceğe Alaca, 1. Baskı, Yozgat, 386 s.
17. AYTEKİN, Feride (2003); Yâr Diye Diye... Çorumlu aniler, Kültür Ajans Yayınları No:5, Ankara, 224 s.
18. BAĞCI, Gazi; Çorum 1940 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
19. BALAK, Hatice; Elmalı Köyü 1969 doğumlu, Derleyen Mine BALAK (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 20.01.2011

20. BALCI, Fatma; Çorum 1964 doğumlu, Derleyen: Aslı GÖLCÜK (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 26.05.2011
21. BARIŞCAN, Gazi (2001); Baba Oğul Dergaha Varış, Kendi Yayını, Ankara, 217 s.
22. BARLAS, Bilal; Çorum 1946 doğumlu, Derleme Tarihi: 11.07.2011
23. BARLAS, Cansever; Çorum 1970 doğumlu, Derleyen: Hilal BARLAS (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 24.01.2011 ; 10.05.2011
24. BAŞGÖZ, İlhan (1957); Manilerimizden, Dost Yayınevi, Basım yeri yok, 64 s.
25. BELLEK, Saime; Tarhan Köyü 1969 doğumlu, Derleme Tarihi: 20.12.2010
26. BIYIK, Behiye; Çorum 1947 doğumlu, Derleyen: Hatice TÜRKMEN (Çorum Eti Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 18.02.2011
27. BORATAV, Pertev Naili (1988), 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, Gerçek Yayınevi, 5. Baskı, İstanbul, 238 s.
28. BOZKURT, Memiş; Çayseki Köyü 1952 doğumlu, Derleme Tarihi: 20.12.2010
29. BOZTEPE, Canan; Çorum 1982 doğumlu, Derleme Tarihi: 27.11.2010
30. BÜYÜKCAFER, Sıdika; Çorum 1946 doğumlu, Derleyen: Gözde BÜYÜKCAFER (Çorum Eti Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 18.02.2011
31. CAFEROĞLU, Ahmet (1994), Anadolu Ağızlarından Toplamalar, Türk Dil Kurumu Yayınları: 82, 1. Baskı, Ankara, 269 s.
32. ÇAĞLAR, Sırrı (1954); Kır Çiçekleri (Şiirler), Marmara Matbaası, Ankara, 80 s.
33. ÇAĞLAR, Sırrı (1970); Yayla Gülleri (Şiirler), Akın Matbaası, Ankara, 176 s.
34. ÇETİNER, Ayşe; Taşlıbadal Köyü 1953 doğumlu, Derleme Tarihi: 21.12.2010
35. ÇEVİK, Mehmet (2008), Çorumlu Hak Aşıkları Derviş Edna ve Fedai, 1. Baskı, Kendi Yayını, Çorum, 225 s.
36. ÇITAK, Meryem; Çalica Köyü 1975 doğumlu, Derleme Tarihi: 16.05.2011
37. ÇİMEN, Hanım; Çorum 1977 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
38. Çorum Gazetesi (Sahibi: Yücel İLİMAN), 1982 yılı sayıları (4170. - 4225. sayılar arası).
39. Çorum İl Yıllığı 1973
40. “Çorum Manileri-2” www.ciceksohbet.net/forum/ (12.02.2009)

41. DALKILIÇ, Bekir (2008); Maniler ve Bilmeceler, www.yarimsogutkoyu.com (28 Ocak 2008).
42. DEMİRCİ, Nuran; Mecitözü Vakıflar Köyü 1967 doğumlu, Derleme Tarihi: 21.03.2011
43. DEMİREL, Hayriye; Üyük Köyü 1944 doğumlu, Derleyen: Merve DEMİREL (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 05.01.2011
44. DİLÇİN, Cem (1983), Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara, 531 s.
45. DİZDAROĞLU, Hikmet (1969), Halk Şiirinde Türler, TDK Yayınları, Ankara, 146 s.
46. EKER, Emine; Karapınar Köyü, Derleme Tarihi: 22.02.2011
47. ERCAN, Abdullah (1998); “Mırık”, 14. Yüzyıldan Günümüze Çorumlu Şairler, Çorum Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, s. 317-322.
48. ERCAN, Abdullah (1997); Şiirler, 2. Baskı, Kendi Yayını, Çorum, 124 s.
49. ERCAN, Abdullah (1998); “Hasan Çıtak”, 14. Yüzyıldan Günümüze Çorumlu Şairler, Çorum Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, s. 424-431.
50. ERCAN, Abdullah (2002); Düşünceler ve Duygular, Kardeş Matbaacılık, Kendi Yayını, Çorum, 125 s.
51. ERCEYLAN, Döndü, Karasar Köyü 1947 doğumlu, Derleyen: Aylin ERCEYLAN (Çorum Eti Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 20.01.2011
52. ERGİN; Ferdane; Büyükdivan Köyü 1961 doğumlu, Derleme Tarihi: 30.12.2010
53. ERKAN, Nurdane; Karaağaç Köyü 1945 doğumlu, Derleyen: Nursemin KORKMAZ (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 13.12.2010
54. ERKOÇ, Ethem (2008), Anadolu’da Bir Köy Odası Hatışoğlu Konağı, Çorum Belediyesi Kültür Yayınları, No:10, 1. Baskı, Çorum, 324 s.
55. ERTEKİN, Eşref (2006), Çorum’da Derlenen Maniler, 2. Baskı (Tıpkıbasım), Çorum, 125 s.
56. ERTEKİN, Eşref (1941-1943); “Çorum’da Söylenilen Bilmeceler”, Çorumlu Dergisi, Çorum Belediyesi Kültür Yayınları, Çorum, Sayı: 31, 38, 39.
57. GEVŞEK, Hatice; Çorum 1954 doğumlu, Derleme Tarihi: 21.01.2011
58. GÖLCÜK, Kezban; Çorum 1983 doğumlu, Derleyen: Aslı GÖLCÜK (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 26.05.2011
59. GÖSTERİR, İbrahim (2010); “Geç Karşıdan Göre yim Topludan Gül

- Vereyim ”, Çorum Kültür Sanat, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Sayı: 10, s. 28-34.
60. GÖSTERİR, İbrahim (Derl.) (2011); Kaynağı Belirsiz Maniler; Derleme Tarihi: 1981-2010
  61. GÖSTERİR, İbrahim (2010); Örnekli Tanıklı Çorum Ağzı Sözlüğü, Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Çorum Belediyesi Kültür Yayınları, Çorum, 440 s.
  62. GÖSTERİR, İbrahim; 1965 Çorum doğumlu (Maniler kendisine aittir)
  63. GÖSTERİR, İbrahim (2011); “Özgün Maniler”, İnci, Süreli İlmi ve Fenni Dergi, Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Yayını, Yıl: 1, Sayı: 1, Çorum, s. 34.
  64. GÖSTERİR, Safiye; Çalyayla Köyü 1933 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.07.2010
  65. GÖSTERİR, Şenel; Eskiköy 1949 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.07.2010
  66. GÖZAYDIN, Nevzat (1989); “Anonim Halk Şiiri Üzerine”, Türk Dili, Türk Şiiri Özel Sayısı: III (Halk Şiiri), Sayı: 445-450, s. 1-104.
  67. GÜLEÇ, Cuma; Çorum 1943 doğumlu, Derleme Tarihi: 15.03.2011
  68. GÜLEÇ, Rahime; Osmancık-İncesu Köyü, 1945 doğumlu, Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
  69. GÜLEÇ, Yusuf; Osmancık-Kargı köyü, 1941 doğumlu, Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
  70. GÜLTEKİN, Menekşe; Domu Köyü 1954 doğumlu, Derleme Tarihi: 23.12.2010
  71. GÜNDOĞAR, Muzaffer (2009); “Hafız-ı Küttüp Eşref Ertekin Hoca”, Yazılıkaya (Çorum Haber Gazetesi Kültür-Sanat Eki), Sayı: 106, s. 6-7.
  72. HARDAL, Rıza; Kuşşaray Köyü 1937 doğumlu, Derleme Tarihi: 04.02.2011
  73. HARPUTLU, Yeter; Çorum 1961 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
  74. HELVACI, Hatice; İskilip 1931 doğumlu, Derleyen: Çiğdem TEMEL (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 03.01.2011
  75. İPEK, Fatma; Alaca Külâh Köyü 1928 doğumlu, Derleyen: Hasan İPEK, Derleme Tarihi: 29.01.2011
  76. İPEK, Hasan; Alaca Külâh Köyü 1947 doğumlu, Derleme Tarihi: 29.01.2011 (Maniler kendisine aittir).
  77. KALKAN, Fadime; Dutçakallı Köyü 1927 doğumlu, Derleme Tarihi: 15.12.2010

78. KALPAKLI, Asiye; Dodurga 1934 doğumlu, Derleyen: Yağmur GEÇDOĞAN (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 25.11.2010
79. KARA, Sevim; Derleme Tarihi: 09.03.2011
80. KARADEMİR, Fadime; 1963 Çamlıca doğumlu, Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
81. KARATABAN, Fatma; Çorum 1965 doğumlu, Derleyen: Hilal BARLAS (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 04.11.2010
82. KAŞIKÇI, Hanife; Hamamözü 1926 doğumlu (Çorum'da oturuyor), Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
83. KAŞIKÇI, Mustafa; 1926 Hamamözü-Dedeköy doğumlu (Çorum'da oturuyor), Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
84. KAYA, Doğan (2004); Anonim Halk Şiiri, Akçağ Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 672 s.
85. KELEK, Nermin (1971); "Çorum'un Cevizli Köyünden Maniler", Türk Folklor Araştırmaları Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 262, s.5972
86. KILIÇ; Haydar; Eskiköy 1947 doğumlu, Derleme Tarihi: 18.11.2010
87. KILIÇ, Naciye; Mecitözü 1948 doğumlu, Derleyen: Yağmur GEÇDOĞAN (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 25.11.2010
88. KILIÇ, Satılmış; Eskiköy 1941 doğumlu, Derleme Tarihi: 18.11.2010
89. KIRKIN, Alican; Çorum 1998 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
90. KIRKIN, Bedriye; Çorum 1977 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
91. KORKMAZ, Satı; Çorum 1945 doğumlu, Derleyen: Nursemin KORKMAZ (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 22.11.2010
92. KOŞAY, Dr. Hamit Zübeyr (1951); Anadolu'nun Etnografya ve Folkloruna Dair Malzeme I, Alaca Höyük, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 105 s.
93. KUNDUZ, Fadime; Çorum 1983 doğumlu, Derleyen: Aslı GÖLCÜK (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 26.05.2011
94. KURTOĞLU, Rifat; Eskiekin Köyü 1962 doğumlu, Derleme Tarihi: 09.02.2011 (Maniler kendisine aittir).
95. KUŞTEPE, Tuğba; Laçın 1993 doğumlu, Derleme Tarihi: 06.01.2011
96. KÜÇÜKPOLAT, Hatem; Dutçakallı Köyü 1955 doğumlu, Derleme Tarihi: 15.12.2010
97. MEMİŞ, Suna; Çorum 1984 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010

98. MIYAK, Bahri (1944); “Çorumlu Halk Şairlerinden Recep Rahmi Tankaya”, Çorumlu Dergisi, Çorum Halkevi Yayını, Sayı: 44 (Kasım 1944), s. 1319-1326.
99. MUTLUAY, Rauf (1979), 100 Soruda Edebiyat Bilgieri, Gerçek Yayınevi, 3. Baskı, İstanbul, 360 s.
100. OĞUZ, M. Öcal vd. (2007), 2006 Yılında Çorum’dan Derlenen Alkışlar, Kargışlar ve Ninniler, Çorum Belediyesi Yayını, Ankara, 157 s.
101. OĞUZ, M. Öcal-BEDEN, Dilek (2006); 2005 Yılında Çorum’dan Yaşayan Çocuk Oyunları, Hitit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Topluluğu Yayını : 7, Ankara, 64 s.
102. OĞUZ, M. Öcal-IŞIKHAN, Tuğçe (2006); 2005 Yılında Çorum’dan Yaşayan Geleneksel Kutlamalar, Hitit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Topluluğu Yayını : 6, Ankara, 72 s.
103. OĞUZ, M. Öcal-GÜRÇAYIR, S. (2006); 2005 Yılında Çorum’da Yaşayan Köy Seyirlik Oyunları, Hitit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Topluluğu Yayını : 8, Ankara, 64 s.
104. ÖZALTAN, Burhan; Çorum 1978 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
105. ÖZALTAN; Esmeray; Çorum 1978 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
106. ÖZDEMİR, Ahmet (2008); Türk Mânilerinden Seçmeler, Bordo Siyah Yayınları, İstanbul, 226 s.
107. ÖZERGİN, Duygu; Çorum Palabıyık Köyü 1995 doğumlu, Derleme Tarihi: 25.05.2011
108. ÖZKAN, Ali; Çorum 1961 doğumlu, Derleme Tarihi: 07.08.2010
109. ÖZKAN, Nurdane; 1946 Ortaköy-Aşdavul doğumlu, Derleyen: Volkan ÖZKAN (Çorum Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 05.05.2011
110. ÖZSOLAK, Ayhan; Uyuzgölü Köyü 1950 doğumlu, Derleyen: Mine BALAK (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 20.01.2011
111. ÖZTÜRK, Nuray; 1971 Beypazarı doğumlu (Çorum’da oturuyor), Derleme Tarihi: 20.05.2011
112. ÖZYILDIZ, Hüsne; Çorum 1944 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
113. SARAÇER, Cevdet (2000); Tarihsel Doku İçinde Unutulan Bir Kent: Osmancık, Dört Renk Ltd. Şti. İstanbul, 410 s.
114. EVER, Hüseyin; Mehmet Dede Obruk Köyü 1925 doğumlu, Derleyen: Erol AYGÖR, Derleme Tarihi: 29.11.2010

115. SEVER, Mustafa; Mehmet Dede Obruk Köyü 1925 doğumlu, Derleyen: Erol AYGÖR, Derleme Tarihi: 29.11.2010
116. SEZER, Zeynep; Mecitözü-İbek Köyü 1994 doğumlu, Derleme Tarihi: 29.03.2011
117. SEZGİN, Levent (2004); Çorum Halk Türküleri ve Oyun Havaları, Aktüel Yayınları, Motif Matbaacılık, İstanbul, 168 s.
118. ŞAHİN, Gülizar; Çorum Kışladeresi köyü 1966 doğumlu, Derleyen: Yeliz YILDIZ (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 01.06.2011
119. ŞAHİN, Meryem; Çorum 1955 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
120. ŞİMŞEK, Osman (2010); “Eşref Ertekin ve Yüzük Oyunu Derlemesi”, Çorum Kültür Sanat, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Sayı: 10, s. 42-45.
121. TAN, Nail (1978); “Sanayi Toplumunda Folklorizm”, Türk Folklor Araştırmaları, Yıl : 29, Cilt : 18, Sayı : 347, s. 8346-8348
122. TANKAYA, Recep Rahmi; 1895 Bayburt-Balahor Köyü doğumlu, Derleyen: Muzaffer GÜNDOĞAR, Derleme Tarihi: 2010
123. TOPAL, Hüseyin; Çorum 1956 doğumlu, Derleyen: Özge TOPAL (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 10.11.2010
124. TOPUZ, Fatma; Osmancık Baltacı Mehmet Paşa Köyü 1933 doğumlu, Derleyen: Erol TOPUZ, Derleme Tarihi: 15.09.2010
125. TUNCEL, Sultan; Eskiköy 1912 doğumlu, Derleme Tarihi: 1981
126. TUTUŞ, Fatma; Şekerbey Köyü 1946 doğumlu, Derleyen: Satı TUTUŞ (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 28.12.2010
127. TÜRK DİL KURUMU (1993), Derleme Sözlüğü, 2. Baskı, 12 Cilt., Ankara, 4842 s.
128. TÜRK DİL KURUMU (1988), Türkçe Sözlük, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2 Cilt, 1979 s.
129. TÜRKÖĞLU, Zeynal (2007); (Besni'den Çorum'a) Çakallı Aşireti Şemsi Uşağı Oymağı, Lider Matbaacılık, Çorum, 320 s.
130. UCAR, H. Hayri (1957); Dilara (Şiirler), Yeni Adım Basımevi, Çorum, 87 s.
131. UÇAKÇI, İsmail (2003); Sungurlu, Yerköy, Delice, Keskin, Kızılırmak Yöresi Derlemeleriyle Orta Anadolu Halk Kültürü, Ankara Ticaret Odası Yayını, Ankara, 240 s.
132. UÇAKÇI, İsmail (2006); Tarihi, Kültürü ve İnançlarıyla Sungurlu, Ankara, 385 s.

133. UÇAR, Perviz; Çorum 1933 doğumlu, Derleyen: Pınar PANCARCI (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 27.01.2011
134. UZAR, Yeter; Eskiköy 1934 doğumlu, Derleme Tarihi: 23.12.2010
135. ÜNGÜN, Hasan; Sarayözü Köyü 1930 doğumlu, Derleyen: R. Emine KAŞIKÇI, Derleme Tarihi: 01.06.2011
136. VARAN, Haşim; Çorum 1954 doğumlu, Derleyen: Özge VAĞILLI (Çorum Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğrencisi), Derleme Tarihi: 09.02.2011
137. YAKUP, Cevdet (1938); “Çorum’a Ait Notlar: Çalkara Köyünde Soku Başı”, Çorumlu Dergisi, Çorum Halkevi Yayını, Sayı: 8 (Kasım 1938), s. 281-283.
138. YARDIMCI, Dr. Mehmet (1998); Başlangıcından Günümüze Halk Şiiri, Âşık Şiiri, Tekke Şiiri, Ürün Yayınları, 1. Basım, Ankara, 389 s.
139. YAZICI, Muhsin (2009), Çorum Manileri, www.muhsinyazici.com
140. YEĞEN, Gülcan; Alaca Soğucak Köyü 1971 doğumlu, Derleme Tarihi: 28.12.2010
141. YILDIRIM, Satı; Seydim Çakallı Köyü 1962 doğumlu, Derleme Tarihi: 20.12.2010
142. YILDIRIM, Teslime; Sııklı Köyü 1946 doğumlu, Derleme Tarihi: 20.01.2011
143. YİĞİT, Menekşe; Çorum 1973 doğumlu, Derleme Tarihi: 16.09.2010
144. YİRCİ, Gamer; Ahmetoğlan Köyü 1957 doğumlu, Derleme Tarihi: 21.12.2010
145. YOKSUL, Can (2011); Çorum Yöresi Sözlü Kültürü, Yayınlanmamış derleme.
146. YOLCU, Mustafa (2007); “1965 Yılında İskilip’te Derlenmiş İskilip Manileri”, www.iskilipliyiz.com

